Herkese "The Black Dahlia" ve "Dreamgirls" filmlerinin afişi

sinema

SAYI: 2007-02 5YTL
KKTC Fiyatı: 6.5 YTL

ISSN 1304-5695



BRIAN DE PALMA'DAN
The Black Dahlia

DOSYALAR
25 FEMME FATALE
2006 DEĞERLENDİRMESİ

EASTWOOD BU KEZ JAPON CEPHESİNDEN BAKIYOR
IWO JIMA'DAN MEKTUPLAR

DiCAPRIO'NUN İDDİALI PERFORMANSIYLA
KANLI ELMAS

SÖYLEŞİLER
SERDAR AKAR
TURGUT YASALAR
ONUR ÜNLÜ

metro DESEM
NE DERSİN?

HOLLYWOOD'DAN
TEKLİF ALMAK DERİM.



ÜLKER



www.denk.com.tr

büyü devam ediyor

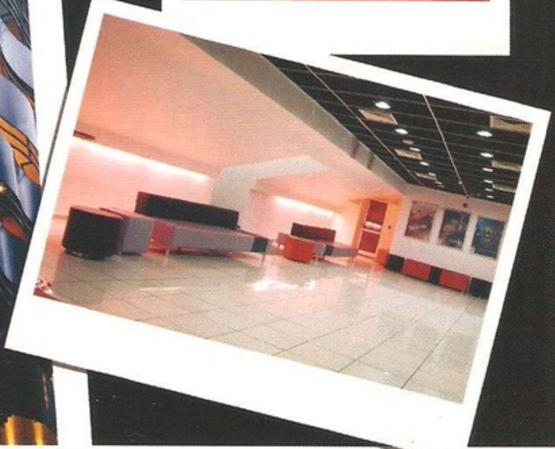
kentin merkezinde... öncü... zirvede...

EUROPA CINEMAS

büyülü fener









2. yıl

Ankara Kızılay Büyülü Fener

İÇİNDEKİLER

sinema@merkezdergi.com.tr

sinema
MERKEZ

Sahibi
Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş. adına
Turgay Ciner

Medya Grup Başkanı
M. Kenan Tekdağ

Tüzel Kişi Temsilcisi
Fercan Aykutlu

Genel Müdür
Mehmet E. Demirel

Genel Yayın Yönetmeni
Senem İsmen

Sorumlu Müdür
Yusuf Yazıcıoğlu

Görsel Yönetmen
Uğur Güç

Editörler
Ebru Çeliktuğ
Müjde Işıl, Murat Emir Eren

Yönetim
Genel Müdür Yardımcısı
Yonca Ertürk

Üretim Planlama Müdürü
Gamze Cin Demir

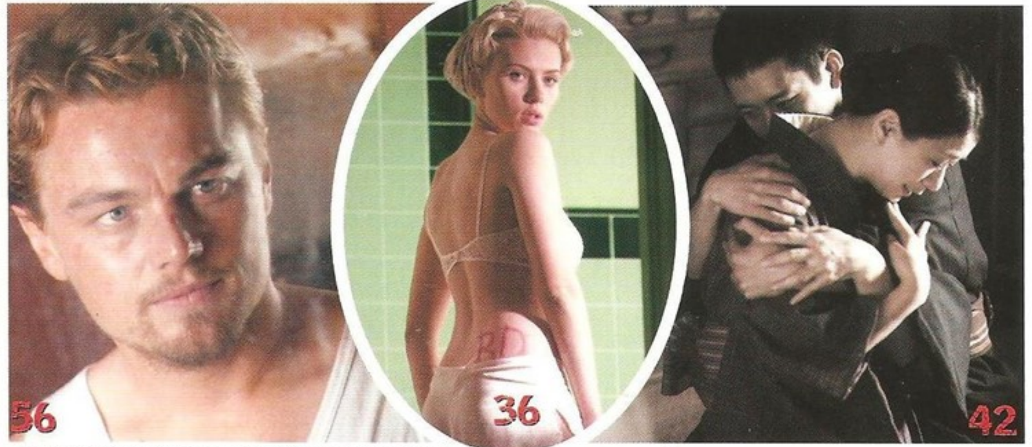
Kreatif Direktör: Naci Yavuz
Fotoğraf Editörü: Mehmet Tel
Tanıtım Müdürü: Engin Erdem
Teknik: Engin Altuntaş
Ofset Hazırlık: Ercan Karaaslan

REKLAM SATIŞ PAZARLAMA

Genel Müdür
Rana Karlıdağ
Grup Başkan Yardımcısı
Erhan Özdemir
(Finans ve Operasyon)
Genel Müdür Yardımcısı
Serap Yakın *(Satış)*
Reklam Gurup Koordinatörü
Gülcan Avuka
Rezervasyon
Tel: (0212) 354 33 61/63/65
Fax: (0212) 354 33 75
Ankara Bölge Reklam Müdürü
Elif Ezer
Tel: (0312) 292 51 53
Fax: (0312) 292 51 43

Merkez Dergi Tel: (0212) 426 64 94
Fax: (0212) 354 47 85
Yazışma: Merkez Dergi Grubu Tevfik Bey Mahallesi, 20 Temmuz Caddesi, No: 24, 34295 - Sefaköy / İstanbul
Yönetim Yeri: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 125, 80700 Beşiktaş İstanbul
Yayının Türü: Yerel Süreli
Basıldığı Tarih: Ocak 2007
Dağıtım
Merkez Dağıtım Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş.
(0216) 585 91 00 (PBX)
Basımcı: Apa Uniprint Basım Sanayii ve Ticaret A.Ş.
Adres: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 125, 80700 Beşiktaş İstanbul
Basıldığı Yer: Ömerli Köyü Mevkii 34555 Hadımköy/İstanbul
İşletme Müdürü: Kemal Erginsoy
Bu dergi basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir.

MERKEZ DERGİ ABONE HİZMETLERİ
Tel: 0216 651 5 651
e-mail: abone@merkezdergi.com.tr
(Hafta içi 09:00-18:00saatleri arası hizmet verilmektedir)
www.merkezabone.com



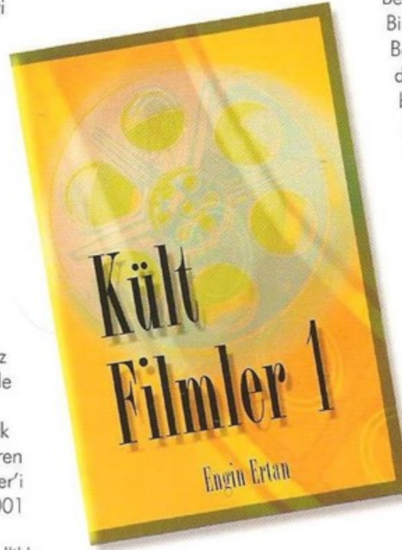


Armağanlar
Koleksiyon kartı: "Cyrano de Bergerac"
Afişetler: "Tutku Oyunları", "Yılın Başkanı", "Son Osmanlı 'Yandım Ali'", "Zaman".
Büyük boy afiş: "Cehennem Çiçeği", "Rüya Kızlar"

serdine@ merkezdergi.com.tr / ŞUBAT

Sinema Merkez ilk kitap ekini sunar...

Okurlarımızın büyük çoğunluğunun sinemaya özel bir ilgi duyan, sinema kültürüne önem veren, film seyretmekle yetinmeyip sinema hakkında okuyan, araştıran, düşünen izleyicilerden oluştuğunu biliyoruz. Bu yüzden Sinema Merkez'i sizler için hem vizyonu takip edebileceğiniz iyi bir kılavuz hem de sinema kültürünün gelişimine tanıklık edebileceğiniz güvenilir bir kaynak haline getirmek için çalıştık hep. Derginin, üniversite öğrencilerinin araştırmalarında ve akademik çalışmalarında da kaynak olarak kullanıldığını görmek bunu biraz olsun başardığımızı gösteriyor. Saklanıp biriktirilen bir dergi olmamızın sebeplerinden birisi de bu. Bir süredir dergiyi arşivleyenlere ve kaynak olarak kullananlara daha pratik bir kullanım imkanı yaratmanın yollarını arıyorduk. Düzenli yayımlanan bölümlerimizi birer kitapta toplayarak bir Sinema Merkez kitaplığı yaratma fikri buradan doğdu. Ayrıca yıllardır eksik sayılara ulaşmak için bize başvuran ancak çeşitli imkansızlıklar nedeniyle ne yazık ki yardımcı olamadığımız okurlarımızın ihtiyacı kısmen de olsa karşılanmış olacaktı böylece. Böyle yola çıktık ve ilk önce derginin en fazla ilgi gören bölümlerinden olan Kült Filmler'i seçtik kitaplaştırmak üzere. 2001 yılından beri devam eden bu bölümünün müdavimlerini özellikle sevindireceğini düşündüğümüz Kült Filmler kitabının ilk cildini bu ay, ikinci cildiniyse Mart ayında dergimizle birlikte hediye ediyoruz.



Kült Filmler bölümünün yazarı Engin Ertan'ı, dergimizin sürekli yazarlarından biri olarak tanıyorsunuz mutlaka. Bizse, altı yıl kadar önce derginin sadık okurlarından genç bir yazar adayı olarak ofisimize geldiği gün karşılaşmıştık onunla ilk defa. Karşılaştık diyorum ama, o gün Engin o zamanki genel yayın yönetmenimiz Mehmet Açar'la yapacağı görüşmeye o kadar odaklanmış durumda ve o kadar heyecanlıydı ki çevredeki kimseyi, dolayısıyla bizi de gördüğünü zannetmiyorum. Heyecanını yanlış yorumlayarak soğuk ve hatta biraz kibirli biri olduğunu düşünmüştük açıkçası. Ne kadar yanıldığımızı çok geçmeden anladık. Engin, tam bir film manyağıydı. Ne bulursa seyrediyordu. Zehir gibi bir hafızası vardı. Seyrettiği filmlerle ilgili duygularını, düşüncelerini, sinema bilgisini çevresindekilerle paylaşmaktan büyük zevk duyuyordu. Bıraksanız bütün gün sinema hakkında konuşabilirdi. Hiç de soğuk ve kibirli biri değildi. Tam aksine son derece cömert, alçakgönüllü, eğlenceli bir çalışma arkadaşı ve gerçek bir sinema tutkunuydu. Dergide çalışmaya başladıktan kısa süre sonra yazmaya başladığı Kült Filmler bölümündeki yazıları sayesinde biz de sizler gibi bir sürü yeni film keşfettik, izlediğimiz filmleri bir kez daha hatırladık, bazı filmleri de farklı bir gözle yeniden izleyip daha çok sevdik.

Belki biliyorsunuz, Engin Ertan bir süredir Bilgi Üniversitesi'nin Sinema Bölümü'ndeki yüksek lisans eğitimine devam edebilmek için ofiste çalışmayı bırakarak dergiye dışarıdan yazı göndermeye başladı. Sinema Merkez kitaplığıyla ilgili fikir ortaya çıktığı sırada o yüksek lisans teziyle uğraşıyordu, ama duyduğunda fikir onu da bizim kadar heyecanlandırdı. İlk kitapta Kült Filmler bölümündeki yazıları bir araya getirmek istediğimizi söyleyince bütün yoğunluğuna rağmen teklifimizi kabul etti ve hemen kitap üzerinde çalışmaya başladı. İlk cilde yazdığı önsözde Kült Filmler bölümünün nasıl başladığını, filmlerin nasıl seçildiğini ve kitabın ortaya çıkış serüvenini de anlatıyor.

Bu ay size ilk kitap ekimizi sunuyoruz. Devamının gelmesini ve bu kitapların yukarıda bahsettiğimiz gibi bir Sinema Merkez kitaplığına dönüşmesini çok istiyoruz elbette. Ancak tahmin edebileceğiniz gibi bu biraz da Türkiye'nin ve dolayısıyla dergimizin ekonomik koşullarına bağlı, en önemlisi de bu ilk kitabın sizden göreceği ilgiye. Her zamanki gibi her konuda önerilerinizi ve eleştirilerinizi bekliyoruz.

Yeni sayılarda görüşmek üzere.

Senem İşmen

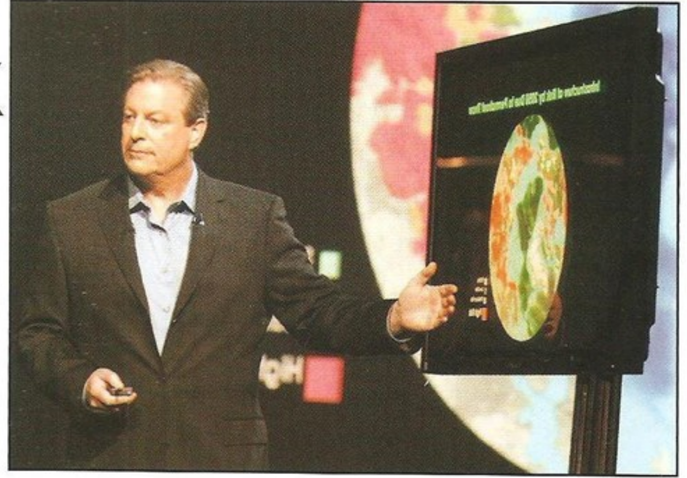

BlackBerry

UYGUNSUZ GERÇEK

AN INCONVENIENT TRUTH

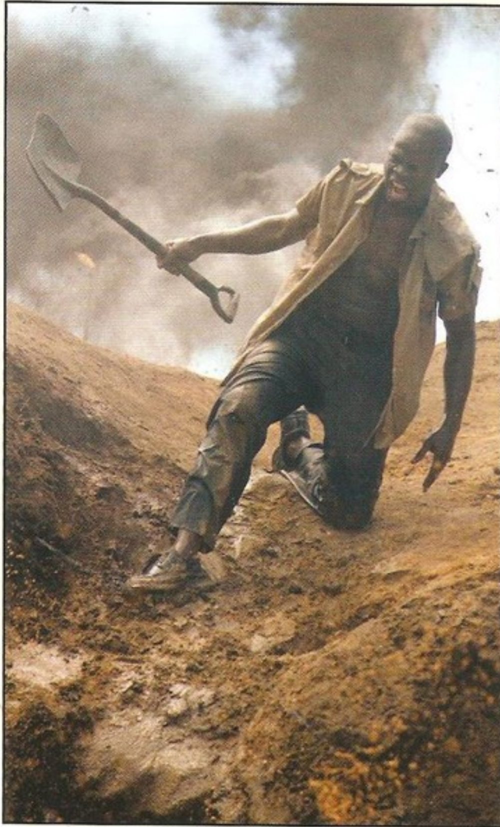
Yönetmen: Davis Guggenheim. **Oyuncu:** Al Gore. **Kurgu:** Jay Lash Cassidy, Dan Swietlik. **Müzik:** Michael Brook. **Yapımcı:** Lawrence Bender, Scott Burns, Scott Z. Burns. **Süre:** 100 dk. **Yapım:** ABD (2006). **Dağıtımcı:** UIP.

Gösterim Tarihi:
2 Şubat 2007



"**Uygunsuz** Gerçek" ABD'nin eski başkan yardımcısı Al Gore'un dünyamızı tehdit eden küresel ısınmaya dikkat çektiği multimedya gösterisinin merkeze alındığı bir belgesel. Mizah ve animasyonlarla desteklenen bu şovda Gore, küresel ısınmanın dününü ve bugününü anlatıyor ve bunun önüne geçilemediği takdirde dünyamızı bekleyen kötü gelecek konusunda uyarılarda bulunuyor.

NOTLAR: Bill Clinton'ın başkan yardımcılığını yapan Al Gore, 2000'deki seçimlerde Demokrat Parti'nin başkan adayı oldu. Kıran kırana geçen seçim sonucunda (Florida'daki şaibeli oylamadan sonra) başkanlık koltuğunu G.W. Bush'a kaptırdı. Seçimi kaybettiğini ilan edip siyasetten kopan Al Gore zamanını, 60'ların sonundan beri ilgilendiği küresel ısınma tehlikesine karşı halkı bilinçlendirmeye ayırdı. Bugüne kadar okullarda, çeşitli kentlerdeki otel konferans salonlarında 1000'den fazla şov sergileyen Gore'un bu gösterisi "beyazperde belgeseli"ne dönüştürüldü. Politik kimliğini üzerinden atsa da politik geçmişinden yadigâr, dinleyiciyi avucunun içine alıp ilgisini çekme, ikna edip harekete geçirme yeteneğini kullanan Gore belgeselde, zekice espriler ve kendi hayatından trajik kesitlerle amacına ulaşmakta. Geçtiğimiz senenin başında Sundance Film Festivali'nde galası yapılan belgeselin yönetmeni; NYPD Blue, ER, Deadwood gibi televizyon dizileriyle adını duyuran Davis Guggenheim. İzleyenleri "böyle giderse bu dünyanın hali nice olacak?" diye kara kara düşündüren "Uygunsuz Gerçek", "şimdiki başkanın koltuğunda Al Gore otursaydı oldubitti savaşlar ve kovboy edası yerine daha 'temiz' bir hava soluyabilir miydik?" sorusunu akıllara getiriyor.



KANLI ELMAS

BLOOD DIAMOND

Yönetmen: Edward Zwick. **Oyuncular:** Leonardo DiCaprio, Djimon Hounsou, Jennifer Connelly, Kagiso Kuypers, Arnold Vosloo, Antony Coleman, Benu Mabhena, Anointing Lukola, David Harewood, Basil Wallace. **Senaryo:** Charles Leavitt. **Görüntü Yönetmeni:** Eduardo Serra. **Kurgu:** Steven Rosenblum. **Müzik:** James Newton Howard. **Yapım Tasarımcısı:** Dan Weil. **Yapımcı:** Gillian Gorfil, Marshall Herskovitz, Graham King, Darrell Roodt, Paula Weinstein, Edward Zwick. **Süre:** 143 dk. **Yapım:** ABD (2006). **Dağıtımcı:** WB.

Gösterim Tarihi:
2 Şubat 2007

Ailesinden koparılan ve elmas madenlerinde çalışmaya zorlanan Solomon (Djimon Hounsou), olağanüstü bir mücevher bulur ve büyük bir risk alarak onu saklar. Geçimini elmas karşılığı silah ticareti yaparak sağlayan Danny Archer (Leonardo DiCaprio) hapisteyken, Solomon'un sakladığı taştan haberdar olur. Elmas sektörü liderlerinin ipliğini pazara çıkarmak için Sierra Leone'de olan Amerikalı idealist gazeteci Maddy Bowen'ın (Jennifer Connelly) yardımıyla, Archer ve Solomon isyancıların bölgesinde tehlikeli bir yolculuğa çıkar. Archer elması bulup almak için Solomon'a ihtiyaç duymaktadır. Solomon'un amacı ise çocuk asker olan oğlunu kurtarmaktır.

NOTLAR: Dünyadaki en büyük elmas madenlerine sahip ülkelerin başında gelen Sierra Leone, 1990'larda kanlı bir iç savaş yaşamıştı. Bu savaşı fon alan "Blood Diamond", ismini ise savaştaki Afrika ülkelerinden çıkarılan ve savaşı finanse ederek daha büyük katliamlara sebep olan elmaslardan alıyor. Sierra Leone'deki iç savaşın en yakın tanıklarından biri olan, yaşadıklarını filme alıp Cry Freetown adlı belgesele imza atan Sorious Samura, filmin en büyük destekçisi ve danışmanı oldu. Filmin çekimleri sırasında çeşitli set kazaları yaşanmış; Leonardo DiCaprio bacağından, Jennifer Connelly de boynundan yaralanmıştı.

Hazırlayan:
Müjde Işıl
mujdeisil@merkezdergi.com.tr

AŞK İKSİRİ

MISTRESS OF SPICES

Yönetmen: Paul Mayeda Berges. Oyuncular: Aishwarya Rai, Dylan McDermott, Nitin Ganatra, Adewale Akinnuoye-Agbaje, Caroline Chikezie, Anupam Kher, Shaheen Khan, Sonny Gill Dulay, Nina Young, Toby Marlow. Senaryo: Gurinder Chadha, Paul Mayeda Berges (Chitra Banerjee Divakaruni'nin aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Santosh Sivan. Kurgu: Alex Rodríguez. Müzik: Craig Pruess. Yapım Tasarımcısı: Amanda McArthur. Yapımcı: Deepak Nayar, Gurinder Chadha. Süre: 96 dk. Yapım: ABD (2005). İthalatçı: Limon Yapım. Dağıtımcı: Bir Film.

Gösterim Tarihi:
2 Şubat 2007

Tilo (Aishwarya Rai) San Francisco'daki Baharat Çarsısı adında küçük bir mağazada çalısmakta ve baharatların yardımıyla en iyi ilacı bulmaktadır. Fakat güçlerinin ise yaraması için mutlaka uyması gereken 3 kural vardır: Baharatları sadece baskalarına yardım etmek için kullanmalı, baska bir insanın tenine dokunmamalı ve dükkânından asla çıkmamalıdır. Yakısıklı mimar Doug (Dylan McDermott), motosikletiyle Tilo'nun mağazasının önünde kaza yapar. Tilo, Doug'un yaralarını iyilestirir ve o andan itibaren hayatı değismeye baslar. Tilo yaptığı isi sürdürerek insanlara yardım ederken, bir yandan da askı doyasıya yasamak ister. Kendi hayatına geri dönerse, yardım ettiği bütün insanlar acı çekecektir. Dönmezse de Doug'ı sonsuza dek kaybedecektir.

NOTLAR: "Bend it Like Beckham" ve "Bride and Prejudice"ı karı-koca isbirliğiyle Gurinder Chadha ve Paul Mayeda Berges beraber yazmıs, Chadha yönetmisti. İkilinin imzasını tasıyan "Mistress of Spices"da ise Chadha, yönetmen koltuğunu kocasına devretti. Hint kökenli Amerikalı yazar Chitra Banerjee Divakaruni'nin 1997 tarihli aynı adlı romanından uyarlanan film sihir, gelenekler ve kültürlerarası ask üzerine romantik bir yapım. Baharatlara biçtiği değer ile askı damak tadıyla harmanlayan "Chocolat" ve "Like Water for Chocolate"ı anımsatıyor.

HANNIBAL DOĞUYOR

HANNIBAL RISING

Yönetmen: Peter Webber. Oyuncular: Gaspard Ulliel, Gong Li, Rhys Ifans, Richard Brake, Kevin McKidd, Helena Lia Tachovska, Charles Maquignon, Petra Lustigova, Ivan Marevich, Dominic West. Senaryo: Thomas Harris (kendisinin aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Ben Davis. Kurgu: Valerio Bonelli, Pietro Scalia. Müzik: Ilan Eshkeri, Shigeru Umebayashi. Yapım Tasarımcısı: Allan Starski. Yapımcı: Tarak Ben Ammar, Dino De Laurentiis, Martha Schumacher. Süre: 117 dk. Yapım: ABD, Fransa, İngiltere (2006). İthalatçı: Film Pop. Dağıtımcı: WB.

Gösterim Tarihi:
9 Şubat 2007

Litvanya'da Sovyet yetimhanesinde kalan on altı yasındaki Hannibal Lecter (Gaspard Ulliel) yetimhanedeki arkadaslarıyla anlasamamaktadır. Geceleri kız kardesiyle ilgili korkunç kâbuslar gören Hannibal sonunda yetimhaneden kaçar ve amcasının yasadığı Paris'e gider. Fakat, Lecter Satosu'na geldiğinde amcasının ölmüs olduğunu öğrenir. Amcasının dul esi Murasaki Shibuku (Gong Li) ona evini açar ve onu, yemek, müzik ve resim konusunda eğitir. Tıp eğitimi almaya baslayan Hannibal kâbuslarında gördüğü savas suçlularını aramaya karar verir. Tek bir amacı vardır: Açlıktan ölmemek için gözleri önünde küçük kız kardesini yiyen adamlardan intikam almak.

NOTLAR: "Manhunter", "The Silence of the Lambs", "Hannibal" ve "Red Dragon"dan sonra hikâyenin en basına dönüyoruz ve Hannibal Lecter'ın geçmisi hakkında ayrıntıları öğreniyor, adım adım "muteber yamyam" olusunu izliyoruz. Önceleri yeni bir roman yazmak istemese de "devam" kararı alıp "Hannibal Rising"i yazan Thomas Harris, filmin senaryosuna da imza attı. İlk sinema filmi "Girl with a Pearl Earring" ile övgüler toplayan Peter Webber, ünlü ressamların hayatlarını filme çekmesi için gelen tekliflerden sıkılarak "Hannibal Rising"i yönetmeyi kabul etti. Hannibal'ın diğer bir deyisle Anthony Hopkins'in gençliğini canlandırması için seçilen aktör ise Gaspard Ulliel. "Un Long Dimanche de Fiançailles"de kayıp nisanlı Manech'i canlandıran aktörün, acımasız ve karizmatik Hannibal Lecter hayranlarını memnun edip edemeyeceğini göreceğiz.

BARDA

Yönetmen: Serdar Akar. Oyuncular: Nejat İşler, Hakan Boyav, Serdar Orçin, Erdal Beşikçioğlu, Volga Sorgu, Doğu Alpan, Burak Altay, Melis Birkan, Nergis Öztürk, Sezen Aray. Senaryo: Serdar Akar. Görüntü Yönetmeni: Mehmet Aksın. Kurgu: Aziz Günhan İmamoğlu. Müzik: Selim Demirdelen. Sanat Yönetmeni: Yavuz Fazlıoğlu. Yapımcı: Serdar Akar, Alev Gezer, Güner Koralı. Yapım: Türkiye (2006). Dağıtımcı: Kenda.

Yaşları 18 ile 25 arasında değişen genç arkadaş grubu bir gece yarısı, arkadaşlarının işlettiği barda son biralarını içip eve dönecekken içeri giren beş kişilik bir grup tarafından silahla alıkonulur. Elleri, ayakları, ağızları bağlanan gençler sabaha kadar dayak, işkence ve tecavüze maruz kalır. Kendilerini alıkoyan grubun görünürde hiçbir amacı yoktur. Yaşları 20 ile 45 arasında değişen bu grup, hayatlarında eksik kalan her şeyin hesabını hiç tanımadıkları bu gençlerden çıkartmaktadır.

Gösterim Tarihi: 2 Şubat 2007



NOTLAR: "Gemide", "Dar Alanda Kısa Paslaşmalar" ve "Maruf"tan sonra bambaşka bir kulvara kayıp "Kurtlar Vadisi - Irak"ı çeken Serdar Akar, yine iddialı bir yapıma imza atıyor. İlk filmi "Gemide"nin ismiyle (bir ölçüde konusuyla da) benzerlik taşıyan "Barda", beş yıl önce Ankara'da meydana gelen bir olaydan yola çıkan, adalet kavramını sorgulayan, "sebepsiz şiddet" temalı bir hikâyeye sahip. Eski Sümerbank Deri ve Kundura Fabrikası'nda kurulan platoda yapılan çekimler 15 gün sürdü. Senaryosunu Serdar Akar'ın yazdığı filmde Akar ile birlikte Zeki Demirkubuz ve Çağan Irmak'ın küçük bir rolü var. Teoman ve Yeşim Büber de konuk oyuncu olarak yer alıyor.



NEŞELİ GENÇLİK

Yönetmen: Mesut Taner. Oyuncular: Boran Etili, Hazel Atasever, Aras Ferahyan, Cantuğ Candar, Ceyhun Fersoy, Bilgehan Sezer, Bora Balyemez, Çağatay Çabuk, Selma Sonat, Evren Aykul. Senaryo: Hasan B. Turhan. Görüntü Yönetmeni: Sinan Güngör. Müzik: Murat Özdemir. Sanat Yönetmeni: Ruhan Ünlüer. Yapımcı: Ayhan Kanat. Süre: 95 dk. Yapım: Türkiye (2006). Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi: 9 Şubat 2007

İstanbul'un zengin semtlerinden birinde bulunan özel bir lisenin basketbol takımının yedi öğrencisi Şakir (Boran Etili), Cemil (Cantuğ Candar), Orhan (Ceyhun Fersoy), Sarıkafa (Selim Yakar), Tekin (Bilgehan Sezer), Nuri (Çağatay Çabuk) ve Osman (Aras Ferahyan), rahat ve çılgın bir eğitim süreci geçirmektedir. Grubun elemanlarından Şakir'in henüz hiçbir kadınla ilişki kurmamış olması, arkadaşları arasında bir sorun haline gelmiştir. Şakir'in "milli olması" için Orhan, Cemil ve Sarı Kafa bir plan hazırlayarak uygulamaya koyar.

NOTLAR: Son dönemlerde sık sık beyazperdeye gelen korku türünde ve sınav-dershane konulu gençlik filmleri furyasında cinsel komedi de yerini alıyor. "Amerikan Pastası"nın Türk versiyonu olan "Neşeli Gençlik" filmine Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları ve Sinema Eserleri Müdürlüğü tarafından 18 yaş sınırı getirilmiş; yapımcı Ayhan Kanat, anne ve babaların da seyredebileceği bir film yaptıklarını ifade ederek bu kararı protesto etmişti.

KRALİÇE

THE QUEEN

Eski gelini Diana'nın ölüm haberini alan İngiltere Kraliçesi 2.Elizabeth (Helen Mirren), torunlarını matem havasından uzaklaştırmak amacıyla onları İskoçya'daki Balmoral Şatosu'na götürür. Kraliçe'nin bu olay karşısındaki mesafeli tutumu halktan tepki görür. Zira İngiliz halkı Kraliçe'lerinden taziye ya da en azından üzüntüsünü belirten bir açıklama beklemektedir. Aynı dönemde Başbakan seçilen Tony Blair (Michael Sheen), halkın beklentilerine cevap vermesi için Kraliçe'yi ikna etmeye çalışır.

NOTLAR: Geçtiğimiz sene 9. İstanbul Uluslararası Sinema Tarih Buluşması'nın açılış filmi olarak gösterilen "The Queen", yakın dönemde yaşanmış gerçek olaylardan yola çıkan etkileyici bir drama. Helen Mirren'ın 2.Elizabeth rolündeki müthiş performansı ve Michael Sheen'in Tony Blair'e benzerliğiyle dikkat çeken filmin yönetmeni, Türk sinemaseverlerin yakından tanıdığı Stephen Frears. Bu sene Altın Küre'nin muzaffer filmlerinden biri olan "The Queen"in adı Oscar adayları arasında da geçiyor.

Yönetmen: Stephen Frears. Oyuncular: Helen Mirren, Michael Sheen, James Cromwell, Sylvia Syms, Alex Jennings, Helen McCrory, Roger Allam, Tim McMullan, Douglas Reith, Robin Soans. Senaryo: Peter Morgan. Görüntü Yönetmeni: Affonso Beato. Kurgu: Lucia Zucchetti. Müzik: Alexandre Desplat. Yapım Tasarımcısı: Alan MacDonald. Yapımcı: Andy Harries, Christine Langan, Tracey Seaward. Süre: 97 dk. Yapım: İngiltere, Fransa, İtalya (2006). İthalatçı: Tiglon. Dağıtımcı: Bir Film.

Gösterim Tarihi: 23 Şubat 2007



Bu ParaPuan'lar çok konuşturacak!

CARDFiNANS'TAN TURKCELL'LiLERE KONTÖRLER - DAKiKALAR HEDiYE!

TURKCELL

Biriken CardFinans ParaPuan'larınızla artık Turkcell'den kontör veya dakika alabilir, sevdiklerinizle daha uzun konuşabilirsiniz. CardFinans'ınız varsa Turkcell'le konuşurken de özel avantajlarınız var.



Turkcell'den kontör veya dakika alabilmek için ekstre ve alışveriş sliplerinizin üzerinde yer alan kampanya kodunu, 4 haneli doğum yılı ve kullanmak istediğiniz kontör veya dakika miktarını aralarında bir boşlukla yazıp kısa mesajla Turkcell 3900'a gönderebilirsiniz. (Örnek: C5AH2T5X 1981 40) Kontör veya dakika isteğiniz hattınıza göre belirleneceğinden ayrıca belirtmeniz gerekmez. Talep edeceğiniz kontör, 20 kontör ve katları, konuşma süresi 5 dakika ve katları şeklinde olmalıdır. Aynı gün içinde en fazla 300 kontör veya 75 dakika talep edebilirsiniz. Kontör veya konuşma süresi alabilmek için bir önceki ekstre harcamanızın minimum 150 YTL olması gerekmektedir. Bu tutar CardFinans University sahipleri için 75 YTL'dir. Bu kampanyaya sadece Turkcell Faturalı, Turkcell Hazır Kart ve Muhabbet Kart'tan kısa mesaj gönderenler katılabilir. Katılım, Turkcell Faturalı için 1 kısa mesaj, Turkcell Hazır Kart ve Muhabbet Kart için 2 kontör olarak ücretlendirilir. Birikmiş ParaPuan'ınızı öğrenmek için sırasıyla PUAN KAMPANYA KODU'nuzu ve DOĞUM YILI'nızı aralarında birer boşluk bırakarak yazıp Turkcell 3900'a kısa mesaj gönderebilirsiniz. Kampanya katılım koşulları ile ilgili bilgi almak için ise YARDIM yazıp Turkcell 3900'a kısa mesaj gönderebilirsiniz.

444 0 900 • www.finansbank.com.tr • www.cardfinans.com.tr

ATCW

HIRSIZ

BREAKING AND ENTERING

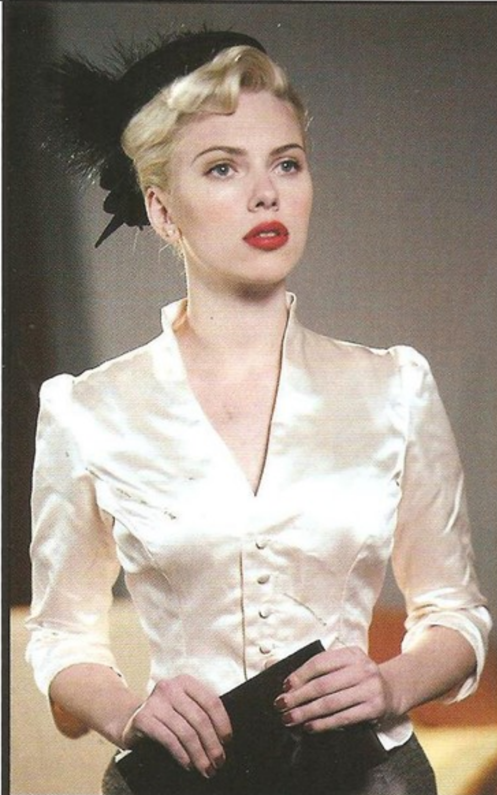
Yönetmen: Anthony Minghella. Oyuncular: Jude Law, Juliette Binoche, Robin Wright Penn, Martin Freeman, Ray Winstone, Vera Farmiga, Rafi Gavron, Romi Aboulafia, Kwesi Asiedu-Mansah, Helen Baker. Senaryo: Anthony Minghella. Görüntü Yönetmeni: Benoit Delhomme. Kurgu: Lisa Gunning. Müzik: Karl Hyde, Rick Smith, Gabriel Yared. Yapım Tasarımcısı: Alex McDowell. Yapımcı: Anthony Minghella, Sydney Pollack, Tim Bricknell. Süre: 120 dk. Yapım: ABD, İngiltere (2006). Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 9 Şubat 2007



Will (Jude Law) ve arkadaşı Sandy (Martin Freeman), Avrupa'nın en hızlı büyüyen kentsel gelişim bölgesi olarak kabul edilen Londra'nın King's Cross semtinde peyzaj mimarlığı firması açar. Ofiste yaşanan soygunlardan bıkan Will, hırsızlardan birisi olan Miro'nun (Rafi Gavron) peşine takılarak Bosna göçmeni annesi Amira'yla (Juliette Binoche) beraber yaşadığı apartman dairesine kadar onu takip eder. Will kısa sürede Amira ile arkadaş olur. Asıl isteği hırsızlık olayının perde arkasını araştırmaktır. Will'in güzel kız arkadaşı Liv'e (Robin Wright Penn) rağmen Will'le Amira arasındaki dostluk bir süre sonra beklenmedik dönüşümlere sahne olur.

NOTLAR: 1991 tarihli ilk filmi "Truly, Madly, Deeply"den sonra Anthony Minghella ikinci kez kendi orijinal senaryosunu filme çekti. Londra'nın içiçe geçmiş farklı dünyalarını, zenginler ve göçmenler arasındaki uçurumları sergileyen bir drama imza atan Minghella 15 yıl önce aklına gelen ancak kağıda dökmediği bir sahne oyunundan ve bir süre önce Londra'daki ofisinin sekiz hafta içerisinde onüç kez soyulmasından yola çıkarak senaryoyu yazmış. Yönetmenin "The Talented Mr. Ripley" ve "Cold Mountain"da çalıştığı Jude Law ile "The English Patient"da çalıştığı Juliette Binoche'un başı çektiği zengin kadrosu, filmin en büyük artısı. "Çalma" eyleminin farklı biçimlerini sergileyen film, 40'ını deviren Juliette Binoche'un gençlere taş çıkartan güzelliğiyle de dikkat çekiyor.



CEHENNEM ÇİÇEĞİ

THE BLACK DAHLIA

15 Ocak 1947'de, Los Angeles'da boş bir arsada, işkence edilerek öldürülen Elizabeth Short'un cesedi bulunur. Kurban, gazete manşetlerine Siyah Dalya olarak geçmiştir ve ölümü Kaliforniya tarihinin en büyük insan avını başlatır. Bucky Bleichert (Josh Hartnett) ve Lee Blanchard (Aaron Eckhart) kendilerini Siyah Dalya soruşturmasının tam ortasında bulurlar. Bu iki polis aynı zamanda iki iyi arkadaş ve aynı kadına aşık iki rakiptir. Soruşturma derinleştikçe Siyah Dalya ikisinin de takıntısı haline gelir. Genç kadının hayatıyla ilgili her şeyi bilmek, katilini yakalamak ve ona ölümünde bile sahip olmak istemektedirler. Araştırmaları onları savaş sonrası Hollywood'unun karanlık yüzüne götürecektir.

NOTLAR: James Ellroy'un Los Angeles Dörtlemesi'nin ilk kitabı olan (diğerleri The Big Nowhere, L.A. Confidential ve White Jazz) The Black Dahlia, hâlâ tam olarak aydınlatılamamış bir cinayetin hikâyesi. 10 yaşındayken annesi bir cinayete kurban giden Ellroy, büyük ihtimalle özdeşleşme yaşadığı bu cinayetin kitabını 1987'de yayımladı. Önceleri David Fincher'ın yöneteceği söylenen daha sonra Kara Film türüne düşkünlüğüyle bildiğimiz Brian De Palma'nın ellerine teslim edilen ve prömiyeri geçtiğimiz sene Venedik Film Festivali'nde yapılan "The Black Dahlia" 50 milyon dolarlık bütçesine rağmen ABD'deki gişe hasılatı, bütçesinin yarısını bile karşılayamadı.

Yönetmen: Brian De Palma. Oyuncular: Josh Hartnett, Scarlett Johansson, Aaron Eckhart, Hilary Swank, Mia Kirshner, Mike Starr, Fiona Shaw, Patrick Fischler, James Otis, John Kavanagh. Senaryo: Josh Friedman (James Ellroy'un aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Vilmos Zsigmond. Kurgu: Bill Pankow. Müzik: Mark Isham. Yapım Tasarımcısı: Dante Ferretti. Yapımcı: Rudy Cohen, Moshe Diamant, Art Linson. Süre: 121 dk. Yapım: ABD, Almanya (2006). Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi: 9 Şubat 2007

CESUR BALIK

SHARK BAIT



Yönetmen: Howard E. Baker, John Fox, Kyung Ho Lee. **Seslendirenler:** Freddie Prinze Jr., Rob Schneider, Evan Rachel Wood, Donal Logue, Andy Dick, Fran Drescher, John Rhys-Davies, R. Lee Ermey, Bruno Alexander, Brice Beckham. **Senaryo:** Scott Clevenger. **Kurgu:** Tom Sanders. **Müzik:** Christopher Lennertz. **Yapımcı:** Mark A.Z. Dippé, Lee Young-ki, Ash R. Shah. **Süre:** 77 dk. **Yapım:** ABD, Güney Kore (2006). **İthalatçı:** Fida Film. **Dağıtımcı:** UIP.

Gösterim Tarihi:
16 Şubat 2007

Boston'lu sıradan bir balık olan Pi, halası Pearl ile beraber yaşamak için gittiği egzotik mercan kayalığında hayallerinin balığı Cordelia ile tanıştığı anda ona aşık olur. Ancak bir problem vardır. Mercan kayalığındaki balık topluluğunu sürekli korku içinde yaşatan acımasız köpekbalığı Troy'un da Cordelia'da gözü vardır. Üstelik kendine hiçbir rakip tanımamaktadır. Troy'u ve yandaşlarını saf dışı ederek mercan kayalığını kurtarmak ve Cordelia'nın kalbini kazanmak isteyen Pi için tek çıkış yolu yeni arkadaşlarıyla işbirliği yapmaktır.

NOTLAR: "Finding Nemo" ve "Shark Tale"in ardından yeniden balıkların renkli dünyasındayız. Ancak bu sefer Disney-Pixar ya da DreamWorks yapımı değil Güney Kore ortaklığında gerçekleşmiş "melez" bir animasyon izleyeceğiz. "Shark Bait"in senaristi Scott Clevenger, daha önce Anurag Mehta'nın Wonderworld Stüdyoları için yazdığı deniz altı öyküsünü, 50'li yılların klasik westernlerinin havasını da ekleyerek yeniden yazmış ve kendi tabiriyle ortaya "konusu denizler altında geçen bir western" çıkmış. Hollywood menşeli 3 boyutlu bir animasyonun Güney Kore'de gerçekleştirilmesi pek de kolay olmamış. Ekibi, dil ve kültür farklılıklarından ziyade sıfırdan yepyeni bir stüdyo kurulması ve prodüksiyon süreci zorlamış en çok. "Cesur Balık" ismiyle ülkemizde vizyona girecek olan animasyonun seslendirme kadrosunda Mehmet Ali Erbil, Okan Bayülgen, Özgü Namal ve Ali Poyrazoğlu yer alıyor.

POLİS



Musa Rami (Haluk Bilginer) mesleğinin zirvesinde bir cinayet masası polisidir. Kafasını meşgul eden iki şey vardır. Kendinden 40 yaş küçük üniversite öğrencisi Funda'ya (Özgü Namal) olan aşkı ve ünlü mafya ailesi İzmitliler'in Rami ailesine yönelik bitmek bilmeyen tehditleri. Musa Rami iyi bir baba, iyi bir polis, iyi bir aşıktır ve görünen o ki Musa Rami işi, aşkı ve ailesi arasında sıkışıp kalacaktır. Aynı günlerde aldığı bir haber ise Musa Rami'yi tamamen altüst eder.

NOTLAR: "Neredesin Firuze?", "Kısık Ateşte 15 Dakika", "Hırsız Var!" ve "Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü?"den sonra Haluk Bilginer komediden uzaklaşıyor ve karizmatik polis rolünde hayranlarının karşısına çıkıyor. Onur Ünlü'nün ilk uzun metrajlı filmi olan "Polis" yönetmeni tarafından "daha çok avantüre, zaman zaman da melodrama yakın duran bir film" olarak tanımlanıyor. Çekimleri İstanbul'da 28 farklı mekânda, 4 Eylül - 8 Ekim 2006 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Polis", yapımcı firma Eflatun Film'in 10 filmlik polisiye seri Milli Cinayet Koleksiyonu'nun ilk ayağı. "Polis", CEZA'nın bu film için hazırladığı parça ve Özgü Namal'ın seslendirdiği şarkıyla da dikkat çekiyor.

Yönetmen: Onur Ünlü. **Oyuncular:** Haluk Bilginer, Özgü Namal, Ragıp Savaş, Sermiyan Midyat, Settar Tanrıöğen, Kaan Çakır, Emre Karayel, Zafer Diper, Sinan Çalışkanoğlu, Aylin Çalap. **Senaryo:** Onur Ünlü. **Görüntü Yönetmeni:** Aras Demiray. **Kurgu:** Ahmet Can Çakırca. **Müzik:** Duo-Mehmet Erdem Özgür Akgül, Alp Erkin Çakmak, CEZA. **Sanat Yönetmeni:** Alper Yanar. **Yapımcı:** A. Taner Elhan, Onur Ünlü, Funda Alp. **Yapım:** Eflatun Film, Türkiye (2006). **Dağıtımcı:** Medyavizyon.

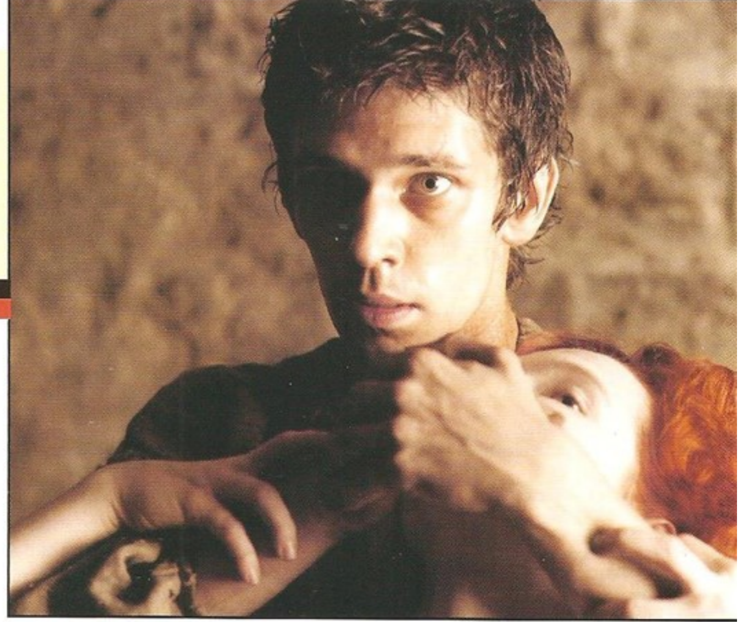
Gösterim Tarihi:
16 Şubat 2007

KOKU: BİR KATİLİN HİKÂYESİ

PERFUME: THE STORY OF A MURDERER

Yönetmen: Tom Tykwer. **Oyuncular:** Ben Whishaw, Alan Rickman, Rachel Hurd-Wood, Dustin Hoffman, Ramon Pujol, Sara Forestier, Corinna Harfouch, Paul Berrondo, Joanna Griffiths, Jessica Schwarz. **Senaryo:** Tom Tykwer, Andrew Birkin, Bernd Eichinger (Patrick Süskind'in Das Parfum adlı romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Frank Griebe. **Kurgu:** Alexander Berner. **Müzik:** Reinhold Heil, Johnny Klimek, Tom Tykwer. **Yapım Tasarımcısı:** Uli Hanisch. **Yapımcı:** Bernd Eichinger. **Süre:** 147 dk. **Yapım:** Almanya, Fransa, İspanya (2006). **Dağıtımcı:** Özen Film.

Gösterim Tarihi: 16 Şubat 2007



Fransa, 18. yüzyıl... Jean-Baptiste Grenouille (Ben Whishaw) tüm insani duygulardan yoksun, sadece kokulara karşı görülmedik ölçüde duyarlı ve istediği kokuları üretebilmek için cinayet işlemekten kesinlikle çekinmeyen bir katildir. Herkesin ve her şeyin kokusunu almakta, tüm kokuları üretmekte gerçek bir dâhi olan Grenouille, kendi kokusunun bulunmadığını, onun bulunduğu yerlerde insanların insan kokusu alamadıklarını anladığı gün altüst olur. Kendisi için tek çıkar yol, başkaları üzerinde kendisinin de insan olduğu izlenimini yaratacak kokular sürünmesidir.

NOTLAR: Alman yazar Patrick Süskind'in, ülkesinde 1985'de Das Parfum adıyla yayımlanan ünlü romanı, kısa sürede dünya çapında best seller oldu. 45 dile çevrildi ve Batı Cephesinde Yeni Bir Şey Yok'tan sonra gelmiş geçmiş en başarılı ikinci Almanca roman oldu. Rivayete göre Stanley Kubrick'in bile "filmleştirilemez" dediği bu eser "Run, Lola, Run" ve "Heaven"ın yönetmeni Tom Tykwer'ın ellerinde hayat buldu. Kitabın senaryoya dönüştürülmesi iki yıl sürdü. Tykwer hem senaryo ekibinin içinde yer aldı hem de tüm filmlerinde olduğu gibi bu filminde de tema müziğinin bestecisi oldu. Film, 60 milyon avroluk bütçesiyle de ülkesinde bir rekora imza attı.

HAYALET SÜRÜCÜ

GHOST RIDER

Yönetmen: Mark Steven Johnson. **Oyuncular:** Nicolas Cage, Eva Mendes, Wes Bentley, Sam Elliott, Donal Logue, Peter Fonda, Laurence Breuls, Joel Tobeck, Mathew Wilkinson, Daniel Frederiksen. **Senaryo:** Mark Steven Johnson. **Görüntü Yönetmeni:** Russell Boyd, John Wheeler. **Kurgu:** Richard Francis-Bruce. **Müzik:** Christopher Young. **Yapım Tasarımcısı:** Kirk M. Petruccelli. **Yapımcı:** Avi Arad, Michael De Luca, Gary Foster, Steven Paul. **Yapım:** ABD (2007). **Dağıtımcı:** WB.

Gösterim Tarihi: 16 Şubat 2007



Johnny Blaze (Nicolas Cage), tehlikeli motosiklet sahnelerinde oynayan bir dublördür. Babası ve kız arkadaşı Roxanne'in (Eva Mendes) hayatı karşılığında şeytanla bir anlaşma yapar. Bunun sonucunda gündüzleri ölüme meydan okuyan bir dublörken geceleri, alev saçan kurukafası ve motosikletiyle Hayalet Sürücü'ye dönüşür; şeytanın emirlerini yerine getirir. Bir süre sonra şeytanı kaderini değiştirmek isteyen Johnny, lanetini ve güçlerini masum insanları korumak için kullanmaya karar verir.

NOTLAR: Spider-Man ve X-Men kadar ön plana çıkmasa da Marvel Comics'in en ürkütücü çizgi kahramanlarından biri olan "Ghost Rider", nihayet beyazperdede... Yaklaşık 5 yıldır gündemde olan bu yapımın, önceleri Johnny Depp'in canlandıracağı söylenen "alevli" kahramanına, çizgi roman fanatikliğiyle ünlü Nicolas Cage hayat veriyor. Cage'in motosiklet üzerinde bir hayli efor sarfettiği filmde özel efektlerin göz kamaştıracağı söyleniyor. 120 milyon dolar bütçesiyle sezonun en iddialı yapımlarından biri olan "Ghost Rider", ülkemizde ABD ile aynı zamanda vizyona giriyor. Filmin yönetmeni ve senaristi, dört sene önce yine bir süperkahraman filmi olan "Daredevil"e imza atan Mark Steven Johnson.

RÜYA KIZLAR

DREAMGIRLS

Yönetmen: Bill Condon. Oyuncular: Jamie Foxx, Beyoncé Knowles, Eddie Murphy, Danny Glover, Anika Noni Rose, Jennifer Hudson, Keith Robinson, Bobby Slayton, Hinton Battle, Sharon Leal. Senaryo: Bill Condon. Görüntü Yönetmeni: Tobias A. Schliessler. Kurgu: Virginia Katz. Müzik: Henry Krieger. Yapım Tasarımcısı: John Myhre. Yapımcı: Laurence Mark. Süre: 131 dk. Yapım: ABD (2006). Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi:
23 Şubat 2007



Altmışlı yılların başında Effie (Jennifer Hudson), Deena (Beyoncé Knowles) ve Lorrell'dan (Anika Noni Rose) oluşan "The Dreamettes" grubu bir yetenek yarışmasında hırslı menajer Curtis Taylor (Jamie Foxx) tarafından keşfedilir. Taylor onlara ünlü şarkıcı James "Thunder" Early'ye (Eddie Murphy) vokal yapmaları için iş teklif eder. Curtis zamanla kızların görünüşlerinin ve seslerinin kontrolünü ele alır. İlgiyi Deena üzerine yoğunlaştırırken Effie'yi geri plana iter. Grup, The Dreams adıyla ün kazanır ancak şöhretin ve zenginliğin bedeli onlar için oldukça ağır olacaktır.

NOTLAR: Michael Bennett tarafından ilk olarak 20 Aralık 1981'de sahnelenen Broadway müzikali "Dreamgirls" o kadar başarılı oldu ki 1522 kez seyirciyle buluştu ve 1982'de 6 dalda Tony Ödülü kazandı. Siyahi şarkıcıların dışlandıkları, küçümsendikleri müzik dünyasında katettikleri mesafeyi konu alan müzikal, ilk kez sahnelenmesinden 25 yıl sonra beyazperdeye uyarlandı. Müzikalin yaratıcı ekibinin yaşayan son üyesi ve bestecisi olan Henry Krieger film için dört yeni şarkı (Love You I Do, Patience, Perfect World ve Listen) yazdı. "Gods and Monsters" ve "Kinsey"den tanıdığımız Bill Condon'un yazıp yönettiği film, "Moulin Rouge!" ve "Chicago"nun ardından beyazperdedeki müzikal açığını başarıyla kapatıyor. "Ray"deki performansından sonra Jamie Foxx bizi şaşırtmıyor ama Eddie Murphy'nin trajediyle yoğunlaşan oyunculuğu, Beyoncé'nin rolüne hakimiyeti ve değişim kabiliyeti, "American Idol" adlı yarışmanın finalisti olan 25 yaşındaki Jennifer Hudson'ın ilk sinema deneyimindeki başarısı ve sesi gerçekten de muhteşem. Altın Küre'ye 5 dalda aday gösterilen film Müzikal/Komedi dalında En İyi Film, En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu (Murphy) ve En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu (Hudson) dalında bu ödülün sahibi oldu.



DUVAK

THE PAINTED VEIL

Yönetmen: John Curran. Oyuncular: Naomi Watts, Edward Norton, Liev Schreiber, Toby Jones, Maggie Steed, Henry Sylow, Zoe Telford, Lucy Voller, Anthony Wong Chau-Sang, Cheng Shihan. Senaryo: Ron Nyswaner (W. Somerset Maugham'ın aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Stuart Dryburgh. Kurgu: Alexandre de Franceschi. Müzik: Alexandre Desplat. Yapımcı: Edward Norton, Sara Colleton, Jean Francois Fonlupt, Mark Gill. Süre: 125 dk. Yapım: Çin, ABD (2006). İthalatçı: Fida Film. Dağıtımcı: WB.

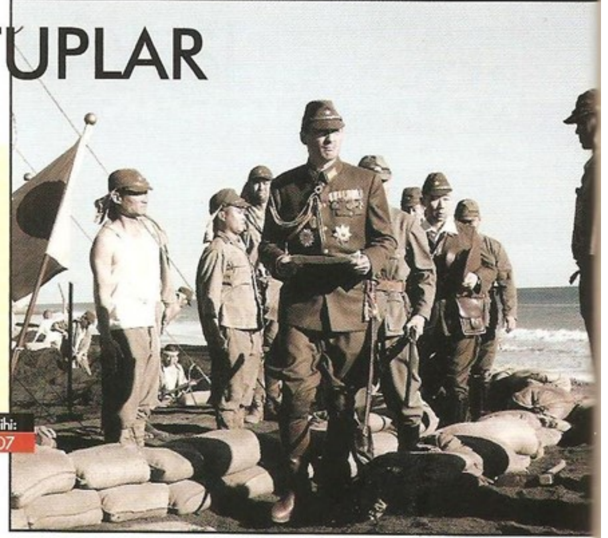
Gösterim Tarihi:
23 Şubat 2007

Üst sınıfa mensup bir kadın olan Kitty (Naomi Watts), ayrıcalıklı yaşam biçiminden sıkılır ve bakteriyolog olan Dr. Walter Fane'in (Edward Norton) evlilik teklifini kabul eder. Genç çift Şanghay'a taşınır. Walter kendini işine ve eşine adarken, Kitty kocasını başka bir erkekle aldatır. Walter karısının bu sadakatsizliğini öğrenince intikam almak amacıyla, ölümcül salgının kol gezdiği, Çin'in ücra bir kasabasından gelen iş teklifini kabul eder ve karısını da beraberinde götürür.

NOTLAR: W. Somerset Maugham'ın 1925 tarihli romanından uyarlanan filmin ortaya çıkış hikâyesi yaklaşık 10 yıl önceye dayanıyor. Kendisine Oscar adaylığı getiren "Philadelphia"nın ardından senarist Ron Nyswaner, 1995'te yeni bir senaryo üzerinde çalışmaya başlar. Uzunca bir hazırlık döneminden sonra Maugham'ın romanından uyarladığı senaryoyu 1999'da Edward Norton'a gönderir. Norton'un tüm desteğine rağmen proje filme çekilemez. Daha sonra Norton projeye hem başrol oyuncusu hem de yapımcı olarak dahil olur. Yönetmen John Curan ve Norton'ın ikna ettiği Naomi Watts'ın da ekibe katılmasıyla filmin çekimleri başlar. Filmin en önemli özelliklerinden birisi de çoğunluğu Çinlilerden oluşan bir ekiple, tüm çekimlerinin (Londra sahneleri de dahil) Çin'de yapılmış olması.

IWO JIMA'DAN MEKTUPLAR

LETTERS FROM IWO JIMA



Amerikan ordusu adaya asker çıkarırken, Iwo Jima'daki Japon direnişinin beş günden fazla dayanamayacağını öngörmüştü. Ancak adadaki savunmaya önderlik eden isim, Amerika'ya yaptığı yolculuklarla savaşın doğasını anlamış, Pasifik'in ötesinden gelen devasa Amerikan filosunu yenmek için gereken stratejiyi kavramış olan Tuğgeneral Tadamichi Kuribayashi (Ken Watanabe) idi. General Kuribayashi'nin eşi görülmemiş taktikleri, çabuk ve kanlı bir yenilgi olarak öngörülen çatışmayı, yaklaşık 40 gün süren kahramanca bir mücadeleye dönüştürdü.

Yönetmen: Clint Eastwood. Oyuncular: Ken Watanabe, Kazunari Ninomiya, Tsuyoshi Ihara, Ryo Kase, Shido Nakamura, Hiroshi Watanabe, Takumi Bando, Yuki Matsuzaki, Takashi Yamaguchi, Eijiro Ozaki. Senaryo: Iris Yamashita. Görüntü Yönetmeni: Tom Stern. Kurgu: Joel Cox, Gary Roach. Müzik: Kyle Eastwood, Michael Stevens. Yapım Tasarımcısı: Henry Bumstead, James J. Murakami. Yapımcı: Clint Eastwood, Robert Lorenz, Steven Spielberg. Süre: 140 dk. Yapım: ABD (2006). Dağıtımcı: WB.

Gösterim Tarihi: 23 Şubat 2007

NOTLAR: "Flags of Our Fathers"da kahramanlık kavramını sorgulayan ve Amerikan sisteminde kahramanlığın ve bu sıfatı taşıyan insanların nasıl sömürüldüğünü gözler önüne seren Clint Eastwood, "Letters From Iwo Jima"da kamerasını Japon cephesine çeviriyor. "Flags of Our Fathers"ın tamamlanmasından hemen sonra çekimlerine başlanan ve Tadamichi Kuribayashi'nin Picture Letters from Commander in Chief adlı kitabından yol çıkan film, Pasifik'teki savaşın sadece orduların değil, kültürlerin de çatışması olduğunu gösteriyor. Dolayısıyla "Letters From Iwo Jima"da, ilk filmdeki gibi savaşın insanlar üzerindeki etkisini ve vaktinden önce hayatlarını kaybedenleri izlerken bir yandan da Amerikan zihniyeti ile ölüme kutsallık atfeden Japon kahramanlığının karşılaştırmasını yapacağız.

SİS VE GECE

Yönetmen: Turgut Yasalar. Oyuncular: Uğur Polat, Selma Ergeç, Ayten Uncuoğlu, Sara Meriç Cinbarcı, Ümit Çırak, Tardu Flordun, İlyas Salman, Devrim Nas, Yetkin Dikinciler, Mehmet Güleryüz. Senaryo: Turgut Yasalar (Ahmet Ümit'in aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Gökhan Atılmış. Sanat Yönetmeni: Hülya Kahyaoğlu Taylan. Yapımcı: Temel Kerimoğlu, Zafer Çelik, Baha Serter, Turgut Yasalar. Yapım: Kara Film, Türkiye (2006). Dağıtımcı: Özen Film.

Sedat (Uğur Polat) bir gizli servis elemanıdır. Bir amir, bir ağabey, bir dost olarak sevdiği Yıldırım (Mehmet Güleryüz) bir süre önce öldürülmüştür. Sedat amirinin kendi servisince öldürüldüğüne inanmaktadır. Teşkilat içi çatışmada pasifize edilen Sedat büyük bir boşluğa düşer. Karısı ve çocukları vardır ama onlar yaşamında hep ikinci planda kalmıştır. Aradığı tutkuyu Mine'de (Selma Ergeç) bulur. Ancak Mine tuhaf biçimde ortadan kaybolur. Ve Sedat için İstanbul'un labirentlerinde gizemli bir arayış başlar.

Gösterim Tarihi: 23 Şubat 2007

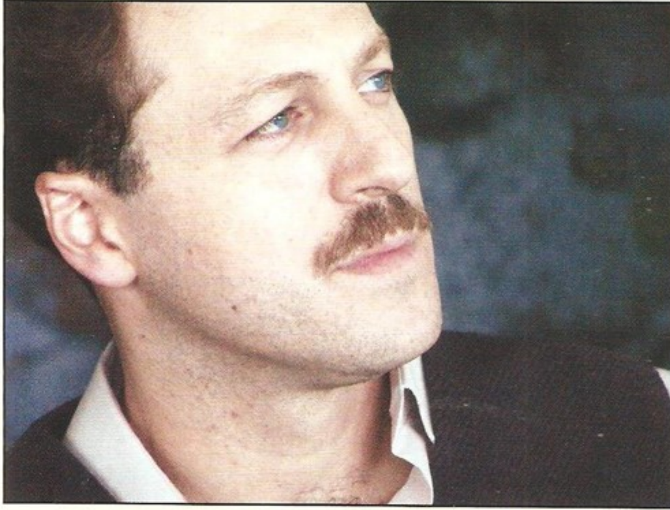


NOTLAR: Polisiye edebiyatımızın ünlü ismi Ahmet Ümit'in ilk romanı olan Sis ve Gece, yayımlanışından 11 yıl sonra beyazperdeye geliyor. Vakti zamanında Sinan Çetin bu romanı sinemaya uyarlamak istemiş ancak ortaya bambaşka bir film (vizyon yüzü görmeyen Romantik) çıkıvermişti. 2002'de romanın film haklarını alan Turgut Yasalar, maddi zorluklar nedeniyle tehir ettiği projeyi sonunda gerçekleştirdi. 1998 tarihli ilk filmi "Leoparın Kuyruğu" (idama mahkûm edilen arkadaşlarının serbest bırakılması için Amerikalı bir askeri kaçıran beş gencin hikâyesini anlatıyordu) ile oldukça tartışma yaratan Yasalar, "Sis ve Gece"yi aslına sadık kalarak sinemaya uyarladı. İlyas Salman'ı uzun bir zamandan sonra yeniden sinemaya döndüren "Sis ve Gece"nin kadrosu için Lale Mansur ve Cem Özer'in adı geçmişti.

Yönetmen: Biket İlhan. **Oyuncular:** Yetkin Dikinciler, Dolunay Soysert, Rıza Sönmez, Suna Keskin, Uğur Polat, Özge Özberk, Ferit Kaya, Ahmet Mümtaz Taylan, Sinan Tuzcu, Turan Özdemir. **Senaryo:** Metin Belgin. **Görüntü Yönetmeni:** Claudio Bolivar. **Müzik:** Cem İdiz. **Sanat Yönetmeni:** Mustafa Ziya Ülkenciler. **Yapım Tasarımcısı:** Nihan Belgin. **Yapım:** Yapım: Sinevizyon Film, Türkiye (2006). **Dağıtımcı:** Kenda.

Gösterim Tarihi: 23 Şubat 2007

MAVİ GÖZLÜ DEV



Nazım Hikmet (Yetkin Dikinciler) Aralık 1940'da Bursa Hapishanesi'ne nakledilir. Komünizm propagandası nedeniyle mahkûm olan sairin ünü içeride kulaktan kulağa yayılır. Nazım'ın aklı ise karısı Piraye'dedir (Dolunay Soysert). Ekim 1948'de, dayıkızı Münevver (Özge Özberk) ziyaretine gelir. Nazım yeni bir sevdanın coskusuna kapılıp iki kadın arasında bocalar. Karısıyla zoraki bulusmada buzları eritmeye uğrasırken Münevver'in de hapishaneye gelmesi baska bir kâbusa sürükler sairi. 10 yıldır hapistedir, artık tükenme noktasındadır, yasamına son vermeyi düşünür.

NOTLAR: "Kayıkçı" ve "Ayın Karanlık Yüzü"nden sonra yeniden kamera arkasına geçen Biket İlhan, "Mavi Gözlü Dev"de Nazım Hikmet'in 1940'lardaki hapishane yaşamını anlatıyor. Nazım'ı, ünlü saire benzerliğiyle dikkat çeken Yetkin Dikinciler canlandırıyor. Aktör, Nazım'a daha çok benzeyebilmek için kilo vermis, saçlarını ve kaşlarını boyatmıs. Film adını, Nazım Hikmet'in (bir rivayete göre Mustafa Kemal ile Latife'yi anlattığı, bir rivayete göre ise Piraye için yazdığı) aynı adlı siirinden ve sairin yakın dostu Zekeriya Sertel'in Nazım'la anılarını anlattığı kitabından alıyor. Filmin senaryosu, yazılı kaynaklardan yararlanılarak 4 yılı aşan sürede yazıldı ve 8 kez baştan sona değiştirildi. 2 Eylül'de baslayan çekimler 6 haftada tamamlandı. Sairin yattığı Bursa Hapishanesi, Beykoz'da kurulan platoda yeniden canlandırıldı. Nazım'ın kaldığı oda ise sairin 1944 yılında çizdiği yağlıboya tablodan esinlenerek yapıldı.

Ocak sürprizi

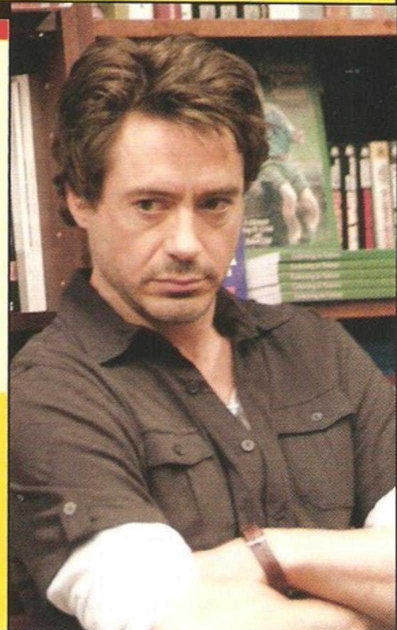
HAYATINDAKİ AZİZLERİ KEŞFETME KILAVUZU

A GUIDE TO RECOGNIZING YOUR SAINTS

Gösterim Tarihi: 19 Ocak 2007

Hasta babasının, despot arkadaşının ve tek koruyucusu Antonio'nun (Channing Tatum), adeta meydan savası yasanan çevresinin ve gençliğin sehvet dolu bastan çıkarıcı arzularının arasında sıkısıp kalan Dito Montiel (Shia LaBeouf), oralardan çekip gitme ve bildiği, tanıdığı her seyden uzaklasma arzusunu zorlukla bastırabilmektedir. Günahlarının bedelini, ancak 15 yıl sonra Queens'e dönüp, gidisini hiç affetmeyen hasta babasıyla (Chazz Palmenteri) ve bir zamanlar yaşamını etkilemis "azizler" ile yüzlestiğinde ödeyebilecektir.

Yönetmen: Dito Montiel. **Oyuncular:** Robert Downey Jr., Rosario Dawson, Shia LaBeouf, Chazz Palminteri, Dianne Wiest, Channing Tatum, Eric Roberts, Kyle Devon Benitez, Scott Michael Campbell, Federico Castelluccio. **Senaryo:** Dito Montiel. **Görüntü Yönetmeni:** Eric Gautier. **Kurgu:** Jake Pushinsky, Christopher Tellefsen. **Müzik:** Jonathan Elias, Jimmy Haun, David Wittman. **Yapım Tasarımcısı:** Jody Asnes. **Yapımcı:** Charlie Corwin, Clara Markowicz, Trudie Styler, Travis Swords. **Süre:** 98 dk. **Yapım:** ABD (2006). **Dağıtımcı:** Chantier Films.



NOTLAR: Doğma büyüme Queens Astorialı olan Dito Montiel'den ergenlikten yetiskinliğe geçiş öyküleri üzerine ödüllü bir ilk film. Montiel'in Şubat 2003'te yayımlanmıs yarı otobiyografik romanı "A Guide to Recognizing Your Saints"den sinemaya uyarlanan bu filmi, kitaptan çok etkilenen Robert Downey Jr. yönetmeyi düsünmüş ancak yoğun programı yüzünden yönetmenlik koltuğunu, kitabın yazarı Montiel'e devretmis. Projeden kopmayan aktör, filmin başkahramanı Dito'nun yetiskin halini (gençlik yıllarını Shia LaBeouf oynamıs) canlandırmıs. Film geçtiğimiz sene Venedik Film Festivali'nden Eleştirmenler Haftası Ödülü, Sundance Film Festivali'nden de En İyi Yönetmen ve Jüri Özel Ödülü ile dönmüştü.

BOX OFFICE

TÜRKİYE box office — 14 Aralık 2006 - 18 Ocak 2007



Filmin Adı	Dağıtım	Hafta	Dönem Seyirci	Toplam Seyirci
1. Maskeli Beşler: Irak	Özen Film	1	453.903	453.903
2. Dünyayı Kurtaran A.Oğlu	Warner Bros.	5	442.059	442.059
3. Küçük Kıyamet	Medyavizyon	4	355.176	355.176
4. Eve Giden Yol 1914	Özen Film	4	320.014	320.014
5. Beynelmilel	KenDa	3	282.827	282.827
6. Dondurmam Gaymak	Özen Film	8	238.261	599.792
7. Fare Şehri	UIP	5	226.105	226.105
8. Prestij	Warner Bros.	4	211.884	211.884
9. Deja Vu	UIP	2	209.090	209.090
10. Tatil	UIP	3	193.344	193.344

1 Yıl önce
2006
9 Aralık - 12 Ocak
1. Organize İşler
2. Babam ve Oğlum
3. Hababam Sınıfı Üç Buçuk
4. Keloğlan Kara Prens'e Karşı
5. King Kong

2 Yıl önce
2005
10 Aralık - 13 Ocak
1. Büyü
2. G.O.R.A.
3. Büyük Hazine
4. Garez
5. Gönül Yarası

3 Yıl önce
2004
12 Aralık - 8 Ocak
1. Yüzüklerin Efendisi: Kral'ın Dönüşü
2. Karşı Pencere
3. Bir Zamanlar Meksika'da
4. Dayanılmaz Zulüm
5. Dünyanın Uzak Ucu

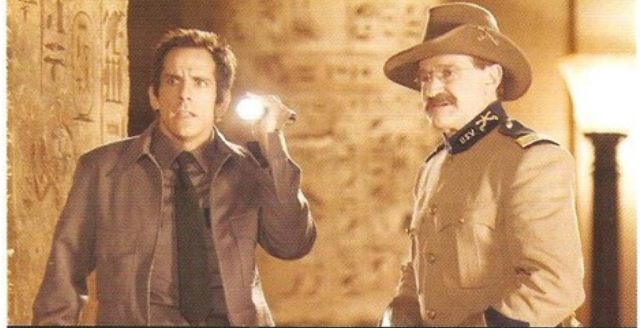
Sömestirden önce Türk filmlerinde son durum

Bildiğiniz üzere yerli yapımlarda büyük bir patlama söz konusu. Bu yapımlardan bazıları gişede umduğunu bulamazken bazıları ise yeni rekorları zorluyor. Şu bir gerçek ki yeni rekorlar bundan sonra biraz zor çıkacak gibi gözüküyor. Çünkü nerdeyse her hafta bir Türk filmi vizyona giriyor. Hatta şu günlerde ikişer ikişer vizyona giren Türk filmleri çoğunlukta.

2006 yılında vizyona 33 yerli film girerken, 2007 yılının ilk 5 ayında vizyon tarihi anons edilen yerli film sayısı ise 21 olarak görünüyor. Oysa ki, geçen yıl ilk 5 ayda 12 Türk filmi vizyona girmişti. Bu açıklanan 21 film de vizyona girerse, geçen yıla göre % 75'lik bir artış olacak. Aynı artış oranı tüm yıla yayılır ise, 2007'de 50'yi aşkın yerli filmi izleme şansı bulabileceğiz.

Filmin Adı	Dağıtım	Vizyon Tar.	Hafta	Toplam Kişi
1. Kurtlar Vadisi: Irak	KenDa	03.02.2006	26	4.256.567
2. G.O.R.A.	Warner Bros.	12.11.2004	35	4.001.711
3. Babam ve Oğlum	Özen Film	18.11.2005	49	3.824.499
4. Vizontele	Warner Bros.	02.02.2001	50	3.308.120
5. Vizontele Tuuba	Warner Bros.	23.01.2004	34	2.894.802
6. Organize İşler	KenDa	23.12.2005	36	2.616.660
7. Hababam Sınıfı Askerde	Özen Film	14.01.2005	34	2.587.824
8. Eşkiya	Warner Bros.	29.11.1996	57	2.571.133
9. Kahpe Bizans	Özen Film	21.01.2000	38	2.472.162
10. Hababam Sınıfı 3,5	Özen Film	06.01.2006	23	2.067.661
11. Asmalı Konak Hayat	Warner Bros.	17.10.2003	25	1.791.396
12. Hokkabaz	KenDa	20.10.2006	13	1.686.147
13. O Şimdi Asker	Warner Bros.	21.03.2003	28	1.657.051
14. Hababam Sınıfı Merhaba	Özen Film	16.01.2004	37	1.581.457
15. Komser Şekspir	Özen Film	16.02.2001	37	1.331.462
16. Güle Güle	Warner Bros.	04.02.2000	43	1.275.967
17. Her Şey Çok Güzel Ol.	Warner Bros.	27.11.1998	50	1.239.015
18. Propaganda	Warner Bros.	05.03.1999	46	1.238.878
19. Sınav	Özen Film	20.10.2006	13	1.148.400
20. Neredesin Firuze?	UIP	20.02.2004	28	1.064.162
21. D.Yürek: B.Cehennemi	Özen Film	07.12.2001	42	1.052.907
22. K. Kara Prens'e Karşı	KenDa	06.01.2006	25	997.238
23. Hırsız Var!	UIP	21.01.2005	30	934.612

ABD box office — 14 Aralık 2006 - 18 Ocak 2007



Filmin Adı	Dağıtım	Hafta	Dönem Hasılat	Toplam Hasılat
1. Müzede Bir Gece	20th Century Fox	4	192.8	192.8
2. The Pursuit of Happyness	Sony	5	139.8	139.8
3. Charlotte's Web	Paramount	5	74.4	74.4
4. Eragon	20th Century Fox	5	71.1	71.1
5. Dreamgirls	Paramount	5	69.4	69.4
6. Rocky Balboa	MGM	4	66.1	66.1
7. The Good Shepherd	Universal	4	55.5	55.5
8. Neşeli Ayaklar	Warner Bros.	9	48.5	189.3
9. Tatil	Sony	6	45.0	62.1
10. We Are Marshall	Warner Bros.	4	39.6	39.6

Rakamlar milyon dolar.

İNGİLTERE box office — 5 Aralık 2006 - 14 Ocak 2007



Filmin Adı	Dağıtım	Hafta	Dönem Hasılat	Toplam Hasılat
1. Müzede Bir Gece	20th Century Fox	3	16.6	16.6
2. Neşeli Ayaklar	Warner Bros.	6	12.4	17.0
3. Casino Royale	Sony	9	9.9	53.0
4. Tatil	UIP	6	7.7	12.0
5. Eragon	20th Century Fox	5	5.3	5.3
6. Fare Şehri	UIP	7	5.0	10.0
7. Deja Vu	Buena Vista	5	4.9	4.9
8. Miss Potter	Momentum	2	3.2	3.2
9. Apocalypto	Icon	2	2.8	2.8
10. The Pursuit of Happyness	Sony	1	2.5	2.5

Rakamlar milyon pound.

Haluk Bilginer — Polis

2006	Kısık Ateşte 15 Dakika	180.320
2006	Hacivat Karagöz N. Öldürüldü?	649.746
2005	Hırsız Var!	934.612
2004	Neredesin Firuze	1.064.162
2001	Filler ve Çimen	140.470

Hilary Swank — Cehennem Çiçeği

2005	Milyonluk Bebek	157.666
2003	Kor	96.919
2002	Insomnia	200.172
2001	3. Göz	209.672
2000	Erkekler Ağlamaz	76.445

ELEŞTİRMENLERİN YILDIZ TABLOSU

	Mehmet Açar	Kerem Akça	Okan Arpaç	Alkan Avcıoğlu	Burcu Aykar	Cumhur Canbazoğlu	Cüneyt Cebenoyan	Atilla Dorsay	Murat Erşahin	Engin Ertan	Ömür Gedik	Burak Göral	Ege Görgün	Nihal B. Karaca	Çiğdem Kömürcüoğlu	Esin Küçüktepepınar	Müjde Işıl	Murat Özer	Uygar Şirin	Murat E. Eren	Alin Taşçıyan	Ali Ulvi Uyanık	Uğur Vardan	Burçin Yalçın	Fırat Yücel	Ortalama
Acemi Öğrenci Avcı Öğretmen		3.5	1.5	2.5		2.5	1.5	2	1		1			2		2		2			2	2		2		1.96
Arayış		1.5	2.5	2		3	2		2.5			2	2.5	1				1.5				2.5	3	3		2.23
Beynelmilel	3	2.5	3.5		2.5	3	2.5	3	2.5		4	3	3.5	4	3	3	2.5	2.5	3		3.5	2.5	3.5	2.5	4	3.04
Bükreş'in Doğusu		4.5	4			3.5	4	3.5	4.5	3.5			3.5		4	4	3.5	3.5	2.5	3	4	4	3		2.5	3.61
Çılgın Dostlar		3		2.5		4	1.5		3.5					3		2.5		2			3	3.5				2.85
Emret Komutanım: Şah Mat	1.5	1				1	0.5	1			1	0.5		1				1		0.5						0.90
Emret Patronum		3		1.5		3	2.5		2.5	.5				3.5		1		2				3			3.5	2.36
Eve Giden Yol 1914		0.5	2			1.5	2	2.5	1.5		2	1	2.5	3	2			1.5	1	2	2	1	2			1.76
Hayatındaki Azizleri K. K	3	2	3				2	3.5	3		3	1.5		3.5				2			3	2.5	1.5			2.57
Hırsız	3	4					2.5	3.5	4.5			2.5				1.5	2.5	3.5			3.5	4		4		3.25
Iberia		2	3			3.5	3	4	4.5		3			3.5		3.5		3			4	4	3	1		3.21
Küçük Kahraman		2.5				4																				3.25
Küçük Kıyamet	3.5	4	4	3.5	3.5	2.5	2.5	3	2	3.5	4	3	3.5	3.5		3	4	4	3.5	3	2.5		3.5	3.5	4	3.34
Maskeli Beşler Irak		1				1.5					2	1		2						1						1.41
Müzede Bir Gece		3	3	3		3.5			3		3.5	2.5		2.5	2.5	2.5	2	2			2	3	2.5	2.5		2.68
Prestij	3	4	3.5	4		4	3	3.5	4		4	3	4	4		2	4	3.5	3.5	3.5	2	4.5	3	3.5		3.50
Rüya Kızlar		4	4			4.5	3	4	4.5		4	3.5				3.5	3	4			3.5	4		2.5		3.71
Son Osmanlı "Yandım Ali"		2				2.5	1.5	2.5			3	2		2.5	2.5						2			2		2.25
Tatil		3	3.5	2.5	2.5	3	2.5	2.5	3		3.5	2		2.5			2.5	2.5			2	3.5	3	3		2.76
Tutku Oyunları	3.5	3	4	3.5		3.5	3.5	3.5	3	2	4.5	4.5	4.5	2.5	4	3	3	3.5	3.5	2.5	4	3	4.5	3	3	3.43
Uygunsuz Gerçek		1			2.5		3	2.5	3		5	3.5	5	4		3	3	2.5			3.5	5		4		3.36
Yılın Başkanı		2.5	3	1.5		2.5		3	2.5		3	3		3	3	3	2.5	2.5	1.5		3	3	3	2		2.63
Zaman		3.5	3.5	2.5		3.5			3	2		3.5		3.5	4		3	3	2	1	4.5	2.5			3	3.00

renkte olan bantlar en yüksek yıldız ortalamasına sahip olan filmleri gösterir.

Günümüz Amerikası'nın ruh hali

Todd Field'in karakterlere yaklaşımındaki gerçekçilik filmi bir banliyö yaşamı karikatürü olmaktan uzaklaştırıyor.

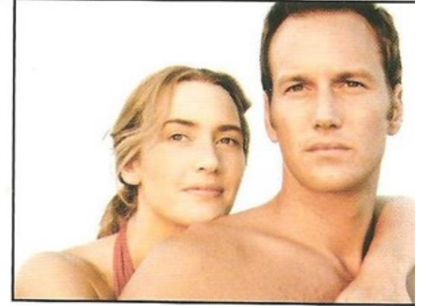
Tom Perrotta'nın Türkiye'de de ("Aşk Bir Varmış Bir Yokmuş" adıyla) basılmış olan romanı, banliyöyü mesken tutuyordu ve bu hayat tarzı üzerine kimi zaman hayli mizahi gözlemler sunuyordu... Ama asıl meramı, banliyö yaşamının kendisi değil, onunla birlikte gelen "paket yaşam"dı. Sarah ve Todd (kitaptaki karakter filmin yönetmeniyle adaştı; filmde adı Brad olmuş), eşleri çalışırken evde kalıp çocuğa bakan, onu dışarı çıkarıp parka ve havuza götüren, ev işleriyle ilgilenen iki yetişkindi. Üniversite bitirmiş (İngiliz edebiyatı okumuş) Sarah, vaktinde geleceğe dair besbelli bambaşka bir vizyonu varken nasıl olup da kendini çocuk parkında, yavrularının yeme içme ve tuvalet alışkanlıklarından konuşan annelerin arasında bulduğunu anlayamıyordu. Besbelli ki hayatı belli şekillerde etiketlemeye meyilli bu güruhu kendi de belli bir şekilde etiketleyip zihninin rafına kaldırmıştı; temelde öyküsü de o etiketi kendi üzerinde görmeye karşı verdiği mücadeleden oluşuyordu. Küçük kızını seviyor ama yaşamını sadece "anne olmak" ve banliyödeki "paket yaşam"da genellikle onunla beraber giden türden "ev kadını olmak" etrafına inşa etmeyi ruhu kaldırmıyordu. O yüzden de gençliğin o umut dolu varoluşuna dönme, kendini yeniden tanımlama ya da keşfetme şansı bulduğunda, adeta üstüne atlıyordu. Kansı TV için belgesel çekerken, evde kalıp oğluna bakan ve bir yandan da baro sınavına hazırlanan, parktaki annelerin "balo kralı" lakabını taktığı Todd ile ilişkisi, kendini içine hapsolmuş hissettiği döngüden çıkıştı onun için.

Perrotta'nın romanının ilginç yanlarından biri, "yüzey"i oluşturan banliyö yaşamı üzerine mizahla, onun altında fokurdayan bastırılmış itirazlar, çatışmalar ve isteklerin sözcüsü olan daha karanlık bir ton arasında hızla dolanmasıydı. Todd Field'ın filmi ise, Perrotta'nın kitabına kıyasla daha az mizah, daha çok karanlıktan oluşuyor.

Yönetmen olarak "In the Bedroom" ile adını duyuran Todd Field'ın şimdi hafifçe aşina olduğumuz o biraz soğuk, incelemeci gözü biçimlendiriyor "Little Children" filmini. Kate Winslet'in Sarah'sına odaklandığı ilk andan itibaren, mizahla ve alayla örülü olduğu anlarda bile öyküye Amerikan sinemasında pek alıştığımız o tarzda, dışarıdan, yabancılaşarak bakmadığını gösteriyor. Filmini banliyö yaşam tarzını neşeyle taşlama üzerine kurmadığı, karakterlerine yaklaşımında peşine düştüğü gerçekçilikten belli. Todd Field mekanını kendi iradesi olan bir yer, kanlı canlı bir hiciv karakteri haline getirmekten uzak duruyor... Onun yerine, gerçek karakterlerine odaklanıyor. Bu durum bir taraftan "Little Children"ı ideal bir oyunculuk filmi yaparken, bir taraftan da onu bir banliyö yaşamı karikatürü olmaktan uzak tutup, "yetişkinlik"e geçme karşısında buz kesmiş insanlar üzerine samimi bir inceleme haline getiriyor.

Özellikle Kate Winslet, Sarah rolündeki performasıyla, Todd Field'ın filminin bir karakter olarak rahatlıkla işlemesini sağlıyor - onun üzerinden Sarah'nın çelişkilerini ve endişelerini, kullanılan dış sesi "ihtiyati bir tedbir"e dönüştürecek kadar canlı bir şekilde görüyoruz. Zaten aslında filmin genelinde de dış sese pek az ihtiyacı var; yer yer yaşananları özelden evrensele taşıyan bir tür "modern karanlık masal" havası estirdiği düşünülebilecek olan bu anlatım aracı, karakter incelemesinde Field'ın görsel anlatımının ve oyuncularının sunmadığı pek az şey sunuyor.

Todd Field'ın filmi romanı her parçasıyla tekrar etmese de, aslında büyük oranda sadık bir uyarlama olarak nitelenebilir. Öte yandan, yönetmenin sakin, sabırlı ve gözlemci kamerası, filme kendi sesini kazandırıyor. Bu sayede filmin yer yer romanda biraz eğreti duran şeyleri yeni bir ışıkla aydınlattığı bile oluyor.



Örneğin romana karanlık bir taraf katan "çocuk tacizcisi" karakteri ve onun üzerine kurulu yan öykü, kitabı tematik açıdan zenginleştirse de, olay akışının içinde bir parça "dışarıda kalmış" hissini veriyordu. Todd Field ise, tacizci karakterinin dünyasını ruhen filmin evreninin bir parçası haline getirmeyi başarıyor. Çocuk tacizinden hüküm giydiği için banliyö kasabasının, özellikle de eski polis Larry'nin hedefi haline gelen Ronnie, tam olarak "yanlış anlaşılmış kurban" değil (ve açıkçası bu tercih hem kitap, hem de film için cesurca bir hamle) ve filmin çok katmanlı "güvenlik" tartışmasında önemli bir yere sahip.

Aslında bu "güvenlik" tartışmasının filmin çekirdeğini oluşturduğu söylenebilir... Nihayetinde Amerikan sinemasında banliyönün de, aile kurumunun da bu kavramla içiçe ele alınmasına alıştık... Todd Field, güvenlik adına farklılığın garipsenmesi, kınanması ve bastırılması ile özel olarak ilgileniyor. Söz konusu güvenlik kaygısı, salt banliyö imgesiyle de bitmiyor; gündelik hayata bakışıyla, özenli planlarıyla, rutinlere uyumuyla ve bezginlik verdiğinde bile alışılmışa sıkı sıkı tutunmasıyla kendini çarpıcı bir şekilde gösteriyor. Evet, yönetmen Todd Field bir yandan Sarah ile Brad'in ilişkisinde kendilerini içinde buldukları hayatla barışamayan yetişkinlerin yolculuğunu anlatıyor... Ama bir yandan da güvenliğe tapınmanın dünyayı nasıl kasvetli, baskıcı ve nihayetinde güvensiz bir yer haline getirdiğinden hem görsel hem işitsel olarak dem vurarak, bir bakıma günümüz Amerikası'nın ruh halini de mercek altına yatırıyor.

Little Children

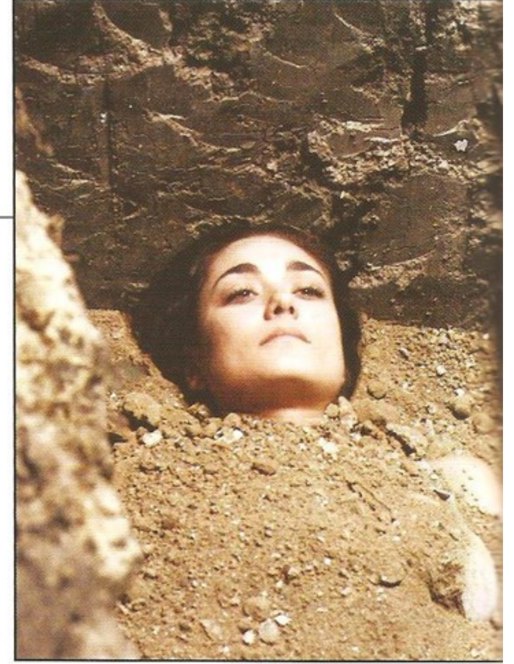
Yönetmen: Todd Field. Oyuncular: Kate Winslet, Patrick Wilson, Jennifer Connelly, Gregg Edelman, Sadie Goldstein, Ty Simpkins, Noah Emmerich, Jackie Earle Haley, Phyllis Somerville, Raymond J. Barry. Senaryo: Todd Field, Tom Perrotta (Tom Perrotta'nın aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Antonio Calvache. Kurgu: Leo Trombetta. Müzik: Thomas Newman. Yapım Tasarımcısı: David Gropman. Yapımcı: Todd Field, Albert Berger, Ron Yerxa. İthalatçı: D Productions. Dağıtımcı: 35 Milim.

Yapım: ABD (2006). Süre: 130 dk.

Gösterim Tarihi: 12 Ocak

Kıyamet, şimdi!

Filmin genel yapısına insanoğlunun ölümle olan ilişkisinin şekil verdiğini söylememiz mümkün.



Bir kaza görüntüsü, yanı başında işlenen bir cinayet ya da içinde bulunduğu ama zarar görmediği bir felaket vakası, insanoğlunu süratle ölümü düşünmeye sevk eder. Ancak "zaman zaman" hissedilen bu ürpertiyi çoğunlukla basımızdan savsak bile, aslında ölümün, hayatın "her anında" bize eşlik ettiği acımasız bir gerçek. Bu açıdan "Küçük Kıyamet"in "bence" kesinlikle "sürpriz" olmayan ve sürpriz olması için de bir çaba gösterilmemiş olan finali, en çok bu "ölümle yüzlesme mefhumu"yla önemli bir paralellik gösteriyor. En son söyleyeceğimi en baştan söylememse, yine ölümün doğası gereği doğrudan ve net bir şahsiyete sahip olmasıyla ilintili. Yani lafı dolandırmadan, filmin genel yapısına insanoğlunun ölümle olan ilişkisinin şekil verdiğini söylememiz mümkün. Bununla birlikte, ana hikaye yapısı da asla "lafı dolandırmak" olarak tabir edilip geçilecek türden değil kuşkusuz. Ki "Küçük Kıyamet"i benzer yapıdaki yabancı filmlerden ayıran en önemli özelliği de, çekildiği ülkenin ortak bilinçaltında yer eden bir zemin üzerine inşa ettiği öyküsü.

Filmin temel aldığı olası İstanbul depremi, şu ya da bu şekilde Türkiye'de yaşayan neredeyse herkesin ortak bilinçaltında yer etmiş bir mesele. Ancak filmin ana karakteri Bilge ve ailesine odaklanan hikayede, mesele sadece İstanbul'un kendisiyle sınırlı kalmıyor, kent yaşamının, hatta bilinen dünyanın, kentli insanın kendisine kurduğu sınırlı dünyanın sonundan "kıyamet" olarak dem vuruluyor. Böylece hikaye evrensel bir meseleden (ölümle yüzleşme) yerel (İstanbul depremi) bir hadiseye indirgenirken de yine bu "kapalı" olayın içindeki evrensel ve insancıl unsurlar ön plana çıkarılıyor. Bunun ne gibi bir beceriyle ve ne derecede üst düzeyde gerçekleştirildiği bir yana dursun, Taylan Biraderler'in sırf bu tip temalardan gerilim filmi değilse de "gergin" bir film üretme çabaları dahi önemli bir şey. Bu çabanın ilk ürünü olarak yine toplumun genç kesiminin ortak bilinçaltında yer eden ortak bir korku unsurunu, üniversite sınavını merkeze koyan, ancak "Küçük Kıyamet"e nazaran çok daha zayıf bir film olan "Okul"u da yine onların imzasıyla izlemiştik. Filmin belki de tek önemli yanı, memleket dahilinde üretilen bir tür filminin, yaratmak istediği etkiyi oluştururken, ülkenin ortak bilinç altından faydalanmasıydı. Zira bu, tür filmi olsun olmasın, sinemamız dahilindeki filmlerde sık rastlanan bir durum değildi. Tüm bunlar "Küçük Kıyamet" için de tümden geçerli. Hatta "Okul"un dramatik yapıda hiçbir yere oturmayan "kabus"larının da "Küçük Kıyamet"te sık bir çözüme kavuştuğunu söylememiz mümkün. Bu çözüm "tür filmlerimize" evrensel kodlara hükmeden bir yön verebilecek nitelikte. Hatta, Türkiye'deki sinema izleyicisinin kolaylıkla kavrayabileceği toplumsal, dini ya da tarihi mitleri, tür filmlerinin içine dahil ederek kendi mitolojisini yaratan filmler yaratmaya varabilecek kadar önemli bir mesele. Söz gelimi İlker Aksum'un harikulade bir biçimde (hatta kimi zaman fazla harikulade) canlandırdığı Ali karakterinin, Azrail'e tekabül eden varlığı bunun en önemli örneklerinden biri. Sıradan bir köylü olarak, Bilge ve ailesinin deprem korkusuyla yerleştiği sayfiye kasabasında karşımıza çıkan bu karakter, filmin yumruğunu masaya vurduğu son 10-15 dakikasında hem yöresel kimliğinden sıyrılıyor hem de yöresel kimliğinde gerçekleştirdiği eylemlere bir anlam katıyor. Böylelikle film, dini bir öğeden yahut dini bir mitten yola çıkarak hikayenin kendi dünyasına has bir karakter yaratmış oluyor.

Fakat filmin yapısındaki -finalde doruğa çıkan- o "Alacakaranlık Kuşağı etkisi", izleyicinin bu tip öykülere karşı uyuşmuş dürtülerini harekete geçiremeyecek bir niteliğe de sahip. Uygar Şirin'in, Sinema Dergisi'nin Ağustos 2006 sayısında yer alan "Stay" filmiyle ilgili eleştirisinde belirttiği gibi, "Nedense birçok sinemacı, ilginç bir öykü anlatıp onu ilginç bir sonla noktalandırdıklarında, iki ilginçliğin toplamıp daha büyük bir ilginçlik oluşturacağını sanıyor". Gerçekten de "Meğer ölüymüşüm", "Meğer herkes ölü ben diriymişim", "Meğer herkes ve ben ölüp ölüp dirilmişiz" gibi u-dönüşleri, "Küçük Kıyamet"in yakın durduğu tür filmlerinin sıklıkla önümüze sunduğu öykü yapılarında yer alan klişeler. Ancak "Küçük Kıyamet" benzer bir yapıyı kurarken altan alta yapısındaki bu klişelerle ilgili bir anlam birliği de oluşturuyor. O nedenle de, kimi zaman fazlasıyla sarkan, hatta filme olan konsantrasyonu dahi etkileyen diyaloglarına, Taylan Biraderler'in "Okul"da da yer verdiği kimi "lüzumsuz gerginlik" anlarına rağmen film eli yüzü düzgün bir yapım olarak Uygar Şirin'in bahsettiği "iki ilginçliğin" arasındaki uçurumu bir biçimde doldurmayı başarıyor. Bu tip hikayelere karşı dürtüleri uyuşmuş izleyiciden de, en azından ölüm ve deprem hakkında uyuşmamış bir toplumsal ortak bilince sahip olmasını bekliyor...

Küçük Kıyamet ✪✪✪

Yönetmen: Yağmur Taylan, Durul Taylan. Oyuncular: Başak Köklükaya, Cansel Elçin, Binnur Kaya, İlker Aksum. Senaryo: Doğu Yücel. Görüntü Yönetmeni: Soyku Turan. Kurgu: Çiçek Kahraman. Müzik: Kevin Moore. Sanat Yönetmeni: Yaşar Kartoğlu. Yapımcı: Hayri Aslan. Dağıtımcı: Medyavizyon.

Yapım: Türkiye (2006). Süre: 95 dk.

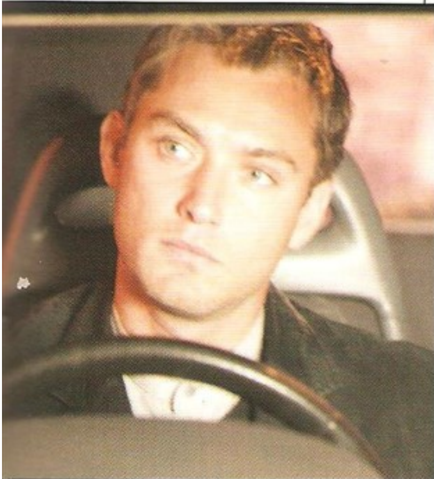
Gösterim Tarihi: 22 Aralık

Murat Erşahin
muratersahin@merkezdergi.com.tr

Hırsız

Farklı hırsızlıklar

"Hırsız/Breaking and Entering", 1996 tarihli "The English Patient/İngiliz Hasta" ile 'En İyi Yönetmen' Oscar'ını kazanmış Anthony Minghella'nın en iyi filmi bence. Hüzünlü ve gerçekçi dramda, günümüz Londra'sına bakıyor yönetmen. Avrupa'nın en hızlı gelişen kentsel gelişim projesi olarak kabul edilen Londra'nın King's Cross semtinde meydana gelen bir hırsızlıkla açılır film. Peyzaj mimarlığı şirketini soyanlar iki Bosna göçmeni gençtir. Londra'nın her geçen gün değişen sosyal yapısını fon alan incelikli ve etkileyici dram, birçok toplumsal soruna parmak basıyor. Göçmenlik, global yalanlar, ekonomik değişim, şehirde artan suç oranı, çaresizlik, sınıf farklarına ve bireysel trajedilere sırtını yaslayan zeki bir senaryoda bir araya gelmiş. Bireysel acıların toplumsal yaralara dönüşümü (ya da tam tersi), içine ince bir romantizm katılarak anlatılıyor. Jude Law bu kez 'çok yakışıklı' imajını, çok iyi bir performansla ikinci plana itiyor. Filmin kadınları Juliette Binoche ve Robin Wright Penn, zaten bir harika. İlk rolünü oynayan genç Rafi Gavron'a özellikle dikkat. Adını çok duyacağız. Minghella, Amerikan tarihine de değinen ve ülkesi dışında anlattığı öykülerden çok daha başarılı bu kez. Londra'da geçen leziz öyküye her bakımdan egemen İngiliz yönetmen soruyor; 'Sizi uyutmayan sadece bahçenizdeki tilki mi?'





Bükreş'in Doğusu

Doğu ne yana düşer usta?

Genç Romen yönetmenin uzun metrajlı ilk filmi, neyi nasıl söylediğini gayet iyi bilen, ayakları yere basan, son derece sağlam bir film. "Bükreş'in Doğusu", trajikomik yapısına yaraşacak biçimde, insanın içini burkan bir mizahla dokunmuş. Hüzünle yan yana ilerleyen matematiksel bir mizahla. Cannes'de ilk filmlere verilen 'Altın Kamera' ödülünü ve 43. Antalya Altın Portakal dahilinde bu yıl ikincisi düzenlenen Uluslararası Avrasya Film Festivali'nde aralarında benim de bulunduğum (ve bundan büyük mutluluk duyduğum) 'Eleştirmenler Ödülü'nü kazanan yapım, doğu Avrupa sinemasının son dönemdeki en önemli örneklerinden biri. Filmin altında büyük bir birikim yatıyor. Genç yaştaki yönetmenin kültürel birikimi, aynı ülkesi gibi. Yoksul, ezilmiş ama zeki ve kültürlü insanların aklı ve bakışıyla çekilmiş bir film bu. Çavuşesku'nun devrilmesinden 17 yıl sonra, başkent Bükreş'in doğusuna düşen bir yerde değişen ve değişmeyenler... Tıkır tıkır işleyen senaryo, kendini çok uzun bir süre sabit bir planda izletmeyi başarıyor. Yönetmenin olduğu kadar, işini gayet iyi bilen ve zamanlamaları kusursuz olan oyuncuların performansından güç alan mütevazı ama o ölçüde iddialı olan bu görkemli 'küçük' filmi kesinlikle ıskalamayın.

Tatil

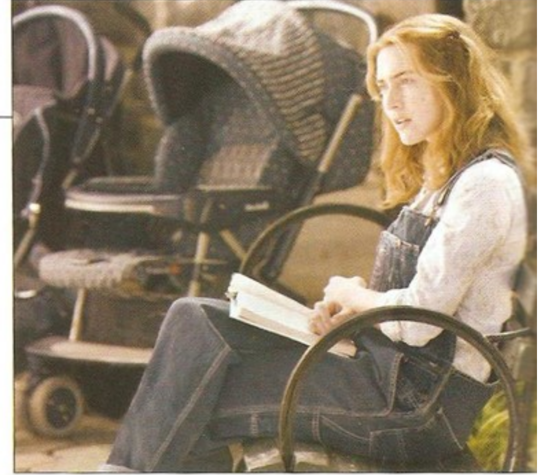
Hayata iki saat ara verin ve "tatil"e gidin!

Bazen insan gerçek bir tatile ihtiyaç duyar. Yorgunluktan, sıkıntıdan, üzüntüden, kalabalıktan, kendinden uzaklaşmak için. Kötü giden veya hiç başlamamış ilişkiler yüzünden, belki de yaşanmamış o duygu için, hani şarkıdaki gibi 'aşk yüzünden'... "Tatil", insanın içini ısıtan, kendini iyi hissettiren, şirin bir romantik komedi. Cameron Diaz ve Kate Winslet gibi iki güzel yıldıza, Jude Law gibi yakışıklı ve Jack Black gibi sevimli, iki iyi aktör eşlik ediyor. İyi yazılmış senaryo, iyi oyuncular, güzel insanlar filan derken, iki saat süresince çoğu derdini unutuyor insan. Bir de usta aktör Eli Wallach'a saygı duruşunda bulunup terk ediyorsunuz salonu ve iki saat için bile olsa, dünya gözünüze tozpembe gözüküyor. Perdedekilerin, 'başka', yabancı, ferah ve zengin bir coğrafyada olmaları, anlatılanların masallara olan benzerliği, pembe yalanlar, fotoroman dokusu, klişeler, her şeyin fazla güzel ve iyi olması sizi pek rahatsız etmiyor. Oohh diyorsunuz, şöyle bir tatile çıkayım. Belki de aşık olurum tekrardan. Ne güzel şeymiş aşk. Ayrıca şunu fark ediyorsunuz ki; tatile çıkmayan tek şey aşkmış... Bu arada sinemanın teknolojik efektsiz, romantik günlerine sevgi ve hasretle selam gönderen filmi izlerken, William Wyler'ın 53 tarihli klasiği "Roman Holiday/Roma Tatili" düşüyor aklına insanın. Film, kalbe iyi geliyor yani.



*: ... İki saat sonra kalabalığın içinde, sinemadan bir dar sokağa çıkan sanki başka birisiydi. Düşünüyordu: Çağımızda geçmiş yüzyılların bilmediği, kısa ömürlü bir yaratık yaşıyor. "Sinemadan çıkmış insan". Gördüğü film ona bir şeyler yapmış. Salt çıkarını düşünen kişi değil. İnsanlarla barışık. Onun büyük işler yapacağı umulur. Ama beş-on dakikada ölüyor. Sokak sinemadan çıkmayanlarla dolu; asık yüzleri, kayıtsızlıkları, sinsi yürüyüşleriyle onu aralarına alıyorlar, eritiyorlar. Bunları kurtarmanın yolunu biliyorum. Kocaman sinemalar yapmalı... Bir gün, dünyada yaşayanların tümünü sokmalı bunlara. İyi bir film görsünler. Sokağa hep birden çıksınlar. Yusuf ATILGAN -Aylak Adam-

Tutku Oyunları



Mutsuzluğu inkar...

Vizyona "Tutku Oyunları" adı ile giren aktör-yönetmen-senarist Todd Field'ın ikinci uzun metrajlı filmi "Little Children", Oscar'lara göz kırpan bir dram. Oscar'ların ısınma turu Altın Küre'ye 'En İyi Film' dahil üç dalda aday gösterilen yapım, 'yeni dünyanın' banliyölerindeki bunaltıcı, kasvetli yaşamı ve insan ilişkilerini öykülüyor. Tom Perrotta'nın aynı adlı romanından beyazperdeye uyarlanan film, kitaba sadık kalmamış. Todd Field, bizzat kitabın yazarıyla birlikte öyküyü ve karakterleri yeniden kurgulamış. Filmin ilk yarısı bittiğinde izlediklerinize hayran kalıyorsunuz. İkinci yarı hayranlık azalıyor, yerini soru işaretlerine ve biraz sıkıntıya bırakıyor. Filmleri asla iki yarı ile değerlendirmeyen ve böyle bir şeyi reddeden bir eleştirmenim; ama bu kez... Yönetmenin kafası karışmış, ne işlediğini bilmez duruma gelmiş diye düşünüyor insan film bitince. Filmde ciddi bir tartım sorunu var. Matematik bir hata. Söylem, bakış değişiyor. Eleştirel hava, muhafazakâr bir söyleme dönüşüyor. Bazı karakterler yama gibi kalıyor öyküde. Örneğin Sarah'ın (Kate Winslet) kocası Richard fazla yüzeysel ele alınıyor. Banliyölerdeki insanlar, özellikle ev kadınları çok karikatür. Kapitalizmin yabancılaşma efekti de fazla vurgulanmış. Oyun parkları, belediye havuzları, boğucu ortam başarılı. Mutsuzluklarını inkâr eden küçük insanlar. Yalancı mutluluklar arıyorlar. Herkes hasta ve arızalı. Banliyönün sapığı, aralarındaki en dürüst insan belki de... Film, kahramanların mutsuzluklarını kabul etmeleri ve kurtulmaları ile sonuçlanıyor. Birer şok yaşayarak kurtuluyorlar ve kendi küçük dünyalarına yeniden sahip çıkarak yara sarmaya çalışıyorlar. Ellerindekiyle mutlu olmalılar çünkü... Mutsuzum de, bir şok yaşa, kurtul ve mutlu ol, hepsi bu. Sam Mendes'in "American Beauty/Amerikan Güzeli", "Todd Solondz'un Happiness/Mutluluk" ve John Curran'ın "We Don't Live Here Anymore/Aşk Artık Burada Oturmuyor" adlı filmleriyle çok yakın akraba film. Ama onlar kadar başarılı değil. Ayrıca yönetmen Todd Field, ilk filmi "In the Bedroom"da ne yaptığını daha iyi biliyordu ve film gerçekten yaralıyordu izleyiciyi. Bu kez tribünlere ve akademi üyelerine oynamış yönetmen. Etkileyicilik sadece bazı bölümlerle sınırlı.

Beynelmilel



Herkesin şarkısı...

12 Eylül'ün karanlık günlerinde Adıyaman'da geçen bir öykü "Beynelmilel". Sıkıyönetim şartlarında gündelik hayatlarını sürdürmeye ve geçinmeye çalışan insanlar. Baskılar altında yeşeren umutlar, aşklar, ekmek çabası... Bu denli iyi bir hikâye, nedense yeteri kadar güçlü geçmiyor beyazperdeden izleyiciye. Etkileyicilik, bir lise temsili seviyesinde kalıyor en önemli anlarda. Finaldeki kargaşa sahnesi, ne iyi çekilebilirdi oysa... Biraz fazla kör gözün parmağına her şey. Fazla zorlanmış ve karikatür, slogan, plastik kalmış önemli ayrıntılar. İnsan çok iyi sürüp gitsin istiyor her şey. Çünkü bütün bir toprağın, ülkenin öyküsü anlatılan. Ortak acıların, neşelerin, aşkların... Cezmi Baskın ve Özgü Namal'ın oyunculukları filmin lokomotifi. İkisi de çok iyiler. Bir de Dilber Ay tabii. Minik rolünde olabildiğince sıcak ve gerçek Dilber Ay... 'Enternasyonel'in Arapça anlamı filme ismini veren. Halk arasında kullanılan tabiriyle, 'bütün dünyaya ait' bir şey. Bütün halkların, ezilmişlerin, işçilerin, sevdalıların ortak şarkısı, kavgası, ortak düşü, ortak aşkı. Bir parça duygulandırıyor ama ağlatmıyor film. Oysa ki...

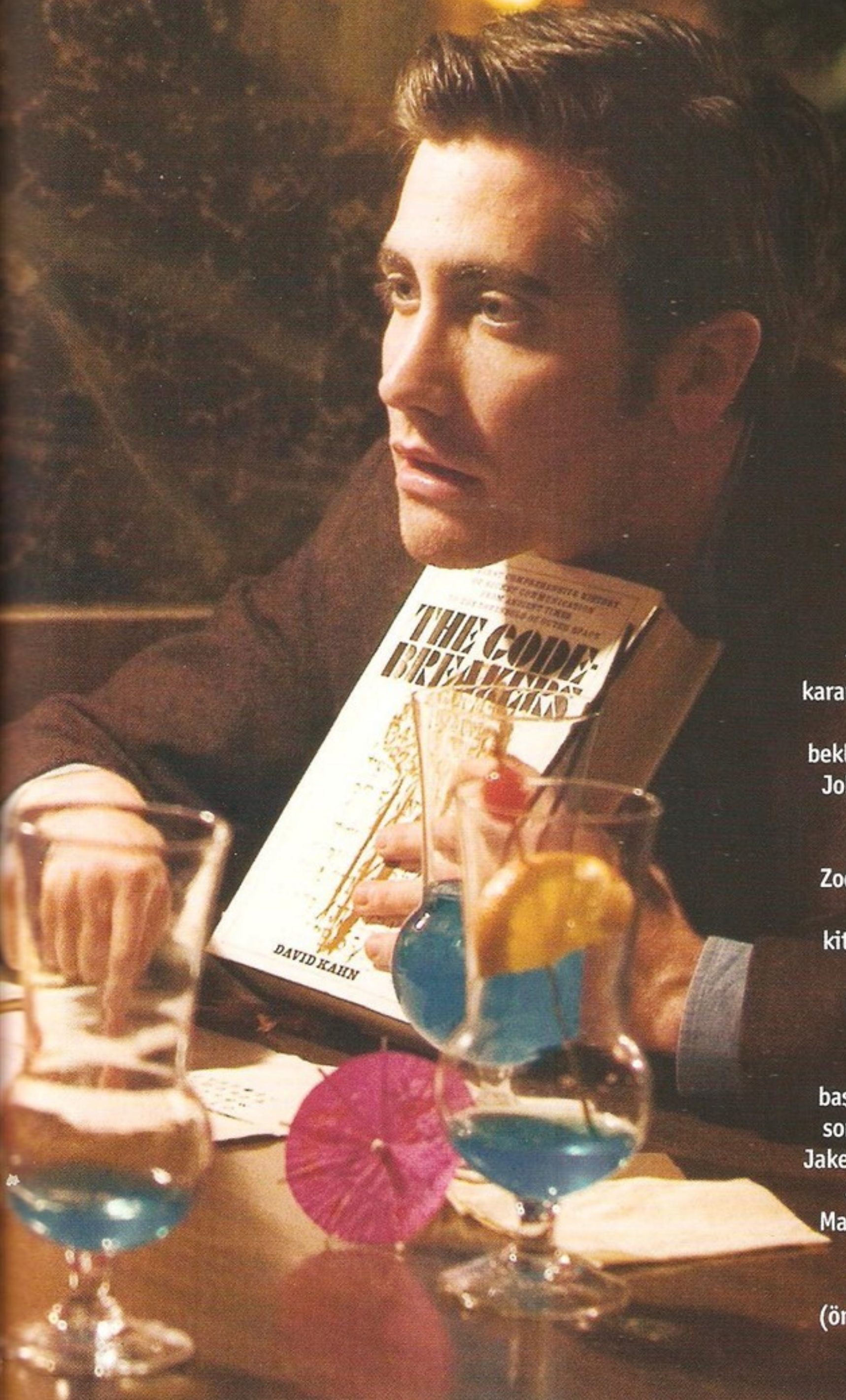
PEK YAKINDA

"Se7en"ı özledim

David Fincher yeni filmi "Zodiac"ta, "Se7en"dan sonra yeniden katiller alemine dönüyor ve Zodiac lakaplı seri katilin kimliğini ortaya çıkarmaya çalışanların hikâyesini anlatıyor.

Polis kayıtlarına göre ilk cinayetini 1968'de California'da işleyen, 70'lerin ilk yıllarına kadar toplam 37 kişiyi öldüren ve kimliği asla tespit edilememiş bir katil... Zekâsını kanıtlamak istercesine San Francisco gazetelerine gönderdiği şifreli mektuplarla cinayetlerin sorumluluğunu üstlenen katil, bu mektuplara koyduğu Zodyak işaretleri nedeniyle Zodiac Killer adıyla hafızalarda yer etti. San Fransisco Polis Departmanı'nın Nisan 2004'te soruşturmasını kapatıp dosyasını rafa kaldırdığı Zodiac, birçok filme ilham kaynağı oldu. 1968 tarihli "Bullitt"in başkahramanı dedektif Frank Bullitt, Zodiac davasında çalışmış cinayet masası dedektifi Dave Toschi'den esinlenerek yaratılmıştı. "Dirty Harry"de Clint Eastwood'un izini sürdüğü katilin adı Scorpio Killer'dı. Ünlü katil, 1971'de Tom Hanson'ın yönettiği "The Zodiac Killer" ve 2005'te Alexander Bulkley'in yönettiği "The Zodiac"a da ismini verdi.

"Zodiac" nerede?



Zodiac Killer'ın etkilediği sinemacılar arasında David Fincher da yerini aldı. "Se7en"la seri katillerin ve kurbanlarının karanlık dünyasına dalış yapan yönetmen için "Zodiac", kendisinden yeni bir "7" bekleyenleri memnun edecek gibi görünüyor. John McTiernan'ın "Basic"inin yazarı olarak tanıdığımız James Vanderbilt'in yazdığı senaryo, Robert Graysmith'in Zodiac ve Zodiac Unmasked: The Identity of America's Most Elusive Serial Killer Revealed adlı kitaplarına dayanıyor. Cinayetlerin işlendiği dönemde Graysmith, San Francisco Chronicle'da çalışmaktaydı ve söz konusu davayla yakından ilgilenmiş, ipuçları hakkında notlar almıştı. "Zodiac"ın başrolünde de Graysmith karakteri var. Ona, son yıllarda yıldızı iyice parlayan genç aktör Jake Gyllenhaal hayat veriyor. Robert Downey Jr. tecrübeli polis muhabiri Paul Avery'yi, Mark Ruffalo soruşturmayı yürüten dedektif Dave Toschi'yi ve Brian Cox da Zodiac'ın mektup gönderdiği avukat Melvin Belli'yi (önceleri bu rolü Gary Oldman'ın oynayacağı açıklanmıştı) canlandırıyor.

PEK YAKINDA

300 SPARTALI

Başrolde Gerard Butler'ı izleyeceğiz.

Kılıçlar çekildi, zırhlar kuşanıldı

Çizgi roman uyarlamalarında sadece süper kahramanların yer aldığı devir yavaş yavaş yerini farklı eğilimlere bırakıyor. Frank Miller'ın "Sin City" adlı çizgi romanını, muazzam bir sinema olayı haline getiren Robert Rodriguez'den sonra, Wachowski Kardeşler de Alan Moore'un çizgi romanı "V For Vendetta"dan eli yüzü düzgün bir uyarlama ortaya çıkarmış, fakat filmi kendileri yönetmemişlerdi. Şimdi de, yine bir Frank Miller uyarlamasıyla, "300" ile karşılaşacağımız günü sabırsızlıkla bekliyoruz. Her ne kadar Batı'nın, "pis", "karanlık", "kötü" Doğu'ya ders verdiği bir efsaneyi temel alıyor olsa da, Miller'ın müdahalesiyle çok daha farklı bir mecraya taşınan, boyutları sığ Batı-Doğu tartışmalarını aşan bir yapıt olarak önyargıyla yaklaşılmaması gereken bir film "300". Kamera arkasındaki isimse, daha önce "Ölülerin Şafağı"nın yeniden çevriminde oldukça başarılı bir işe imza atan, video klipleriyle de tanıdığımız Zack Snyder.
Antik Yunan efsanelerinden biri olan "300 Spartalı"nın hikayesi, binlerce kişilik Pers ordusuna, sadece 300 kişilik Sparta ordusunun karşı koyduğu Thermopylae Savaşı'nı temel alıyor. Kalabalık Doğu'nun, "az sayıda ama nitelikli" Batı ordusu karşısındaki savaşına işaret ettiği gerekçesiyle her daim oryantalist ve taraflı bir hikaye olarak görülen bu efsane, daha önce 1962 yılında "The 300 Spartans" ismiyle perdeye aktarılmış, vasat bir film ortaya çıkmıştı. Genel kanı, Frank Miller'ın tarihi vakadan yola çıkarak kendi dünyasını oluşturan çizgi romanında, 1962 yapımı filmde olduğu kadar ilkel bir Batı-Doğu ayrımına gitmediği yönünde. Yönetmen Snyder da yaptığı açıklamalarda, "Tarihi çarpıtan ya da ona sadık kalan epik bir film değil efsanelerden yola çıkılarak yapılmış bir aksiyon-macera filmi yaptıkları"nı iddia ediyor. "300 Spartalı"nın başrollerinde Gerard Butler, Lena Heady ve "Yüzüklerin Efendisi" filmlerinde Faramir rolüyle karşımıza çıkan Avustralyalı aktör David Wenham yer alıyor. Film, "Sin City"de olduğu gibi, farklı bir çekim teknolojisiyle peliküle aktarıldı ve çoğu sahnede Miller'ın çizimlerine sadık kalındı. "300 Spartalı"nın bütçesi ise 60 milyon dolar gibi hayli yüksek bir meblağ. Muazzam görüntüleriyle şimdiden bir olay haline gelen film, fonda Nine Inch Nails'ten "Just Like You Imagined"ı işittiğimiz fragmanıyla da heyecan yaratıyor.



ÜÇ 10'LUK LİSTE

Beni en çok güldüren 10 film

1- The Gold Rush / Altına Hücum (Charlie Chaplin - 1925)
2- Duck Soup / Üç Ahbap Çavuşlar-Ördek Çorbası (Leo MacCarey - 1933)
3- Sons of the Desert / Laurel Hardy - Çölün Oğulları (William A. Seiter -1934)
4- To Be or Not to Be / Olmak ya da Olmamak (Ernst Lubitsch - 1942)
5- Some Like It Hot / Bazıları Sıcak Sever (Billy Wilder - 1959)
6- The Bellboy / Jerry Lewis Asansörcü (Jerry Lewis - 1960)
7- Divorce Italian Style / İtalyan Usulü Boşanma (Pietro Germi - 1961)
8- The Party / Tatlı Budala (Blake Edwards - 1968)
9- The Purple Rose of Cairo / Kahire'nin Mor Gülü (Woody Allen- 1984)
10- Meet the Parents / Zor Baba (Jay Roach - 2001)

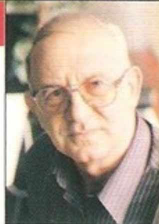
Beni en çok korkutan 10 film

1- Frankenstein (James Whale - 1931)
2- Psycho / Sapık (Alfred Hitchcock - 1960)
3- The Haunting / Lanetli Ev (Robert Wise - 1963)
4- The Night of the Living Dead / Yaşayan Ölülerin Gecesi (G. Romero - 1968)
5- The Exorcist / Şeytan (William Friedkin - 1973)
6- Suspiria (Dario Argento - 1976)
7- Alien / Yaratık (Ridley Scott - 1979)
8- Scream / Çığlık (Wes Crawen - 1996)
9- Ju-On / The Grudge- Garez (Takashi Shimuzu - 2003)
10- The Skeleton Key / İskelet Anahtar (Iain Softley - 2005)

Gizemini çözmek için birkaç kez daha görmek istediğim 10 film

1- Metropolis (Fritz Lang- 1926)
2- Laura (Otto Preminger - 1944)
3- L'Annee Derniere a Marienbad / Geçen Yıl Marienbad'da (Alain Resnais - 1961)
4- Blow Up / Cinayeti Gördüm (Michelangelo Antonioni - 1966)
5- 2001/A Space Odyssey - 2001/Uzay Yolu Macerası (Stanley Kubrick - 1968)
6- The Mirror / Ayna (Andrei Tarkovsky - 1974)
7- Fight Club / Dövüş Kulübü (David Fincher - 1999)
8- The Others / Diğerleri (Alejandro Amenebar - 2001)
9- Mulholland Drive / Mulholland Çıkmazı (David Lynch - 2001)
10- The Village / Köy (M. Night Shyamalan - 2004)

Atilla Dorsay



1939 İzmir doğumlu. Galatasaray Lisesi ve M.S.Ü. Yüksek Mimarlık mezunu. 1966'dan itibaren başladığı sinema yazarlığını sürekli olarak yaptı, 34 kitap yayımladı. SİYAD'ı (Sinema Yazarları Derneği) kurdu, uzun yıllar başkanlığını yürüttü. Şimdi derneğin onursal başkanı. İstanbul Festivali'nin kuruluşundan beri yürütme kurulunda yer aldı. Ulusal ve uluslararası çeşitli jürilerde de üyelik yaptı. Cumhuriyet, Milliyet ve Yeni Yüzyıl'dan sonra şimdi Sabah'ta yazıyor. Ayrıca Sinema Merkez'in daimi yazarlarından.

Altın Küre'de kardeş payı

Bu sene 64.sü düzenlenen Altın Küre ödül töreninden favori adayların hiçbiri eli boş dönmedi.

Drama dalında En İyi Film: Babel (Alejandro Gonzalez Inarritu)
Müzikal/Komedi dalında En İyi Film: Dreamgirls (Bill Condon)
Drama dalında En İyi Erkek Oyuncu: Forest Whitaker (The Last King of Scotland)
Drama dalında En İyi Kadın Oyuncu: Helen Mirren (The Queen)
Müzikal/Komedi dalında En İyi Erkek Oyuncu: Sacha Baron Cohen (Borat)
Müzikal/Komedi dalında En İyi Kadın Oyuncu: Meryl Streep (The Devil Wears Prada)
En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu: Eddie Murphy (Dreamgirls)
En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu: Jennifer Hudson (Dreamgirls)
En İyi Yönetmen: Martin Scorsese (The Departed)
En İyi Senaryo: Peter Morgan (The Queen)
En İyi Şarkı: Happy Feet (The Song of the Heart)
En İyi Müzik: The Painted Veil (Alexandre Desplat)
Yabancı Dilde En İyi Film: Letters from Iwo Jima (Clint Eastwood)
En İyi Animasyon: Cars (John Lasseter)
Cecil B. DeMille Ödülü: Warren Beatty

Siyad'da zafer Reha Erdem'in

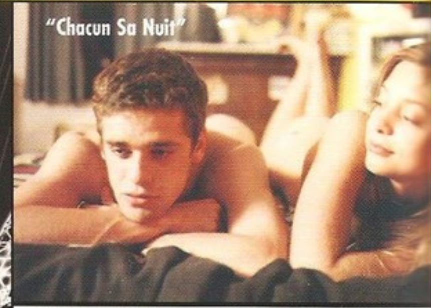
39. Sinema Yazarları Derneği'nin ödül törenine Reha Erdem'in yönettiği "Korkuyorum Anne" ve "Beş Vakit" damgasını vurdu; iki film toplam 7 ödül kazandı.

En İyi Film: Beş Vakit (Reha Erdem)
En İyi Yönetmen: Reha Erdem (Beş Vakit)
Mahmut Tali Öngören En İyi Senaryo Ödülü: Nilüfer Güngörmüş - Reha Erdem (Korkuyorum Anne)
En İyi Erkek Oyuncu: Erkan Can (Takva)
Cahide Sonku En İyi Kadın Oyuncu Ödülü: Işıl Yücesoy (Korkuyorum Anne)
En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu: İlker Aksum (Küçük Kıyamet)
En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu: Şenay Gürler (Korkuyorum Anne)
En İyi Görüntü Yönetmeni: Florent Herry (Beş Vakit)
En İyi Sanat Yönetmeni: Naz Erayda-Hakan Yarkın (Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü?)
En İyi Kurgu: Nathalie Le Guay - Reha Erdem (Korkuyorum Anne)
Umut Veren Sanatçı: Engin Akyürek (Kader)
En İyi Müzik: Rahman Altın (Cenneti Beklerken)
Onur Ödülleri: Ayşen Gruda, Zeki Ökten, Çetin Tunca ve Tarık Akan
Tuncan Okan Emek Ödülü: Burçak Evren
Siyad Özel Ödülü: Pelin Esmer (Oyun)
En İyi Yabancı Film: Caché (Michael Haneke)

Film izle, Paris'e git

Cinecity Sinemaları ve Coca-Cola, 25 Ocak - 25 Şubat tarihleri arasında Sevgililer Günü'ne özel başlattığı çekiliş kapsamında sinema tutkunu çiftleri Paris'e gönderiyor. Kampanya süresince 1 adet orta boy pop-corn ve 2 adet Coca-Cola'dan oluşan Bonnie & Clyde menü alıp katılım kartında yazan şifreyi SMS ile Turkcell'e gönderen kişiler arasında yapılan çekilişle, 3 şanslı çift Paris seyahati kazanacak. Sadece Cinecity Sinemaları'nda geçerli olacak kampanya kapsamında, çekilişi kazanan 3 çift aşk ve sanat şehri Paris'te ağırlanacak.
Cinecity Sinemaları'nın Sevgililer Günü'ndeki bir başka hizmeti de sevgililere özel salonlar. Dileyen sinemaseverler, Sevgililer Günü'nde Cinecity Sinemaları'nda salon kapatıp, son iki yılda Türkiye'de vizyona girmiş filmlerden yaptıkları seçkiyi izleyebilecek.


"Renaissance"


"Chacun Sa Nuit"


"Glastonbury"

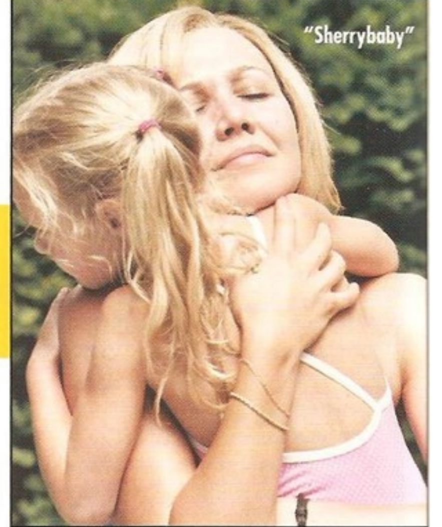
!f zamanı geldi

6. AFM Uluslararası Bağımsız Filmler Festivali, 15-25 Şubat tarihleri arasında İstanbulluları coşturacak.

Dünya sinemasının en çok konuşulan filmlerini ve bağımsız yapımları sinemaseverlerle buluşturan !f, Yapı Kredi Üniversite Bankacılığı'nın ana sponsorluğunda 15-25 Şubat'ta İstanbul'da, 1-4 Mart tarihlerinde de Ankara'da beyazperdeyi renklendirecek. Her yıl olduğu gibi bu yıl da partiler, atölyeler ve diğer etkinliklerle dolu festivalde film gösterimleri Beyoğlu AFM Fitaş ve Caddebostan AFM-Budak Sineması'nda gerçekleştirilecek. 7 Şubat'ta Biletix'te indirimli ön satışa sunulacak olan biletlerin fiyatları tam 11 YTL, öğrenci 9 YTL, Ankara'da ise tam 10 YTL öğrenci 8 YTL olacak. Tüm biletler Yapı Kredi University Telecard sahiplerine %50 indirimli olacak.

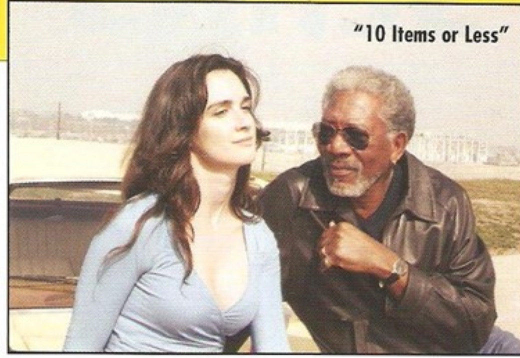
Hit filmler

Festivalin bu bölümünde ünlü yönetmenlerin son yapıtları ve festivallerden ödülle dönen filmler yer alıyor. Bunların başında ise "Death of a President - Bir Başkanın Ölümü" geliyor. Dünya prömiyeri Toronto Film Festival'inde yapılan film, ABD Başkanı George W. Bush'un öldürüldüğü bir geleceği konu alıyor. Gabriel Range'in yönettiği filmde Bush, Chicago'da konuşma yaptıktan sonra bir keskin nişancı tarafından vuruluyor. Filmde CGI efektleri ve dublör yardımıyla Başkan'ın gerçekten vurulduğunu gösteren bir sahne yer alıyor. Bu sahne sebebiyle film ABD'de olay haline gelmiş, vasat bir politik gerilim olmasına rağmen ismini duyurmayı başarmıştı. Üstelik yapım ABD'de birkaç eyalette de sakıncalı bulunmuştu. Goran Dukic'in ilk uzun metrajlı filmi olan "Wristcutters: A Love Story - Bilekkesenler: Bir Aşk Hikâyesi" hem yönetmenine pek çok festivalde ödül kazandırdı hem de oyuncu kadrosundaki ünlü müzisyen Tom Waits'in varlığıyla oldukça dikkat çekti. Florian Henckel von Donnersmarck'ın yazıp yönettiği "Das Leben der Anderen - Başkalarının Hayatı", Almanya'nın Oscar aday adayıydı. Film, Berlin Duvarı'nın yıkılışından beş yıl önce eski Doğu Almanya hükümetinin iktidarını oldukça sert kontrol ve gözetleme sistemiyle sürdürdüğü yılları anlatan bol ödüllü bir yapım. Maggie Gyllenhaal'ın oldukça başarılı bir performans sergilediği, eski bir uyuşturucu bağımlısının hapisten çıktıktan sonra yaşama yeniden tutunma çabalarını anlatan "Sherrybaby" de bu bölümde gösterilecek filmlerden. Douglas Gordon ve Pilllippe Parreno'nun 17 senkronize kamera ve 150 kişilik bir ekiple çektikleri "Zidane: A 21st Century Portrait - Zidane: Bir 21. Yüzyıl Portresi" adlı futbol belgeseli, Ryan Gosling'in kendini uyuşturucudan kurtaramamış lise öğretmeni rolünde bolca ödül kazandığı "Half Nelson" da ilgi çeken yapımlar arasında. Süpermarkette çalışan bir kızla (Paz Vega) Los Angeles yolculuğuna çıkan Hollywood starı rolündeki (aslında kendisini oynuyor) Morgan Freeman'ı ise "10 Items or Less - Ekspres Kasa"da izleyeceğiz.


"Sherrybaby"

Akt!fist

!f'e bu yıl yeni eklenen bu bölümde Irak savaşı, globalizasyon, küresel ısınma gibi konuları ele alarak dünyayı ayağa kaldıran belgeseller gösteriliyor. Joacquin Phoenix'in yapımcılığını ve seslendirmesini üstlendiği, endüstrileşen dünyadaki hayvan kullanımları ile ilgili görüntüleri ile et yemekten soğutacağı garanti olan "Earthlings - Dünyalılar",


"10 Items or Less"

kullandığımız dilin politik bir araç olduğunu anlatan sivri dilli belgesel "Fuck", bir intihar bombacısının eylem öncesi hazırlıklarına bambaşka bir perspektiften yaklaşan "Day Night Day Night - Gündüz Gece Gündüz Gece", 70'lerin en ünlü sol militanlarından Hans Joachim-Klein'ın silahlı eylemden vazgeçme nedenlerini ilk defa anlattığı "My Life as a Terrorist - Bir Terörist Olarak Hayatım" bu bölümde yer alan filmler.

Porno mu, Sanat mı?

Son yılların bir diğer sinema trendi de seks ile sanatın kesiştiği alanın mercek altına alınması. Ülkemizde televizyon ve sinemada sansür hala gündemdeyken !f bu yıl Beyazperdede Seks bölümüyle konuyu tartışmaya açıyor. Bu bölümün ilgi çekecek filmleri arasında, Gaspar Noe, Matthew Barney, Larry Clark gibi ünlü yönetmenlerin kısa erotik filmlerinden oluşan "Destricted - Yasaksız", cesur filmleriyle ünlenen Avustralyalı yönetmen Ana Kokkinos'tan "The Book of Revelation - Vahiyler" ve Fransa'da davalara konu olan "L'Exterminateur Des Anges - Melek Öldüren" yer alıyor. "Chacun Sa Nuit - Herkesin Gecesi Kendine" ise Luc Besson'un Le Grand Bleu'sünden hatırlayacağımız Jean Marc Barr'ın imzasını taşıyor.

Müzik-Hayat-Film

Müzik dünyasının efsanevi isimlerinin konuk olduğu bu bölümde, intihar ederek hayatına son veren Nirvana solisti Kurt Cobain hakkındaki "Kurt Cobain: About a Son - Kurt Cobain: Bir Oğul Hakkında", son dönem yıldızı parlayan İzlanda müziğini yansıtan "A Screaming Masterpiece - Çığlık Çığlığa Başyapıt", yapımcılığını Wyclef Jean'in üstlendiği "Ghosts of Cite de Soleil - Cite de Soleil'in Hayaletleri" ve İngiltere'nin meşhur karşı-kültür müzik festivali Glastonbury'i bizzat yaşatan "Glastonbury" izlenebilir.

Günümüzün yeni Tarantino'su kim?

Film festivallerinin en heyecan verici yanlarından biri, geleceğin Tarantino'larını, Soderbergh'lerini şimdiden keşfetmek. İşte Gıcır Gıcır bölümü sinemaseverleri bugünden, yarının ünlü yönetmenleriyle tanıştırıyor. Bu bölümün en fazla dikkat çeken filmleri, stil moda fotoğrafçısı Perry Ogden'ın ilk uzun metrajı "Pavee Lackeen", genç Belçikalı yönetmen Martine Doyen'den ilginç bir bilinçaltı yolculuğu olan "Komma - Koma", Faslı Noury Kardeşler'in anneler ve oğullar üzerine çektikleri "Heaven's Doors - Cennetin Kapıları" ve geçen sene Sundance'da adından çok söz ettiren "How the Garcia Girls Spent their Summer".

Gökkuşağı ve Fantastik filmler

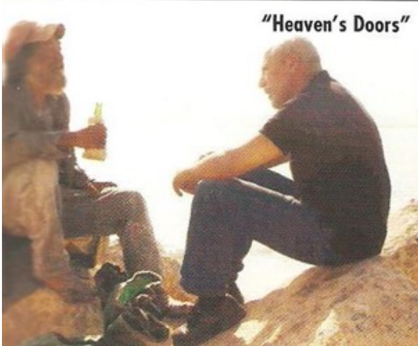
Daha önce !f'te de gösterilen "Yossi & Jagger" filminin sevilen İsrailli yönetmeni Eytan Fox'un son yapıtı "The Bubble - Baloncuk"; bağımsız filmlerin favori oyuncularından Gretchen Mol'un oynadığı "Puccini for Beginners - Yeni Başlayanlar için Puccini"; Filipin çıkışlı Nathan Lopez'in 12 yaşındaki gay rolündeki performansıyla birçok ödül kazandığı "The Blossoming of Maximo Oliveros - Maximo Oliveros'un Açılması"; Matthew Rettenmund'un romanından uyarlanan, ve Q. Allan Brocka'nın yönettiği eşcinsel komedisi "Boy Culture - Erkekçe", Gökkuşağı bölümünün yıldızlarından.

Son dönemin en iyi animasyonlarına yer veren Fantastik Filmler bölümünün bu yılki yıldızıysa çizgi roman dünyasını aktarışındaki özgünlüğüyle animasyonda yeni bir çığır açan ve karanlık bir geleceği konu alan "Renaissance - Rönesans". Bu bölümde ayrıca, Fransız sürreel sinemasının yeni ustaları Gustave de Kervern ve Benoit Delepine'dan "Avida", gerçek görüntüleri stop-motion görüntülerle harmanlayan usta Çek yönetmen Jan Svankmajer'ın son filmi "Lunacy - Cinnet" yer alıyor. Geçtiğimiz sene Antalya'da 2. Avrasya Film Festivali'nde yarışan ve üç farklı nesilden üç erkeğin hikâyesini olağan dışı bir şekilde beyazperdeye getiren "Taxidermia" da bu bölümde gösterilecek. "Taxidermia", hem göze hem de mideye "hitap eden"; bunu, izleyicinin her iki uzvuna da düpedüz tecavüz ederek gerçekleştiren, son yılların en sıra dışı yapımlarından biri.

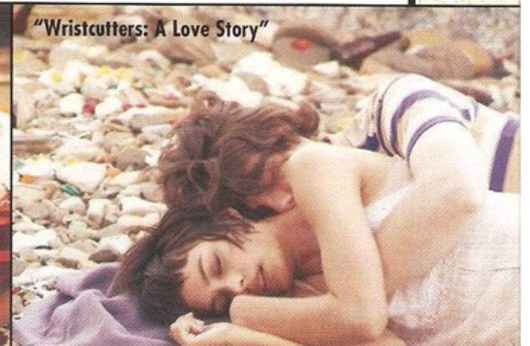
Güney Kore'de nüfusun %25'inden fazlası tarafından izlenerek kırılması güç bir rekora imza atan "Gwoemul - The Host" da festival kapsamında gösterilecek filmlerden. "Godzilla" benzeri konusuyla dikkat çeken bu canavar filminin yönetmeni Bong Joon-ho.

Kısalarda "Yarışma, Katıl!" dönemi

!f'in bu yıl diğer bir yeniliği ise jürili Kısa Film Yarışması'nı kaldırarak bunun yerine Kısalar gösterimleri yapacak olması. Sponsorluğunu Ericsson'un üstlendiği Kısalar bölümünde dünyanın değişik yerlerinden yılın en iyi kısa filmleri 6 farklı başlık altında izleyicilerle buluşacak. Festival, Radikal gazetesi tarafından yürütülen ve Türk yönetmenleri tanıtmaya yönelik !f Kısalar İzleyici Ödülü'nü sürdürmeye devam edecek. Festival izleyicileri tarafından en çok beğenilen kısa filmin yönetmenine ve kazanan filme oy veren bir izleyiciye, bir yıl boyunca AFM sinemalarında ücretsiz film izleme hakkı verilecek. Ericsson'un İzleyici Ödülü'nü kazanan filmin yönetmenine armağanı ise, 16-20 Nisan 2007 tarihleri arasında Cannes'da gerçekleşecek olan "MIPTV Featuring Milla" buluşmasına katılım şansı olacak.


"Heaven's Doors"


"Taxidermia"


"Wristcutters: A Love Story"

2. Kargart Uluslararası Video Festivali 21 - 28 Şubat tarihlerinde "Kurye" başlığıyla düzenleniyor. Karşı duruşlarıyla karşıda tüm muhaliflere kucak açan festivalin şiarı "cep telefonunla çek, gel ofiste bilgisayara atalım, gösterelim."



Karşıda Sanat, Karşı Sanat

GÜLENGÜL ALTINTAŞ

Kadıköy'lü olmak, ister bir seçim olsun, ister şehir sizi karşıya savuruvermiş olsun zamanla sahiplenilen bir kimliğe dönüşür. Muhalif bir kimliktir bu, çünkü daha baştan şehir sizi merkezin 'karşı'sına konumlandırmıştır. Çeşitli zorlukları vardır 'karşıda' olmanın. Örneğin sevdiğiniz film bir tek merkezde oynar; sevdiğiniz grup merkezde çalıyordur; merkezde oturan arkadaşınızı arayıp "bana gelsene" dediğinizde, yadsınamaz bir mantıkla birbirinize ulaşmak için kat etmeniz gereken yolun uzunluğu milimi milimine eşitse de, "senin evin çok uzakta, sen bana gel" der. Velhasıl sonunda ya merkeze kayarsınız, ya da karşılı olmayı kimliğinizin bir parçası kılıp hayatınıza yayarsınız.

İşte Kadıköy'de bir süredir faaliyet gösteren Kargart da merkezin karşısında olmayı sadece coğrafi bir konumlanma olarak değil, tüm anlamlarıyla kucaklayan bir sanat mekânı. Öncelikli amaçları merkezde kendine yer bulamamış marjinal işlere, sanatçılara bir platform açmak, onları izleyicileriyle buluşturmak, biraz da olsa merkezin hegemonyasını kırmak. Sürekli sergiler, gösterimler ve oldukça ilginç atölye çalışmaları düzenleniyor Kargart'da. Ama ana etkinlikleri bu yıl ikincisi düzenlenen "Kargart Uluslararası Video Festivali." Geçen yıl hem bahsettiğimiz 'karşılılık' durumunun altını çizmek için, hem de sanatçıları bir kavram içine hapseden sergi uygulamasına karşı muhalif bir duruş belirtmek için 'Karşı

Ece Kalabak



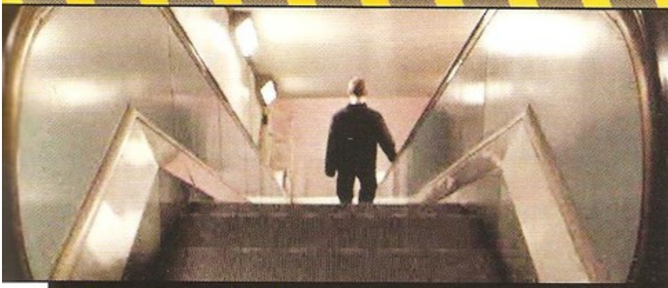


Ece Kalabak'ın "Aradaki farkı bulunuz" adlı işi iki farklı kadın oyuncuyu aynı mizansen içinde, senkronize hareketlerini aynılaştıran bir açıyla izleterek "kadın cinselliğinin anonimleştirilmesi"ni sorguluyor.

Elvan Ekren - Close

Elvan Ekren festival kapsamında gösterilecek Close adlı video çalışmasında "belleğin yükünü hafifletmek" için zamanı tersine çevirerek "geçmişi temize çekiyor." Kağıdın üzerinden yavaş yavaş silinen fetüs, en saf halden bile geriye, hiçliğe doğru akan etkileyici bir imge.





Benjamin Bellas

Amerikalı sanatçı Benjamin Bellas festivale bir dizi kısa video ile katılmış. Bellas her videodan önce ekranda beliren aşk şiirlerine küçük performanslarla adeta cevap veriyor. Şiirdeki klişe anlatım videoda karşılığını ironide bularak modern yaşamdaki varoluşumuza dair zekice kurgulanmış sorular soruyor.



Konsept' başlığıyla konseptsiz düzenlenmiş ve çok da başarılı olmuştu festival. Bu yılsa 'konseptsiz' tavrını sürdürürken muhalifliğin dozunu biraz daha arttırarak konseptle beraber küratörü de ortadan kaldırmışlar.

Küratör öldü yaşasın 'Kurye'

Bu yılki festivalin başlığı 'Kurye'. Festivali organize eden Irmak Arkman ve Gözde İlkin bu başlığı seçmelerinin nedenini şöyle açıklıyor: "'Kurye' konsepti küratör ve galeri sisteminin getirdiği, seçici ve seçilen olma haline karşı bir duruş. Posta yoluyla dünyanın her yerinden gelen videoları hiçbir ayrıma tabi tutmadan gösteriyoruz. İddiamız videonun güncel ve taşınabilir bir sanat dalı olduğu ve bu yapısı sayesinde küratörlerden çok kuryelere ihtiyaç duyduğu."

Bu yıl sergi düzenine kavuşan festivalde, geçen yılın işlerinden ve videoart'la ilgili görsel-yazılı bilgileri içeren kaynaklardan oluşan bir de 'istasyon' olacak. Festivalin amacı bu istasyonu yıl boyunca açık kılarak sürekli ulaşılabilen bir video kütüphanesi oluşturmak. Bir başka büyük hedefleriyse festivali gezici bir hale getirerek İstanbul merkezinin 'karşı'sı olan Anadolu illerini de gezebilmek. Bu ikinci hedef biraz daha bekleyecek gibi ama festival yine de ufak bir geziye çıkacak ve bu ay içinde düzenlenecek 36.Rotterdam Film Festivali'ne konuk olacak.

Rotterdam size uzak geldiyse, bi zahmet karşıya geçip dünyanın çeşitli ülkelerinden otuzun üzerinde sanatçı ve grubun katıldığı 2. Kargart Video Festivali'ni 21 Şubat itibariyle Kadıköy Karanfil Sokaktaki (Barlar Sokağı) Karga'nın üst katında takip edebilirsiniz. 28 Şubat'a kadar sürecek festival, 1 Mart 2007 akşamı Studio Live'da düzenlenecek kapanış partisiyle son bulacak. Kapanış partisinde Hazavuzu Performans Grubu "Foto-kareoke" adlı bir performans gösterisi sergileyecek ve ardından da kısa bir konser verecek.

Swamn Shilling

Alman sanatçı Swamn Shilling'in bir dizi 3D animasyonu da festival programında. Swamn'ın garip modelleri fütüristik bir masalın ürkütücü olduğu kadar tanıdık kahramanlarına benziyor.



e-flux Video Kiralama Koleksiyonu 11 Şubat'a kadar PİST'de!





2004 yılında, New York, Lower East Side'da, PİST'in şu anda Pangaltı'ndaki mekânına benzer küçük bir dükkânda başlayan, ardından da dünyaca ünlenen "e-flux video kiralama" projesi Berlin, Frankfurt, Miami, Seul, Antwerp ve Budapeşte'den sonra İstanbul'da. e-Flux koleksiyonu farklı ülkelerden elli kadar kuratörün özel olarak seçtiği video-art işlerinden oluşuyor. Bu önemli koleksiyonu dileyen iki gün süreyle 11 Şubat'a kadar ücretsiz olarak VHS formatında PİST'den kiralayabilir. Eğer evinizde VHS oynatıcısı yoksa PİST'in her Çarşamba saat 18:00'de düzenlediği ücretsiz toplu gösterimleri kaçırmamanızı öneririz. Bilgi için: www.pist.org.tr, www.pist-org.blogspot.com, pist@pist.org.tr



Atilla Dorsay
al.dorsay@superonline.com

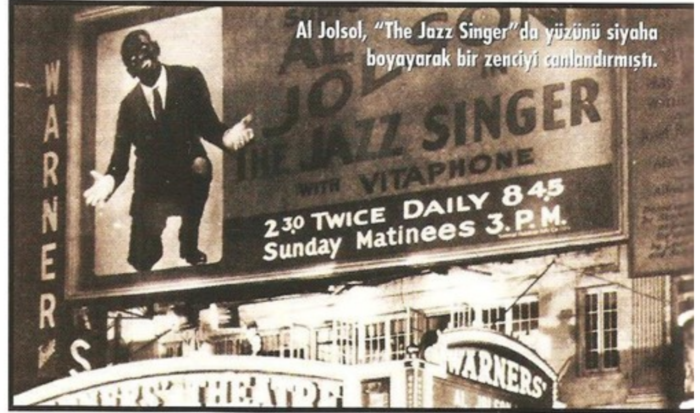
Hollywood, zenci sanatçılarından

Amerikan sineması, zencilere karşı hep tereddütlü davrandı. Tıpkı bizzat Amerikan toplumu gibi... Uzun yıllar boyu zenciler ya ırkçı bir bakışla, en iyimser deyişle ikinci sınıf bir ırk olarak görüldü. Büyük ve saygın usta Griffith'in "Bir Ulusun Doğuşu" (1915) filminde kara derilileri alabildiğine küçümsemesi, hatta eli kanlı katiller olarak mahkum etmesi örneğindeki gibi... Sonraki yıllarda ise zenciler, filmlerde genellikle uşak, hizmetçi, sevimli sokak serserisi gibi karakterleri canlandırdılar. 1939 yılında "Rüzgar Gibi Geçti" filmiyle yardımcı oyuncu Oscar'ını kazanarak bu alanda bir ilk oluşturan Hattie MacDaniel'in filmdeki rolü bir zenci hizmetçiydi. Ve yıllar boyu, bu küçümsemeyle karışık sözümona hoşgörülü bakış, filmlere damgasını vurdu. Ama bu temel gerçek, zencilerin temsilcisi olduğu bir müzik olayının, caz ve blues'un da aynı ölçüde küçümsenmesini doğurmadı. Nasıl doğursun ki, bu müzik 20. yüzyılda ABD'nin evrensel sanat alanına getirdiği başlıca yeni ve özgün yaratış alanıydı. Ve Hollywood, baştan beri bunun altını çizmekten kaçınamadı, hatta hemen tüm kadrosu zencilerden oluşan filmler yapıldı: King Vidor'un "Hallelujah" (1929- ilk sesli filmlerden biri) veya Vincente Minnelli'nin "Cabin in the Sky" (1943) müzikalleri gibi... 1920-30'ların sinemada da başarılı olan ünlü şarkıcısı Al Jolson, bir filminde yüzünü siyaha boyayarak bir zenciyi canlandırdı!... Ünlü besteci George Gershwin'in çağdaş Amerikan müziğinin temel direklerinden sayılan "Porgy and Bess" operası, tümüyle zencilerin arasında geçer. O yıllarda sahnelenen ve sonradan filme de aktarılan birçok müzikalde zencilerin önemli rolleri vardır: 1936 ve 1951'de iki kez filme alınan "Show Boat- Kumarbazın Karısı"ndaki ünlü "Ol' Man River" şarkısını, ilk filmde tanınmış bariton Paul Robeson, ikincisindeyse William Warfield söyler. Cazın ünlü isimleri de 30'lardan başlayarak yıllar boyu sinemaya da katkıda bulunmuşlardır: Count Basie'den Duke Ellington'a, Ella Fitzgerald'dan Lena Horne'a, Louis Armstrong'dan Nat King Cole'a, Eartha Kitt'ten Sammy Davis Jnr'a... Ama tümüyle müzik ve şarkı çevresinde dönen bu olaylar, Amerikan toplumunun ırkçılık ve ırksal ilişkileri alanında gerçekten ilerlemesine pek katkıda bulunmadı. Nitekim ABD'de zencilere karşı yükselen ırkçılık eylemlerinin 1960'lı yıllarda doruğa çıkması, tüm bu çabaların nasıl sonuçsuz kaldığının parlak bir dışavurumudur.

Ancak o zamandan beri elbette herşey değilse de çok şey değişti, değişiyor. ABD'de zencilere artık zenci (negro, ya da argo deyişiyle nigger) denmiyor bile... Bu deyişler küçümseme, hatta apaçık hakaret sayılıyor. O önemli azınlığa verilen çağdaş isim artık "African-American"dır. Kara deriliter artık her alanda beyazlarla atbaşı gidiyor, başarılara ulaşıyorlar. Sırf onlara dayalı filmler, TV dizileri, stand-up gösterileri yapılıyor, zenci mizahı toplum hayatı içinde çok etkili ve başlıbaşına özgür bir gülmece alanı oluşturuyor, burada adlarını saymaya sayfaların yetmeyeceği kara derili starlar çıkıyor: spordan sinemaya, müzikten modaya, siyasetten bilime... Yakın zamanda ABD'nin bir zenci başkana sahip olma olasılığından bile söz ediliyor (Geçmiş aylarda "24" adlı popüler dizide bu gerçekleşmiş ve başkan Palmer, Dennis Haysberth adlı zenci oyuncu tarafından canlandırılmıştı. Bu durum birkaç filmde de gerçekleşti).

Ama yine de bu noktaya kolay gelinmedi. Hatta müzik ve sinema gibi görece olarak hoşgörülü sayılan gösteri sanatları içinde bile... İşte bu konuda bu ay göreceğimiz ilginç bir film, bize çok şey hatırlatıyor, çok şey öğretiyor.

Bu ilgi çekici film, sanki Hollywood'un o dönemde olup bitenler için zenci azınlığından, hadi daha kibar olalım, Afro-American halkından adeta özür dilemesi.



Al Jolsol, "The Jazz Singer"da yüzünü siyaha boyayarak bir zenciyi canlandırmıştı.

"Dreamgirls- Rüya Kızlar" adlı filmden söz ediyorum kuşkusuz... 1950 sonları/60'lar döneminin pop müzik olayına ve o yıllarda mantar gibi çoğalan gruplara, özellikle de genelde üç kızdan oluşan kadın müzik gruplarına değiniyor film. Tom Eyen'in romanı önce bir sahne müzikaline dönüşmüş, oradan da Bill Condon'un yönettiği bu filme... Ama bir biyografi değil bu... Hikayesi anlatılan, önce Dreamettes adını taşıyıp sonradan Dreamgirls olan grup, kağıt üzerinde yaratılmış. Üç yetenekli zenci kızın yükseliş, parçalanma ve yeniden biraraya geliş öyküleri bu... Çok güzel ve çekici, ama büyük bir sese sahip olmayan Deena Jones (Beyonce Knowles), hayli tombul, ama sevimli, özellikle de görkemli bir sese sahip olduğu için grubun solisti olan Effie White (Jennifer Hudson) ve cıtı-pıtı Lorell Robinson (Anika Noni Rose). Grup, ünlü şarkıcı James "Thunder" Early'nin (Eddie Murphy) gölgesinde yükselmeye çalışıyor: üçkağıtçı ve acımasız bir zenci menajerin, Curtis Taylor'un (Jamie Foxx) desteğiyle... Önce Effie White'ın aşığı olan Taylor, grubun vitrinini


"Rüzgar Gibi Geçti"de dadıyı oynayan Hattie MacDaniel, yardımcı oyuncu dalında ödül kazanarak Oscar alan ilk siyahi oyuncu oldu.

özür diliyor: "RÜYA KIZLAR"...

güzelleştirmek için Deena'yı solist yapıyor, Effie'yi koroya itiyor. Ama Effie çekip gidiyor, grup dağılma tehlikesi geçiriyor. Ancak Deena güzelliği ve aslında hiç de fena olmayan sesiyle durumu kurtaracak ve üçlünün kariyeri yükselerek sürecektir. Effie ise köşesinde önce unutulmuşluğu yaşayacak, sonra hiç yitirmediği sesiyle yeniden sahne ışıklarına çıkacaktır.


Rüya Kızlar sahnede.

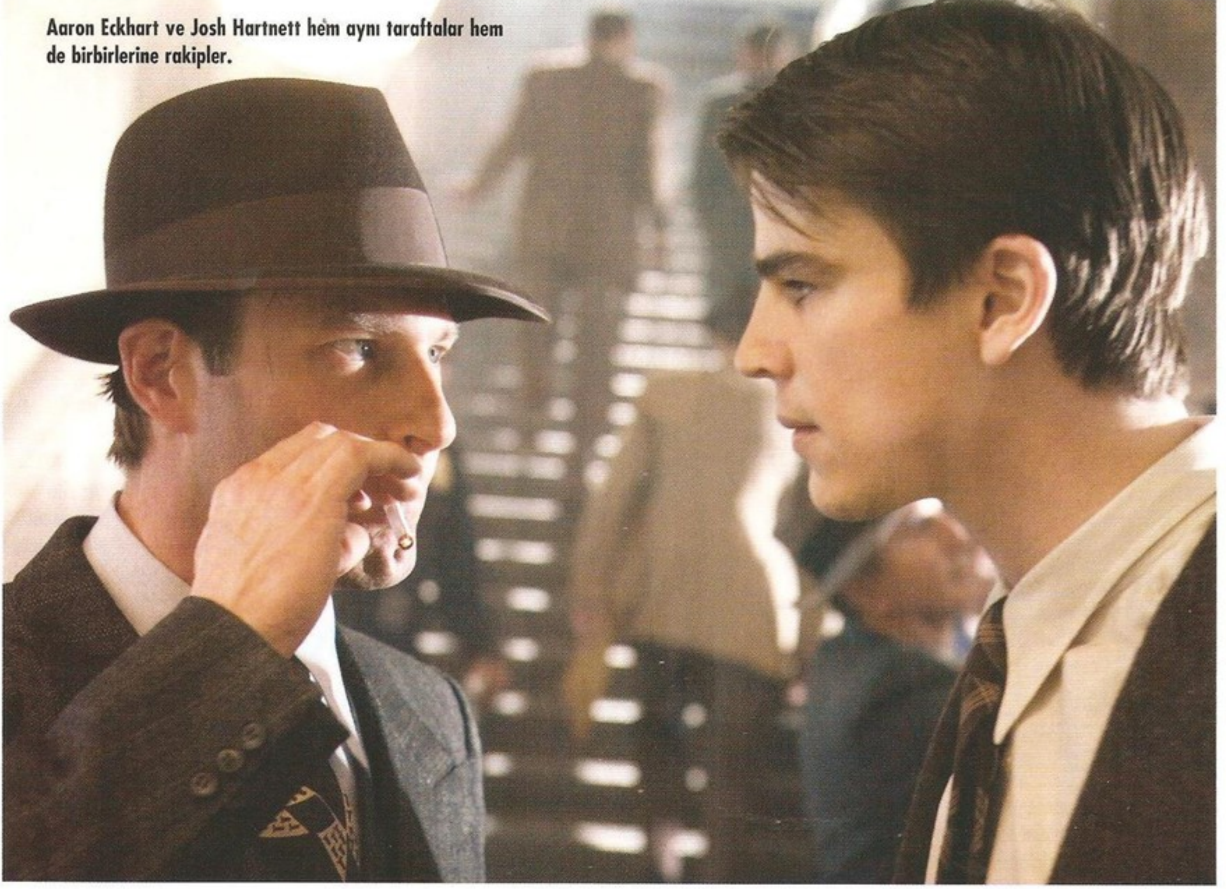
Film, aslında zenci müziği ve caz/ soul/ R&B (rhythm-and-blues) türü müziklere dayalı müzikallere bir tanesini daha ekliyor. Ama tam olarak öyle değil. Bu ilginç filmin kendine özgü nitelikleri var. Öncelikle film, parlak müzik bölümleri içeriyor. Gerçi bunlar, klasik müzikal filmin tersine, uzun ve sürekli akan çekimlerle değil, çok hızlı bir kurguyla bölünmüş, parçalanmış biçimde karşımıza geliyor. Bir klasik müzikal tutkunu olarak, daha az parçalı bir kurguyu ve gösterinin gerçekten tadına varmamızı kolaylaştıracak rahat, sakin, uzun çekimlere dayalı bir sinema dilini tercih ederdim. Buna rağmen filmin gösteri yanı etkileyici. Bilinen şarkılar kullanılmamış, yepyeni bestelere dayanıyor film. Ama her şarkı o anda kahramanlarının ağzından bir mesaj, bir iç dökme gibi çıkıyor ve onun ruhsal durumunu yansıtıyor. Ayrıca kimi sahnelerde tam bir opera havası egemen: kahramanlar birden tümüyle şarkıyla iletişime geçiyorlar. Bu opera estetiği ve müzikalitesi, aslında seyirciyi hayli şaşırtacak biçimde gelip filme ekleniyor. Bu da kendi içinde özgün, hatta cüretkar bir tavır. Ama asıl önemlisi, filmin içerdiği konuyla ilişkili saptamalar, gözlemler, gerçekler... Film boyunca, o yıllarda (50-60'lar) yaşanan pop müzik patlaması içinde, siyahi şarkıcıların nasıl harcandığı anlatılıyor. "Ne Şurup-Şeker Şarkılardı Onlar" kitabımı yazarken konuya hayli dalmıştım, oradan çok iyi biliyorum. O yıllarda aslında siyahi şarkıcıların besteleyip plak yaptığı birçok parça, "zenci müziği" çalmayı reddeden sayısız radyo istasyonu nedeniyle, dönemin beyaz şarkıcıları tarafından yeniden plak yapılıyor ve o versiyonlar ünlü oluyor. Bu alanda hep "kurban ve cellat" olan ünlü ikililer bile var: örneğin zenci Lavern Baker'in birçok şarkısı, beyaz Georgia Gibbs yorumuyla üne kavuşuyor. Öyle ki Lavern Baker büyük bunalım geçiriyor, intihar bile düşünüyor!... Pat Boone, ünlü zenci şarkıcılar Little Richard ve Fats Domino'nun birçok şarkısını listelere sokuyor. Elvis Presley bile zenci gırtlaklardan aldığı parçalarla tanınıyor. Ülkemizde konser veren 80 yaşındaki rock'n roll efsanesi Chuck Berry'nin vaktiyle Presley'den öylesine nefret ettiğini söylemesi boşuna değil... O yıllarda beyazlar, zenci müziğini tam anlamıyla yağmalıyorlar. Filmde de Effie'nin eşsiz sesiyle söylediği parçanın nasıl "çalındığı" anlatılıyor.


Eddie Murphy "Rüya Kızlar"da hem kusursuz bir karakter oyuncusu hem de iyi bir soul şarkıcısı olduğunu kanıtlıyor.

Bir başka sorun, 70'lerde birden çıkagelen ve genelde müzik piyasasına birden koyu bir zevksizliğin egemen olmasına yol açan "disko çağı". Ritm ve sadece ritm egemen oluyor, birçok ünlü parçanın disko yorumları yapılıyor ve her yerde onlar duyuluyor. Hatta "Autumn Leaves", "Love Story" gibi romantizmin doruğundaki baladların bile: ilkinin Grace Jones, ikincisinin ise Andy Williams tarafından yapılan disko yorumları herhalde her arşivde bulunmalı: bir zevksizlik, gerzeklik ve hatta utanç belgesi olarak!... Bu filmde bunu da görüyoruz: Effie'nin dönüş şarkısı olan o güzelim balad, menajer Taylor'un marifetiyle disko ritminde söyleniyor ve Effie'nin plağı nerdeyse çöpe atılırken, o satıyor, o dinleniyor, o TV ekranlarını işgal ediyor. Ne haksızlık, ne değerbilmezlik, ne büyük bir sanat cinayeti!... Ama böyle olmuş, bu deneyler gerçekten yaşanmış.

Bu ilgi çekici film, sanki Hollywood'un o dönemde olup bitenler için zenci azınlığından, hadi daha kibar olalım, Afro-American halkından adeta özür dilemesi. Onun sesini, sanatını, yorumunu ve müziğe görkemli katkısını yüceltirken, geçmişte yaşananlar için de sanki kendisini bağışlatma çabası. Ayrıca, gerçekten de son zamanlarda dinlediğim en müthiş ses olan Jennifer Hudson'u tanımak, Beyonce Knowles'in hem güzel fiziğini hem de oldukça iyi oyununu izlemek ve belki en ilginci, Eddie Murphy'nin de hem kusursuz bir karakter oyuncusu, hem de iyi bir soul şarkıcısı olduğuna tanık olmak da çabası... Çok değişik bir kötü adam portresi çizen Oscar'lı Jamie Foxx'un mükemmele yakın kompozisyonunu da unutmaksızın...


Jamie Foxx, çok değişik bir kötü adam portresi çıkarıyor filmde.


Aaron Eckhart ve Josh Hartnett hem aynı taraftalar hem de birbirlerine rakipler.

De Palma detektiflik hizmetleri sunar

Hollywood'u birbirine katan korkunç bir skandal, bugüne kadar çözülememiş vahşi bir cinayet, bu vakayı ele alan bir roman ve klasik "kara film"in günümüzdeki en önemli ustası Brian De Palma "CEHENNEM ÇİÇEĞİ"nde (The Black Dahlia) bir arada. Heyecanımız büyük!

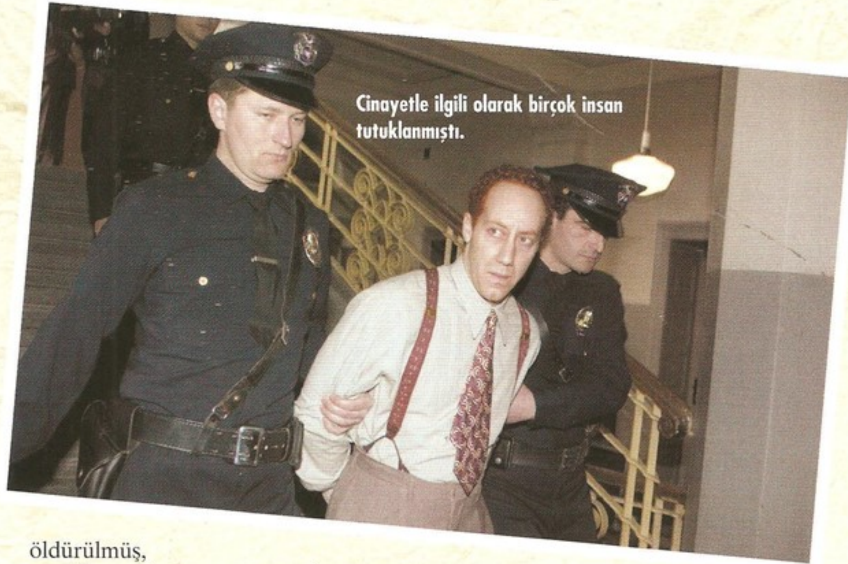
MURAT EMİR EREN

Hitchcock'un kadınlarla arasındaki husumeti ya da onlara olan hastalıklı tutkusunu alıp, biraz gözetleme dürtüsü ve biraz şefkat ilave ettiğimizde De Palma' nın sinemasal hastalıklarının önemli bir kısmına ulaşacağımızı söylemek mümkün. Ki malumunuz, Hitchcock ve De Palma arasında bir halef-selef ilişkisi olduğu da her zaman söylenir. İki yönetmenin filmlerindeki kadın karakterlere bakış açıları ve ilgi duydukları hikayelerdeki temel benzerlikler gerçekten dikkat çekicidir. Ancak şimdiye kadar genellikle bu iki yönetmenin filmleri arasındaki yapısal benzerliklerle ilgili yorumlara yer verilirken, her ikisinin de kadınlarla ilgili takıntısı es geçilmiş, biraz gölgede kalmıştır. Sözgelimi Hitchcok'un kadınları birer fetiş objesi olsalar da, her daim erkeklere baş belası olan ya da onların hışmına uğrayan, yahut ne yapacağını bilemeyen karakterler olarak perdede arzı endam eylerler. De Palma'ysa aynı kadınlara çok daha büyük bir hayranlık duyar ve onlarla empati kurmaya çalışır. Birlikte olduğu Nancy Allen'ın aynı zamanda en önemli filmlerinin başrol oyuncusu olması boşuna değildir. İşte böyle bir özdeşleşme, "The Black Dahlia"nın ana


Johansson "öldürmeye hazır"!

karakteri Detektif Dwight Bucky Bleichert için de geçerli. Öldürüldüğünde 23 yaşında olan Elizabeth Short ya da öldükten sonra aldığı lakabıyla Black Dahlia'nın katillerini araştırırken ona tutkuyla bağlanan polis memuru 'Bucky', adeta De Palma'nın filmdeki gözü kulağı gibi...

De Palma'nın yeni filminin ismi "Black Dahlia", esasında ABD suç tarihindeki korkunç bir cinayetin kurbanına verilen isim oluyor. İsmi Elizabeth Short olan bu genç kadın, evinden ve problemli yaşamından uzaklaşıp, Los Angeles'a kendisini attıktan bir süre sonra


Cinayetle ilgili olarak birçok insan tutuklanmıştı.

öldürülmüş, cesedi parçalanmış ve gazeteler, o dönem çok ünlü bir film olan "Blue Dahlia"dan esinlerenerek kendisini "Black Dahlia" olarak manşetlere taşımıştı. Bunda, Short'un öldürüldüğü sırada üzerinde olan ve her daim giydiği siyah elbisesinin de etkisi büyüktü. Ancak Short'un öldürülüş biçiminin ürkütücülüğü bir yana, Hollywood'daki birçok isimle olan bağlantısı, içinde yer aldığı iddia edilen (ama asla ortaya çıkmayan) "snuff" benzeri pornografik filmler, görüntüler, bu filmlerle ilgili stüdyo ve yönetmenler de dikkat çekiyordu. Kısacası, Hollywood'un ışıltılı dünyasında, 22 yaşında genç bir kız hunharca öldürülmüş, bu şaşaalı yaşamda kendisine yer bulmaya çalışırken, gizemi hala çözülememiş elim bir cinayete kurban gitmişti. Ölümü sonrasında polisin başlattığı soruşturmada 100'e yakın şahıs sorgulanmış, cinayetin popülaritesi artınca ortaya birçok sahte itirafçı çıkmış, her biri ünlü olmak için kendisini ön plana çıkaran soytarılar olarak kayda geçmişti. Hollywood'da (muhit olarak Hollywood) yaşayan ünlü simalar, cerrahlar, şarkıcılar soruşturmaya dahil edilmiş, özellikle Orson Welles dava kapsamında sorgulanan bir isim olarak dikkat çekmişti. Velhasıl, cinayet hakkındaki türlü teori hiçbir zaman net bir suçlu ortaya çıkaramadı. Elizabeth Short'un neden ve kim tarafından öldürüldüğü, bu denli korkunç bir cinayeti kimin nasıl işleyebileceği asla anlaşılamadı. Zaman zaman, 1940'lı yılların gazete sayfalarından kopup gelen ve hakkında türlü iddialar ortaya atılan vakayla ilgili olaraksa en kayda değer eserlerden birini ünlü yazar James Ellroy verdi. Ellroy, 1986 yılında basılan "The Black Dahlia" isimli romanında cinayeti bir kurgu dahilinde aktarmış, kendi yarattığı karakterler ve cinayetle ilgili gerçek soruşturmalardan elde edilen bilgileri bir arada kullanmıştı. Filmdeyse, bu cinayet vakasıyla ilgilenen iki polis, Dwight 'Bucky' Bleichert ve Leland 'Lee' Blanchard'ın bir süre sonra olayı bir takıntı haline getirip, kendi hayatlarının yönünü değiştirmelerine dair bir öykü yer alıyor. İkili bünyesinde, hem bir kadın meselesinden kaynaklanan rekabet hem de Short'a karşı bir takıntı baş gösteriyor.

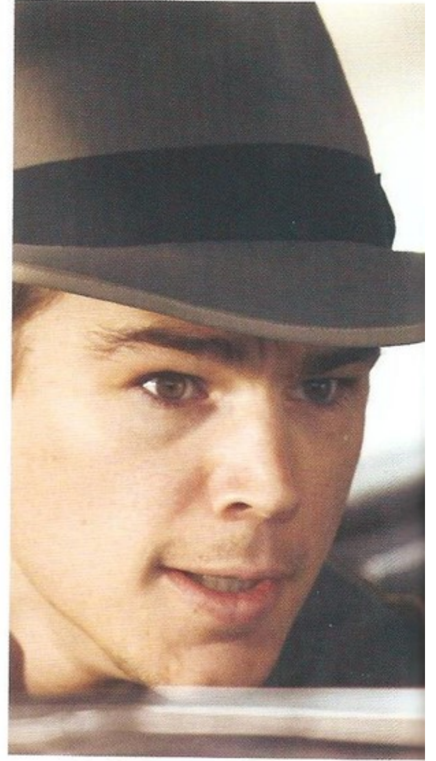
Ellroy,



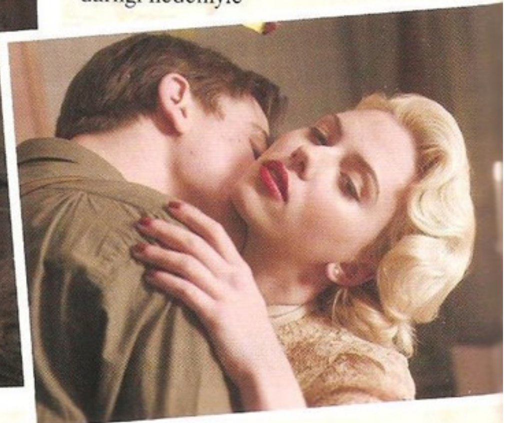
Mia Kirshner Black Dahlia olarak karşımıza geliyor.

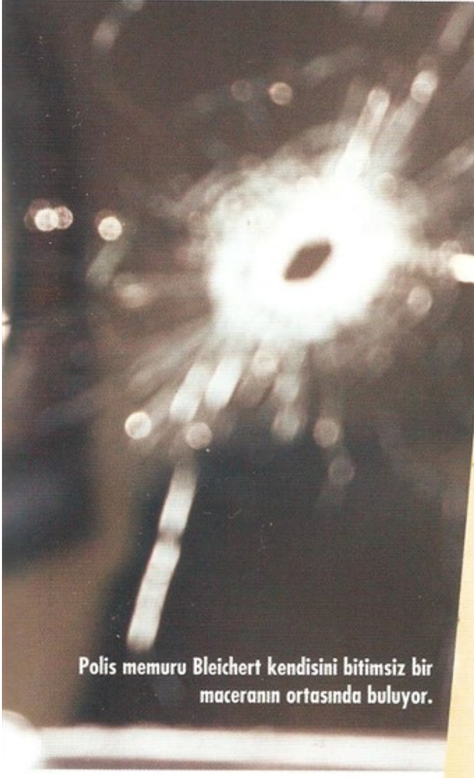
"The Black Dahlia"

Failinin ya da faillerinin bulunması şöyle dursun, maktülün başına tam olarak ne geldiği bile belirlenemeyen Black Dahlia vakasıyla ilgili teoriler de Ellroy'un romanına uygun biçimde filmdeki yerini alıyor.



romanında olayla ilgili gerçeklerden yola çıkan kurgusal bir metin ortaya çıkarmış, birçok kez sinemaya aktarılması düşünülen cinayetle ilgili iyi bir film malzemesi ortaya koymuştu. Ancak 90'lı yılların sonundan itibaren piyasada birkaç dedikodu dolaştıysa da kimse filmi çekmeye bir türlü yanaşmadı. En son, 2000 senesinde David Fincher'ın projeyle ilgilendiği duyurulmuş, yönetmenin "Fight Club" sonrasında "The Black Dahlia"yı çekeceğine dair haberler basında yer almıştı. Nitekim biraz gecikmeli de olsa Fincher projeyle ilgilenmiş, hatta başrol oyuncusunu bile belirlemişti. Gelgelelim, gerek kendisinin gerekse aklındaki oyuncu kadrosunun zaman darlığı nedeniyle





Polis memuru Bleichert kendisini bitimsiz bir maceranın ortasında buluyor.

proje rafa kalkmıştı. İşte tam bu noktada Brian De Palma projeye dahil oldu. Hikayenin 40'lı yıllarda geçmesi, üzerine sinmiş kara film atmosferi, cinayete kurban giden bir kadınla ilgili olması ve olayı araştıran detektiflerin hayat tarzı usta yönetmenin gözünde projeye ölümcül bir cazibe kazandırmış olmalıydı. De Palma çekimlerine başlayacağını, "The Black Dahlia"dan çok daha önce açıkladığı "Toyer" filmini de ileri bir tarihe erteleyip, gerçek bir kadın öyküsüne odaklanan, ancak bir erkek detektifin gözünden anlatılan bu hikaye üzerinde çalışmaya başladı. Hikaye, yönetmenin özellikle "Blow-Out", "Dressed To Kill" ve "Carrie"

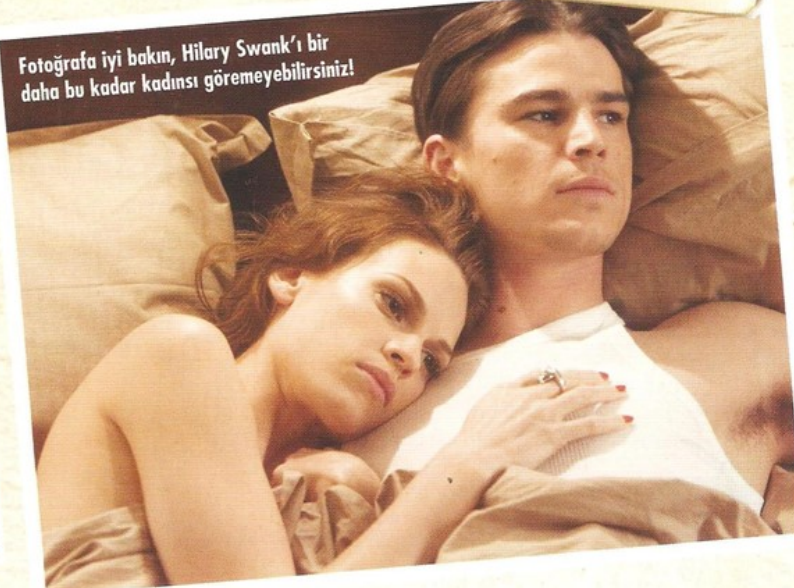


Elizabeth Short kimdir?

Filme konu olan genç kadın, hiçbir zaman içine giremediği Hollywood'un ışıltılı dünyasının arka sokaklarında bir cinayete kurban gitti. Söz konusu cinayet hala tam olarak aydınlatılamadı.



1924 yılının Temmuz ayında ABD'nin Massachusetts eyaletinde dünyaya gelen Short, babası aileyi terk ettikten sonra uzun bir süre annesiyle yaşamıştı. Dört kardeşiyle birlikte, yaz aylarını Massachusetts'de, kışları ise Florida'da geçiren Short, astımdan mustaripti ve bu nedenle iklim değişikliklerinden uzak tutuluyordu. 19 yaşına geldiğinde, annesinin yanından ayrılıp babasıyla birlikte yaşamak için California'ya geldi. 1943 yılındaysa baba-kız, Los Angeles'a taşındı. Short'un babasıyla olan ilişkisi pek de iyi değildi, sıklıkla kavga ediyorlardı ve genç kız bir an evvel babasının yanından ayrılmak istiyordu. Nitekim ayrıldı da... Bir iş bulup kendi hayatını kurmaya çalışan Short, bu sırada reşit olmamasına rağmen alkol kullanırken yakalanıp ebeveynlerinin yanına, tekrar Massachusetts'e gönderildi. Genç kız buradan bir süre ayrılıp, Florida ve Massachusetts arasında gidip geldiği bir yol hayatı yaşadı. Çoğu zaman garsonlukla geçinen Short, burada Havacı Matthew M. Gordon ile tanışmıştı. Tanışmalarından kısa bir süre sonra, bir görev sırasında ölen Gordon'la evlenme planları yapan Short, bu olayla sarsıldı. Ölümünden altı ay öncesine kadar, genç kız Los Angeles bölgesinde barınıyor, çoğu zaman aynı yerde bir haftadan fazla kalmadan, otellerde, arkadaşlarının evinde ve kiralık odalarda ikamet ediyordu. Bu sıralarda, şov dünyasına girmeyi planlayan Short, bu dünyadan isimlerle tanışabileceği restoranlarda, otellerde zaman geçiriyordu. Hatta Ellroy'un kitabına ve filme göre birkaç deneme çekimine de katıldı. Buralarda kendisinin döneme göre epey şuh görüntüleri kaydedilmişti. Gelgelelim Short hiçbir zaman içine giremediği bu dünyanın arka bahçesinde bir cinayete kurban gitti. 1947 yılının 15 Ocak günü, Short California, Los Angeles'ın Leimart Park bölgesinde bulundu. Genç kızın cesedi parçalanmış, cinsel organı çimle doldurulmuş, yüzünde ağzının her iki tarafından da üçer cm'lik kesikler açılmıştı (ki filmin afişinde de bu imajdan faydalanılmış). Short cinayeti, o döneme kadar bağlantı kurduğu isimlerin teker teker soruşturmaya dahil edilmesiyle büyük bir skandala dönüştü. Yayıncı Norman Chandler, şarkıcı Woody Guthrie ve Orson Welles de dahil olmak üzere bu "seçkin muhitten" kalabalık bir şüpheli listesiyle yola çıkan polis, ne yazık ki kayda değer bir delile ulaşamadı. Yine de maktulün babası ve Short'un canlı göründüğü son gün olan 9 Ocak 1947 gecesi kendisine rastlayan Robert M. Manley halen, cinayetin en önemli şüphelileri olarak görülüyor.



Fotoğrafa iyi bakın, Hilary Swank'ı bir daha bu kadar kadınsı göremeyebilirsiniz!

 "The Black Dahlia"


Memur Bleichert, cinayeti araştırırken tehlikeli güzel Kay Lake ile kırıştırmayı da ihmal etmiyor.

gibi önemli filmleriyle büyük yakınlıklar içeriyordu. Temel gerilimin çıkış noktası bir kadındı ve bu kadın karakter, etrafında gelişen olaylara ya tamamen nüfuz ediyor ya da onlardan olumsuz biçimde etkileniyordu. "The Black Dahlia"nın David Fincher'ın ellerinde şık bir filme dönüşeceği şüphe götürmezdi, ancak Brian De Palma gibi bir yönetmenin elinde filmin çok daha tutkulu ve yan anlamlarla örülü bir sinema deneyimi haline gelebilirdi. Bu nedenle proje yönetmenin ehil ellerine teslim edildiğinde, hem iflah olmaz kara film hayranları hem de De Palma tutkunları ziyadesiyle memnun oldu.

David Fincher'ın projeyle ilgilendiği dönemde oyuncu kadrosu yavaş yavaş şekillenmeye başlamıştı. Fincher'ın, romanın ana karakteri detektif Dwight 'Bucky' Bleichert rolü için uygun gördüğü isim Mark Wahlberg'miş. Ancak Fincher filmle ilişiğini kesip, projeyi De Palma devraldıktan sonra, Wahlberg de "The Brazilian Job" filmi için projeden çekilmek zorunda kalmış. Hemen ardından Josh Hartnett, belki de son zamanlarda -hatta tüm kariyerindeki- en heyecan verici projeye dahil olmuş. Hartnett,





kariyerindeki inişli çıkışlı performansları ve rol aldığı kimi ucube filmleri hasebiyle, belli bir kesim sinemasever tarafından son derece antipatik bir kişilik olarak görülüyor, ki kendilerine hak vermemek elde değil. Ancak herkesin ikinci bir şansı daha olmalı. İşte Hartnett için de bu şans, "The Black Dahlia" olmuş görünüyor. Kendisinin De Palma'nın ellerinde oldukça başarılı bir performans sergilediğini ve filmin artılarından biri olduğunu hemen teslim etmek gerekiyor. Hikayenin merkezinde yer alan Elizbeth Short olsa da, oyuncu kadrosunun dişi cenahındaki esas kız Kay Lake. Bu rolde izleyeceğimiz aktris ise Scarlett Johansson. Johansson, çalıştığı nitelikli ve yetenekli yönetmenler arasına De Palma'yı da dahil edip, yoluna devam ededursun, bu filmden kendisine miras kalan tek şey prestijli bir yönetmenin filminde salınmak olmadı elbette. Biraz magazinel bir bilgi olarak, bu filmde tanışan Josh Hartnett ve Scarlett Johansson çiftinin birlikte olmaya başladığını belirtelim. Kadronun geri kalanı da umut vaat eden isimlerden oluşuyor.

Acıların kadını Elizabeth Short rolünde Mia Kirshner'i izleyeceğiz misal. Çift Oscar ödüllü Hilary Swank de en nihayet kadınsı yönünü sonuna dek sergileyebileceği bir rolde, Madeleine Linscott karakterinde karşımıza çıkacak. Polis Leland 'Lee' Blanchard rolüyse Aaron Eckhart'ı izleyeceğiz.

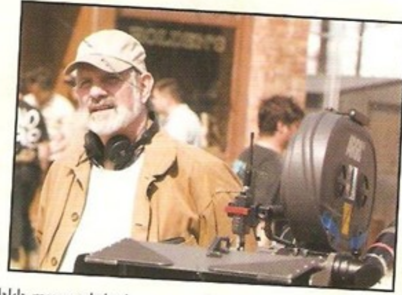
Yurt dışında, özellikle de ABD'de kötü eleştiriler alan film, gişede de büyük bir hayal kırıklığı yarattı. Halbuki filmin eski kara film örneklerinin yolunda başarıyla ilerlemek haricinde bir kusuru yoktu. Bunları kulak arkası etmeyi yeğleyen biz dünyanın geri kalanındaki sinefillerse Brian De Palma'nın "The Black Dahlia"da tür üzerinde gezinen bir laboratuvar çalışması yapmış olduğunu düşünüyoruz. Kara Film'in kendine has



dokusuna son derece büyük bir saygıyla yaklaşan De Palma, hikayenin geçmişte ve türün doruk noktasına ulaştığı tarihlerde geçiyor olmasını da fırsat bilerek, günümüz izleyicisine gerek atmosferi gerekse öyküsüyle zamanı geriye saran ve türün başlangıcındaki motifleri yeniden keşfeden bir film modeli sunuyor. "Demode"likten uzak ve günümüz izleyicisinin de zihinsel katılımına imkan veren bu film, türe aşina olmayan izleyicilere epey yabancı gelebilecek nitelikte. Yine de özellikle inanılmaz görüntü yönetimi ve De Palma'nın Elizabeth Short'un öyküsüne getirdiği bakış açısı kesinlikle kayda değer (ki kendisi de filmde Short'un katıldığı bir deneme çekiminin yönetmeni olarak yer alıyor. Bu bile olaya yaklaşımı açından son derece manidar). Sırf bu nedenlerle bile film, gişede büyük ilgi göremese bile sinefillerin bağrına basacağı türden bir yapım olabilir.

De Palma ve kadınları

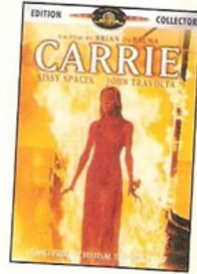
Fırsat bulmuşken, yönetmenin sinemasında önemli bir yer teşkil eden kadın karakterlere göz atmanın vaktidir.



Carrie (1976)

Aktris: Sissy Spacek

Aşırı derecede muhafazakar bir annenin hastalıklı muamelelerine maruz kalan, ergenliğin kapısından girdiği dönemde fiziksel değişimiyle baş etmeye çabalayan ve etrafına ürkek bakışlar atarak okul yaşamına devam eden bir genç kızdır Carrie. Zamanla, iyi niyeti suistimal edilip, ergenlik sancılarına derman olabileceği hasebiyle sanıldığı okul yaşamı kabusa dönüşünce, belki de bedeninin bir tepkisi olarak telekinetik güçlere kavuşur kendisi. Telekinetik güçleri ise sinema tarihinin efsanevi finallerinden birine sebebiyet verir. De Palma bu Stephen King uyarlamasında, Carrie'nin bedensel tepkilerini müthiş bir biçimde analiz etmiş, psikolojik derinliğiyle dikkat çeken filminde basit bir gençlik geriliminden çok öte bir işe imza atmıştı.



Dressed To Kill (1980)

Karakter: Liz Blake

Aktris: Nancy Allen

De Palma'nın favori oyuncularından (aynı zamanda bir dönem birlikte olduğu) Nancy Allen'ın bedeninde hayat bulan Liz Blake, bir öldüren cazibe değil, öldürülme tehlikesiyle karşı karşıya olan cazibeli bir kadındır. Transseksüel bir katilin dehşet saçtığı bir bölgede, olaya sahitlik edip de canlı kalabilen tek kişi Liz Blake'tir. Ne var ki kendisi bir fahişedir ve ona inanılması çok kolay olmayacağı gibi, polisin bu hususta katile ulaşmak için onu acımasızca yem haline getirmesi de kaçınılmazdır. De Palma filmde, Liz Blake'in toplumdaki yerini, transseksüel katilin cinsel kimliğiyle yaşadığı çatışmayı ve cinayeti işleme sebeplerini ustalıkla ele alarak gerçek anlamda kadın merkezli bir öykü anlatmıştı bir kez daha.



Blow Out (1981)

Karakter: Sally

Aktris: Nancy Allen

Sally, kendisinin de bir biçimde bulaştığı bir cinayetin ses kaydına sahip olan teknisyen Jack Terry ile karşılaştığında başına geleceklerden bihaberdir. Hayatına giren bir erkekle yaşamı sonsuza dek değişecektir. Açılış sekansından efsanevi finaline kadar "Blow Out", hem Antonioni'nin unutulmaz filmine ("Blow Up") hem de Sally karakterine adanmıştır kuşkusuz.

Body Double (1984)

Karakter: Holly Body

Aktirs: Melanie Griffith

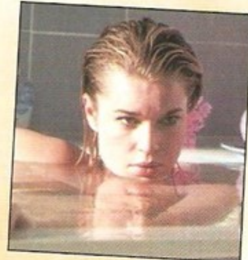
De Palma'nın Hitchcock'tan ödünç aldığı film yapılarından biri de "Body Double"da kendisini gösterir. Zira ana karakter, tıpkı "yükseklik korkusu" gibi bir "kapalı alan" korkusundan mustariptir. Gelgelelim Holy Body namlı karakter, filmde gerçek bir arzu nesnesi olarak yer almaktadır ve biraz Hitchcock'un baş edilmez güzellikteki kadınlara olan bakış açısına dair bir çözümleme içermesi, biraz da türe hiciv getiren özellikleriyle "Body Double" dikat çekici bir yapıt olup çıkar.

Femme Fatale (2002)

Karakter: Laure/Lily

Aktris: Rebecca Romijn

Yönetmenin kişisel tarihiyle, takıntı haline getirdiği sinema tarihinden önemli portreleri harmanlayan ve son derece manidar ismiyle karşımıza dikilen "Femme Fatale" De Palma'nın kendi sinemasına yönelik başarılı bir analiz içeriyor, aynı zamanda da yine kendisini çok fazla ciddiye almadan yakayı "ucuz" görünmekten kurtarıyordu. Filmin öldürmeyip süründüren cazibesi ise hafıza sorunu yaşayan Lily yahut Laure'ydi.



Kaybedenlerin filmi

EBRU ÇELİKTUĞ

II. Dünya Savaşı'nın Pasifik ayağında en kanlı çarpışmaların yaşandığı Iwo Jima Adası'nda, Japon askerlerinin yıllar sonra bulunan mektupları, Clint Eastwood'un "Atalarımızın Bayrakları"nın ardından karşı tarafın da öyküsünü ele alması için ilham kaynağı oldu. Japon oyuncularla Japonca çekilen "IWO JIMA'DAN MEKTUPLAR" (LETTERS FROM IWO JIMA) yabancı dilde en iyi film dalında Altın Küre'yi kazandı.

Clint Eastwood, "Atalarımızın Bayrakları"nı çekerken, öykünün kaybeden tarafını unutmadı ve yoğun bir okuma-araştırma sürecinin sonrasında, "Iwo Jima'dan Mektuplar"ı da perdeye uyarlamanın doğru olacağına karar verdi. Böylece savaşın iki cephesinde yaşananlar iki farklı açıdan anlatılmış olacaktı. Iwo Jima'daki Japon askerlerinin ABD'ye nasıl ağır kayıplar verdirdiğini ve haftalarca direndiğini araştırırken, kilit ismin General Tadamichi Kuribayashi olduğunu gördü ve filmin bu ana karakter etrafında şekillenmesi gerektiğini düşündü.

Japonya'nın 1250 km uzağındaki, toprak yapısı sülfürden dolayı simsiyah olan bu minicik ada, savaşın son yılında, ABD ile Japonya arasındaki en şiddetli çarpışmalara sahne olmuştu. Adanın stratejik olarak önemi büyüktü. ABD'nin adayı ele geçirmesinin ardından atom bombalarını yollaması kolaylaşacaktı ve bu küçücük ada adeta bir kapıydı.

ABD'nin 7.000, Japonya'nın ise 20.000 civarında kayıp verdiği savaş, ABD'nin üstünlüğüyle sonuçlanmış ve küçücük adanın tek tepesi olan Suribachi'ye altı asker tarafından Amerikan bayrağının dikilmesi, Life muhabirinin çektiği ünlü fotoğrafla adeta Amerikan milliyetçiliğinin sembolü haline gelmişti. Clint Eastwood'un, James Bradley'nin bayrağı tepeye diken altı askerin öyküsünü anlattığı aynı adlı romandan uyarladığı "Atalarımızın Bayrakları", kahraman ilan edilen bu altı askerin gerçek öykülerini resmi tarih ve milli duyguların dışında kalarak anlatıyordu. Zaten James Bradley'nin babası John Bradley, bu altı askerden biriydi ve tepeye dikilen bayrağın esas anlamını en iyi bilenlerdendi. Çünkü aslında bayrağı diken askerler sıcak çatışmalara katılmamış; buna rağmen ülkelerinde savaş fonlarına daha çok dolar akması için suni bir kahramanlık öyküsüne dahil edilmişlerdi. Film, Tokyo Uluslar arası Film Festivali'nin açılış filmiydi.

Peki, Iwo Jima'nın öyküsü neden Eastwood'u bu kadar etkiledi de birbirinin simetrisi iki filmi çekmek zorunda hissetti kendini acaba? Savaşın anlamsızlığını her iki tarafın açısından göstermek ve belki de ABD'nin hala devam eden savaşçı politikasına kendince bir tavır koymak için. (Gerçi zamanlama açısından durum böyle gözükse de, General Kuribayashi rolünde izleyeceğimiz Japon oyuncu Ken Watanabe, kendisiyle yapılan bir röportajda filmin böyle bir politik göndermesi olmadığını söylemiş). Eastwood: "Büyürken izlediğim savaş filmlerinin

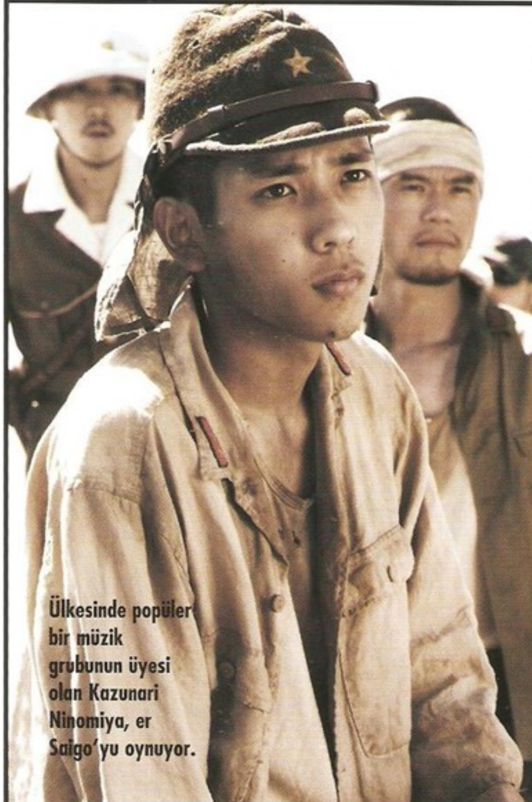




çoğunda iyiler ve kötüler vardı. Oysa hayat da savaş da böyle değil. Bu iki film de kazanmak ve kaybetmekle ilgili değil. Savaşın insanlar üzerindeki etkisi ve vaktinden önce hayatını kaybedenler hakkında" diyor. Kırk gün kadar ABD çıkarmasına akıllıca ve daha önce kullanılmamış savaş taktikleriyle karşı duran General Kuribayashi'nin ilginç kişiliğinin Eastwood üzerindeki etkisi de buna eklenebilir.

General Kuribayashi'nin peşinde

Clint Eastwood, bu sıra dışı general üzerinde dikkatlerini yoğunlaştırdı ve Japonya'dan edindiği kitap haline getirilmiş mektuplarını okuduğunda, savaşın Japon cephesine değişik bir açıdan bakması gerektiğini fark etti. 1920'li ve 1930'lu yıllarda ABD'deki öğrenciliği ve delegeliği sırasında ailesine yazdığı bu mektuplar, generalin ne kadar sevecen, ailesini özleyen, mektuplarında onlara minik karikatürler çizecek kadar çocuklarına düşkün ve esprili biri olduğunu gösteriyordu. Ayrıca Amerika'yı ve Amerikalılar'ı seven, yaşam stillerine hayran ve onları çok iyi tanıyan bir doğulu olarak da özgün bir kişiliğe sahipti. Iwo Jima'da nasıl bir saldırıyla ve askeri güçle karşılaşacağını ve ağır yenilgiye uğrayacaklarını öngörecek kadar ileri görüşlü bir askerdi. Japonya'nın ABD ile savaşa girmesine bu nedenle baştan beri karşıydı. Tanıdığı kadarıyla ABD'nin güçlü askeri sisteminin ve endüstriyel gücünün yenilemeyeceğini biliyordu. Ama sonuçta General Kuribayashi düşmanını iyi tanıyan ve akıllı bir kumandandı. Kendi bölüğündeki askerlerin karşı çıktığı ama daha sonra çarpışmanın uzayarak neredeyse Japonya'nın lehine döneceği bir noktaya gelmesi için yaptıkları, o zamanın çok ötesinde taktiklerdi; bu sayede Japonlar adada 40 gün dayandılar. (ABD beş gün içinde adanın düşeceğini öngörmüştü). Öncelikle askerlerine, adanın altında metrelerce tünel kazdırdı. Çünkü tek bir tepeye sahip siyah topraklarla örülü bu dümdüz adada klasik savunma taktiklerinin işe yaramayacağına inanıyordu. ABD'yi şaşırtacak bir yöntemle, binlerce Japon askeri yeraltında konuşlanacak ve değişik, beklenmedik bir savunmaya geçeceklerdi. Bunun için 18 milden fazla tünel, 5.000 kadar mağara ve Japon güçlerinin Amerikan birliklerini hedef alabileceği yuvaların birbirine bağlandığı bir ağ oluşturuldu. Ve her askerin 10 düşmanı öldürmeden ölmemesi yönünde direktif verdi. Clint Eastwood, hakkında öğrendikçe hayranlığının arttığı General Kuribayashi ile ilgili şunları dile getiriyor: "Adada tüneller açarak ve her şeyi yeraltına koyarak genellikle siperlerden yapılan ve denizden topların kullanıldığı o zamanki çoğu savunmadan farklı davranmış. Her zamanki savunma taktiklerinin bu çarpışmada işe yaramayacağını



Ülkesinde popüler bir müzik grubunun üyesi olan Kazunari Ninomiya, er Saigo'yu oynuyor.


Japon aktör Ken Watahabe, General Kuribayashi rolünde.

biliyormuş. Kendi bölüğündeki subayların direnciyle karşılaşmış, onun deli olduğunu düşünüyorlarmış".

Film, şimdiki zamanda, Iwo Jima'da Japon askerlerinin yazdığı yüzlerce kişisel mektubun gün yüzüne çıkmasıyla başlıyor ve geri dönüşlerle devam ediyor. Bu mektuplar, aslında savaştan bir an önce evlerine, eşlerine, ailelerine, arkadaşlarına yani normal yaşantılarına dönmek isteyen hepimiz gibi insanlara ait mektuplar. Ama ne yazık ki üstlerince kendilerine ölmeden evlerine dönemeyecekleri tekrarlanıp duran, savaştan sağ çıkma umutları yok denecek kadar az olan askerlerin mektupları bunlar. Bunların arasında, yeni doğan kızını görmekten başka bir şey istemeyen fırıncı Saigo, binicilikte olimpiyat şampiyonu olmuş Baron Nishi, idealist eski bir askeri polis olan Shimizu ve teslim olmaktansa intiharı yeğleyecek kadar onuruna düşkün bir asker olan Teğmen Ito da var.

Senaryo ve oyuncular

"Crash" ve "Milyonluk Bebek" filmlerinin senaristi Paul Haggis -ki "Atalarımızın Bayrakları"nda da imzası var- Eastwood ile senaryo yazımı için genç Japon-Amerikalı Iris Yamashita'yı tanıştırdı ve savaş filmleri arasında şimdiden kendine özgü bir yer açan "Iwo Jima'dan Mektuplar"ı Yamashita ile birlikte kaleme aldı. Senaryo önce İngilizce yazıldıysa da, Japonca çekilmesinin uygun olduğuna karar verildi çünkü oyuncuların tümü Japon'du ve bariz bir dil problemi yaşanacaktı.

Öte yandan, Amerikan savaş filmlerinin çoğunda Japon askerleri birer öldürme makinesi gibi gösterilmişti ve çoğunlukla propaganda kokuyorlardı. Oysa Eastwood'un yaklaşımı bunun tam tersiydi. Usta yönetmen, hemen her savaşta olduğu gibi birbirini tanımayan ama birbirlerini öldürülmeleri emredilerek cephede karşı karşıya getirilen askerlerin milliyetlerini değil insani yönlerini öne çıkarmak istiyor, böylece "ötekiler"in farklı olmadığını ispatlamaya çalışıyordu.

Yamashita'nın senaryosu, Eastwood tarafından Tokyo'ya, Iwo Jima muharebesi üzerinde otorite sahibi olan kişilere okutuldu ve General Kuribayashi'nin torunu, Baron Nishi'nin oğlu ve Iwo Jima gazilerinin başkanıyla görüşüldü. Tüm bu isimler projeyi heyecanla ve coşkuyla karşıladılar. Daha önce senaryo yazıp kısa filmler çekmişliği de bulunan, eski bir sinemacı denebilecek Tokyo Valisi Ishihara da elinden geldiğince Eastwood'a filmi için destekte bulundu ama Iwo Jima'da çekim yapmak konusunda elinden bir şey gelemezdi: binlerce kayıp verilen ada, geleneksel bir toplum olan Japonya için kutsal bir yerdi ve dolayısıyla şiddetli savaş sahnelerinin adada çekilmesi imkansızdı. Bu nedenle savaş sahneleri "Atalarımızın Bayrakları"na da set olan İzlanda'da çekildi. İzlanda, jeotermal yapısıyla, Iwo Jima'yı andırıyordu, aynı siyah topraklar orada da mevcuttu. İzlanda'nın ağustosu ve Iwo Jima'nın şubatı, aynı iklime sahipti. Böylece Iwo


Siyah toprakla örtülü sahiliyle Iwo Jima Adası ve arkada ünlü Suribachi Tepesi.


Er Saigo, karısı Hanako (Nae) ve bebeğine bir an önce kavuşmak isteyen bir fırıncı.

Jima'ya yapılan çıkarma, İzlanda sahillerinde gerçekleşti. Filmi izleyen eleştirmenlere göre, Eastwood bu son derece kanlı sahnelerde, "Er Ryan'ı Kurtarmak"tan geri kalmayacak bir şiddeti sahnelemiş.

1980'lerin ortalarından beri ülkesinde çekilen film ve TV dizilerinde sayısız kez samurayları canlandıran ama Batılı sinemaseverlerin dikkatini 2003'te Tom Cruise ile başrolü paylaştığı "Son Samuray" ile çeken başarılı Japon oyuncu Ken Watanabe, karizmatik ve sıra dışı General Kuribayashi karakterini canlandıracak en uygun oyunculardan biriydi. "Batman Başlıyor" ve "Bir Geyşa'nın Anıları"nda da karşımıza çıkan Watanabe, canlandırdığı General Kuribayashi'yi, proje önüne gelene ve generalin mektuplarını okuyana kadar tanımadığını itiraf ediyor: "Neden bilmiyorum ama ne yazık ki Japonlar'ın çoğu bu trajediden habersiz. Ben de öyle. Ama okudukça, generalde bir tür samuray ruhu olduğu anlaşılıyor. Bunun yanı sıra son derece rasyonel biri. Çünkü beş yıl Kanada ve ABD'de bulunmuş. Bu yüzden Amerikan kültürünü, yaşam tarzını, adetlerini, duygularını, ekonomisini iyi tanıyor." Eastwood'un en çok "Affedilmeyen" filmini sevdiğini belirten Watanabe, onunla çalışmaktan çok memnun kaldığını ve çok şey öğrendiğini söylüyor.

Hiyerarşinin öbür ucunda, tek isteği karısına ve bebeğine dönmek olan er Saigo var. Basit bir fırıncı olan Saigo, döneceğine dair eşine söz vermiş. Japonya'nın popüler gruplarından Arashi'nin üyesi olan Kazunari Ninomiya'nın canlandırdığı Saigo, aynı zamanda General Kuribayashi'nin kendisini verilmiş bir ağır cezadan kurtardığı askerlerden biri. Bu merhamet gösterisi, olağanüstü savaş şartlarında ve umutsuz durumdaki Saigo'yu yaşama bağlıyor.

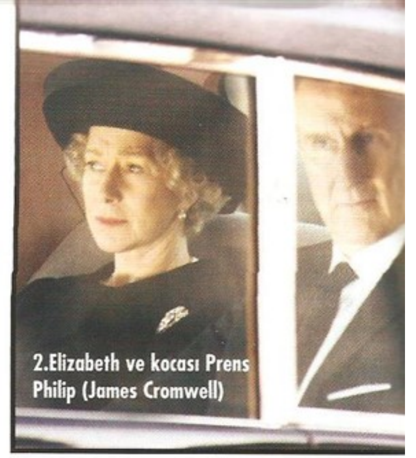
General Kuribayashi'nin birlikte viski içtiği Yarbay "Baron" Nichi ise tiyatro oyuncusu Tsuyoshi Ihara tarafından canlandırılıyor. Baron Nichi ile General Kuyabashi'yi birleştiren nokta her ikisinin de vaktiyle ABD'de bulunmuş olması ve Batı kültürüne olan yakınlıkları. Baron, 1932'de Los Angeles Olimpiyatları'nda altın madalya kazanmış bir binici ve Los Angeles'ın fahri vatandaşı olmuş.

"Iwo Jima'dan Mektuplar"ın yankıları

"Atalarımızın Bayrakları"ndan daha fazla ilgi göreceğine kesin gözüyle bakılan "Iwo Jima'dan Mektuplar", savaş yıllarında bir ergen olan Clint Eastwood'un, farklı ve insanı ön plana alan bir bakış açısıyla çekmeye çalıştığı güçlü bir film olarak nitelendirilmekte. Aslında sadece iki ordu arasındaki çarpışmaları değil, kültürlerarası savaşı resmeden Eastwood, Amerikan askerlerinin karşısına geçip, asla geri dönmeyeceklerini söylemenin güç olduğunu, ama Japon askerlerinin zaten sürekli bu fikirle dolu olduğu için savaşa farklı baktıklarına dikkat çekiyor: "Iwo Jima'da hala sayımı yapılmamış 12.000 kayıp Japon askeri var. Amerikan güçlerinin saygıyı hak ettiğini düşündüğüm gibi, o yaşamların da belli bir saygıyı hak ettiklerini düşünüyorum. Bu savaştaki ve her savaştaki iki taraf için de üzülüyorum. Fedakarlıkta bulunan pek çok masum insan var, bu genç adamlar aracılığıyla onların hayatlarından bir şeyler gösterebilirsek ülkeleri için canlarını veren bu insanlara saygımızı gösterebiliriz". Eastwood, yeni nesil Japonlar'ın -buna "Iwo Jima'dan Mektuplar"da rol alan genç Japon oyuncular da dahil- II. Dünya Savaşı hakkında çok şey bilmediklerini ve savaşın okullarda öğretilmediğini söylüyor. Savaş ve yenilgi, sanki üzerinde durulmaması gereken birer tabu gibi. Yeni nesillerin, yaşadıkları toprakların tarihini bilmesi gerektiğini düşünen Eastwood, savaşların ne kadar anlamsız olduğunun belki bu şekilde daha iyi anlaşılabileceğini düşünüyor.







2.Elizabeth ve kocası Prens Philip (James Cromwell)

Tacın mı var derdin var

MÜJDE IŞIL

Prenses Diana'nın ölümünden sonra İngiliz kraliyet ailesinde yaşanan çalkantılı günleri ve Kraliçe'nin ruhunda kopan fırtınaları anlatan "THE QUEEN", Helen Mirren'ın 2.Elizabeth rolündeki muhteşem oyunculuğu ile göz kamaştırıyor.

"Taç giyen başta huzur olmaz." Henry IV, Bölüm 2'de Shakespeare, hükümdar olmanın getirdiği ağır yükü böyle tanımlamış. Halen İngiltere kraliçesi olan 80 yaşındaki 2.Elizabeth'e, 1952'de giydiği o tacın ağırlığını en fazla hissettiren olay, eski gelini Diana'nın ölümü oldu. 31 Ağustos 1997'de Paris'te geçirdiği trafik kazasında henüz 36 yaşında hayata gözlerini yuman Prenses Diana, bir türlü uyuşamadığı kraliyet ailesine hayattayken olduğu gibi ölümünden sonra da zorlu günler yaşattı. Diana utangaçtı, kibardı, sevincini ve üzüntüsünü maskelemeden yaşayan bir kadın ve aldatılan bir eşti. Saray yaşantısına alışamadı, kraliyet kurallarıyla uyuşamadı. Bu "dışlanmışlık" hali, onu Buckingham Sarayı'ndan uzaklaştırırken halka yakınlaştırdı ve "gönüllerin prensesi" oluverdi. Diana'nın ölümünden sonra Kraliçe, "öldü de bir şey mi kaybettik" dercesine bu olayla ilgili açıklama yapmaktan kaçındı, suskunluğa büründü. Ve tacı taşıyan başın zorlu günleri böylece başlamış oldu.
"The Queen", kraliyet ailesinin Diana'nın ölümünü öğrendiği andan başlayarak cenazenin toprağa verildiği zamana kadar geçen o bir hafta içinde yaşanan çalkantılı günleri anlatıyor. Kraliçe 2.Elizabeth ve Prens Philip, annelerinin ölüm acısını hafifletmek amacıyla torunlarını İskoçya'daki Balmoral Şatosu'na götürür ve burada matem havasının geçmesini bekler. Kraliçe'nin suskunluğu, matem havasının daha da büyümesine neden olur. İngiliz halkı çok sevdikleri prensesleri için Kraliçe'den taziye mesajı ve Buckingham Sarayı'ndaki bayrağın yarıya inmesini beklerken medya işi daha büyüterek Kraliçe'yi kalpsizlikle suçlayan haberler yapar. Tam bu sırada devreye çiçeği burnunda başbakan Tony Blair girer. Muhafazakârların 18 yıllık iktidarına son veren ve seçimlerde İşçi Partisi'ne zafer kazandıran Blair'e aynı tarihlerde Kraliçe tarafından başbakanlık görevi verilmiştir. Kendisine başbakan sıfatıyla değil ismiyle hitap edilmesini isteyecek kadar protokol dışı ve modernleşme taraftarı olan Blair, bu zorlu dönemeçte öfke fırtınasına kapılmak yerine Kraliçe'yi halkı teskin edecek davranışlar sergilemesi için ikna etmeye çalışır.



Kraliyet kuralları ile halkın beklentileri arasında bocalayan vakur bir kraliçe.

Bir kraliçe, bir başbakan ve bir cenaze

"The Queen", Diana'nın ölümüne farklı cephelerden bakarken yarı belgesel ve bir ölçüde de biyografik yapısından destek alarak tarafsız bir atmosfer kuruyor, hatırlananlarıyla ve bilinmeyenleriyle oldukça yalın insan portreleri çiziyor. 2.Elizabeth 26 yaşında tahta geçmiş, duygusal olmanın zaaf kabul edildiği bir dünyada yetişmiş ve hayatı sıkı saray kurallarıyla biçimlendirilmiş gelenekçi bir kraliçe. Dolayısıyla "geleneksel prenses" formatına ters düşen Diana'nın kaybına karşı tepkisiz kalmayı en doğru hareket olarak görüyor. Halkın tepkisine anlam verememesi ve bu tepkilere uzun süre


Başbakan seçilen Tony Blair, Kraliçe'den icazet alırken...

kayıtsız kalması, işte bu disiplinden kaynaklanıyor. Burada tarihi bir not düşmekte yarar var. 2.Elizabeth'in amcası yani babası Kral 6.George'un kardeşi 8.Edward, Simpson adlı Amerikalı dul ile evlenmek uğruna 1936'da tahtan çekilmişti. Geçmişinden ders alan Kraliçe'ye göre alçalmakla alçakgönüllülüğü karıştırmamak gerek. Güzelliği karşısında büyülendiği geyik için gözyaşı dökecek kadar duyarlı Kraliçe, gelenekler ve disiplin söz konusu olduğunda taş kesiliyor. Eşinin ketumluğuna karşın Prens Philip'in açıkça Diana'ya karşı cephe alması, biraz kişisel nefret biraz da "kraliçeden çok kraliçeci" olmakla özetlenebilir belki de. Sabık koca Prens Charles ise bir yandan eski karısını aldatmanın vicdan azabını yaşarken bir yandan da halkın tepkisinden kendini kurtarabilmek için halkın öfkesinin tümüyle annesine yönelmesine çalışıyor. Filmde Kraliçe kadar önemli diğer karakter ise Başbakan Tony Blair. Taze başbakanın istediği reformları gerçekleştirmesi ve Kraliçe'ye kızgın halk üzerindeki hâkimiyetini pekiştirmesi için oldukça elverişli bir ortam var. Beklenenin aksine Blair, monarşiden ve Kraliçe'nin kişiliğinden yana tavır koyuyor. Daha doğrusu, halkla sarayın uzlaşması için Kraliçe'ye, halkın kendisinden beklentilerini yerine getirmesini tavsiye ediyor.

Sağlam senaryo, usta işi yönetim

"The Queen"in yönetmeni; azınlıkların dünyasından kostümlü drama, işçi sınıfının yaşamından gösteri dünyasına kadar geniş bir yelpazede ürünler vermiş, "ilişki" odaklı ve incelikli yapımlara imza atmış ve bu arada Hollywood'a da iş yapmış İngiliz usta Stephen Frears. Yönetmenin "The Queen"in çekimleri için tercihi oldukça netti. Kraliyet ailesinin görüldüğü sahneler 35 mm, Blair'li sahneler ise Süper 16 ile çekildi. 35 mm ile çekilen bölümler kraliyet ailesinin sükûnetini, durağanlığını ve aynı zamanda ihtişamını vurgularken, Süper 16 ile çekilen sahneler, genç başbakanın enerjisini ve değişim isteğini simgelemekte. Filmde Diana'nın o ünlü röportajı ve cenaze bölümleri dışında arşiv görüntüleri ise oldukça az. Kraliçe ve Blair'li bölümler orijinal görüntülere eklenmiş ya da orijinaline uygun olarak aynen çekilmiş.

Senarist Peter Morgan "anayasa, liderlik ve Kraliçe ile Başbakan arasındaki güç dengesi üzerine bir hikâye bu" diyor. Dolayısıyla Morgan'ın hem Kraliçe'nin hem de Blair'in durumunu taraf tutmadan, olayları algılayış ve yorumlayış farklarını vurgulayan bir senaryoya imza attığını görüyoruz. Filmde demokratik yollardan seçilmiş gücün modern dünyası ile nesilden nesile miras kalan gücün eski hâkim dünyası karşı karşıya geliyor. Kimse suçlu ya da art niyetli gösterilmiyor. Filmi izlerken Kraliçe'nin protokollerle örülü bir hapis hayatı yaşadığını görüp üzülmek de olası, Diana'nın kraliyet ailesinden uzaklaşmasına hak vermek de. Benzer şekilde "Niye Kraliçe'ye yardım etti?" diye soranlara da Blair'in annesi hakkında verilen ipucu, tatmin edici bir cevap sunuyor.

9 sene önce gerçekleşmiş olayları tüm gerçekliği ve yalınlığıyla beyazperdeye getirmek, Peter Morgan için hiç de kolay olmamış. Oldukça detaylı bir arşiv araştırması yapmış, tanıklarla görüşmüş. Başlıca kaynakları ise Robert Lacey'in kaleme aldığı Majesty: Elizabeth II and The House of Windsor, Princess, The Queen Mother ve Royal: Her Majesty Queen Elizabeth II adlı kitaplar; Majesty dergisinin şef editörü Ingrid Seward'ın yazdığı Diana: An Intimate Portrait ve The Queen & Di: The Untold Story adlı çok satan kitapları olmuş.

"My Beautiful Laundrette" ve "Sammy and Rosie Get Laid", Stephen Frears'ın Hanif Kureishi ile ortaklığının başarılı sonuçlarıydı. Yönetmen, benzer işbirliği zeminini Peter Morgan ile de bulmuş görünüyor. James Naughtie'nin The Rivals adlı kitabının serbest uyarlaması olan "The Deal" adlı televizyon dramasını dört sene önce yine Morgan yazmış ve Frears yönetmişti. Halefi "The Queen" gibi yarı belgesel bir yapım olan "The Deal", Başbakan Tony Blair ile Maliye Bakanı Gordon Brown'ın hem rekabete hem de işbirliğine


Filmde Başbakan Tony Blair'i canlandıran Michael Sheen'den Blairvari "kedi" sırıtışı.

dayalı ilişkilerini konu alıyordu. Herkesin John Smith'ten sonraki lider gözüyle baktığı Brown yerine Blair'in başa geçmesi, ikilinin görüş ayrılıklarına ve zıt kişiliklerine rağmen İşçi Partisi'ni iktidara getirmek için çalışması tüm detayları ile anlatılıyordu filmde. Bir süre önce Tony Blair'in 2007'de parti liderliğini ve başbakanlığı bırakacağını açıklaması ve Gordon Brown'a İşçi Partisi'nin müstakbel başkanı gözüyle bakılması, 2003 yapımı bu filmin hâlâ güncelliğini koruduğunu gösteriyor.

"The Deal"in bir başka önemli özelliği ise bu yapımda kendinden 16 yaş büyük Tony Blair'i canlandıran İngiliz aktör Michael Sheen'in kısa bir süre sonra "The Queen"de aynı karaktere yeniden hayat vermesi. Blair'e ikizi kadar benzeyen aktör, özellikle o ünlü sırıtışıyla Başbakan'ın mimiklerini iyice hazmetmiş görünüyor. "The Queen", Sheen'in yönetmen Stephen Frears ile üçüncü işbirliği. Aktör, "Mary Reilly"de Dr. Jekyll'ın uşağını canlandırmıştı. Michael Sheen kadar olmasa da "The Queen"deki diğer yan karakterler asıllarına oldukça benziyor. Prens Philip rolünde James Cromwell, Prens Charles rolünde Alex Jennings, Cherie Blair rolünde Helen McCrory ve Ana Kraliçe rolünde Sylvia Syms hem yüz aşinalığı yaratıyor hem de performanslarıyla göz dolduruyorlar.

HER DAİM KRALİÇE

"The Queen"de Kraliçe 2.Elizabeth'i başarıyla canlandıran ve bu performansıyla birçok ödül kazanan Helen Mirren'ın repertuvarında bir Elizabeth daha var.

Helen Mirren birer yıl arayla hem simdiki kraliçeye hem de ondan yaklasık 400 yıl önce tahta çıkmış selefi 1.Elizabeth'e namı diğer Bakire Kraliçe'ye hayat verdi. Her kılığa basarıyla bürünebilmesinden midir, kraliçeleri canlandırmanın ona yakısmasından mıdır yoksa asil durusu ve sima avantajı mıdır bilinmez, hem 1. hem 2.Elizabeth'e inanılmaz derecede benzedi Helen Mirren. Yakın zaman önce 1.Elizabeth'i "Elizabeth"de Cate Blanchett (The Golden Age'de de aynı rolü oynuyor), "Shakespeare in Love"da da -kısa bir an için olsa da- Judi Dench canlandırmıstı. Helen Mirren'ın basrolünde olduğu, Amerikan HBO - İngiliz Channel 4 ortak yapımı televizyon dizisi "Elizabeth I" 16. yüzyıl İngiltere'sinde ülkesinin bütünlüğü için çabalayan, ihanetle ve idamlarla dolu bir yasam süren, arzularına gem vurmaya çalıssa da kadınlığını yasamak için yanıp tutusan 1.Elizabeth'in iktidar ve gönül savaslarını anlatmaktaydı. Mirren "The Queen"in aksine "Elizabeth I"de ağır makyaj altında oynadı. Aktrisin muhtesem oyunculuğuyla sürüklediği 110 dakikalık iki bölümden müteşekkil yapım, 2006'da 13 dalda aday olduğu Emmy'den Helen Mirren'ın En İyi Kadın Oyuncu ödülü de dahil olmak üzere toplam 9 ödülle döndü. Mirren bu sene hem TV kategorisinde "Elizabeth I" ile hem de sinema filmi dalında "The Queen" ile Altın Küre'de En İyi Kadın Oyuncu ödülüne aday oldu. Aktris her iki dalda da ödül kazanırken "Elizabeth I" En İyi TV Yapımı ve En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu (Jeremy Irons) dalında Altın Küre'nin sahibi oldu.



Helen Mirren, "Elizabeth I" adlı televizyon yapımında yine bir kraliçeyi canlandırmıştı.

Helen Mirren'dan Elizabeth şov

"The Queen"de Helen Mirren 2.Elizabeth ile öylesine bütünleşiyor ki, film proje aşamasındayken onun bu role ihtiyatla yaklaştığını öğrenmek oldukça şaşırtıyor bizi. "Taklit etmekte pek iyi sayılmam. Dünyadaki en büyük taklitçi olsanız bile en iyi ihtimalle gerçeğinin ancak yüzde 50'sini yansıtabilirsiniz" diyor başarılı aktris.

Dame ünvanlı Mirren, "The Queen"in geçtiği 1997 yılında 71 yaşında olan Kraliçe'yi canlandırdığında 61 yaşındaydı. Bu yaş farkının makyaj hileleriyle kapatıldığını düşünenler hayal kırıklığına uğrayabilir. Çünkü Mirren'a oldukça az makyaj yapılmış. Çoğunlukla ağız şekli, baş duruşu ve yüz ifadeleri belirginleştirilmiş.

"Yaşayan insanları çok sık oynamam. Gerçeği kadar iyi olmayacağı için bundan özellikle kaçınmışımdır. "The Queen"de ilk defa yaşayan bir insanı oynadım. Oynadığım tüm insanlar -"Calendar Girls"ü bunun dışında tutuyor- o zaman yaşıyor olsalar bile artık hayatta değiller" diyen Mirren, Kraliçe'yi layıkıyla canlandırabilmek için rolüne titizlikle hazırlanmış. Ses hocası Penny Dyer'dan ders almış. Kraliçe ile ilgili kitaplar okumuş, arşiv görüntülerini izlemiş, 2.Elizabeth'in portrelerini incelemiş. Okuduğu kitaplar arasında Marion Crawford'un yazdığı ve Kraliçe'nin gençliğini de konu alan The Little Princesses adlı kraliyet ailesini küçük düşürücü kitap da varmış.

Kraliçe'ye ait her detayı inceleyen Mirren; onun yürüyüşü, çantasını tutuşu, başının duruşu, gözlüğünü takışı ve çıkartışı üzerinde uzun süre çalışmış. Bunun sonucunda ortaya, medyada göründüğü kadar munis olmasa da orijinaline oldukça benzeyen, genel kanının aksine kolu kanadı kırık bir 2.Elizabeth portresi çıkmış.

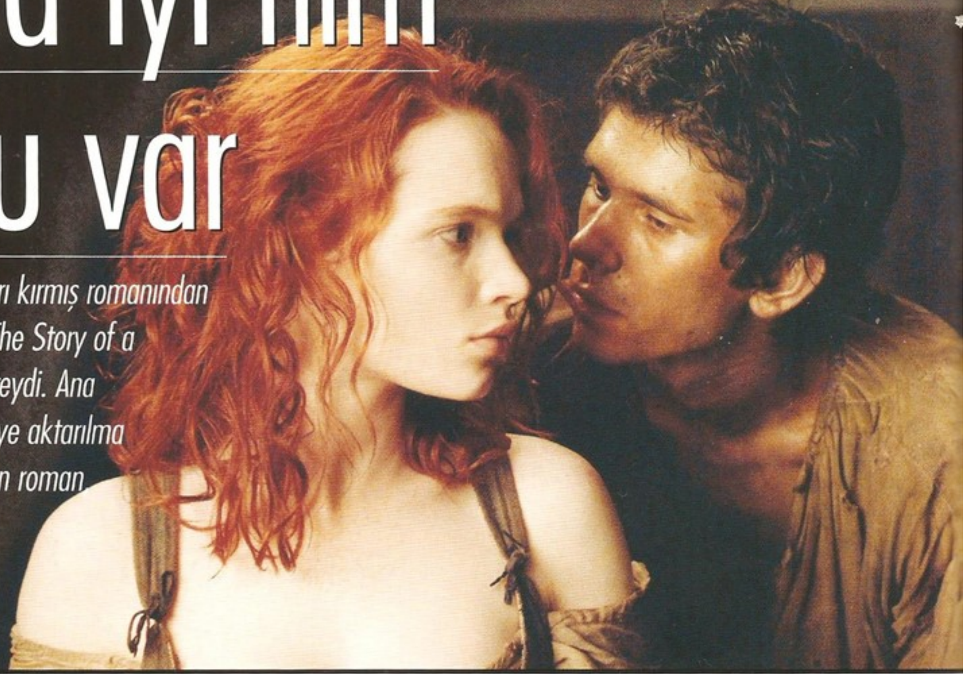
"The Madness of King George" -bu filmde bir başka kraliçeyi, Charlotte'u canlandırmıştı- ve "Gosford Park"daki performansıyla iki kere En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu dalında Oscar'a aday olan Helen Mirren, bu sene En İyi Kadın oyuncu dalında daha şimdiden Oscar'ın favori ismi olarak gösteriliyor. Birçok festivalden ve eleştirmen birliklerinden ödülle dönen "The Queen" bu sene 4 dalda Altın Küre'ye aday oldu ve Helen Mirren'a En İyi Kadın Oyuncu, Peter Morgan'a da En İyi Senaryo ödülünü getirdi. "The Queen"in adı, Oscar'ın da en kuvvetli adayları arasında geçiyor.



Helen Mirren, "The Queen"in çekimleri sırasında filmin yönetmeni Stephen Frears ile birlikte.

Havada iyi film kokusu var

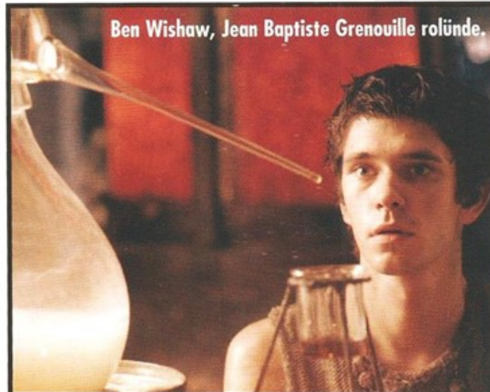
Patrick Süskind'in, satış rekorları kırmış romanından uyarlanan "KOKU" (Perfume: The Story of a Murderer) merakla beklenmekteydi. Ana teması koku olduğundan perdeye aktarılma açısından da belli bir risk taşıyan roman, Alman sinemasının yaratıcı yönetmeni Tom Tykwer tarafından sinemaya uyarlandı.



EBRU ÇELİKTUĞ

1985 yılında Alman yazar Patrick Süskind bir roman yazdı ve hayatı değişti. "Koku" 1980'lerin edebiyat dünyasına bomba gibi düştü ve Latince dahil 45 dile çevrilip dünya çapında 15 milyon civarı satışa ulaştı. Ama, Amerikalı meslektaşı J.D. Salinger'ın izinden giden ve son derece münzevi bir yaşamı seçen Süskind, -her ne kadar bazı TV dizilerine senaryolar yazsa da- romanın haklarını yıllarca yapımcılara satmamakta direndi. Martin Scorsese, Tim Burton, Ridley Scott, Milos Forman ve Stanley Kubrick'in proje için adları geçse de hem Süskind'in uzlaşmaması hem de koku ile ilgili bir filmi görsel olarak başarıyla yansıtabilme zorluğu, romanın sinema filmine dönüşmesini geciktirdi. (Gerçi 1981'de çektiği "Polyester"in gösteriminde John Waters, seyircilere ekranda belirecek numaralara göre sırayla kazınıp koklanacak kartlar dağıtmış, böylece koku boyutunu sinemaya katmıştı.Daha önce, 1950'lerde ABD'de bazı sinemalarda, belli sahneler geldiğinde gereken kokular salona püskürtülmüş ama bu masraflı ve alengirli uygulama fazla yaygınlaşmamıştı). En sonunda 2001 yılında 10 milyon Euro civarındaki bir bedel karşılığında -artık para için mi yoksa yaklaşık 20 yıldır kapısını aşındıranlardan kurtulmak için mi bilinmez- Süskind yapımcı Bernd Eichinger'e ("Gülün Adı" ve "Resident Evil"ın yapımcısı) romanın film çekim haklarını sattı. Yönetmen Tom Tykwer, proje için kendisiyle tanıştığını, Süskind'in çok nazik davrandığını ama kesinlikle filmle ilgili hiçbir şeye karışmayacağını belirttiğini söylüyor. Süskind Tykwer'e şans dilemiş ama "lütfen beni rahat bırakın!" demeyi de ihmal etmemiş.

Eichinger, "Gülün Adı"nda beraber çalıştığı, Jane Birkin'in ağabeyi Andrew Birkin ve Alman sinemasına "Koş Lola Koş" ile yepyeni bir soluk veren Tom Tykwer ile bir araya gelerek senaryoyu yazmaya başladı. 2-3 seneye yayılan bu çalışma ve ön hazırlıkların; 2005 yılının temmuz ve ekim ayları arasında yapılan çekimlerin sonunda "Koku" tamamlandı. 60 milyon Euro'yu aşan bütçesiyle en pahalı Alman filmi olarak anılıyor film.


Ben Wishaw, Jean Baptiste Grenouille rolünde.

Roman, 18. yüzyılda Paris'in kanalizasyon sisteminden yoksun, pislik içindeki sokaklarındaki berbat hayatlardan birini yaşayan acımasız, duygusuz ve vicdansız bir katili anlatıyordu: Jean-Baptiste Grenouille (soyadı Fransızca kurbağa anlamına geliyor) 17 Temmuz 1738'de bir balıkçı dükkanında, balık ayıklayan annesinin sancılanmasıyla dünyaya geliyordu. Annesinin doğumun hemen ardından kaçarken yakalanması ve başının kesilmesiyle bir süt anneye emanet ediliyor ama kadın hiç kokusu olmayan bu bebeği, uğursuz ve şeytanın emrinde olduğu gerekçesiyle bir manastıra bırakıyordu. Grenouille'un vücudu gerçekten de kokmuyordu ama dünyayı neredeyse sadece burnuyla algılıyordu. Az konuşuyor, sevilmiyor, itip kakılıyor ve bir tabakhanede çalışırken, kentin sokaklarında bir parfüm dükkanının önünde, Paris'te nefis kokular da olduğunun farkına varıyordu. Baldini adlı bir parfüm yapımcısının yanında çalışmaya başlıyor ve eşsiz yeteneğini ustasına sergiledikten sonra müthiş bir arzunun peşine düşüyordu: dünyanın en güzel kokusunu elde etmek. Bunu da genç kadınların teninden elde


Fransa'nın Grasse bölgesi, çiçek tarlalarıyla ünlü.






Rachel Hurd-Wood, 1990 doğumlu ve ilk kez "Peter Pan"de Wendy Darling rolünde dikkat çekti.

etmeyi başarıyor ve sadece kokunun peşine düşmüş acımasız bir katile dönüşüyordu. Aslında bütün amacı tanınmak, sevilmek ve takdir edilmekti, çünkü hayatı boyunca görünmezlik pelerini giymiş gibiydi.

Süskind, kaleminin gücüyle okurlara Paris'in tüm kokularını hissettirebiliyor ve bu dönem romanını son derece alegorik bir anlatımla heyecanlı ve ürkütücü bir gerilime dönüştürmeyi başarıyordu. Peki, Stanley Kubrick'in bile son kertede koku temalı bir filmin çekilemeyeceğini söyleyerek reddettiği bu zor romanı Tom Tykwer nasıl sinemaya uyarlayacaktı? Tykwer, bu handikapı nasıl ele aldığını şu sözlerle ifade ediyor: "Dürüst olmak gerekirse, bu konuda hiç endişelenmedim. Sonuçta romanın dili sayesinde bu kokular hissediliyordu, kitap kokmuyordu. Yani ortada bir dil problemi vardı. Yazarın romanda kullandığı edebi dili biz de sinema diline çevirebilirsek ve bu konuda elden geldiğince deneysel davranırsak problem çözülecekti. Filmin meydan okuyucu yanı da burada. Zaten meydan okuma yoksa neden o filmi çekeyim ki?".

Pek konuşmayan, inanılmaz bir koku alma gücüne sahip olan Grenouille'un dünyasını seyirciye aktarmada seçilen ilk yol, John Hurt'ün anlatıcı olarak seçilmesi olmuş. Milyonlarca kişinin okuyup sevdiği bir romanın kahramanını seçme konusunda titiz davranması gerektiğinin farkında olan Tykwer, karakteri, romanı okumamış yeni nesilden sinema tüketicilerine de sevdirecek bir oyuncu bulmak istiyordu. Filmin bütün yükü Grenouille'u canlandıran oyuncunun omzunda olacaktı. Bu nedenle de genç ve yetenekli İngiliz oyuncu Ben Whishaw üzerinde karara varıldı. Wishaw 1980 doğumlu, Royal Academy of Dramatic Art mezunu, ve Londra'nın en eski ve prestijli tiyatrolarından Old Vic'te 2004'te sahnelenen Hamlet'te Hamlet'i canlandırdı. Fiziğinde Grenouille'in masumiyetini ve caniliğini birleştirdiği için, hem yapımcı Eichinger'i hem de yönetmen Tykwer'in içine sinen bir seçim olmuş.

Grenouille'un patronu Baldini rolünde izleyeceğimiz Dustin Hoffman, ağır makyajı ve peruğuyla, filme kendine özgü mizahını taşıyarak bu karanlık gerilimin belki de en iç açıcı karakterlerinden biri durumunda.

Alan Rickman ise, kızıl saçlı güzel kızını Grenouille'den kurtarmaya çalışan asil ve zengin Richis rolünde karşımıza çıkıyor. Kızı Laura'yı ise "American Haunting"den anımsayacağımız Rachel Hurd-Wood canlandırıyor.

Tykwer romana çok ufak bazı düzenlemeler dışında önemli ölçüde sadık kalmış. Özellikle set tasarımına verilen önemin büyük olduğu söyleniyor. Paris'in 18.yüzyılını yansıtacak mekanları bulmak konusunda sıkıntı yaşanmış, çünkü 19. yüzyılda başkent tamamen yenilenmiş. Bu nedenle ekip bazı setleri, özellikle geniş meydanların gerektiği sahneler için, Barcelona'da kurmuş. Tykwer, çok fazla dijital efekte başvurmadıklarını söylüyor. Bu nedenle de son yılların en bol figüranlı ve gerçekçi dönem filmlerinden birini seyredeceğimiz kesin. Özellikle, bütün kentin insanlarının katıldığı orji sahnesi için İspanyol koreografların eşliğinde binlerce figüranı yönetmek zorunda kalan Tykwer'in ve ekibinin bayağı zorlandığı ve sadece bu sahne için 1 hafta kadar zaman harcandığı belirtiliyor. Kanalizasyon sisteminin olmadığı, evlerde tuvalet bulunmadığı için pisliklerin pencerelerden savrulduğu ve bunun oluşturduğu çamurun içinde yüründüğü bir dönemin berbat atmosferinin CGI ya da başka bir özel efekt kullanarak asla izleyiciye hissettirilemeyeceğine inanıyor yönetmen. Tykwer bu anlamda, Sofia Coppola'nın "Marie Antoinette"ine panzehir olacak bir film çekmiş oluyor. Çünkü aynı yüzyıla ait bu iki hikaye tamamen farklı sosyal sınıfları ele alıyor. Aslında dönem filmlerini pek sevmediğini, yapılan onca araştırma ve ortaya çıkan yapım tasarımının sadece şık bir dekor gibi durduğunu ve filmin iddiasının "işte böyle bir zenginlik sunuyoruz" dercesine basitleştiğini söylüyor Tykwer ve şunları ekliyor: "Ben bir dönem filminin şu duyguyu yaşatmasını isterim: sanki elinizde kamerayla bir zaman makinesine binmiş ve olan biten her şeyi filme çekmişsiniz. 'Koku' da da bunu yakalamaya çalıştık."



GÜNDEM "Polis"

"Muhakkak şaşıracaksınız"



EBRU ÇELİKTUĞ

Yıllardır senarist olarak pek çok TV dizisinde ve "Ali Özgentürk'ün yönettiği "Kalbin Zamanı"nda imzası olan Onur Ünlü, 1973 doğumlu ve Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi mezunu. Kurucularından biri olduğu EfLAtunfilm'in ilk sinema projesi "Polis"i yazdı ve yönetti. Film, Musa Rami adlı altmışlarında, camiada efsaneye dönüşmüş bir polisin, hayatın en berbat cilveleri karşısında yaşadıklarının ekseninde, maceradan melodrama, kara filmden aşk filmine pek çok türe göndermeler yaparak ilerliyor. Kendisinden 40 yaş küçük bir genç kıza sevdalanan, mafya ailesi İzmitliler'le olan hesaplaşması yüzünden ailesi tehdit altında olan Musa Rami, bir darbe de çok az ömrü olduğunu öğrendiğinde alır. Ama bunlar başına gelecek olanların henüz başlangıcıdır. Haluk Bilginer'in, "seyircinin ezberini bozacak bir film" olarak tanımladığı "Polis", çeşitli okuma katmanları ve ilginç diyaloglarıyla bir ilk film olarak sezonun yerli yapımları arasında farklı bir yere sahip olacağa benziyor.

Sinemamızdaki canlılık doludizgin sürerken, bir ilk film ve genç bir sinemacı daha seyirciyle buluşacak. Haluk Bilginer ve Özgü Namal'ın birlikte rol aldıkları, zaman zaman melodrama kaçan bir macera filmi olan "POLİS"in yazarı ve yönetmeni, genç sinemacı ONUR ÜNLÜ, hem bu ilk filminde hem de bundan sonraki sinema çalışmalarında neler yapmak istediğini anlattı.

"On Filmlik Milli Cinayet Koleksiyonu" diye bir projeniz var. Nedir bu proje, merak ediyoruz?

Esas olarak suç, suç işleyen insan, bir insan neden suç işler, niye suça meyleder, durup dururken niye böyle bir şeye bulaşır gibi sorular üzerinde dönmek bize heyecan veriyor, bana ve buradaki arkadaşlarıma. Çünkü insan denen şeyi bir tarafından okumak için bir fırsat bu. Buna bağlı olarak polisiye filmleri, kara filmleri, kara romanları, suç hikayelerini seviyoruz. EfLAtunfilm, 2003 yılında başlı başına bir proje olarak kuruldu ve "Polis" On Filmlik Milli Cinayet Koleksiyonu'nun ilk halkası. Dostoyevski'nin Suç ve Ceza'sından uyarladığımız "Suç ve Ceza", Mike Hammer modifikasyonu diyebileceğimiz "Yosmam Seni Kim Öldürdü?", Ahmet Mithat Efendi'nin Osmanlıca polisiye eseri "Esrar-ı Cinayat" ve bir aşk hikayesi "Sevmek Seni" koleksiyonunun diğer parçaları.

"Polis"e gelirsek, nasıl bir çıkış noktanız var? Neden böyle bir film çekmek istediniz?

Bu filmi yaparken birtakım şeyler gözettik, bir kere özellikle üzerinde durulması gereken bir mesele var: seyircinin perdede gördüğü şeyle ilgili olarak kurduğu gerçeklik fikriyle, bizim kurduğumuz gerçeklik aynı değil. İnsanlar perdede gördükleriyle gerçek olduğunu düşündükleri şeylerin sağlamasını - sebebini anlayamadığım bir şekilde- hayatla yapıyorlar. Bir karakter, hayattaki bir karaktere benzediği zaman onlar için daha gerçekçi oluyor. Oysa burada bir temel problem olduğunu düşünüyoruz, çünkü bildiğimiz bütün filmler çok ciddi bir düzen içinde ilerler: başlar, karakterler ortaya çıkar, hikaye gelişir, sonra asla sapmasına izin verilmeyecek bir dikkatle belirli kurallar içerisinde olaylar yaratılır


Funda'nın (Özgü Namal), Musa Rami'ye (Haluk Bilginer) beslediği hayranlık aşka dönüşecek mi?


Beklenmedik sürprizlerle ilerleyen film, Musa Rami'nin git gide çözülmesine neden oluyor.

ve o daha sonra belirli ve düzenli olarak sona doğru ilerler. İşte bu, gerçek olan değildir. Hayatta işler böyle yürümez. Hayat, kaotiktir çünkü. Belirli bir düzenin içinde gitmez. Bizim iddiamız o ki, aslında bu film hayattaki gibidir. Bazı şeyler birdenbire ne olduğunu anlayamadığımız bir şekilde cereyan ediyor fakat daha sonra mutlaka bir mantığa bağlanıyor. Hayatta da böyledir. Önce bir şey olur, ne olduğunu anlayamazsınız; yavaş yavaş başka bilgilerle birlikte o şeyi anlamaya başlarsınız. Hayat sürprizlerle, şoklarla, seni şaşırtan bir sürü şeyle ilerler. Bunun tersi olsaydı, yani hayat filmlerdeki gibi olsaydı her şey çok sıkıcı olurdu. Oysa film yapmak için ortaya çıkmamızın temel sebebi yapılan şeylerden çok sıkılmış olmamız.

Peki seyirciyi nasıl şaşırtacağınızı düşünüyorsunuz?

Hayat sürprizlerle dolu ve biz bu filmi sürprizlerle iletiyoruz. Baktığınız zaman bu filmdeki bütün hadisele, özellikle suç filmi kapsamındaki bütün öğeler, bütün klişeler net bir şekilde kullanılıyor. Her şey var. Bu filme avantür, macera diyebiliriz, zaman zaman melodrama kaçan bir macera filmi bu. Bu sözünü ettiğim üç türün de -kabaca tür diyebiliriz- bütün kalıplarını, klişelerini kullandık. Ama bunların yerleriyle oynadık. Bunları kendi içinde yeniden tanımlamaya çalıştık. Çok iyi bildiğimiz şeyler, hiç bilmediğimiz şekilde ilerlesin istedik. Çünkü bunun tersini yapsaydık, tipik bir intikam hikayesine dönüşürdü. Başı sıkışan bir adam, intikam almak için yoldan çıkar ve sonunda -hadi sonu da çok önemli değil- işler yoluna girerdi... Ama bu çok sıkıcı. Üstelik hayatta işler öyle yoluna girivermez: ölürsün! İşler yoluna giriyor olsaydı hayatta hiçbirimiz ölmezdik. Oysa hepimiz ölüyoruz, çatır çatır ölüyoruz, her gün milyonlarcamız ölüyor.

Klasik hikaye kalıplarına meydan okuyorsunuz ve bunu da asla filmlerdeki kadar sıkıcı olmadığını düşündüğünüz gerçek yaşama daha fazla yaklaşan bir sinema dili oluşturmak için yapıyorsunuz yani, öyle mi?

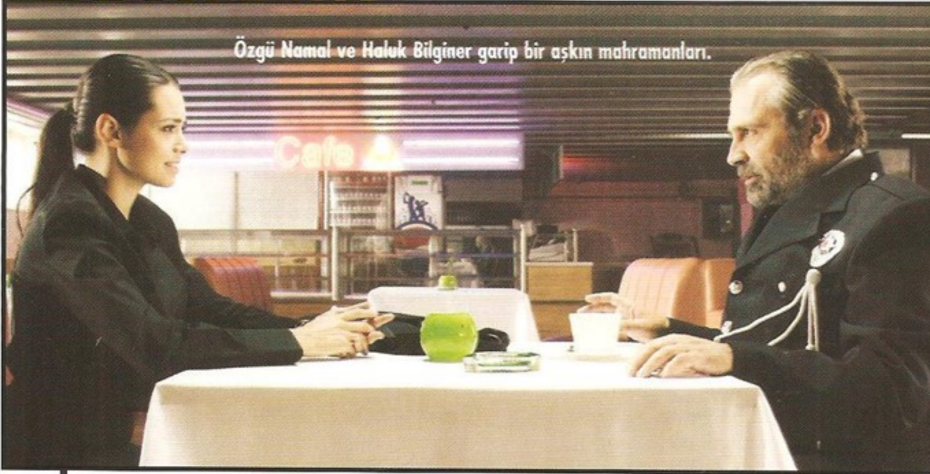
Evet. Dramatik çatışma üzerinden yürüyen filmler, hayatın da dramatik çatışmayla ilerlediğini iddia eder. Oysa hayat dramatik çatışma üzerinden ilerlemez, hayat trajiktir, trajik çatışmalar üzerinden ilerler ve trajik olan, bir yanından komik olana bir yanından saçma olana yakındır. Hayatta insanın kafasına kuş pisler. Bu hem saçma hem komiktir; ama bir o kadar da doğaldır, çünkü hayatın içindedir. Öyle değil mi? Oysa bir komedi filmi olmadıkça beyazperdede hiçbir esas adamın kafasına kuş pislemez. Bu çok sıkıcı. Bizim filmimizde kimsenin kafasına kuşların bir şey yaptığı yok ama başka şeyler oluyor. Ben İzmit'liyim, küçük şehirlerde cuma akşamları bando törenleri yapılır. Bu şöyle imkanlar doğurur: kafan karışık, üzgün, sıkkın bir şekilde ilerlerken, birden karşıdan bando takımının yaklaşmakta olduğunu görürsün; birdenbire, köşeyi döner dönmez. Bu beş dakika içinde gelir gider; hayatın içinde olup biten bir şeydir. Çok dışarıdan baktığın zaman, -bir Hollandalı kadar dışarıdan baktığın zaman- bu saçma da gelebilir. Komiğe de yakın saçmaya da. Bunun gibi şeyler bizim filmimizde de var. Birdenbire bir şey oluveriyor, biz o sırada algılayamıyoruz. Ama Allah aşkına hayatta neyi algılıyorsunuz da bu filmde her şeyi algılamak istiyorsunuz? Eğer bir filmin hayat gibi olması gerektiği iddiasındaysan ey seyirci, işte bu film öyle. Bunu da seni şaşırtmak, kötü durumda bırakmak için yapmıyoruz, bilakis, eğlendirmek için yapıyoruz. Madem hayattaki gibi şeyler istiyorsun, işte öyle şeyler önüne koymak için, sonra seni ters köşeye yatırmak için, sonra senin bizi ters köşeye yatırman için. Bir oyun kurmak gibi... Her şey düşündüğümüz gibi ilerleyecekse niye film yapıyoruz? Niye kitaplar yazılıyor? Niye insanlar düşünüyor? Öyle değil mi?

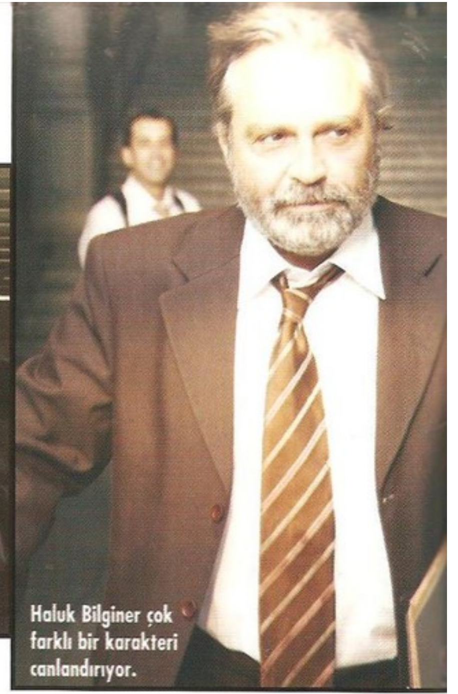

Senarist ve yönetmen Onur Ünlü sette.

Filminiz karakter odaklı ve Haluk Bilginer'in canlandırdığı Musa Rami, hem namazında niyazında hem de "şiddete meyyal" bir polis. Çok sert biri değil mi?

Bence değil, olsa da ne mahzuru var ki? Yani o "şiddete meyyal" meselesini de birkaç türlü okuyabiliriz: şiddete meyyal olması, adamın terörist, cani, gözü dönmüş bir manyak olması anlamına gelmiyor. Şiddet, aslında hayatımızın bir

GÜNDEM "Polis"


Özgü Namal ve Haluk Bilginer garip bir aşkın mahramanları.


Haluk Bilginer çok farklı bir karakteri canlandırıyor.

kısmında ihtiyaç duyduğumuz bir şey. Sevgide de şiddetli olabiliriz, bir şeyi isteme konusunda da şiddetli olabiliriz. Merhamet konusunda bile şiddetli olabiliriz. Musa Rami ile şiddet arasındaki ilişki daha çok böyle bir ilişki. Şiddet deyince aklımıza birisinin kafasını gözünü yarmak geliyor evet, ilk anlamı da bu.

Musa Rami de hep yapıyor bunu...

Napsın adam? (gülüşmeler)

Kendi kurallarını koyuyor gibi gözüküyor...

Bu karakter -nasıl tanımlamalı bilmiyorum- bir anti karakter değil, bir anti kahraman değil, bir kahraman da değil, çözülen bir kahraman olduğu varsayılabilir. Artist, cool, efsane olmuş bir polis -polis olması da önemli değil- çok havalı bir kahramanın geriye doğru ne kadar çözüleceğinin hikayesi. Bir kahraman neyi başarır, neyi kaybeder? Kaybetmeye başlıyor ve bu şaşırtıcı bir biçimde böyle gidiyor. Ne kadar köşeye sıkışır bir insan?

Musa Rami'yi en çok ne yıkıyor, 2 ay sonra ölecek oluşu mu yoksa ailesini mafyanın öldürecek olması mı?

Ben açıkçası ikisiyle de ilgilenmedim. Ben en çok seyircinin ne hissedeceğiyle ilgileniyorum, Musa Rami'nin ne düşündüğü benim için ikinci planda geliyor. Çünkü filmi seyirci için yapıyorum, Musa Rami için ya da kendim için değil. Böylece hem kendimi hem sinema olanaklarını, hem Musa Rami'yi seyirciyi belirli bir yöne sevk etmek, ona sinemaya girdiği anda hissetmediği duyguları hissettirmek için kullanıyorum. Seyirciyi şaşırtmak konusunda, hayatın kaotik bir yapısı olduğu bilgisi bende olduğu için biraz elim açık davrandım açıkçası. Bu film iyi ya da kötü film olmanın ötesinde şaşırtıcı bir film. Sonunda bu kalacak ortada. Filmin iyi ya da kötü bir film olması arka planda kalacak. İddia ediyorum, gerçekten seyirciler izlediği zaman çok şaşıracaklar. Filmden hoşlanabilirler, sahiplenebilirler ya da hoşlanmazlar, uzak bulurlar ama muhakkak şaşıracaklar.

Filmi en kaba kurgulanmış haliyle izlediğimiz bize yaptığınız gösterimde ilk göze çarpan şey karşımızdakinin kara mizahın dibine vurmuş bir film olduğuydu. Bu konuda ne diyebilirsiniz?

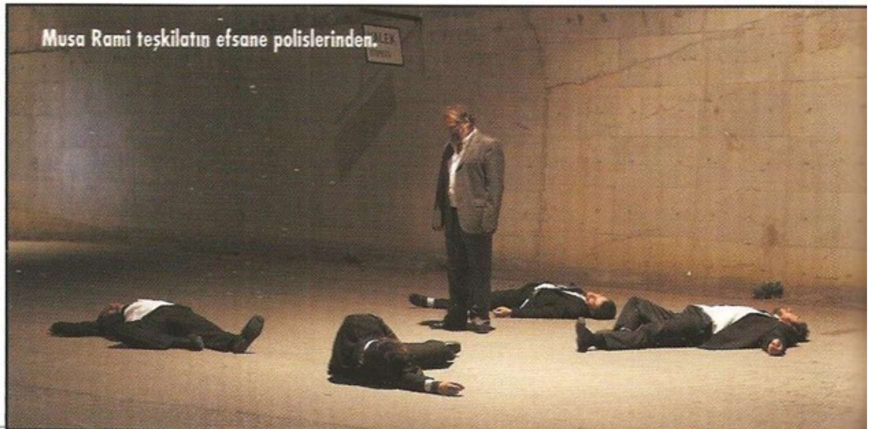
Evet, bu çok önemli. Filmin ironi duygusu gerçekten zaman zaman çok keskinleşiyor, çok sertleşiyor. Hayatta da böyle. Ama bence bu film seyredenleri iyi niyetliler ve kötü niyetliler olarak ikiye ayıracak. Bu film iyi niyetle bakıldığında tadından yenmeyecek bir film. İyi niyetten de kastım şu; Türk filmi değil mi, nasılsa bir yerlerde hata yapmışlardır, mantık hatası vardır vb. gözüyle bakmamak. Böyle bakanlar hiçbir hata bulamayacaklar ayrıca. Bunu bir iddia olarak söylemiyorum, önemli olan bu değil diye söylüyorum. Artık bunlara boş verin! "Godfather"'ın meşhur bir sahnesi vardır, bütün babalar New York'ta toplanırlar, uyuşturucu işine girip girmeme konusunu tartışmak için Don Corleone onları toplar. O sahnedeki kadar devamlılık hatası belki hiçbir filmde yoktur. Eller, kollar asla devamlılık oluşturmaz. Ama bu kimin umurunda? İstiyorum ki "Godfather"a gösterilen müsamaha bizim filmlere de gösterilsin. Bu film bittikten sonra insanlar çıkıp evlerine giderlerken, bir Türk filmi izledikleri için utanç ve pişmanlık içinde olmayacaklar. Hatta "Ya galiba olacak bir şeyler..." diye düşünecekler. Benim de ilk filmini çekmiş bir yönetmen olarak umduğum tek şey bunu dedirtebilmek.

Gişe kaygınız yok mu?

Elbette gişe yapmak zorunda, sinema popüler bir sanattır, ticari bir sanattır, parayla yapılır ve giderek para için yapılır. Kimse para kazanmamak için film yapmaz. Kaybetmemek için yapabilir. Bizim de temel amacımız bir yandan yeni ve yenilikçi bir şeyler söylerken, bir yandan da seyircinin hoşuna gidecek bir film yapmaya çalışmaktır. Ama yeni olan her şey tazyikle karşılanır. Her zaman.

Takeshi Kitano'nun galaya katılacağı söylentisi doğru mu?

Evet, bir takım bağlantılar kurduk bunun için...


Musa Rami teşkilatın efsane polislerinden.

84'ÜN HER ŞEYİ VAR. TEK EKSİĞİ

SENİN VERECEĞİN

OY!

ŞİMDİ SIRA SENDE!
HEMEN TIKLA, OYUNU VER...
SEVDİĞİN SANATÇI KAZANSIN!

www.powerturk.com

Ödüller, 1 Mart 2007'de sahiplerini bulacak!

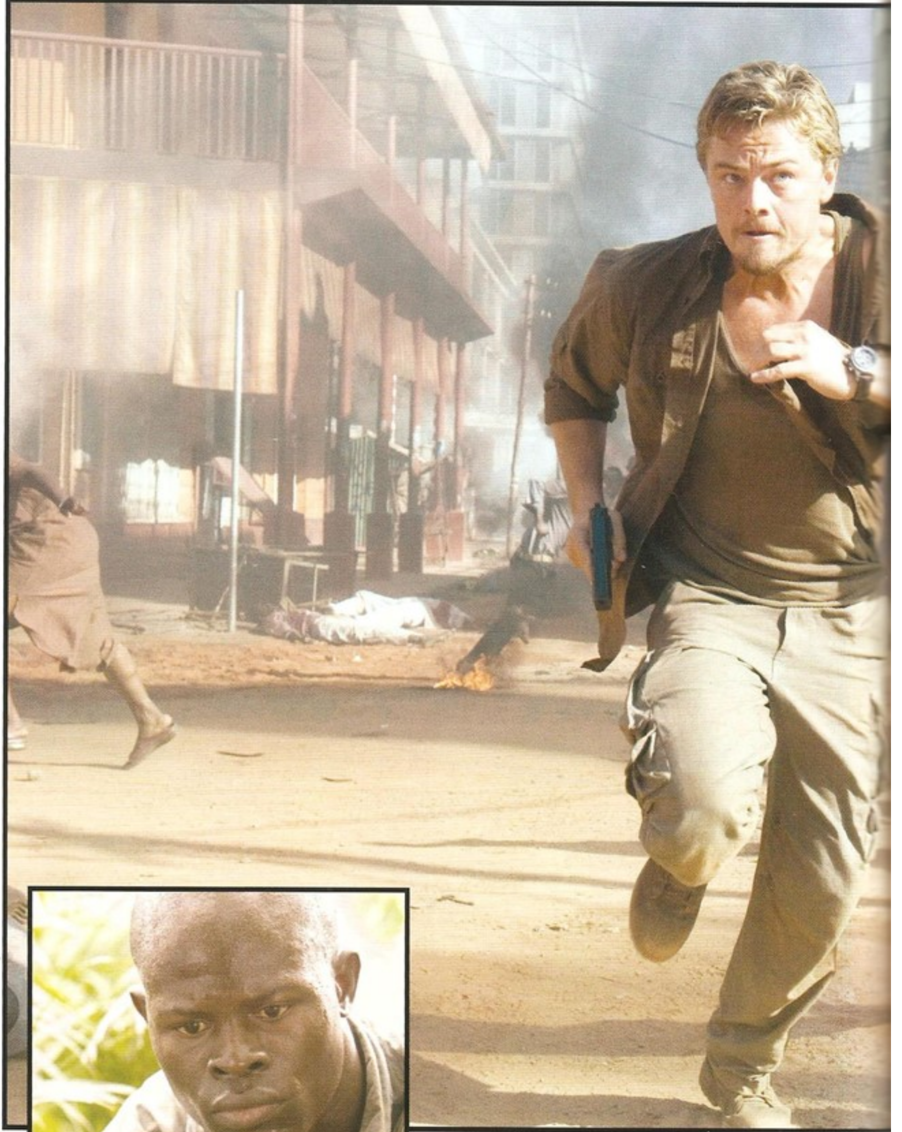
Adaylar, Power Türk dinleyicilerinin 2006 yılında en çok dinlediği sanatçıları ortaya çıkaran araştırmaların sonucuna göre belirlenmiştir.



Kara kıtanın iki yüzü

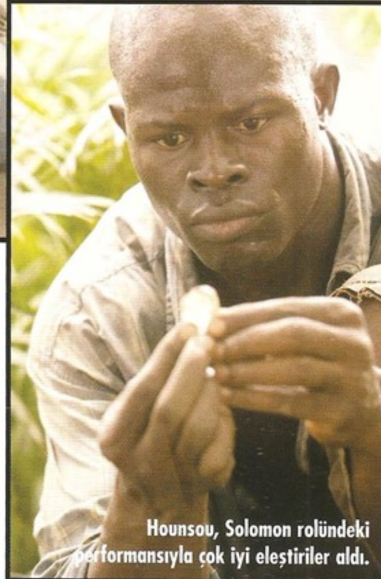
1990'lı yıllarda Sierra Leone'yi kana bulayan iç savaşı fona yerleştiren "BLOOD DIAMOND" (Kanlı Elmas), çok değerli bir elmasın peşindeki iki adamın trajediyle karışık macerasını anlatıyor. Yılın iddialı yapımlarından olan filmin yönetmeni, "The Last Samurai" ve "Glory" gibi benzer yapıdaki filmleriyle hatırlayabileceğimiz Edward Zwick.

İLHAN YURTSEVER



Sierra Leone gibi dünyanın en yoksul ülkelerinden biri için, sahip olduğu elmas kaynakları, yaşam ile ölüm arasındaki ince çizgi haline gelebilir. Ülkede çıkartılan elmaslar, dünya elmas endüstrisinin yalnızca küçük bir yüzdesini oluştursa da, milyar dolarlarla ölçülen bir sektörde bu küçük yüzdeler bile büyük fark yaratabiliyor, hem de ölümcül bir fark. Nitekim, ülkenin 1990'lı yılların başında içine çekildiği kanlı iç savaşta bu elmaslar büyük rol oynamıştı. Yasadışı silah alımı için kullanılan değerli taşlar, kaçakçılık yöntemiyle el değiştirip pek çok masum insanın ölümüne yol açmış ve ülkeyi bir batağa sürüklemişti. Elmas yataklarında çalıştırılanlarsa, zorla alıkonulan yoksul Sierra Leone köylüleriydi. 90'ların sonunda Uluslararası Af Örgütü başta olmak üzere birçok kuruluş, bu insanlık dışı duruma dikkat çekebilmek amacıyla söz konusu elmaslara bir isim vermişti: 'Kanlı Elmaslar'.

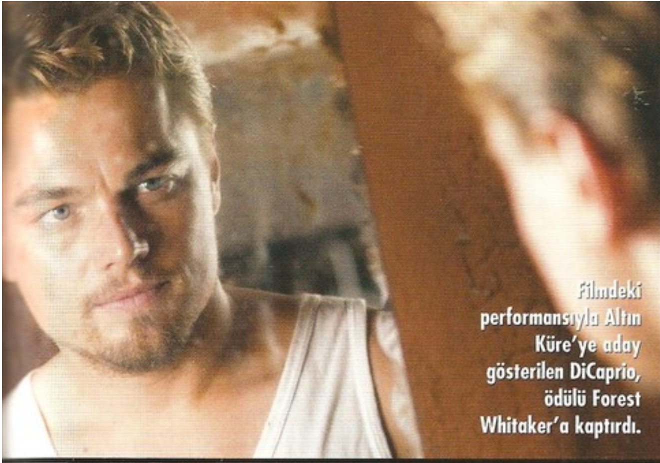
"Glory", "Courage Under Fire", "The Siege" ve "The Last Samurai" filmleriyle tanınan yönetmen Edward Zwick'in yeni filmi "Blood Diamond"ın ismi işte buradan geliyor. Bugüne kadar doğruluk, cesaret ve özgürlük gibi temalarla yoğrulmuş epik dramların ağırlıkta olduğu bir filmografiyle karşımıza çıkan Zwick, son filminde de iki Afrikalı erkeğin, kaderlerini değiştirebilecek değerdeki bir 'kanlı elmas'ın peşinde tehlikeli bir yolculuğa atılmasını öykülüyor.

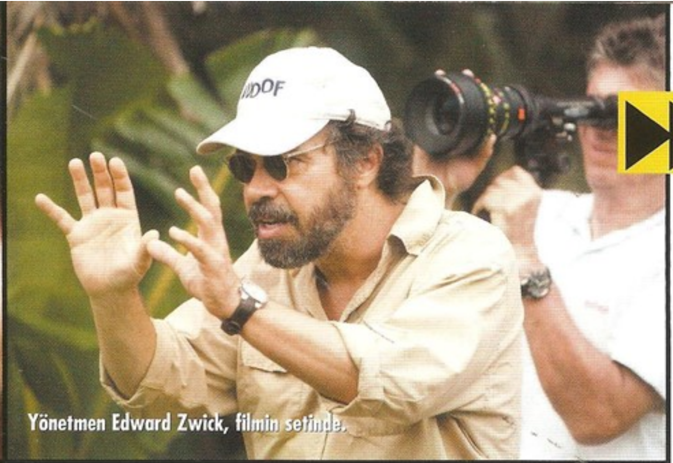


Hounsou, Solomon rolündeki performansıyla çok iyi eleştiriler aldı.

Paralı asker ile balıkçı

Filmin ana karakterleri, Djimon Hounsou'nun canlandırdığı Sierra Leone'li sıradan bir balıkçı olan Solomon Vandy ve Leonardo DiCaprio'nun oynadığı Güney Afrikalı eski paralı asker Danny Archer. Birbirinden son derece

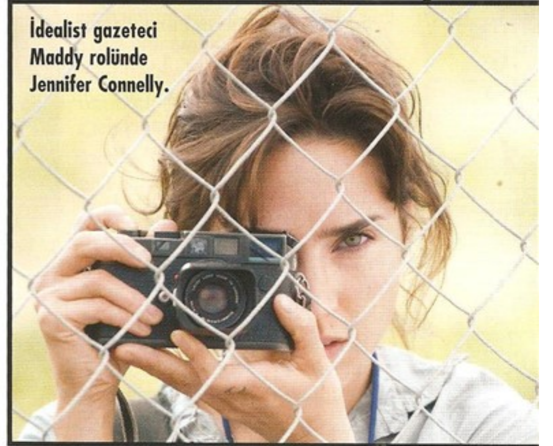

Filmdeki performansıyla Altın Küre'ye aday gösterilen DiCaprio, ödülü Forest Whitaker'a kaptırdı.


Yönetmen Edward Zwick, filmin setinde.


Djimon Hounsou ve Leonardo DiCaprio filmde Afrika'nın iki farklı yüzünü temsil ediyorlar.

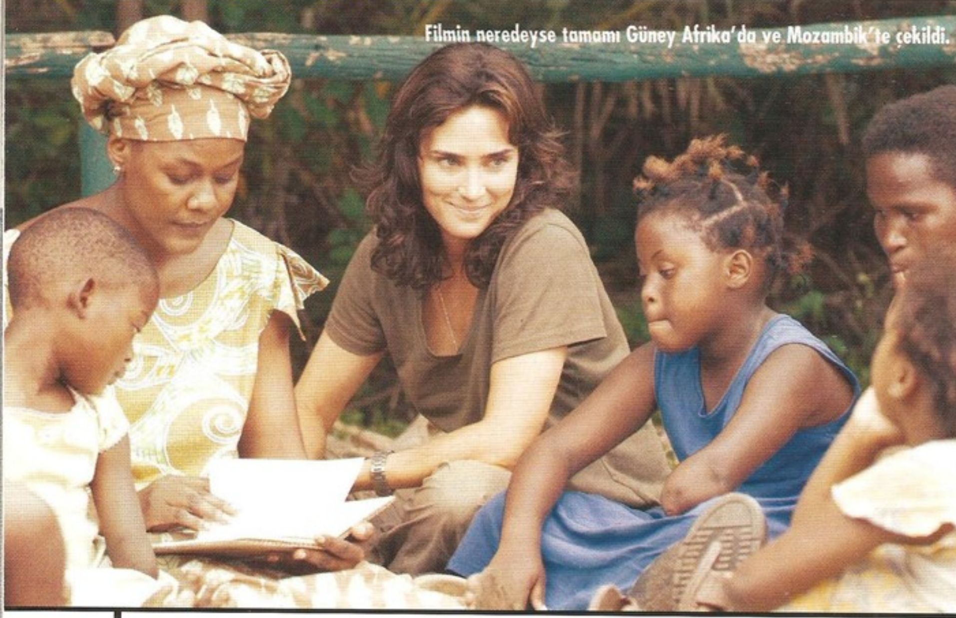
farklı karakterlere sahip olan bu iki adam aynı zamanda Afrika'nın iki farklı yüzünü de temsil ediyor. Solomon, karısı ve çocuklarının karnını doyurmaya çalışan ve yaşanan tüm acılara rağmen umudunu yitirmeyen biriyken Archer, Afrika'daki savaşlardan bitkin düşmüş, tek amacı kıtayı terk etmek olan çıkarcı bir kişiliğe sahip. Ailesinden koparılıp, elmas madenlerinde zorla çalıştırılmaya başlayan Solomon, günün birinde çok değerli bir taş bulup saklıyor. Elmas kaçakçılığından hapse düşen, fakat sağlam bağlantıları sayesinde tekrar özgürlüğüne kavuşan Archer da Solomon'un bulduğu taştan tesadüfen haberdar oluyor. Durumu, Afrika'dan kaçış için tek fırsat olarak gören Archer, Amerikalı idealist gazeteci Maddy Bowen'ın (Jennifer Connelly) da yardımıyla Solomon'u ailesine ulaştırmak üzere yola koyuluyor. Ancak oğlu Dia'nın isyancıların eline düştüğünü öğrenen Solomon, çatışmalar tüm hızıyla sürerken Archer'ı da ardına katıp, hem sakladığı elması hem de oğlunu bulmak üzere zorlu bir yolculuğa atılıyor.

"Benim için bu film, neyin değerli olduğuyla ilgili" diyor yönetmen Zwick. "Bir kişi için bu bir elmas olabilir, bir başkası için bir makale, bir diğeri içinse bir çocuk. Bu filmin can damarı, değerli bir elması bulmayı saplantı haline getirmiş bir adam ile oğlunu bulmak için hayatını riske atan bir diğer adam arasındaki ilişkiydi." Yönetmen, Charles Leavitt ve C. Gaby Mitchell'ın öyküsünden yine Leavitt'in uyarladığı senaryoyu okuduğunda iki adam arasındaki ırksal ve sınıfsal farklılıklardan etkilendiğini belirtiyor: "İkisi de Afrikalı, ancak geçmişleri birbirinden çok farklı. Yine de, bu kıtaya dair ortak bir bağları da var. Burası onların evi ve geçmişleri bakımından da ortak bir kimliğe sahipler. Burası, insanlık dışı bir durumda birbirlerinin insanlığını keşfettikleri bir alan." Tabii ki bundan önce de birbirinden farklı karakterleri zor koşullar altında bir araya getiren pek çok film izlemiştik, fakat yapımcılar "Blood Diamond"ın bildiğimiz 'ahbap çavuşlar' filmlerinden olmadığını üstüne basa basa vurguluyorlar. Zwick ile yaklaşık 30 yıllık bir ortaklığı bulunan yapımcı Marshall Herskovitz şöyle diyor: "Ortada bu iki


İdealist gazeteci Maddy rolünde Jennifer Connelly.

adamın beraber hareket etmesini anlaşılır kılacak bir motivasyon var. Ancak aynı zamanda onları karşı karşıya getiren bir çatışma da yaşıyorlar. Archer ve Solomon'un dünyaya bakışları birbirinden çok farklı ve biz de kendimizi bu konuda bir uzlaşma ortamı yaratmak zorunda hissetmedik." Filmde Solomon ve Archer'ın ahlak anlayışlarından kaynaklanan ikilemi destekleyen bir diğer karakter de Maddy Bowen. Kanlı elmasların ardındaki gerçekleri kanıtlarıyla ortaya koyan bir hikâye peşindeki Maddy karakterinde Jennifer Connelly'nin ilgisini çeken şey, haber yapmakla haberin kendisi olmak arasındaki ince çizgiyi aşmamaya çalışan bir gazetecinin mücadelesi olmuş: "Role hazırlanırken, konuştuğum pek çok

"Kanlı Elmas"


Filmin neredeyse tamamı Güney Afrika'da ve Mozambik'te çekildi.

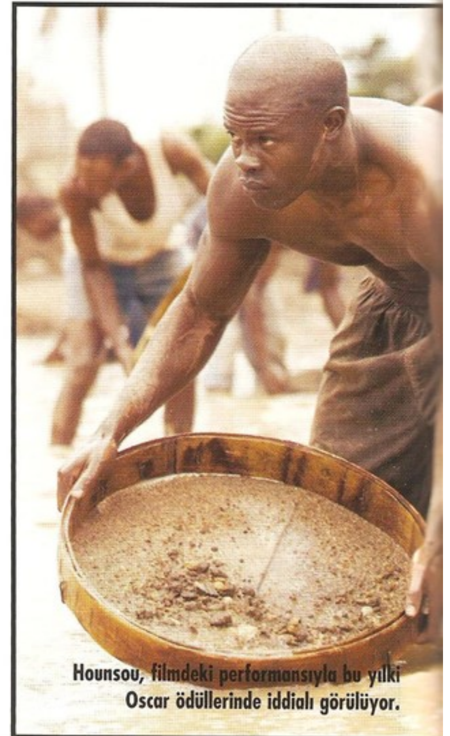
gazeteci bana bir şeyleri düzeltebilme dürtüsünü kontrol etmenin çok zor olduğunu söyledi. Böyle bir ortamda olmak hiç kolay değil; etrafınız trajediyle kuşatılmış ve bir başkasının acısına bir şekilde yardım edebilme arzusu taşıyorsunuz. Bence Maddy'nin yaşadığı çatışma, Solomon'a yardım edebilmekle ilgili. Maddy, kendisi olmadan Solomon'un ailesini belki de asla bulamayacağının farkında, fakat makalesine yardımı dokunmayacak olsa gerçekten bu işe bulaşır mıydı? Asıl çelişki işte burada." Benzer bir çelişkiyi karanlık bir geçmişe sahip olan Danny Archer da yaşıyor. DiCaprio, karakterini şu sözlerle anlatıyor: "Archer'ın ilkeleri, vatanını kasıp kavuran şiddet ve açgözlülüğe yenik düşmüş. Dünyaya kötümser bir gözle bakıyor ve Afrika'yı artık evi gibi göremiyor. Onun dünyasında doğru ya da yanlış diye bir şey yok... Önemli olan tek şey hayatta kalmak. Fakat hikâye ilerledikçe Maddy'nin idealizmi ve Solomon'un cesaretiyle yüzleşiyor ve kendi ahlakıyla savaşmaya başlıyor."

Çatışmaların tanığı

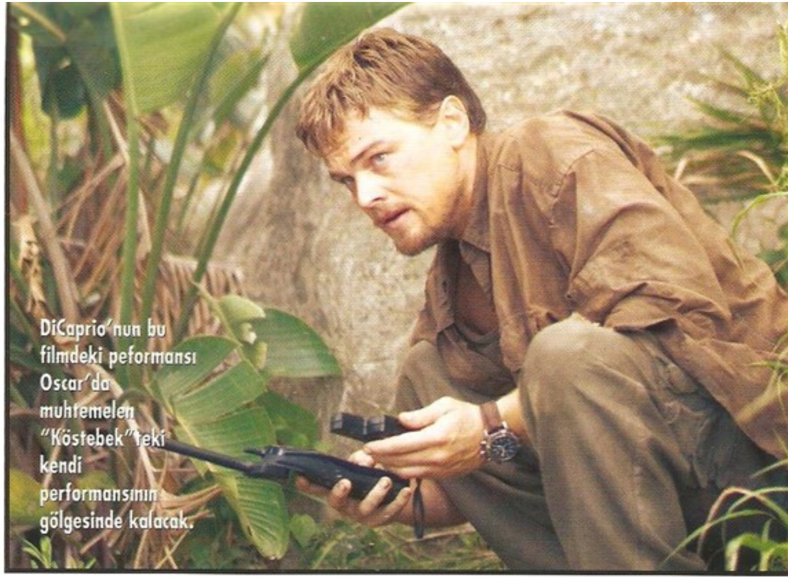
Edward Zwick, senaryoyu okumadan önce 'kanlı elmaslar' hakkında çok fazla fikir sahibi olmadığını açık yüreklilikle ifade ediyor: "Bu tanımı duymuştum, fakat açık konuşmak gerekirse tam manasını bilmiyordum. Senaryoyu okuyup, daha fazla şey öğrendikçe hem büyülendim hem de dehşete kapıldım. Ve farkına vardım ki bu anlatılması gereken bir hikâyeydi." Zwick, filme başlamadan önce, Sierra Leone tarihi, 'çatışma elmasları' adı da verilen 'kanlı elmaslar'ın iç yüzü, silahlı çatışmalarda kullanılan çocuklar ve ülkedeki devrim hakkında mümkün olan her şeyi öğrenmek üzere geniş kapsamlı bir araştırmaya başlamış. Bu araştırma yönetmeni, Sorious Samura adlı Sierra Leone'li gazeteciye götürmüş. İç savaş sırasında yaşananları aktaran ödüllü belgesel "Cry Freetown"ın yönetmeni olan Samura, kendisine ulaşmaya çalışan Zwick'e bir mektup yollayarak, projeye seve seve yardımcı olabileceğini söylemiş. "Şansıma inanamıyordum" diyor Zwick. "Samura'nın belgeseli, iç savaş sırasında Sierra Leone'de olanlar hakkındaki en güvenilir kaynaktı. Pek çok gazeteci ve dünyanın büyük bölümü orada olup biteni görmezden gelirken, Samura ülkesinde kalıp, her şeyi olduğu gibi filme alan tek kişiydi." Kosova savaşında görev alan ve burada medyanın olayların üstünü örtmek konusunda nasıl bir fark yarattığına tanık olan Samura, eline bir kamera alıp ülkesinde olanları çekmeye karar vermiş. "Çok tehlikeliydi" diyor Samura, o günleri anımsayarak. "O dönemde 9 tane yerel gazeteci öldürülmüştü. Ama eğer hayatta kalabilirsem, dünyanın geri kalanı burada gerçekten neler olduğunu görüp, harekete geçebilir diye düşündüm." Belgeseli, kendisine dünya çapında ün ve prestijli ödüller kazandırsa da, Samura yıllar sonra büyük bütçeli bir filmin setinde olacağını hiç hayal etmemiş: "Zwick'in Sierra Leone'de olanlarla ilgili bir film üzerinde çalıştığını öğrendiğimde, detaylar hakkında doğru bilgilere ulaştığından emin olmak istedim. Evet, bu kurmaca karakterlerin olduğu bir dramdı, fakat gerçekte olanları ve daha da önemlisi nasıl ve neden olduğunu doğru biçimde yansıtmak önemliydi. Zwick ile tanıştığımda onun da benimle aynı fikirde olduğunu gördüm ve ona filmin bir parçası olmak istediğimi söyledim." Çekimler sırasında başta DiCaprio ve Hounsou olmak üzere oyunculara yol göstericilik yapan Samura için "O bize tanrının bir armağanıydı" diyor Zwick ve ekliyor: "Bizim için bir danışmandan çok öteydi. Bize yalnızca teknik konularda destek olmakla kalmadı, Sierra Leone kültürü hakkında da yol gösterdi. Bir dost, danışman ve bir uzmandı. Prodüksiyonun ruhuydu."

Tüfek kabzasında minik parmak izleri

"Blood Diamond" daha gösterime girmeden çok önce elmas endüstrisinin lobisine takılmış, dünyanın önde gelen mücevher şirketleri filme karşı savunma pozisyonu almıştı. Fakat yapımcılar filmin tüm elmas endüstrisini karalamak gibi bir amaç taşımadığını ve elmas karşıtı bir söyleminin de bulunmadığını belirttiler. Filmin böyle bir olayla gündeme gelmesinden rahatsızlık duyan yapımcılar, dikkat çekilmek istenen asıl noktanın çatışmaya sebep olan elmaslar yüzünden harap olan hayatlar ve savaşta yaşanan en büyük trajedilerden biri olan 'çocuk askerler' olduğunu söylüyor. Bugün tüm dünyada hala 400 bin civarında çocuk asker bulunuyor ve bunların çoğu Sierra Leone ve Sri Lanka gibi üçüncü dünya


Hounsou, filmdeki performansıyla bu yılki Oscar ödüllerinde iddialı görülüyor.

ülkelerinde zorla silahlandırılıyor. Filmde de Solomon'un oğlu Dia, isyancılar tarafından yakalanıp, insanları öldürmek üzere eğitilen binlerce çocuktan biri. Dia'yı yüzlerce aday arasından seçilen 12 yaşındaki Güney Afrikalı Kagiso Kuypers canlandırıyor. Zwick, küçük oyuncu için "Seçmelere katılan çocuklar olağanüstüydü, ama Kagiso özellikle öne çıktı. Provalarda onu çok zorladım ancak Kagiso'nun, Dia'nın yaşadığı deneyimi kavrayışı beni çok etkiledi." diyor. Filmin, insanların çocuk askerlere bakışını etkileyeceğine inanan Samura da "Çocuk askerler savaştan önce de vardı ve bugün hala var" diyor. "Çünkü bazı insanlar çocukların düşmanlar karşısında nasıl bir etki yaratabileceğini biliyor ve bundan faydalanıyor. Bu çocukların beyinlerini yıkayıp, onlara korkunç şeyler yapmayı öğretiyorlar. Sierra Leone'deki bazı insanlar çocuk askerleri hala bağışlayamıyor. Ancak eğer bu çocukların bir suçunun olmadığını görürlerse, onların affedilmesi gerektiğini de anlayacaklardır."



DiCaprio'nun bu filmdeki peformansı Oscar'da muhtemelen "Köstebek"teki kendi performansının gölgesinde kalacak.

Filmin neredeyse tamamı Güney Afrika ve Mozambik'te çekilmiş. Güney Afrika'ya bağlı KwaZulu-Natal vilayetinde, elmas yatakları ve mülteci kampının da dâhil olduğu pek çok set inşa edilmiş. Yapım tasarımcısı Dan Weil bu setleri yaratırken kendi araştırmalarının yanı sıra Samura'dan da yardım almış. Zwick, Afrika'da çekim yapmanın çok zorlu ancak bir o kadar da etkileyici bir deneyim olduğunun altını çiziyor: "Afrika büyük zıtlıkların kıtası. Gittiğiniz her yerde nefes kesen güzellikler ve aynı zamanda yürek burkan bir sefaletle karşılaşıyorsunuz. Bu hepimizi çok etkiliyor. Bunun nasıl bir duygu olduğunu tarif etmek çok zor, ancak şu kadarını söyleyebilirim ki başka bir yerde çekseydik, film o tanımlanamaz hissi taşıyor olmazdı." Film ekibi özellikle Mozambik'teki çekimler sırasında yerli halktan gördükleri güler yüzden ve destekten çok memnun kalmış. Başrol oyuncuları dâhil tüm ekip, çekimler boyunca oradaki insanların neye ihtiyacı olduğunu araştırıp, köyleri ziyaret etmiş. Bölgedeki yetimhane ve hastanelere yapı malzemesi, kıyafet, erzak, hatta kişisel eşya dahi bağışlayan film ekibi, yetimhane ve okullar için de çalışma masası ve sandalye yapmaya gönüllü olmuş. Tüm bunlara ek olarak bölgede bir de "Blood Diamond Yardım Fonu" oluşturulmuş. Bu kampanyanın hala güçlenerek büyüdüğünü belirten Zwick "Yapılması gerekenlerle kıyaslandığında, bizim yaptıklarımız yalnızca okyanusta bir damlaydı." diyor. "Ancak elimizden geleni yaptık ve bundan sonra da yapmaya devam edeceğiz."

"Blood Diamond" Amerikalı eleştirmenlerden genelde ortalama tepkiler aldı ve özellikle oyuncu performansları büyük beğeni topladı. Altın Küre'lerde adaylığı kıl payı kaçıran Djimon Hounsou, çok beğenilen performansıyla siz bu satırları okurken çoktan Yardımcı Erkek Oyuncu dalında Oscar adayları arasına girmiş olabilir. Kariyerinin en iyi oyunlarından birini çıkaran DiCaprio ise adaylık için muhtemelen kendi gölgesinde kalacak, zira oyuncunun "The Departed"daki rolü biraz daha öne çıkartılıyor. Yine de, DiCaprio için bir parantez açıp, aslında hayli klişe bir karakter olan Danny Archer'a nasıl derinlik kattığını vurgulamak gerek. Güney Afrika aksanını oturtmak için ciddi bir çalışma yapmış olan oyuncu, doğaçlamalar ve ufak nüanslarla karakterini oldukça zenginleştirmiş.

Teknik açıdan son derece tatmin edici bulunan "Blood Diamond"ın, Sierra Leone'de yaşananlara kayıtsız kalmamakla beraber pek çok hususu yüzeysel olarak geçiştirdiği yönünde eleştiriler aldığını da söyleyelim. Ancak eğer salona destansı bir macera filmi izlemek ve heyecan dozu yüksek klasik Hollywood yapımlarının vaat ettiklerini görmek için giderseniz hayal kırıklığına uğramayacaksınız gibi görünüyor.

Sierra Leone'deki iç savaş hakkında gerekli bilgiler

Tarihi boyunca kölelik, savas, kolonilesme gibi sorunlarla boğusmus, acıyla bütünlesmis bir ülke Sierra Leone. 90'lı yılların basında patlak veren iç savaş, ortalama yasam süresi zaten son derece düşük olan (erkeklerde 38, kadınlarda 42 yıl) ülkenin yoksul insanlarını daha da kesif bir yıkıma sürüklemişti. Dünyanın en fakir ülkelerinin basında gelen ve yıllar boyunca İngilizler'in sömürgesi altında yasamıs olan Sierra Leone'de 1961 yılında ilan edilen bağımsızlığın ardından da sular durulmadı. Elmas sektöründeki çürüme ve yönetimdeki bozukluğa dayanan sorunlar bir türlü aşılamayınca, eski bir subay olan Foday Sankoh önderliğindeki isyancı güçler 1991 yılının Mart ayında "Devrimci Birleşik Cephe" adı altında yönetime karsı ayaklandılar. Çok çabuk bir biçimde örgütlenen ve vahşi eylemlerine vakit kaybetmeden baslayan isyancılar, kısa sürede ülkenin iç kesimlerindeki elmas madenlerini ele geçirip hükümete bağlı milis güçleri de püskürtmeyi başardı. 1995'e gelindiğinde ülkenin büyük bölümü artık asilerin elindeydi. 1996 yılındaki seçimlerle iktidara gelen Ahmad Tejan Kabbah ve partisi de "Devrimci Birleşik Cephe" ile pek çok konuda anlaşmazlığa düşünce çatışmalar yeniden alevlendi. 1997 Mayıs'ında Johnny Paul Koroma liderliğindeki "Silahlı Güçler Devrimci Konseyi" tarafından düşürülen hükümet, yaklaşık on ay sonra yeniden basa geçecek ve Kabbah bir kez daha baskanlık koltuğuna oturacaktı. Nihayet 1999 yazında Kabbah ve Sankoh liderliğindeki taraflar anlasmıs, Sankoh baskan yardımcılığına getirilmis ve ülkeye bir nebze huzur hakim olmaya baslamıstı. Ne var ki 2000 yılının Mayıs ayında Sankoh ve adamlarının tutuklanmasına sebep olan ve 20 kadar sivilin ölümüyle sonuçlanan kanlı bir çatışma tekrar ortalığı karıştırdı. Yeniden silahlanan isyancılar ve hükümet askerleri arasındaki çarpısmalar, Birlesmis Milletler ve İngiltere'ye bağlı birliklerin bölgeye gönderilip milislerin silahsızlandırılmasıyla 2002'nin Ocak ayında resmen son buldu. Tam 11 yıl süren ve on binlerce insanın ölümüne, iki milyondan fazlasının da (ki ülke nüfusunun üçte birine denk gelen bir rakam bu) çoğunlukla komsu ülkelere göç etmesine yol açan iç savasın etkileri günümüzde zaman zaman halen hissedilmekte.

GÜNDEM "Sis ve Gece"

OLKAN ÖZYURT

Ahmet Ümit'in "Sis ve Gece" romanı 1996 yılında yayımlandığında edebiyatımızda bir kapı aralanmıştı. Pek de itibar görmeyen polisiye, bu romanın da katkısıyla popüler bir tür olmaya başladı. Roman kendi macerasını yaşarken "Sis ve Gece"nin sinemaya uyarlanacağı haberleri yer aldı gazetelerde. Sinan Çetin kitabı filme çekecekti. Fakat olmadı. Daha sonra "Leoparın Kuyruğu" filmiyle tanıdığımız Turgut Yasalar taşın altına elini soktu. Ancak Yasalar'ın önünde de filmi çekmek için çözmesi gereken maddi sorunlar vardı. Uzun zamandır ortada kalan proje nihayet bu sonbaharda hayata geçirildi. Uğur Polat, Selma Ergeç, Ayten Uncuoğlu, Sara Meriç Cinbarcı, Ümit Çırak, Tardu Flordun, İlyas Salman, Devrim Nas, Yetkin Dikinciler, Mehmet Güleryüz, Sema Çeyrekbaşı, Oktay Kaynarca, Tülay Günal, Itır Esen, Savaş Akova, Kemal Bekir, Levent Yılmaz ve Sinan Albayrak'ın rol aldığı filmde hikaye Sedat'ın aşık olduğu Mine'yi araması üzerine kurulu. Sedat bir gizli servis elemanıdır. Çok sevdiği amiri Yıldırım bir süre önce öldürülmüştür. Sedat, amirinin kendi servisince öldürüldüğüne inanmaktadır. Bu düşünce, çok sevdiği mesleğine duyduğu inancı sarsmaya başlar. Zaten teşkilat içi çatışmada Sedat da pasifize edilmiştir. Sedat bir boşluğa düşer. Evli olmasına rağmen genç bir kıza, Mine'ye aşık olur. Ancak Mine tuhaf biçimde ortadan kaybolur. Ve Sedat onu aramaya başlar.

Gizemli bir aşk öyküsünü ekseninde Türkiye'nin demokratikleşme sürecine, MİT'in sivilleşmesine ve asker-sivil çatışmasına ışık tutan "Sis ve Gece"yi senaryolaştırırken Turgut Yasalar romana

"Film kötü çıkarsa sorumlusu benim"

İlk filmi "Leoparın Kuyruğu"yla tanıdığımız yönetmen TURGUT YASALAR Ahmet Ümit'in ilk romanından yaptığı sadık bir uyarlama olan ikinci filmi "SİS VE GECE"yle seyirci karşısına çıkıyor.



Gizli servis elemanı Sedat rolünde Uğur Polat.

Kurgut Yasalar, İlyas Salman'ın filmde akıldan çıkmayacak bir performans sergilediğini söylüyor.



oldukça sadık kalmış. İyi bir romandan iyi bir senaryo yazdığını oyuncuların da iyi performans sergilediğini söyleyen yönetmen "Film kötü çıkarsa sorumlusu benim. Ortaya iyi bir şey çıkarsa, başarı tüm ekibindir" diyor.

Sis ve Gece romanı nasıl dikkatinizi çekti ve kitabı sinemaya uyarlama fikri nasıl oluştu?

Sis ve Gece, Kar Kokusu ve Patasana'yı satın almıştım fakat okumamıştım. Bir gün Taksim'den Levent'e giderken elime bir broşür tutuşturdular. Kukla yeni çıkmıştı; kitaptan bir bölüm vardı broşürde. Okudum hoşuma gitti. Sonra Ahmet'in (Ümit) kitaplarını yazdığı sırayla okumaya başladım. Bu okuma sürecinde aklımda kalan Sis ve Gece oldu; çünkü romanda çok çarpıcı, gizemli bir aşk öyküsü var. Bunu filme çekmeye karar verdim ve Ahmet'le buluştum. O sırada bir başkasına vermiş kitabın haklarını. Bir yıl beklemem gerekiyordu. O bir yıl içerisinde ben kitabı senaryolaştırmaya başladım. Bir yıl içerisinde kitabın haklarını satın alan arkadaş filmi çekmeyince de kitabın haklarını satın aldım.

Sizin ilk senaryonuz bir edebiyat uyarlamasıdır: "Ayaşlı ve Kiracıları". Bu kitabın senaryolaştırılması kolay oldu mu? Roman buna imkan tanıyor mu?

Evet hayatta yazdığım ilk senaryo "Ayaşlı ve Kiracıları"dır. TRT'de dizi film olarak oynadı. Sis ve Gece'nin çok sinematografik bir yapısı var, kurgusu çok sağlam. Bu işimi çok kolaylaştırdı açıkçası. Ben sadece olayların akışını ve anlatım sırasını değiştirdim. Belli ki Ahmet kitabı yazarken kafasındaki krolonojiyi ters yüz edip yazmış romanı. Gerçi bunu sormadım. Ben o ilk krolonojiye uygun bir senaryo yazdım. Zaten roman müthiş bir karakterler galerisi sunuyor. Ben bu karakterlerin hepsini öyküleriyle senaryoya taşımaya çalıştım.

Ahmet Ümit'le senaryo yazımı sürecinde bir işbirliğiniz oldu mu?

Ahmet'le benim daha önce TRT'nin çektiği Şeytan Ayrıntıda Gizlidir dizisi için bir işbirliğimiz olmuştu. Dizinin senaryolarını yazmıştım. Bu çalışma sırasında ortak bir dil tutturmuştuk. Birbirimizi iyi anlamıştık. Yazar, senarist itiş kakışlarını orada hiç yaşamadık. Dolayısıyla bu çalışmanın getirdiği iyi ilişkiden dolayı "senaryomu verince ne der bu adam" kaygısı ya da "ters bir şey söyler mi" korkusu taşımadım. Biz bu anlamda iyi bir işbirliği yapabiliyoruz. Belki de benzer kişisel bir tarihimiz olduğumuz içindir. Bunun için "Sis ve Gece"nin senaryosunu yazdıkça Ahmet'e okuttum. Onun da bazı doğru uyarıları oldu. Ben de bu uyarıları dikkate aldım.

Siz biraz da maddi imkansızlıklar yüzünden uzun yıllar filmi çekemediniz. Bu arada da senaryo üzerinde çok çalıştınız. Bunun ne gibi faydasını gördünüz?

İki yıl önce çekmeye çalıştığımız zaman elimizde senaryonun altıncı versiyonu vardı. Onun üzerine ben dört versiyon daha yazdım. O dört versiyon işi olgunlaştırdı. Altıncı versiyonla çekseydim bu kadar iyi bir sonuç alamazdım. Dolayısıyla çekemeyince senaryo üzerinde çalışma imkanım oldu.

Romana bağlı kaldığınızı söylüyorsunuz. Peki yine de romanı okuyan izleyicilere bir sürpriziniz var mı?

Yok yapmadık. Ama bunu çok büyük bir handikap olarak görmüyorum. Zaten kitap yeni okunmamışsa fazla hatırlanmıyor. Bunu test ettim. Ayrıca kitabı okuyanların evet biz de böyle hayal etmiştik diyeceklerini düşünüyorum.

Film ne vaat ediyor seyirciye?

Ahmet'in romanlarının temel başarısı anlattıklarının bu topraklarla ilgili olması ve bunu çok sağlam yapması. Bence "Sis ve Gece"de 90'ların Türkiye'siyle ilgili iyi bir panorama sunuyor bize. Öyle bir toprakta yaşıyoruz ki çok kaotik. Kendi hür irademizi bu kaotik ortamda kullanamıyoruz. Yani bu ülkede bağımsız bir kader çizmemizin imkanı yok. Başka ülkelerde de belki yoktur



Filmdeki gizemli aşk öyküsünün kahramanları Sedat ve Mine (Selma Ergeç).


Sedat'ın eşini Tülay Günal oynuyor.

ama Türkiye'de hiç yok. Ülkenin kaderiyle kişisel kaderlerin kesişmesi meselesini anlatıyor film biraz da. Mesela lisedeyken Polonya'ya gidip sinema okumak isterken bambaşka bir yaşam sürdüm. Liseden atıldım, gazeteci oldum, sinemayla tekrar buluşmam yıllarımı aldı. Biraz bu gibi durumları eşelemek istedim. Tabii beni çok etkileyen gizemli aşk öyküsünü de es geçmeden. Sonuçta insanların iyi bir film izleyeceğini düşünüyorum. Eğer seyirciler film bittikten sonra koltuklarından kalkamıyorsa o zaman iyi bir film yapmış olduğumu anlayacağım.

Peki kendi hür irademizle yaşamamız için ne yapmamız gerekiyor size göre?

Boyun eğmememiz gerekiyor. Bizde kol kırılır yen içinde kalır durumu var. "Leoparın Kuyruğu" biraz bunu anlatıyordu. Çünkü o filmde etim kemiğim kadar yakın olduğum insanların yaşadıklarını bir anlamda kustum. Oysa söylemem gerekenleri ta o zaman, olaylar yaşanırken söylemeliydim. İşte o zaman kol kırılıp yen içinde kalmıştı. Belki biz bütün meselelere eleştirel bakmayı becerebilirsek, o anı yaşarken sansürlemesek kendimizi işte o zaman belki hür irademizle yaşayabiliriz.

Peki Uğur Polat filmin lokomotif oyuncusu. Onun performansından memnun musunuz?

Uğur Polat benim 20 yıllık arkadaşım. Bekarlığında Taner Birsel'le aynı evi paylaştığı yıllardan beri tanıyorum. Bu filmde onun muhteşem profesyonelliğine tanık oldum ve ona duyduğum saygı arttı. Rolü çok zor. O çok arzuluydu ve böyle bir yükün altına girmekten de hoşnuttu. Sabah sete Sedat olarak giriyor ve ayrılına kadar Sedat olarak yaşıyordu.

Ya İlyas Salman, o da uzun yıllardan sonra ilk defa "Sis ve Gece"de oynuyor?

Çekimlerden önce çok korkuyordu, yaprak gibi titriyordu, çok heyecanlıydı fakat kamera önüne geçtiğinde 'motor' dendiğinde başka birine dönüştü. Ummadığınız bir performans gösterdi. Çok deneyimli biri. Filmi izleyenlerin aklından çıkmıyor performansı.

Peki son olarak siz nasıl değerlendiriyorsunuz ikinci filminizi?

İyi bir senaryo ortaya çıkardık. İkincisi çok iyi bir kast yaptık. Bunu oyuncular oynadıkça gördük. İlyas Salman ve Oktay Kaynarca rollerinin altından çok iyi kalktılar. Uğur Polat başlı başına bir olay. "Leoparın Kuyruğu" filmimde birlikte çalıştığım altı arkadaşıma vefa borcumu ödemek istedim. "İkinci filmimde de sizinle çalışmak istiyorum gelip küçük birer rol oynayın" dedim. Yetkin Dikinciler, Tardu Flordun, Devrim Nas, Hakan Pişkin, Ümit Çırak ve Murat Karasu. Her biri muhteşem performanslar sergiledi. Mekanlar iyiydi, görüntü çalışmasında Gökhan Atılmış ciddi bir performans sergiledi. Bu bir atmosfer filmi. Biraz ekip yıprandı, çok uzun saatler çalıştık ama ben kafamda canlandırdığım görüntülerin peliküle geçtiğini her bir sahnede gördüm. Bazen beklediğimin üstünde çerçeveler ortaya çıktı. Bu çok iyi yazılmış bir eser, umarım berbat etmiş olmam. Film kötü çıkarsa sorumlusu benim. Ortaya iyi bir şey çıkarsa, başarı tüm ekibindir.

"Film çekmek istiyorum"

Yazarken olayları zihninde film sahnesi gibi canlandırıyor. İleride o da film çekmek istiyor. "Sis ve Gece"nin yazarı Ahmet Ümit, sinemaya uyarlanan ilk romanı için "Türk sinemasına hediyem olsun" diyor.



Romanı yazarken sinemaya uyarlanacağım düşünmüş müydünüz?

Hayır. Benim tüm derdim sağlam bir polisiye yazmaktı. O günlerde yargısız infaz çok yaygındı. Dev Sol'a karşı. Polis gelip öldürüp çıkıyordu. Mehmet Eymür'ün kitabı çıkmıştı, MİT'in içindeki çatışmaları anlatan... Bunların hepsini kafamda toplayıp bir kurgu yaptım ve bu roman ortaya çıktı. Kitap bir aşk öyküsü anlatsa da Türkiye'nin demokratikleşme sürecine, MİT'in sivilleşmesi, asker-sivil çatışmasına ışık tutuyor. Romanı 1996'da yazdım. Zaten yazarken olayları film sahnesi gibi düşünüyorum ben ve filmde de her şeyin canlandırıldığını gördüm. Mesela şimdi Mevlana'yı yazıyorum. Kahramanım gidip Mevlana'yı arıyor. Mevlana'yı kanalizasyon temizlerken görüyor. "Ne yapıyorsunuz" diyor. O da, "Beni büyük insan olarak görüyorlar küçülmem için bok temizlemem gerekiyor. İnsanların ruhunu temizlemek bok temizlemekten daha zor" diyor. Bunu mesela yazarken görüntü olarak görüyorum. Elinde bir süpürge. Arkada bir gün doğuyor ve eski Konya... Yazarken bunu film sahnesi gibi görüyorum. Sinemayı ve öyle görüp anlatmayı seviyorum. Batıracak 1 milyon dolar bulursam film de çekmek istiyorum.

Masa başında yazdığınız bir metin yeniden yaratılıyor, neler hissediyorsunuz?

Acayip bir his. İlyas Salman'ın kutudan çıkarılmasında çok tuhaf oldum mesela. Onu yazdığım ana gittim. İlyas Salman kutudan çıktı burnu kanıyordu, yere düştü. Ben yazarken bu kadar etkilenmemiştim. Yarattığım şeylerin yansıması beni çok etkiledi. Mekanlar, kullanılan aksesuarlar, yazdıklarımın tamamen aynısı. Sanat yönetmenini tebrik ediyorum. Şunu söyleyebilirim; umarım Türk sinemasına güzel bir gerilim, polisiye, gizem ve aşk filmi hediye etmiş olurum.

Birçok kitabınızın sinemaya uyarlanması gündemde. "Sis ve Gece" bu süreci hızlandırır mı?

Hızlandırdı bile. Kitaplarımın haklarını satın alan bazı arkadaşlar sete gelip etkilendiler. Ellerindeki senaryoları hemen çekmek istiyorlar

HANDE'NİN HER ŞEYİ VAR.
TEK EKSİĞİ
SENİN VERECEĞİN
OY!

ŞİMDİ SIRA SENDE!
HEMEN TIKLA, OYUNU VER...
SEVDİĞİN SANATÇI KAZANSIN!

www.powerturk.com

Ödüller, 1 Mart 2007'de sahiplerini bulacak!

Adaylar, Power Türk dinleyicilerinin 2006 yılında en çok dinlediği sanatçıları ortaya çıkaran araştırmaların sonucuna göre belirlenmiştir.



Barda "ölümcül oyunlar"

MURAT EMİR EREN

Türk Sineması'nın hareketlendiği 10 yıllık dönemde, imza attığı önemli filmlerle öne çıkan bir isim SERDAR AKAR. "Gemide" fenomeninden sonra, televizyon dizileri ve "Kurtlar Vadisi" gibi işleriyle sık sık gündeme gelen yönetmen şimdi yeni filmi "BARDA"yla karşımızda.

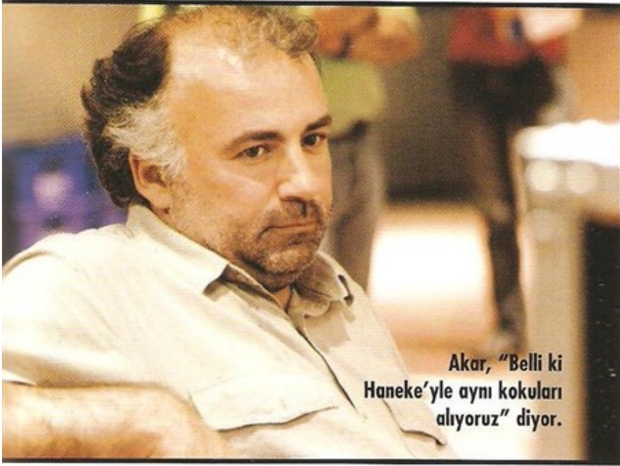
Yeni Sinemacılar'ın ismi uzun zaman önce, 1998 yılında kulağımıza çalınmış, sinemamızdaki belirgin hareketlenmenin önemli meyvelerinden birini ("Gemide") veren bu oluşumda öne çıkan iki isim olarak da Serdar Akar ve Önder Çakar dikkat çekmişti. O zamandan bu zamana köprünün altından çok sular aktı, çok şey değişti. Bir zamanlar birlikte çalışan, ancak epey bir zamandır yolları ayrı düşen ikiliden Önder Çakar'ın senaryosunu yazdığı "Takva"yı geçtiğimiz aylarda izlemiştik. Yeni Sinemacılar'ı bırakıp kendi şirketi Filmakar'ı kuran Serdar Akar'ın yeni filmi "Barda" ise bu ay gösterime giriyor. Gerçek bir üçüncü sayfa vakasından yola çıkılarak çekilen filmde, bir grup gencin, başka bir genç grubu gecenin bir yarısı, bir barda rehin alarak uyguladığı korkunç şiddet ve sonrasında gelişen olaylar konu ediliyor. "Kurtlar Vadisi: Irak" sonrasında merakla beklenen filmi "Barda" üzerine konuşmak üzere Serdar Akar'la bir araya geldik. Aynı zamanda senaryosunu yazdığı yeni filmini anlattı yönetmen. Bu arada fırsat bulmuşken, "Barda"dan öncesini, sinema macerasının başlangıcını ve sinema yapmak istemesinin sebeplerini de konuştuk yeni baştan. Bütün bunlar, başka yerlerde olduğu gibi bu derginin sayfalarında da daha önce konu edilmişti aslında, ama geçmişi tıpkı Akar'ın yeni filminde yapmaya çalıştığını söylediği gibi "tekrar gözden geçirmek" ve bir de bugünden bakmak iyi olur diye düşündük. Röportajın ortasında, "Barda"nın görüntü yönetmeni Mehmet Aksın da bize katıldı. Filmle ilgili birkaç sorumuzu da o yanıtladı.

"Barda"ya gelmeden önce sinemacı olmaya nasıl ve niçin karar verdiğinizi anlatır mısınız?

Sinema okumaya başlamadan önce Ankara Üniversitesi Sevk ve İdarecilik Yüksek Okulu'nda okudum. Üniversitenin kampüsü Bolu'daydı. Ancak orada okumaya devam ederken aslında Sinema Televizyon bölümünde okumak istiyordum. Okulu bitirdikten sonra askere gittim. Askerde milli güvenlik öğretmenliği gibi işler yaptım. Aynı süre zarfında boş durmayıp yine sınavlara girdim ve Mimar Sinan'ı kazandım. Burada okurken bir gün eski okulumun yıllığını gördüm. Hiç dikkatli bakmamışım daha önce. Bir de baktım yıllıkta benim için "Bir gün mutlaka sinemacı olacak" gibi bir şeyler yazmışlar. İşte o zaman, sinemaya ilgimin temelleri neye dayanıyor olabilir diye kendi kendime dert edinip düşündüm ve nihayet çözümün çok basit olduğunu anladım. Çocukluğum tamamen sinema salonunda geçmişti. Bizim sinemamız vardı Akyazı'da çünkü; At Pazarı'nda yazlık kışlık yan yana... 10-11 yaşlarındayken o sinemanın gişesinde bilet kesiyordum. Sinemayı dedem işletirdi. Ben de onunla yaşıyordum. Annemden babamdan ayrı büyüdüm. Sebebini bilmiyorum. Annemle babam Ankara'da yaşıyordu. Okula da orada



Serdar Akar'ın futbol tutkusu"Dar Alanda Kısa Paslaşmalar"dan sonra bu filminde de kendini gösteriyor.


Akar, "Belli ki Haneke'yle aynı kokuları alıyoruz" diyor.

gittim. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sinema Bölümü'ne girişimse 87-88 dönemine denk geliyor, ama mezuniyet projem bir hayli gecikti. Okuldayken çalışmaya başlamıştım, o yüzden okulu bir türlü bitiremedim. Mezuniyetim ancak 2000 yılında gerçekleşebildi. Altın Portakal aldığımda okulu bitirmemiştim daha, öğrenciydim. Geçinmek için reklam sektöründe yönetmen yardımcılığı, kamera asistanlığı gibi türlü işler yaptım. Bu arada okulda arkadaşlarımızın çektiği filmlerde de çalışıyorduk. Yeni Sinemacılar'ın ortaya çıkışı da bu grup çalışmalarıyla oldu zaten. Şimdiyse herkesin kendi şirketi var.



Başka işlerle uğraştınız mı hiç?

Hayır. Başka bir iş bilmiyoruz ki... Filmciyiz, film çekiyoruz işte.

"Gemide"yi çekmeye nasıl karar verdiniz ve bu ilk filmin yapımı nasıl gerçekleştirildi?

O zamanlar hepimizin amacı film yapmaktı tabii ki. Etrafımdaki insanlar benden bir film yapmamı bekliyorlardı. "Serdar bir film yapacak biz de gidip çalışacağız" gibi bir umutları vardı. Ben film yapma aşamasına çok yakın görünüyordum çalıştığım işlerdeki ilişkilerimden ötürü. Bizler de işte, para nerden bulunur, bu iş nasıl olabilir, nasıl yapılabilir diye düşünüp dururken, günün birinde Turgut Yasalar bize "Ya yeter artık, yapın gitsin. Bütün dünyada ilk filmlere herkes destek olur, sıcak davranır" dedi. En nihayetinde herkes yardım etti, "Gemide" ve "Laleli'de Bir Azize" ortaya çıktı. Çekimler sırasında sürekli negatif sorunu yaşıyorduk ve filmler oradan buradan geliyordu. Diyebilirim ki, neredeyse İstanbul'da kimsenin dolabında "fazla" film kalmadı. Filmlerin emisyon numaraları tutmuyordu, bazen markası da tutmuyordu. Dolayısıyla Mehmet'in (Aksın) düzenli çalışması çok önemli rol oynadı o filmde. Filmin negatifini görseydiniz, o negatiften nasıl bu baskı çıktı inanamazdınız.

"Barda"ya gelelim. Film, gerçekleşen bir şiddet, bunu uygulayanlar, buna maruz kalanlar ve bu şiddeti uygulayanların yaşadığı suçluluk hissiyle ilgili. "Kankardeşi" adlı kısa filminizde de, arkadaşının eşini hamile bırakan bir adamın suçluluk duygusuna odaklanıyordu hikaye. Suçluluk duygusu o zamandan beri ilginizi çekiyor anlaşılan. Sebebi ne olabilir?

İnsanın aklındaki fikirler okulda şekilleniyor. Okula geldiğin zaman sinemadan neden hoşlandığını anlıyorsun ve filmleri okumaya başlıyorsun. Aslında biraz film yaptıkça da şekilleniyor. Benim niye ilgimi böyle şeyler çekiyor? Vallahi ben de çok emin değilim. Ama Hitchcock filmleri ve onun devamı olarak David Lynch filmleri, sebebini bilmediğim bir biçimde ilgimi çekiyordu. David Lynch'in beni çok etkilediğini düşünüyorum. Ayrıca Michael Haneke'ye ('Funny Games", "Cache") de benzetenler oldu. "Gemide"yle ilgili olarak bir Fransız gazetesinde bir yazı çıkmıştı. Orada, Haneke filmleriyle "Gemide'"yi karşılaştırıyordu yazar. Ben de o zamana kadar Haneke ile ilgilenmemiştim, hiçbir filmini izlememiştim. Yazıyı okuduktan sonra bütün filmlerini izledim ve evet çok temelde olmasa bile aramızda bir yakınlık olduğunu gördüm. Belli ki aynı kokuları alıyoruz...

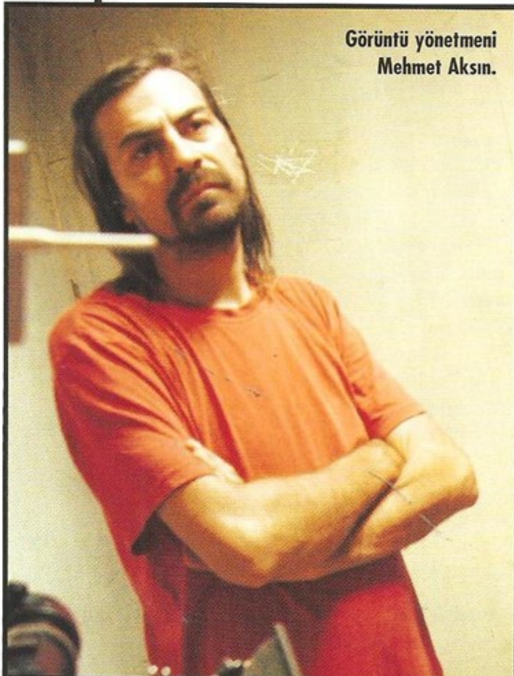

Burak Altay, filmde şiddete maruz kalanlardan biri.

Peki bu filmle Zeki Demirkubuz'un "Üçüncü Sayfa"sı arasında da benzer bir yakınlıktan söz edilebilir mi acaba?

Elbette. Bu akrabalık, Türk Sineması'nın yakın zamandaki diğer örnekleri için de geçerli. Çünkü ülke sineması diye bir şey var, yani bence var. Ben son dönem Türk Sineması'nı da, -çok seyirci çekmeseler bile- son 6-7 yıldır ilk yönetmenliğini yapan, ilk birkaç filmini çeken insanların şekillendirdiğini düşünüyorum; yani Türk filmi ve Ulusal Sinema bunlar aslında, ki az da değiller maşallah. Toplu olarak da son derece büyük bir değerleri var.

"Kurlar Vadisi" ve "Kurtlar Vadisi: Irak"ta yer almanız epey yadırganmıştı, şaşıranlar olmuştu. Dizinin yönetmenliğini nasıl kabul ettiniz?

Yapımcıları yeni devralmışlardı şirketi, bana danıştılar, birkaç isim konuşuldu, en sonunda da benim çekmek isteyip istemeyeceğimi sordular. Ben diziyi izlemiyordum. Ancak tekliften sonra alıp tüm bölümlerini izledim. Anladım ki, insanlar diziyi seyretmediği için bir önyargıya sahiplerdi, bende bile vardı bu. Ama o 55 bölümü izledikten sonra direkt "ben varım bu işte" dedim. Çok şaşıranlar oldu, çok sevinenler de oldu. Şaşıranlar bu piyasadan, sevinenler başka yerlerden olduğu için ortada sadece şaşkınlık kaldı. O sırada Hasan Kaçan'la bir konuşmamız oldu "Ben film yapacağım, onunla uğraşmak istiyorum" dedim. O da bana "35 hafta sabredeceksin işte" dedi. Bahsettiğim film "Barda"ydı. "Kurtlar Vadisi"nin işleri biter bitmez, "Barda" başladı. Yazın çektik. Gösterimi çok geç bir zamana kaldı. Aslında bitmişti ama Antalya Film Festivali'ne yetiştiremedik.


Görüntü yönetmeni Mehmet Aksın.

"Barda", tecavüz, ağır şiddet ve işkence içeren bir film. Bir grup gencin bir başka grup gence ağır şiddet uyguladığı, esir aldığı, hayatlarını mahvettiği bir vakayı konu alıyor. Bu olaydan yola çıkarak ne anlatmak istediniz?

Bazı şeylerin üzerinden çok hızlı geçiyoruz. Bu nedenle de etrafımızdaki bir sürü şeyi fark etmiyoruz. Bu olaylara tekrar dönüp baştan bakmak, olayları yeniden değerlendirmek gerekiyor. Bu değerlendirmenin başlangıç yerinin de insanların kendi aralarında oluşturduğu hukuk olduğunu düşünüyorum. "Barda" her şeyi tekrar gözden geçirmemiz gerektiğine dair bir başlangıç. Bir "tekrar gözden geçirme"... Dünyanın gerçekten yuvarlak olduğuna, bunu içinde hissederek inanmazsan eğer, bu ileride çok büyük problemlere sebep olur. O zaman "bir geminin önce bacası görünüyordu" kelamını değerlendiremezsin. Çünkü geminin önce bacası gözükmüyor... Onun için bu filmde, şiddet eylemlerinin sonrasına da yer veriliyor.

Hikayeyi bir gazete haberinden yola çıkarak, gerçek bir olaydan yola çıkarak yazmıştınız sanıyoruz.

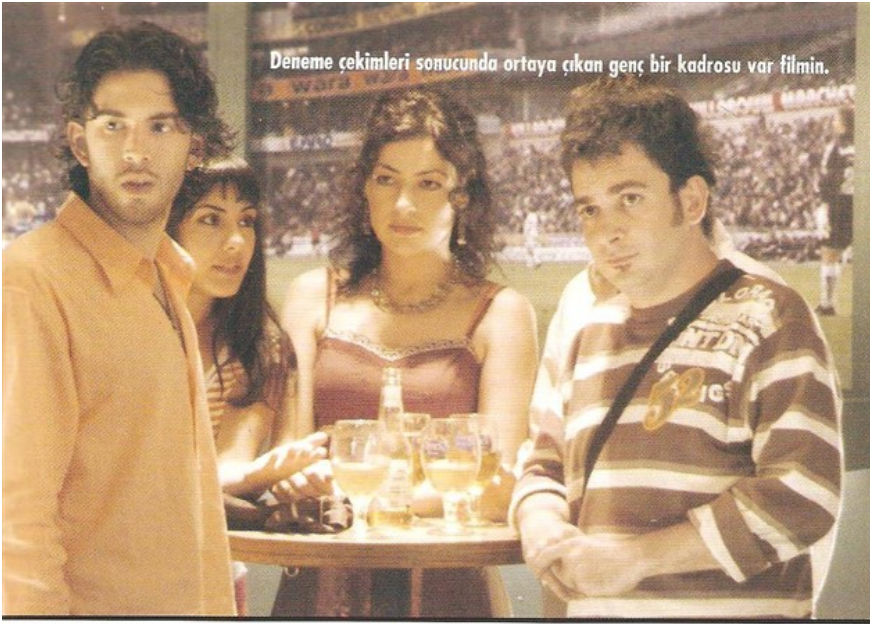
Doğru. Ankara'da gerçekleşen bir olaydı. Tam bu olayın patlak verdiği zamanlarda Ankara'ya gidip dava dosyasının peşine düşmüş, mahkeme kayıtlarına ulaşmaya çalışmıştım. Çok da yaklaştık, hatta dava dosyasını bürosunda bulunduran avukatın ofisine gittik, ama avukat o sırada yerinde değildi, bir işi nedeniyle dışarıdaydı. Onu beklediğimiz sırada dosyaya bakmamaya karar verdim aniden. Çünkü eğer dosyaya bakarsam filmdeki birçok şeyi değiştirecektim. Dava dosyasının beni yönlendirmesini istemedim. Olay bundan dört beş sene önce gerçekleşmiş. Benim hikayenin peşine düşmemse bir, bir buçuk sene önce. Bu olay, Türkiye'deki sapkın sokak şiddetinin başlangıcı gibi bir şeydi. Ülkemizdeki suç profiline uygun bir suç değildi. Suçluların eylemlerindeki zihniyet çok başkaydı, ithaldi, yabancı memleketlerde gerçekleşen şiddet olaylarına benziyordu. Şimdi tabii işin ucu kaçmış vaziyette. Amerikan filmlerindekilerden daha da beter sapıklarımız var.



Selim rolünde izleyeceğimiz Nejat İşler şiddet uygulayanlardan.

Oyuncu kadrosu nasıl şekillendi?

Genç bir kadro var filmde, bu bizim tercihimizdi. Önce kulaktan kulağa duyurarak başladık. Birilerini aradığımız haberini yaydık ve insanları deneme çekimine çağırdık. Bu yetmedi, bir profesyonel casting şirketinden gelen insanları da aldık deneme


Deneme çekimleri sonucunda ortaya çıkan genç bir kadrosu var filmin.

çekimine. Başlangıçta hiçbiri, filmle ilgili hiçbir şeyi bilmiyordu. Hikayeden bahsetmedik. Tüm bu insanların içinden ayıklama yaptıktan sonra kalanlara filmden sahneler oynatmaya başladık. Bu biçimde bir tur deneme çekimi daha yaptık. En sonunda filmin başını sonunu ötesini berisini anlatıp, bir çalışma yapıldı yine kalanlarla ve son kadro şekillendi. İnce eledik sık dokuduk...

Deneme çekimlerinde oynanacak sahneye nasıl karar veriyorsunuz?

Oyuncunun kendini gösterebileceği sahneler olmasına dikkat ettik. Nejat İşler için mesela bu tip bir şey yapmadık ama hayatında ilk defa filmde oynayanlar var içlerinde, onlara böyle denemeler yapmak zorundaydık. Doğu'nun ilk işiydi mesela. İlk defa kamera karşısında oynadı.

Barda eğlenen gençler ve barda olay çıkaranlar arasındaki diyalogta nelere dikkat edildi? Nasıl bir denge kuruldu?

"Şiddet gören gençler, barda olay çıkaranları küçümsüyordu onları aşağı görüyordu" gibi bir mesele yok. Filmde böyle bir şey kimsenin gözüne sokulmuyor. Bu tip olayların temelinde elbette bir sosyolojik taraf var. Ama bu filmde bu sebepler insanlara dikte edilmiyor kesinlikle. İki grup arasındaki tansiyonu ayarlarken, salt gerçekleşen olay üzerinden yola çıktık ve olanları nesnel biçimde anlatmaya çalıştık. Bunu yaparken de Truman Capote'nin romanı "Soğukkanlılıkla"nın bana çok faydası oldu.

Filmdeki şiddet ve tecavüz sahnelerinin, basında yer alış şekliyle seyirciyi salona çekecek başlıca unsur haline gelmesinden (merak uyandırması açısından), şiddetin istismara varmasından çekindiniz mi? (Akar bu sorudan sonra bir süre düşünüyor. Tam bu sırada içeriye filmin görüntü yönetmeni Mehmet Aksın giriyor. Bir selamlaşmanın ardından, Akar "Mehmet çok güzel soru var. Önemli bir mesele. Buna sen cevap verir misin" deyip topu ona atıyor. Soruyu dinledikten sonra Aksın cevaplıyor)



M. A: Bence filmin şu andaki hali, istismardan son derece uzak. Hatta o kadar ki, acaba çok mu abarttık, çok mu fazla kendimizi geri çektik diye düşündüğümüz bile oldu. Filmle ilgili her zaman konuştuğumuz konulardan biri de buydu gerçekten, "İzleyiciyi şiddet sahneleriyle dürtüklemek "gıdıklamak" mı bu, yoksa değil mi?" diye birbirimize soruyorduk. Ancak şu son halinde övünmek gibi olmasın ama o denge son derece düzgün bir biçimde oturdu. Nesnel bir bakış açısı sağlandı. Her hikaye suistimal edilebilir, yani seyircinin duygularıyla oynanabilir. Erotik anlamda da, dramatik anlamda da, politik anlamda da izleyiciyle oynanabilir. Ama bu filmin tavrı "Böyle böyle bir durum var, siz ne diyorsunuz" yönünde.

Bu tarz sahnelerin bazı basın organlarındaki sunumu da filme zarar verebiliyor. Filmin salt o sahneler üzerinden değerlendirilmesi sizi endişelendiriyor mu?

S.A: Kim ne diyecek, nerede ne yazılacak, televizyonda oynayamayacak, şu olursa bilmem nerede yayınlanamayacak diye düşünerek de film yapılmıyor. İşimizi yapamayız bunları düşünürsek.

M. A: Filmlerin o anlamda iki hayatı oluyor. Bir, ilk çıktığı zamanki zahiri hayatı, bir de tarihin, gerçek sinema meraklıların belirlediği hayatı. İkincisi zaten gerçek olan.

S. A: Ama şunu söyleyeyim. Evet filmimiz sert bir film. Benim oğlan bana sordu bu sefer, "Baba benim seyredeceğim filmi ne zaman yapacaksın" diye.

M.A: Ben gösteremem benim oğlana şahsen. 14 yaşına gelsin gösteririm.

Yeni projeleriniz var mı?

Bundan sonrası için iki tane projemiz var. Biri "Madende" diye bir proje, diğeri ise ismi henüz belli olmayan ama karısını çok seven ve kaybeden bir adamla ilgili bir proje. İkisini de yakın zamanda hayata geçirmeyi planlıyoruz. Bir de Çanakkale projesi söz konusu. O çok uzun yollu bir iş tabii.

Peki "Madende"den sonra bu "-de"li ve "-da"lı, bir "yerde" geçen, kapalı alanda geçen filmler devam edecek mi?

(Gülüyor) Tabii farklı şeyler de olacak. Hem haksızlık etmeyin, arada "Dar Alanda Kısa Paslaşmalar" yapmıştık... Ama evet, o da zaten "dar alan"daydı...





Robin Wright Penn otistik kızıyla uğraşan Liv rolünde umutsuz ve depresif bir anne tablosu çiziyor.

Bir şans daha...

"İngiliz Hasta", "Yetenekli Bay Ripley" ve "Soğuk Dağ" filmlerinin yönetmeni Anthony Minghella'nın son filmi "HIRSIZ" (Breaking and Entering), daha önceki projelerinde de çalıştığı gözde oyuncuları Jude Law ve Juliette Binoche ile Robin Wright Penn'i bir araya getiriyor. Londra'nın farklı kültürleri birleştiren kozmopolit yapısı içinde aşk, aile, sevgi ve affetme gibi temaları işleyen film, çağdaş toplumlardaki iletişimsizliği de sorguluyor.

EBRU ÇELİKTUĞ

Pek çok filme ev sahipliği yapan ve fon oluşturan Londra, "Truly, Madly, Deeply"den sonra İngiliz yönetmen Anthony Minghella'nın son filmi "Hırsız"da adeta rol çalıyor. Gerçekten de 5-6 yıldır büyük çaplı bir kentsel dönüşüm projesinin uygulandığı Londra'nın Kings Cross bölgesinde geçen hikaye, Londra'nın yerlileriyle şehre pek çok umutla yeni bir başlangıç için gelen göçmenler arasındaki ilişkiler çevresinde örülen olayları anlatmakta. Minghella senaryosu için ön araştırmalara giriştiğinde, polislerle, sosyal görevlilerle ve suçlularla mağdurlar arasında uzlaşma toplantıları sağlayan görevlilerle görüşmüş. Filmin en önemli ve zor çekilmiş sahnelerinden biri de zaten böyle bir uzlaşma sahnesi. Affetmek ve uzlaşmak, filmin sonunda hemen her karakterin yaşadığı bir deneyim haline geliyor. Herkes ikinci bir şans arıyor.



Martin Freeman Will'in ortağı Sandy rolünde.

Minghella aynı zamanda oyun yazarı da olduğundan, başlangıçtaki projesi bir piyesmiş: Evliliğinde sorunlar yaşayan bir çift, bir davetten döndüklerinde evlerine hırsız girdiğini anlar. Ama şaşırtıcı olan şey, evden hiçbir şeyin çalınmaması, hatta çiftin sorunlarını işaret eden birtakım eşyaların eklenmiş olmasıdır. Daha sonra Minghella, Londra'nın pek de güvenli





Miro (Ravi Gavron) ve annesi Amira (Juliette Binoche).



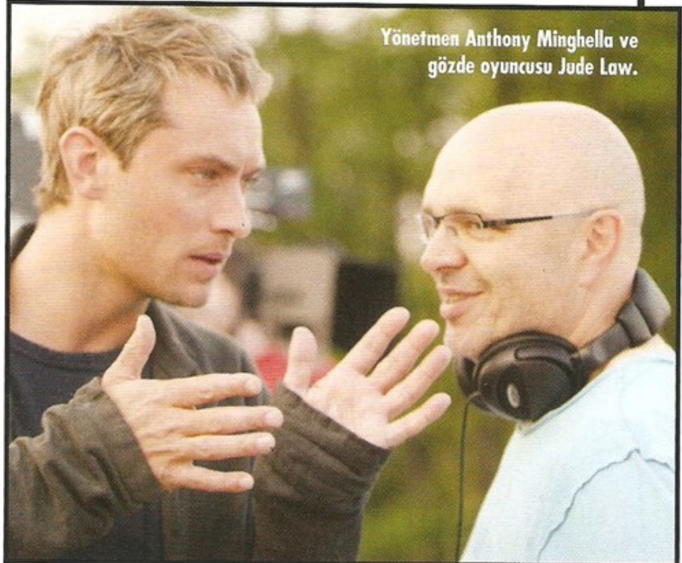
Will (Jude Law) kendi kızı gibi sevdiği Bea (Poppy Rogers) ile.

olmayan suç bölgelerinden birine yakın bir mahallede ofis tutar. Binaya 8 hafta içinde 13 kez girilerek soyulmasından şaşkına dönen yönetmen bunu da hayatın getirdiği sürprizlerden biri olarak görür ve ilk piyes taslağını bu olayla birleştirerek bir film senaryosuna dönüştürmek için kolları sıvar.

Minghella'nın "Yetenekli Bay Ripley" ve "Soğuk Dağ" filmlerinde de yer alan İngiliz oyuncu Jude Law, başarılı peysaj mimarı Will rolünde karşımıza çıkıyor. Kings Cross'un Londra'ya daha fazla entegre olması ve yaşayanların hem modern ve konforlu hem de doğayla iç içe bir şehirde yaşayabilmesi için çalışılan projede hatırı sayılır bir sorumluluğu olan Will, özel yaşantısındaki sorunlardan kaçışı kendisini projeye adamakta buluyor: birlikte yaşadığı Liv (Robin Wright Penn) ve Liv'in önceki beraberliğinden olan otistik kızı Bea (Poppy Rogers), Will'in deyimiyle adeta bir çember oluşturmuşlar ve Will bu çemberin dışında kalmışa benziyor. Liv ise kızının durumundan dolayı haklı olarak yoğun bir depresyonun içinde, çünkü kızı, günlerce uyumayabiliyor, durmadan takla atıyor, son derece takıntılı ve zor bir çocuk. Üstelik adeta Liv'e bağımlı. Ortağı Sandy ile (Otostopçunun Galaksi Rehberi'nden anımsayacağınız bir başka İngiliz, Martin Freeman) Will, Kings Cross'un tekinsiz bir mahallesinde "ucuza kapattıkları" için sevindikleri büyük bir binayı restore edip taşındıklarında, soyuluyorlar. Tam çalınanları yerine koyduktan sonra hırsızlık tekrarlanınca polisin ilgisizliğinden bunalarak binayı kendileri gözetlemeye başlıyor. Will'e bu gece nöbetlerinde Doğu Avrupalı bir fahişe olan Oana (Ukrayna asıllı oyuncu Vera Farmiga) zekice konuşmalarıyla eşlik ediyor. Bir gece, Will ofise giren hırsızı görüyor ve takip ediyor. Kenar mahallelerden birinde, birbirinin aynı bloklardan oluşan bir sitede yaşayan Miro, Yugoslavya iç savaşında annesiyle kaçıp Londra'ya yerleşmiş yeni yetme bir Bosnalı mülteci ve amcasının yanında hırsızlık yapıyor.

Miro'nun, terzilik yapan annesi Amira ile (Juliette Binoche) tanışan ve ona yakınlık hisseden Will'in bu noktadan sonra hayatı karışıyor. Hayatındaki iki kadının da anneliği ağır bastığından, kendini duygusal anlamda bir hırsız gibi hissediyor.

Juliette Binoche, Michael Haneke'nin "Bilinmeyen Kod"undaki Ann Laurent karakterinin aksine, bu kez bir göçmeni - üstelik başarılı bir Doğu Avrupa aksanıyla- canlandırıyor. "İngiliz Hasta"daki aşkı arayan hemşire Hana rolüyle aldığı en iyi yardımcı kadın oyuncu Oscar'ını kazandıktan sonra ülkesinde bir milli kahramana dönüşen oyuncu, bir kez daha Anthony Minghella ile çalışma fırsatını yakalamaktan memnun. Kendisi de iki çocuk annesi olan ve her zaman onları medyadan uzak tutan Binoche, Amira'nın çocuğu için her şeyi yapmaya hazır, kocasının Bosna'daki ölümünden beri yıllardır hiçbir ilişki kurmamış karakterini canlandırmakta zorlanmamışa benziyor. Rolüyle ilgili olarak: "Göçmenleri adeta bir köşeye koyarız ve onlar hakkında düşünmeyi, konuşmayı pek istemeyiz. Başkalarının aldığı kararlar yüzünden çıkan bir savaştan dolayı insanların hayatı nasıl değişir? Kendi ülkesinde piyanist, bilim adamı ya da öğretmenken, başka bir ülkede temizlikçi ya da terzi olmak nasıl hissettirir? Böyle bir durum karşısında nasıl güçlü kalırsınız?" gibi soruların cevaplarını arayan Binoche'un aksanlı İngilizce'sinin bu denli başarılı olmasının nedeni de



Yönetmen Anthony Minghella ve gözde oyuncusu Jude Law.



İş başa düşüyor ve Will hırsızın peşinde, hayatını değiştirecek olayları tetikliyor.

babaannesinin Polonya göçmeni oluşu ve tıpkı Amira gibi terzilik yapması. Fransızca konuşurken araya kattığı Lehçe kelimeleri hatırlayan Binoche, Amira ile babaannesinin yaşamlarının benzerliğinden çok etkilendiğini ve bu rolle pek çok zorluk çeken babaannesine olan şükran borcunu ödemeye çalıştığını belirtiyor.

Amira'nın aslında adı Mirsad olan ama Londra'daki hayatında Miro'yu kullanarak bir şekilde bu Batılı hayata uyum göstermeye çalışan oğlunu, 15 yaşındaki Rafi Gavron canlandırıyor. Seçmelerde özellikle "Free Running" yani serbest koşudaki yeteneğiyle Minghella'nın beğenisini kazanan Gavron, aslında Miro'nun mimar olmak isteyen, temiz ruhlu bir genç olduğunu söylüyor. Miro akrobatik serbest koşu yeteneğini amcasının hırsızlık şebekesinde bazen bir marka ayakkabı ya da bir kıyafet uğruna çalıp çırpmak için kullanıyor.



Fransızların çağırdığı adıyla "La Binoche" hüzünlü Amira karakterinde gene döktürüyor.

Rafi Gavron, bu ilk oyunculuk denemesindeki başarısıyla İngiliz Bağımsız Film Ödülleri'nde umut vaat eden genç oyuncu dalında aday oldu. "Truly, Madly, Deeply"de başrolde oynayan Juliet Stevenson, Liv'in psikiyatristi olarak kısa ama etkili bir rolde karşımıza çıkıyor. Filmde alışılmış kalıplara uymayan bir polis de var: Ray Winstone'un canlandırdığı Bruno, yıllardır suç camiasında deneyim kazanmış, artık insanları gördüğü anda tanıyabilen tam bir insan sarrafı. Üstelik içten içe Miro'nun iyiliğini isteyen, izafiyet teorisinden bahsederek Will'in bakış açısını genişletip zenginleştirmeye çalışan nevi şahsına münhasır bir tipleme. Amcası tarafından kullanılan Miro'nun masumiyetini yeniden kazanmasını istiyor.

Küreselleşmenin bir sonucu olarak taşradan büyük şehre göç etmenin yerini ülkeden ülkeye göçler aldı ve dünya giderek küçüldü. Bunun getirdiği pek çok kolaylığın yanı sıra acı bedelleri de var. İşte bu bedellere ayna tutmak açısından önemli bir film olan "Hırsız", affetmeyi, hoşgörüyü, empati kurmayı ve sevgiyi öneriyor. Özellikle Robin Wright Penn ve Juliette Binoche'un oyunculuklarıyla göz dolduran film, eli yüzü düzgün bir Minghella filmi olarak izlenmeyi hak ediyor.

İNGİLİZ SİNEMASININ YÜZ AKI

Anthony Minghella, yönetmenliğinin yanı sıra bir senarist ve oyun yazarı. Mr. Wonderful dışındaki tüm filmlerinin senaristliğini de üstlenen 1954 doğumlu İngiliz yönetmenin adını tüm dünya "İngiliz Hasta" ile duydu. Bu bol ödüllü film, kendisine 1996'nın en iyi yönetmeni Oscar'ını da kazandırmıştı. Yazmaya ve yapımcılığa daha çok zaman ve enerji ayırması, Minghella'nın az sayıda ama içeriği zengin filmler çekmesini sağlıyor ve tabii bir sonraki projesi merakla bekleniyor. "Hırsız"dan sonra Liz Jensen adlı bir yazarın "The Ninth Life of Louis Drax" adlı gerçeküstü ögelerle bezeli psikolojik gerilimini çekmek üzere kolları sıvayan yönetmenin, 90'larda başlayan yönetmenlik macerasını hatırlatmak istedik ve uzun metrajlarına bir göz attık.



Truly, Madly, Deeply (1991)

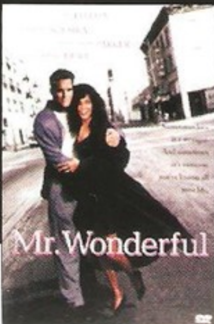
Oyn: Alan Rickman, Juliet Stevenson

Minghella'nın ilk sinema filmi eleştirmenlerce beğenilmiş ve bol yıldız toplamıştı. Yönetmen, Nina rolünü, yeteneğine güvenip çok beğendiği tiyatro oyuncusu Juliet Stevenson için yazdığını belirtmişti. Hayat, ölüm, aşk ve ilişkilerle ilgili olarak Demi Moore ve Patrick Schwayze'nin başrolde parladıkları "Ghost"u hatırlatan film, konuya tabii daha Avrupai bir tarzda yaklaşıyor. Birbirine aşık Nina ve Jamie'nin (Alan Rickman) mutlulukları, Jamie'nin bir kaza sonucu ölümüyle sona eriyor, ama günün birinde Jamie -tam olarak ölmediği için!- geri geliyor. Üstelik sadece kendisi değil, öbür dünyadan arkadaşları da video seyretmek için Nina'nın misafiri oluyor. Film adını, Nina ve Jamie'nin birbirlerine olan sevgilerini dile getirirken uydurdukları tekerlemeden alıyor. Minghella, Juliet Stevenson'ı "Hırsız"da, psikiyatrist rolünde karşımıza çıkardı. Bu eğlenceli ve romantik fantezi, bir ilk film olarak yönetmeninin adını uluslar arası çapta duyururken, özellikle senaryosu, başta BAFTA olmak üzere pek çok ödüle layık görüldü. Stevenson ve Rickman'ın performansları da hem övgü hem ödül topladı.

Mr. Wonderful (1993)

Oyn: Matt Dillon, Mary Louise Parker, William Hurt

Minghella'nın ABD'deki ilk filmi, pek çok bildik ve yetenekli oyuncuyu bir araya getiren bu romantik komediydi. New York'ta çekilen filme yöneltilen en büyük eleştiri, inandırıcı olmaması ve ne komediyi ne de romantizmi tam olarak işleyememesiydi. Belki de sebep, Minghella'nın senaryoda parmağının olmayışıydı. Matt Dillon, elektrikçi Gus'ı, Annabella Sciorra ise ayrıldığı eşi Lee'yi canlandırıyordu. Gus'ın hayali, arkadaşlarıyla bir bowling salonu açmaktı, ama bunun için eski eşine ödediği nafakaya ihtiyacı vardı. Bunu elde edebilmesinin tek yolu da karısının birisiyle evlenmesiydi. Böylece Gus, Lee için "harika" koca adaylarını aramaya başlıyor ama tahmin edileceği üzere çift, birbirlerini aslında ne kadar seviyor olduklarını keşfediyordu! Yardımcı rollerde William Hurt ile Vincent D'Onofrio'nun varlığı filme renk katmıştı.



İngiliz Hasta/The English Patient (1996)

Oyn: Ralph Fiennes, Juliette Binoche, Kristin Scott Thomas, Willem Defoe, Colin Firth

Sri Lanka doğumlu yazar Michael Ondaatje'nin 1992'de İngiltere'nin prestijli Booker Ödülü'nü kazanmış romanı "İngiliz Hasta", karmaşık dokusu, zaman atlamaları ve duygu yoğunluklu anlatımıyla, beyazperdeye uyarlaması cesaret ve yetenek isteyen bir eserdi ve bu zor görevin altından kalkabilen kişi, Anthony Minghella oldu. Güçlü oyunculukların da katkısıyla ortaya göz kamaştırıcı bir sonuç çıktı. Aşkın, ihanetin, sadakatin iç içe geçtiği bu epik melodram, 12 dalda Oscar adayı oldu ve dokuzunu kazandı. Akıldan çıkmayan diyalogları, Kuzey Afrika çöllerinden Toskana'ya uzanan göz kamaştırıcı resimleri, unutulmaz müziği ve olay örgüsünün başarıyla kurgulanışıyla zihinlere kazınan film,



başroldeki Fiennes, Binoche ve Thomas'ın yanında Colin Firth, Willem Defoe ve Naveen Andrews'un yarattığı unutulmaz karakterlerle, 1990'ların "Kazablanka"sı olarak anılmakta.

Yetenekli Bay Ripley/The Talented Mr. Ripley (1999)

Oyn: Jude Law, Matt Damon, Gwyneth Paltrow

Polisiye yazarları içerisinde apayrı bir yeri olan Patricia Highsmith'in unutulmaz kötü karakteri "Yetenekli Bay Ripley" 1960'ta Rene Clement tarafından filme çekilmiş ve Tom Ripley'i Alain Delon canlandırmıştı. Alain Delon, sadece 24 yaşında ve üçüncü sinema filminde oynamasına rağmen bu son derece zeki, ama ahlaki zaaflara sahip psikopat karakteri büyük bir başarıyla perdeye taşımıştı. Minghella'nın perdeye taşıdığı Ripley de, son derece olumlu eleştiriler aldı.



Delon'un ruhsuz ve zevk için öldüren Ripley yorumuna karşılık Matt Damon, sadece son çare olarak cinayeti seçen, örtük eşcinselliğini son derece naif bir şekilde nüanslarla hissettiren bir Ripley yaratmıştı. Ayrıca Clement, öyküye ve gerilimi tırmandırmaya ağırlık verirken Minghella karakterlere odaklanmıştı. Öte yandan Jude Law oynadığı zengin playboy rolüne cuk oturmuş; yeni bir oyuncu-yönetmen ikilisi de böylece doğmuştu. Matt Damon ve Jude Law, filmin müziklerine şarkıcı ve çalgıcı olarak da katkıda bulunmuş ve yeteneklerini sergilemişlerdi: Law, saksafon; Damon ise piyano çalmış ve birlikte "Tu Vuo'Fa l'Americano"yu seslendirmişlerdi.

Soğuk Dağ/ Cold Mountain (2003)

Oyn: Nicole Kidman, Jude Law, Renee Zellweger, Natalie Portman, Donald Sutherland

Charles Frazier'in romanından yapılan uyarlamada bu kez Amerikan İç Savaşı'nda geçen bir aşk öyküsünü ele alıyordu Minghella. Hikayeyi biraz uzatmakla eleştirilse de genel olarak beğeni kazanan "Soğuk Dağ" Minghella'nın yönettiği en pahalı prodüksiyonlardandı. Kuzey Carolina'nın Soğuk Dağ adlı bölgesine vaiz babasıyla beraber gelen Ada Monroe, sadece birkaç kez gördüğü ama aşık olduğu Inman'ın (Jude Law) Amerikan İç Savaşı'ndan dönüşünü bekler. Ama babasının ölümüyle, şehirli bir kadın olarak dağda doğayla mücadele ederek var olma savaşı verir. Kendisine bu konuda erkek gibi güçlü ve becerikli Ruby (Renee Zellweger) yardımcı olur ve iki kadın, kendi yaşam savaşlarını kazanmaya çalışır. Bu arada savaş biter ve yaralı Inman Soğuk Dağ'a ve Ada'ya dönmek için uzun bir yola düşer. Bu süreçte savaşın berbat manzaraları ve birbirinden farklı insan dramlarıyla karşılaşacaktır. Gerek görsel gerekse oyuncu zenginliğiyle göz dolduran film, yedi dalda Oscar'a aday gösterildi ama bunlardan sadece En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu dalındaki ödülü kazandı.



2001'de "Bridget Jones'un Günlüğü" ve 2002'de "Chicago" ile en iyi kadın oyuncu Oscar'ına aday olan Renee Zellweger, "Soğuk Dağ"daki becerikli, sözünü esirgemeyen ve o yıllarda rastlanması zor bağımsız bir kadın karakter olan Ruby sayesinde ilk Oscar'ını aldı.

DOSYA 2006 Değerlendirmesi

YILIN 50 FİLMİ

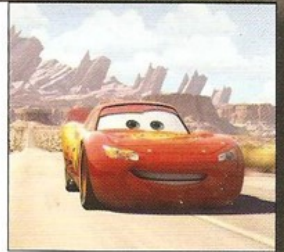
Dergimizin yıllık değerlendirmesi kapsamında hazırladığımız 50 filmlik geleneksel listeyi çıkarmakta bu kez her zamankinden fazla zorlandık. Çünkü 2006, vizyondaki film sayısı çeşitliliği ve kalitesi bakımından hayli zengin bir yıldı. 230'u aşkın film izleyiciyle buluştu. Elbette bundan şikayetçi değiliz. İşte bize göre geçtiğimiz yılın akılda kalan ve bir şekilde öne çıkan filmleri...

» 13 (Tzameti)



Yönetmen: Gela Babluani
Niçin görmeliydiniz: Özellikle son yarım saatte zirveye çıkan müthiş gerilimi ve orijinal senaryosundaki o şık kara film dokusu için. Gürcü yönetmen Gela Babluani'nin, gösterildiği tüm festivallerde ilgi odağı olan bu ilk uzun metraj filmindeki başarısı görülmeye değerdi. Fransa-Gürcistan ortak yapımı film, habis hislerle örülü görselliği ve merak duygusunu ayakta tutan senaryosuyla dikkat çekiyordu. Aynı zamanda göçmenlik meselesi ve Avrupa'nın göçmen nüfus üzerinde estirdiği kasırga üzerine de filmin ağır eleştirileri vardı. Bununla beraber filmin kurgu ile ilgili sebeplerden kaynaklanan bir tempo problemi de söz konusuydu ve bu durum filmi epey aşağılara çekiyordu.

» Arabalar (Cars)



Yönetmen: John Lasseter, Joe Ranft
Niçin görmeliydiniz: Disney'in, Pixar'a ve iç işlerine olan müdahalelerine son veren film olması nedeniyle. Filmdeki araba yarışı sahnelerinin, gerçek hayattakinden daha heyecanlı olması da apayrı bir gerekçe kuşkusuz.
Geçtiğimiz sezon içersinde gösterime giren animasyonların yarıdan fazlasında hayvanlar aleminden perdeye sıçrayan öykülerin yer aldığını, ayıları, zebraları, penguenleri konuşturmayı marifet bilen stüdyoların cirit attığını düşünürsek, filmin bu tablo içersinde parıldadığını söylememiz yanlış olmaz. Hoş, arabalara kaş göz çizmenin de büyük bir yaratıcılık olduğunu savunamayız.

Atalarımızın Bayrakları (Flags Of Our Fathers)



Yönetmen: Clint Eastwood
Niçin görmeliydiniz: Çift Oscar'lı yönetmen Eastwood'un kariyerinde oldukça farklı bir yerde duran filmin, kahramanlık olgusunu yerden yere vuran politik mesajı için. Eastwood "Atalarımızın Bayrakları"nda olgunluğunu perdeye yansıtmakla kalmıyor, ele aldığı meseleye hem kendi ülkesi, hem de filmin muhatabı olan dünyanın geri kalanı açısından bakarak, vicdanı olan bir film ortaya koyuyordu. Kimileri içinse bu bir "büyüklük bizde kalsın" gösterisiydi. Yine de, Eastwood imzası taşıyan ve meselenin Japonya tarafından nasıl göründüğünü perdeye yansıtan "Letters From Iwo Jima"yı izlemeden filmi yorumlamak, 10 dakika arada bir filmi yorumlamaktan farksız.

Babil (Babel)



Yönetmen: Alejandro Gonzales Inarritu
Niçin görmeliydiniz: 2000'li yılların en önemli sinemacılarından Inarritu'nun üçlemesini sonuçlandıran film olması hasebiyle. Ayrıca, Brad Pitt'in en yorgun, en çaresiz performanslarından birini sunduğu, senaryo yazarı Guilleromo Arriaga'nın iletişimsizlik üzerine önemli kelamlar ettiği, acıyla dolu ama bunun üzerinden prim yapmayan senaryosu için. Elbette ses getiren her film gibi Babil için de görüşler çeşitliydi. Kimisi Arriaga ve Inarritu ortaklığının artık baygınlık verdiği kanısındaydı, kimisi ise filmin mevcut dünya düzeni üzerine sağlam bir tokat indirdiği hususunda yeminler ediyordu. Bir şekilde, kimse filme kayıtsız kalamadı.

Beş Vakit

Yönetmen: Reha Erdem
Niçin görmeliydiniz: Sonradan sinemamızda mihenk taşı haline gelebilecek bir başyapıt adayını, üretildiği dönem içersinde idrak edebilmek için. Reha Erdem'in çok yönlü bir yönetmen olduğunu cümle aleme ispat ettiği filmi, daha önce "Kaç Para Kaç"ta takdir edip, "Korkuyorum Anne"de vurulduğumuz görüntü yönetmeni Florent Herry'nin görsel işçiliğiyle de zihinlere kazındı.



Çocukluk, taşrada zaman ve mevcut gerçeklikten yola çıkarak kendi gerçekliğini yaratan köy kavramlarıyla "Beş Vakit", bir şekilde içimize işlemeyi başarmıştı. Yine de yapım, köyün gerçekliğine uymadığını düşünen kimi pürist eleştiriler de aldı.

Borat



Yönetmen: Larry Charles
Niçin görmeliydiniz: Sacha Baron Cohen, Ali G. ve Borat mefhumlarından haberdarsanız eğer, şüphesiz görmek üzerinize farzdı. Ancak tüm bunlardan bihaber olsanız dahi, ülkelerarası diplomatik krizlere yol açabilecek kudretteki bu mizah olayına kayıtsız kalmamak maksadıyla filmi görebilirdiniz. Komedyen S. B. Cohen'in yarattığı bir karakter olan Kazak yiğidi Borat'ın ABD'de yaşadığı maceralar, tuvalet mizahıyla zeki iğnelemeler arasında gidip gelen ve can sıkmayan bir seyirlikti. Ancak zamanında çok daha anlı şanlı siyasi taşlamaları izlemiş izleyiciler olarak Borat Türk halkını pek açmamış olacak ki, gişede pek ilgi görmedi.

Casino Royale



Yönetmen: Martin Campbell
Niçin görmeliydiniz: Bond efsanesine getirdiği yeni soluk için. Hatta bu devrim niteliğindeki müdahaleye "yeni bir soluk" deyip geçmek hiç de adil değil. Zira film, 40 yıldır süregelen ve zamanla cazibesini yitiren Bond efsanesinin bütün mitlerini yeniden yorumluyor, düpedüz soğukkanlı ingiliz ajanımızın genetik şifresiyle oynuyordu. Daniel Craig'in performansı ve imajı ise dört dörtlüktü. Öte yandan, Bond serilerinin klasik akışından memnun bir biçimde hayatını sürdüren hayranlar için "Casino Royale"in tam bir şok etkisi yarattığını söylemek ve filmin aldığı tepkileri iki yönlü olarak değerlendirmek de mümkün.

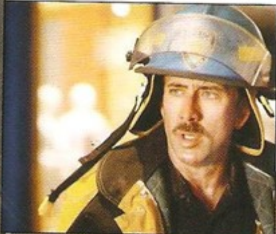
Da Vinci Şifresi (The Da Vinci Code)

Yönetmen: Ron Howard
Niçin görmeliydiniz: Tüm dünyada aylarca konuşulan ve Hristiyan alemini galeyana getiren bir fenomenle ilgili fikir sahibi olabilmek için. "Da Vinci Şifresi" klasik bir tepki olarak kitabın hayranları tarafından burun kıvrılan bir uyarlama oldu. Gerek kopardığı yaygara, gerekse kitabı okumamış kimselere meseleyi 150 dakika dahilinde aktarması hasebiyle cazip bir yönü olduğu ise kesindi. Hans Zimmer'in tema müziği, Ian McKellen ve Paul Bettany'nin performansları dikkat çekiyordu. Yine de filmle ilgili olarak "Kitabı daha iyiydi" klişe yorumunu bir adım öteye taşıyıp "Kitabı 'bile' daha iyiydi" dememiz mümkün.



Dünya Ticaret Merkezi (WTC)

Yönetmen: Oliver Stone
Niçin görmeliydiniz: Stone'un hiçbir zaman rayına oturmayan politik tavrındaki en net virajı kaçırmamak, "Amerika'nın muhalif sesi Stone" yaftasının gerçek bir safsataya dönüşümüne şahitlik etmek için. Stone 11 Eylül saldırılarına polislerin, itfaiyecilerin gözünden baktığı filmde, bir memur yönetmen gibi çalışmakta beis görmemiş, hazır bir projeyi hayata geçirmek için çalışmıştı.



Venedik Film Festivali'ndeki "Bu karanlık zamanlarda umut verici bir film" yaptığına dair iddialı açıklamasıysa filmin birkaç gömlek üzerinde kalmıştı.

Dönüş (Volver)



Yönetmen: Pedro Almodovar
Niçin görmeliydiniz: Penelope Cruz'un filme ismini de veren "Volver" adlı şarkıyı (Ki Bol-Ber olarak telaffuz ediliyormuş) kendi sesinden dillendirdiği müthiş sekans için. Cannes Film Festivali'nde Almodovar'a En İyi Senaryo ödülü getiren film ustanın birçok hayranını tatmin etti etmesine ancak, onun 80'li yıllardaki hırçın ve eğlenceli halinin asla geri gelmeyeceğine ikna olup, film sonrasında canı sıkılanlar da mevcuttu. Bununla beraber Almodovar, "Hable Con Ella/Konuş Onunla"da komadaki bir genç kızı hamile bırakan erkek karakteri akladığı gibi, bu kez de bir cinayet vakasını aklamakta sakınca görmüyordu.

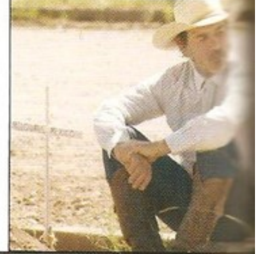
» Eve Dönüş



Yönetmen: Ömer Uğur
Niçin görmeliydiniz: Hem ülkemizde eli yüzü düzgün örneğine rastlamanın zor olduğu cinsten bir politik film olarak, hem de 12 Eylül'e yaklaşımıyla ilgiyi hak ediyordu. Antalya Film Festivali'ndeki ilk gösterimi sık sık alkışlarla kesilen filme, bu festivalden iki de ödül çıkmış, Sibel Kekilli En İyi Kadın Oyuncu, Civan Canova ise En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu dalında Altın Portakal almıştı. Özellikle Civan Canova'nın performansı üst düzeydi, ancak zaman zaman bu müstehzi polis karakterinin filmin yapısına zarar verdiğini düşünenler de vardı. M. Ali Alabora'nın başrol için iyi bir tercih olup olmadığı ise tartışmaya açıktı.

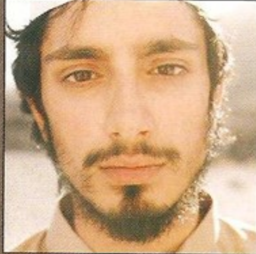
» 3 Defin (The Three Burials Of Melquiades Estrada)

Yönetmen: Tommy Lee Jones
Niçin görmeliydiniz: Son yıllarda rol aldığı farazi filmleri unutmak ve Tommy Lee Jones'un içindeki yönetmenlik cevherini görebilmek için. Senarist Guillermo Arriaga'nın elinden çıkan belki de en etkileyici metin olan "3 Defin"de, Jones'un Ariaga ile olan ortaklığının Inarritu-Ariaga ortaklığının da ötesinde bir sonuç verdiğini iddia edenler mevcuttu. Filmin şiddet dozunu abartılı bulanlar ya da finalini Lynch filmlerine benzetenler de oldu. Ariaga'nın "suçluluk duygusuyla hayatı kaymış" karakterleri ise yine sinir bozmaktaydı.



» Guantanamo Yolu (The Road To Guantanamo)

Yönetmen: Michael Winterbottom, Mat Whitecross (Yardımcı Yön.)
Niçin görmeliydiniz: Winterbottom'ın ülkesi İngiltere'ye ve ABD'ye yönelik eleştirisini ayakta alkışlamak, Guantanamo Hapishaneleri'nde işlenen insanlık suçlarını hiçbir zaman unutmamak için. Berlin Festivali'nden ödülle dönen filmin, festivalde boy gösteren iki oyuncusu Riz Ahmed ve Farhad Harun, İngiltere'ye döndüklerinde hava alanında alıkoyulmuş, politik filmlere bir daha bulaşıp bulaşmayacakları ile ilgili sorguya çekilmiş, "demokrasi bayraktarı" iki memleketin utanç hanesine "şık" bir gol daha eklenmişti.



» Kader



Yönetmen: Zeki Demirkubuz
Niçin görmeliydiniz: Ufuk Bayraktar'ın perdeyi yerle bir eden performansı için, Vildan Atasever'in Uğur olup çıktığı, otelde geçen nutuk sahnesi için, Bekir ve Uğur arasında geçen hemen her karşılıklı diyalogun yarattığı deprem etkisi için ve tabii Demirkubuz'un akıp çağladığı inanılmaz finali için. Herkesin izlemek için benzer birçok gerekçe bulabileceği filmde, Demirkubuz'un tüm başarısı bir yana, müzik seçimiyle de filmin şiddetini ikiye katladığını söylememiz mümkün. Antalya Film Festivali'nden En İyi Film ödülüyle dönen "Kader", sadece son yılların en iyi filmlerinden biri değil aynı zamanda en acı verici olanlarından biriydi.

» Köstebek (The Departed)



Yönetmen: Martin Scorsese
Niçin görmeliydiniz: Her şeyden önce, "bu yılın Scorsese filmi" olması hasebiyle. Daha sonra, Jack Nicholson'ın ve Leonardo DiCaprio'nun karşı karşıya geldiği hemen her sahne için. Muhtemelen bu yıl da Scorsese'ye bir Oscar heyecanı yaşatacak olan film, geçtiğimiz yıl olduğu gibi Scorsese ve Eastwood'u bu yarışta yine karşı karşıya getirecek. Film birçok kişi tarafından alkışa boğuldu. Kimisi de filmi, son on yıl içersinde sinemasında kendine özgü değişikliklere giden Scorsese için bir geri adım olarak gördü. Bunun en önemli sebebi "Köstebek"in çok iyi bir filmin yeniden çevrimi olmasıydı.

» Karayip Korsanları: Ölü Adamın Sandığı

Yönetmen: Gore Verbinski
Niçin görmeliydiniz: Müthiş kaçış sahneleri için. Johnny Depp'in şahane kompozisyonunu aynı başarıyla sürdürdüğü bu devam filminde, yanına eklenen Billy Nighy'nin Davy Jones kılığındaki müthiş gösterisi için. Her ne kadar film, serinin gidişatı açısından fazla umut verici bulunmasa da, özellikle Sparrow'un gösterdiği "yiğitlik" ve ilk filme müthiş bir biçimde bağlanan finaliyle yapım, üçüncü film için ilgiyi ayakta tutmayı başardı. Filmin en temel problemi, Sparrow ve tüm ana kadronun ilk filmdeki amaçlarını ve motivasyonlarını yitirmiş olmalarıydı. Ancak son filmi izlemeden yorum yapmanın da pek alemi yok gibi...



» Kurtlar Vadisi: Irak

Yönetmen: Serdar Akar
Niçin görmeliydiniz: Söylemini tasvip edin etmeyin, diziyi beğenin beğenmeyin, yine de filmden ve kopardığı tartışmadan şu ya da bu şekilde haberdarsanız, söyleyecek bir iki kelimeyi zihninize yazmak için de olsa izleyebilirdiniz. Ayrıca Türk sinema tarihinin en pahalı ve en çok izlenen filmi olması da filmi bir şekilde izlemek için sizi motive edebilir. Gelgelelim filmin sinemasal özellikleri açısından aynı şeyi söylemek zor. Politik olarak da, gazete, televizyon haberlerini aynen senaryoya eklemekten öteye gidemeyen bir yönü olduğu aşikar. Aksiyon sahneleri ise üçüncü sınıf tv filmlerinden öteye gidememişti.



» Lütfen Beni Öldürme (Stranger Than Fiction)

Yönetmen: Marc Forster
Niçin görmeliydiniz: Zach Helm'in mükemmel senaryosu için. Film, zehir gibi bir zihin tarafından üretildiği her halinden belli olan bir metne sahipti ve gücünü de büyük ölçüde bu senaryodan alıyordu. Ayrıca bu "tanrı yazar, kul karakter" alegorisi, Marc Forster'a da ilaç gibi geldi ve yönetmenin "Stay" gibi vasat bir yapım sonrasında kariyerine zeval vermeden ilerlemesini sağladı. Gerçek bir yazar filmi olarak dört dörtlük yazılmış ve yönetilmiş bu belki biraz fazla naif film, Will Ferrell'ın bile sevimli bir yönü olabileceği fikrine alışmamızı da sağladı. (Daha neler!)



Miami Vice



Yönetmen: Michael Mann
Niçin görmeliydiniz: Mükemmel gece çekimleri, çatışma sahnelerini bu loş atmosfere taşıyan harika görüntü ve mizansen çalışması için. Geçtiğimiz yılın ve takriben şöyle bir 4 yılın en çok beklenen filmlerinden olan "Miami Vice" kimileri için hayal kırıklığı olsa da, Mann'in hayranlarını tatmin edici birçok özelliği de bünyesinde barındırıyordu. Erkek karakterler arasındaki çatışmalar, gerçek mekanlarda çekilen sahneler filmin artılarıydı. Ancak "Miami Vice"da bizleri üzen, aceleye gelmiş aşk hikayesi ve dramatik yapısındaki boşluklardı. Colin Farrell'in uyuşturucu problemi nedeniyle süngere dönen zihni ve boş bakışları da filme zarar veren unsurlardandı...

Prestij (The Prestige)

Yönetmen: Christopher Nolan
Niçin görmeliydiniz: Çok zor bir senaryoyu, yine çok zor bir kurguyla izleyiciye aktaran Nolan kardeşlerin dehası için. Senaryo yazarı Jonathan Nolan "Prestij"den bahsederken "Sihirle ilgili ama kendisi de sihirbazlık numarası olan bir film" demiş, bizler yerimizde şöyle bir irkilip, bu kelamı basın toplantılarında ya da stüdyoların hazırladığı basın bültenlerinde yer alan abartılı cümlelerden biri sanmıştık. Meğer Nolan, kendisinin ve ağabeyinin ne yaptığını en iyi biçimde ifade etmiş ve filmlerde senaryo doktoru, bilim insanı, mantık kumkuması ve hukuk uzmanı kesilen kesime şık bir nanik yapmış...



Rüya Bilmecesi (Science Of Sleep)

Yönetmen: Michel Gondry
Niçin görmeliydiniz: Michel Gondry'nin, *Charlie Kaufman olmadan da* harikalar yaratabileceğine ikna olmak için. Geçtiğimiz yıl iki süper filmiyle birden karşımıza gelen yetenek küpü Gondry'nin senaryosunu yazıp yönettiği "Rüya Bilmecesi", son derece sevimli ama bir o kadar da hüzünlü havasıyla izleyicileri derinden etkilemeyi başarmıştı. Gondry'nin, bizde geçtiğimiz yıl gösterime girebilen muhteşem filmi "Eternal Sunshine Of The Spotless Mind"a göre nispeten daha küçük çaplı ve kendi halinde bir film olan "Rüya Bilmecesi", tasarım harikası görselliğiyle de dikkat çekiyordu.



Son Umut (Children Of Men)



Yönetmen: Alfonso Cuaron
Niçin görmeliydiniz: *Mizansene izleyiciyi de* dahil eden aktüel kamera kullanımı ve tek planda çekilmiş o şok edici çatışma sahneleri için. Julianne Moore'un gözümüzün önünde harcandığı muazzam sekansla başlayıp, filmin sonundaki meydan savaşında ayyuka çıkan bu tek planda çekilen sahneler, hikayenin distopik atmosferine inanılmaz derecede uyumluydu. Arka planda ise gerek afişetler, gerek gazeteler, gerekse kalabalıkların attığı sloganlarla "bugüne dair" çok şey söyleyen bir "gelecek filmi"ydi. Film, tüm hikayeyi bugünün Londra'sında hareket ettiriyor, bunu özellikle belirtmek içinse, kentin krokisiyle sürekli oynuyordu.

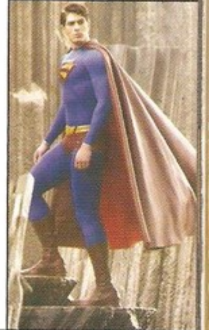
Sudaki Kız (Lady In The Water)

Yönetmen: M. Night Shyamalan
Niçin görmeliydiniz: Paul Giamatti'nin müthiş performansı ve Shyamalan'ın tek mekanda geçen filmde sergilediği mizansen başarısı için. Shyamalan kendisine biçtiği önemli rolle (dünyayı değiştirecek kitabın yazarı) ve oyunculuk konusundaki yeteneksizliğiyle filmine zarar verirken, hikayeye eklediği eleştirmen karakteri üzerinden söyledikleriyle de kendisini gülünç duruma düşürüyor, bir sinema filmi üzerinden şahsi polemiklerini sürdürüyor olması can sıkıyordu.



Süpermen Dönüyor (Superman Returns)

Yönetmen: Bryan Singer
Niçin görmeliydiniz: Filmde önemli bir yer teşkil eden o müthiş uçak sahnesi için. "Superman Dönüyor", Bryan Singer gibi bir yönetmen için beklenenin altında bir film olmuş, ne klasik serinin ve çizgi romanın hayranlarına yaranabilmiş, ne de seriden bir şekilde haberi olan meraklı kimseleri salondan memnun uğurlayabilmişti. Filmin olumlu yanları ise yeni Superman Brandon Routh'un rolüne büyük bir uyum sağlaması, yıllardır küçük rollerde yer alan Kate Bosworth'u ise dünya aleme tanıtması olmuştu. Bununla beraber, modern serinin başlangıç filmi olarak ileride ne gibi bir işlev göreceğini de bekleyip göreceğiz elbette.



Transylvania

Yönetmen: Tony Gatlif
Niçin görmeliydiniz: Başlangıcında Zingarina'nın, finalde ise Çangalo'nun yaşadığı "kaybetme korkusu" arasındaki müthiş simetri için. Birol Ünel'in kafasında bira şişelerini kırarak dans ettiği, yine Asia Argento'nun pistte kırılmadık tabak bırakmadan efkarlı biçimde salındığı şahane anlar için. Cezayir asıllı büyük yönetmen Tony Gatlif'in ülkemizde ticari gösterim olanağı bulan ve fazla ilgi görmemesi ile bizleri üzüntüye boğan filmi "Transylvania", yönetmenin Çingene kültürüne adadığı üç filminden sonra ("Latcho Drom", "Gadjo Dilo", "Vengo") bir kez daha benzer öykülere yöneldiği bir filmiydi.



Uçuş 93 (United 93)



Yönetmen: Paul Greengrass
Niçin görmeliydiniz: Geçtiğimiz yılın en oturaklı ve en önemli 11 Eylül filmi olması nedeniyle. "Bloody Sunday" ve "The Bourne Supremacy"de yeteneğini konuşturan Greengrass, 11 Eylül saldırılarını, uçağın içindeki yolcuların gözünden anlattığı filminde oldukça başarılı bir atmosfer yaratmayı başarmış ve meselenin hem insani hem de politik boyutuna belli bir mesafeyle yaklaşmayı başarmıştı. Her ne kadar filmin çekildiği topraklarda yaşıyor olması, kimi zaman bu politik mesafeyi aşmasına ve reyini Batı'dan yana kullanmasına sebep olsa da, O. Stone'un "Dünya Ticaret Merkezi"ne oranla epeyce sağduyulu bir filmdi "United 93".

V (V For Vendetta)



Yönetmen: James McTeigue
Niçin görmeliydiniz: Totaliter rejime ait İngiliz Parlamentosu'nun havaya uçurulduğu herhangi bir sahneyi bir daha kolay kolay göremeyeceğiniz için. "The Matirx"in dahi yaratıcıları Wachowski Kardeşler'in projesi olarak hayata geçen "V", Alan Moore'un imzasını taşıyan ünlü bir çizgi romandan uyarlanmıştı. Filmde, "The Matrix"in Ajan Smith'i olarak izlediğimiz Hugo Weaving bir maskenin altından işittiğimiz davudi sesiyle yine harikalar yaratıyordu, Natalie Portman ise bir numaraya vurulmuş saçlarıyla bir başka güzeldi.

X-Men: Son Direniş (X-Men: Last Stand)

Yönetmen: Brett Ratner
Niçin görmeliydiniz: Bryan Singer'ın ne kadar iyi bir yönetmen olduğunu ve Superman Dönüyor için X-Men serisini bırakarak bizlere nasıl bir kötülük yaptığını bir kez daha anlamak için. "Rush Hour" ve "Red Dragon" gibi filmlerden hatırladığımız "piyasa adamı" Brett Ratner'ın elinde sonlanan serinin bu en önemli bölümü, ne yazık ki istenen etkiyi yaratmaktan uzaktı. Bununla beraber, Singer'ın önceki filmlerde kurduğu altyapıyı da çok bozmayan Ratner, en azından karakterlerde bir deformasyon yaratmamıştı.



Yaratıklar (Slither)

Yönetmen: James Gunn
Niçin görmeliydiniz: Midenizin sınırlarını zorlayabilecek yaratık tasarımları ve parodiyle ciddiyet arasında gidip gelen tuhaf atmosferi için. Bir yanıyla David Cronenberg filmlerini, bir yanıyla da zombi filmlerini ve B-Sınıfı ucubelikleri anımsatan "Yaratıklar", Amerikan taşrasına getirdiği ağır eleştirilerle de dikkat çekiyordu. "Videodrome", "The Thing" ve "Rosemary's Baby" gibi filmlere selam çakan göndermeler de oldukça eğlenceliydi. "Yaratıklar", türün yeniden çevrimlere, seks ve şiddet satan ırkçı filmlere teslim olduğu yakın dönem korku sinemasında önemli bir soluktu.



İçerideki Adam (Inside Man)



Yönetmen: Spike Lee
Niçin görmeliydiniz: Denzel Washington ve Clive Owen arasında geçen müthiş diyaloglar için. Biraz "Dog Day Afternoon"u hatırlatan filmde, 1975 yapımı klasikte Al Pacino ve John Cazale ikilisinin gerçekleştiremediği o "mükemmel soygunu" gerçekleştirebilecek bir planın uygulanışına şahit oluyor, finaldeyse hoş bir sürprizle salondan uğurlanıyorduk. Film kimisine fazlasıyla hesaplı ve sade suya tirit gelmişti. Ancak, Bollywood bülbülleri Sukhwinder Singh ve Sapna Awasthi'nin söylediği Chaiyya Chaiyya şarkısıyla açılıp kapanan film, sırf bu parça için bile baş tacı edilmeyi hak ediyordu.

İklimler



Yönetmen: Nuri Bilge Ceylan
Niçin görmeliydiniz: Bir yönetmenin kendi kişisel gelişimine ve şahsi sorgulamalarına şahit olmak için. Elbette müthiş görüntüleri de filmi görmek için önemli bir sebep. Cannes Film Festivali'nden FIPRESCI ödülüyle dönen, Antalya Film Festivali'nde Nuri Bilge Ceylan'a En İyi Yönetmen ödülü getiren ve Amerikan Indiewire Dergisi tarafından yılın en önemli filmleri sıralamasında 12'inci sırayı alan filme, yine Antalya Film Festivali'nden bir de En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu ödülü çıkmış, bu ödül Nazan Kesal'a gitmişti. Ancak filmi, yönetmenin diğer filmlerine nazaran sığ bulanlar da azımsanmayacak düzeydeydi.

Özgürlük Rüzgarı (The Wind That Shakes The Barley)

Yönetmen: Ken Loach
Niçin görmeliydiniz: Loach'un geçmişteki İngiliz politikalarına müsamaha göstermeyen sert ve cesur siyasi tavrını yansıtan sinemasını görmek için. İsmini, ünlü İrlanda halk ezgisinden alan filmi görmek için Loach'un insanı temel alan üslubu da önemli bir sebepti. Cannes Film Festivali'nden Altın Palmiye ile dönen filmde Cillian Murphy'nin performansı görülmeye değerdi. Film, Loach'un en iyi işlerinden biri olarak selamlandı ve kabul gördü. Sırf bu nedenle bile izlemek üzerimize farzdı...



Acı Tatlı Hayat (Dalkomhan insaeng)

Yönetmen: Ji-woon Kim
Niçin görmeliydiniz: Ana karakter Sun-woo'nun nevi şahsına münhasır özellikleri ve elinde meşaleyle koca bir mafya ordusunu dize getirdiği inanılmaz sahne için. Değme arabesk filme taş çıkartacak acı dolu finali ve otorite karşısında çığrından çıkan insanoğlu portresine işaret eden harika alt metni için. Yönetmen Ji-woon Kim'in, "Karanlık Sırlar" ile aldığı övgüleri boşa çıkarmadan, harika bir reji sergilediği yapım, kimisi içinse fazlasıyla "kitch" bir görünüme sahipti. Film gücünü bu tip filmlerden türettiği kendine has estetikten alıyordu.



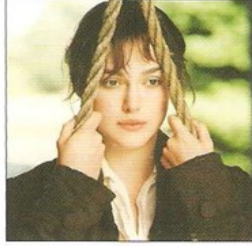
Arka Bahçe (The Constant Gardener)

Yönetmen: Fernando Meirelles
Niçin görmeliydiniz: Meirelles'in "Tanrıkent"tekinden çok daha oturaklı ve şık biçimde kotardığı müthiş kurgusunu görmek için. Film, kurgusuyla Oscar da almıştı. Ünlü yazar John le Carre'nin romanından uyarlanan film, hem hikayedeki Tessa ve Justin Quayle çiftinin aşkını hem de ilaç ticareti üzerinden Afrika'nın sömürüye kurban giden ahvalini başarıyla yansıtıyordu. Politik açıdan sert eleştirilerde bulunan, Avrupa'yı, özellikle İngiltere'yi ağır biçimde suçlayan yapımdaki rolüyle Rachel Weisz En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu dalında Oscar kazanmıştı.



» Aşk ve Gurur (Pride and Prejudice)

Yönetmen: Joe Wright

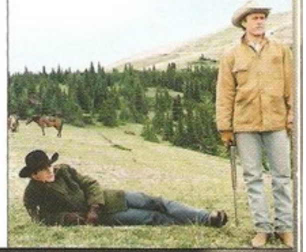


Niçin görmeliydiniz: İleride ismini sıklıkla duyacağınız yetenekli bir yönetmenin çıkış filmini izlemiş olmak için. Daha önce kısa filmler ve televizyon için yaptığı işlerle dikkat çeken Joe Wright, Austen'in ünlü romanından uyarladığı filmde hikayeye son derece özgün bir bakış açısı getirmiş, anlatımıyla da başarılı bir iş ortaya koymuştu. Film, başrol oyuncularından Keira Knightley'e de bir Oscar adaylığı getirmiş, henüz 21 yaşındaki yıldızın bu başarısı da birçok kişiyi hayli şaşırtmıştı.

» Brokeback Dağı (Brokeback Mountain)

Yönetmen: Ang Lee

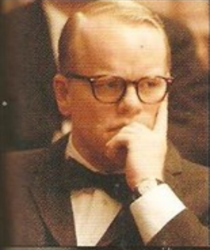
Niçin görmeliydiniz: Sadece muazzam finali için bile her sinemaseverin görmesi gereken bir filmdi. Ang Lee'nin minimalist anlatımı takdire şayandı. En nihayetinde, iki insanın aşkını konu ediyor olmasına karşılık, ülkemizde de sığ bir eşcinsellik tartışmasına neden olan film, En İyi Yönetmen dalında Ang Lee'ye Oscar getirdi, ancak En İyi Film dalında ödülsüz bırakılarak Akademi tarafından da hor görüldü. Filmin, eşcinselliğin toplumdaki yeriyle ilgili cesur şeyler söylemediğini düşünenler de olmuştu.



» Capote

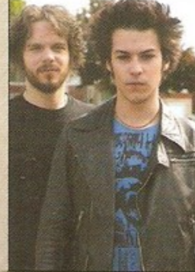
Yönetmen: Bennett Miller

Niçin görmeliydiniz: Philip Seymour Hoffman'ın, kendisine En İyi Erkek oyuncu dalında Oscar kazandıran performansı için. Aktör, filmde kimi zaman rahatsız edici boyutlara varan kimi zaman da hayranlıkla izlenen bir oyuna imza atmış, Akademi üyelerine bile yolunu şaşırtmıştı. Toplumca kabul görmüş tarihi önem taşıyan bir yazar sözkonusu olduğunda, o kişinin cinsel tercihi ve oyuncunun bir eşcinseli canlandırması sorun değildi. Gelgelelim aynı durum bir başka filmde sıradan insanların hayatında kendini gösteriyorsa Akademi aynı hoşgörüyü göstermiyordu. (Bkz.Brokeback Mountain)!



» Çılgın (C.R.A.Z.Y)

Yönetmen: Jean Marc Valee



Niçin görmeliydiniz: Müthiş sanat yönetimi, müthiş (kimi zaman filmi ezen) müzikleri ve oyuncu kadrosunun inanılmaz başarısı için. Ülkemizde ne yazık ki fazla ilgi görmeyen hatta boş salonlara oynayan yapım, Kanada'da yılın olayı haline gelip, düzinelerce ödül kazanmıştı. Yönetmen Jean Marc Valee'nin dördüncü uzun metraj çalışması olan "Çılgın", bir ailenin 30 yılı aşan yaşam öyküsüne odaklanıyor, bu vesileyle ailenin duygusal gelişimi, toplumsal ahlak yargıları ve "değişim" üzerine hoş bir film olup çıkıyordu.

» İyi Geceler İyi Şanslar (Good Night, And Good Luck)

Yönetmen: George Clooney

Niçin görmeliydiniz: David Strathairn'in Ed Murrow rolündeki harika oyunu ve Clooney'nin soğukkanlı yönetmenliği için. Amerika'nın en karanlık dönemlerinden birine damgasını vuran senatör McCarthy'nin komünist avı sırasında, kendisine kök söktüren bir televizyon habercisi olarak Ed Murrow'un portresini çiziyordu film. Renkli çekilip sonradan siyah beyaz olarak basılan görüntülerse, filmin etkisini ikiye katlıyordu. Bu konuyla ilgili olarak Clooney "Filmin renkli hali sitcom'a benziyordu" demişti.



» Maç Sayısı (Match Point)



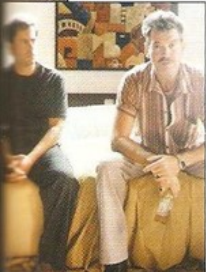
Yönetmen: Woody Allen

Niçin görmeliydiniz: Şahane açılış sahnesi, Allen'ın suç filmlerine yönelmesini dilememize sebebiyet verecek kadar iyi senaryosu ve Jonathan Rhys Meyers'ın iyi oyunu için. Elbette "Scarlett Johansson sevenler derneği" üyeleri için de filmin açık alanda ve yağmur altında gerçekleşen sevişme sahnesi bir kalp krizi nedeni olabilir, bu sahnede ünlü yıldızın görünümü birçok kişinin aklını başından alabilirdi. Film Woody Allen'a En İyi Senaryo dalında bir adet Oscar adaylığı getirmişti. Enrico Caruso'nun harikulade sesiyse, filmi izlerken ses bandından bizlere eşlik eden ayrı bir nimetti.

» Matador (The Matador)

Yönetmen: Richard Shepard

Niçin görmeliydiniz: Pierce Brosnan'ın, göbeği, slip mayosu ve kirli sakalıyla tüm oteli turlayıp sonunda havuza düştüğü muhteşem sahne için. Hırpani, kaba ama profesyonel bir tetikçi olan Julian rolünde Brosnan harikalar yaratıyordu. Ayrıca filmde, aktörün üzerine yapışıp kalan Bond kimliğiyle hafiften dalga geçtiği de aşikardı. Farklı rollerde de başarılı olabileceğini cümle aleme ispat eden Brosnan'a eşlik eden Greg Kinnear da oldukça eğlenceli bir performans sergiliyordu. Film, dozunda mizahı ve başarılı senaryosuyla geçen yılın gözden kaçan iyi seyirliklerindendi.



» Münih (The Munich)



Yönetmen: Steven Spielberg

Niçin görmeliydiniz: Sevsek de sevmesek de, Spielberg'in, mizansen hususunda nasıl bir deha olduğunu bir kez daha görmek için. Hatta bu konuda gerçek bir şov izlemek için. Bu film sonrasında ABD'deki Yahudi lobisinden büyük tepki alan Spielberg, filmini bir barış duası olarak sunsa da, kimileri filmdeki "intikamı" aklayan göndermelerden fazlasıyla rahatsız olmuş, barış duası kelamını samimiyetsiz bulmuştu. Siyasi yönü haricinde ise film, özellikle Janusz Kaminski'nin inanılmaz işçiliği sayesinde muazzam bir görsel yapıya sahipti.

Mürekkep Balığı ve Balina (The Squid And The Whale)

Yönetmen: Noah Baumbach

Niçin görmeliydiniz: Pink Floyd şaheseri "Hey You"nun filmdeki muazzam kullanımı için. Şarkı filmin hem içeriğine göndermede bulunuyor hem de birçok sahnenin üzerine binerek bizlere salonu dar ediyordu. Zira parçalanan bir aileyi anlatırken, en ünlü mısrası "Birlikte dayanabiliriz ama ayrılırsak dağılırız" olan bir şarkıyı temel alan yapımda, ailenin buhranlı genci Walt'ın, şarkıyı kendi bestesiymiş gibi sunması da apayrı bir eğlenceydi.



Narnia Günlükleri (The Chronicles Of Narnia)



Yönetmen: Andrew Adamson

Niçin görmeliydiniz: Her ne kadar geri kalanı için aynı şeyi söyleyemesek de, filmin ilk yarım saatinde doruğa çıkan mükemmel görüntü yönetimi için. Clive Staples Lewis'in klasik haline gelen romanından uyarlanan bu film, Disney'in törpüsünden geçmiş bir fantastik maceraydı. Bu nedenle de, ortada "Yüzüklerin Efendisi" gibi bir sinemasal doygunluk elbette yoktu. Daha mütevazı hatta bir yerden sonra fazlasıyla sıradan bir fantezi dünyası sunuyordu film. Yapım, teknik dallarda da Oscar adaylığı almış, En İyi Makyaj dalında ödülü kazanmıştı.

Saklı (Cache)



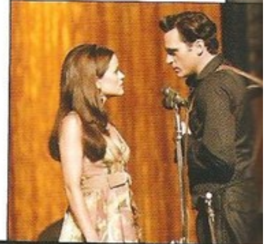
Yönetmen: Michael Haneke

Niçin görmeliydiniz: İnsanı koltuğa mıhlayan inanılmaz intihar sahnesi için. Filmin içindeki yeri açısından da bu sahnenin önemi büyüktü. Haneke soğuk dokunuşunu bu kez de Fransa-Cezayir ilişkisi üzerinden modern Avrupa'ya getirdiği eleştirilerde hissettiriyor, kendisinden başka her şeye kayıtsız kalan milletlere ve onlar geliştiği ölçüde fakirleşen, sömürülen halklara dikkat çekiyordu. "Saklı", Cannes Film Festivali'nde Haneke'ye En İyi Yönetmen ödülü getirdi. Siyad da filmi yılın En İyi Yabancı Filmi seçmişti.

Sınırları Aşmak (Walk The Line)

Yönetmen: James Mangold

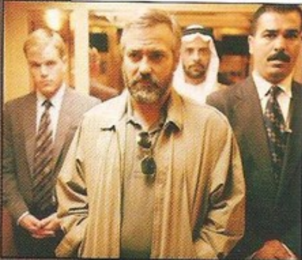
Niçin görmeliydiniz: Joaquin Phoenix ve Reese Witherspoon'un müthiş sahne performansları için (Özellikle "Jackson" adlı parçada). James Mangold'un, geçtiğimiz iki yıla damgasını vuran müzisyen biyografileri içerisinde kendisine apayrı bir yer edinen filmi, efsanevi müzisyen Johnny Cash'in yaşamını otobiyografik kitabından yola çıkarak perdeye aktarıyordu. Filmde kendisini canlandırması için J. Phoenix bizzat Cash tarafından seçilmiş, R. Witherspoon ise En İyi Kadın Oyuncu dalında Oscar kazanmıştı.



Syriana

Yönetmen: Stephen Gaghan

Niçin görmeliydiniz: "Traffic"te de benzer bir başarı sergileyen senarist-yönetmen Stephen Gaghan'ın cesur senaryosu için. Robert Baer'in gerçek olayları konu alan kitabından uyarlanan filmdeki ajan Bob Barnes rolüyle George Clooney En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu dalında Oscar ödülü kazanmıştı. Film, ABD'nin Ortadoğu politikalarıyla ilgili oldukça karmaşık bir olay örgüsünü, büyük bir başarıyla perdeye aktarırken, oyuncu kadrosunun nimetlerinden faydalanmayı da ihmal etmiyordu.



Transamerika (Transamerica)



Yönetmen: Duncan Tucker

Niçin görmeliydiniz: Listede oyuncu performanslarıyla öne çıkan filmlerden biri de "Transamerika" ve evet bu filmi görmek için de en güçlü sebep Felicity Huffman'ın hayrete düşüren oyunu. Ameliyatla kadın olmaya hazırlanırken, geçmişteki ilişkisinden bir oğlu olduğunu öğrenen transseksüel Bree'nin öyküsünü anlatan film, trajik öyküsüne çoğu zaman mizahi öğeleri de yedirmeyi başaran cesur bir filmdi. Bununla beraber, filmdeki mizahın bazı anlarda fazlasıyla sulandığını ve belli bir yerden sonra inandırıcılığını yitirdiğini söylemek de mümkün.

Veda Vakti (Le Temps Qui Reste)



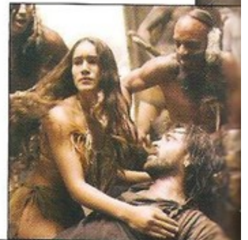
Yönetmen: François Ozon

Niçin görmeliydiniz: Ozon'un bir yönetmen olarak olgunluk emareleri gösterdiği filmin acı verici olduğu kadar huzur dolu olan (bu bakımdan ölümü çok iyi anlatan) finali için. Ayrıca İstanbul Film Festivali'ndeki ilk gösterimi vesilesiyle ülkemizde de ağırladığımız Jeanne Moreau da filmin artılarından biri. Daha önce de filmlerinde ölüm temasına yer veren, ancak "Veda Vakti"nde çok daha sakin ve kişisel bir öykü anlatan Ozon, izleyenleri de oldukça şaşırtmıştı.

Yeni Dünya (The New World)

Yönetmen: Terrence Malick

Niçin görmeliydiniz: Avusturya asıllı Q'Orianka Kilcher'in doğal güzelliği ve Pocahontas rolündeki naif oyunu için. Aynı zamanda, filmin iki buçuk saate varan süresinde bir an bile sarkmayan inanılmaz görüntü yönetimi de filmi görmeniz için geçerli bir sebep. Malick'in, "Amerika'nın keşfi ve Kızılderililerin asimile edilişi" mevzuuna son derece temkinli yaklaştığı ve Pocahontas ile Kaptan Smith'in öyküsüne saplanıp kaldığı filmi, bir noktadan sonra amaçsızca melodrama soyunmuş, dağınık bir aşk öyküsüne dönüşmüş, uzun süresiyle de epey can sıkmıştı.



» FESTİVALLER

25. ULUSLARARASI İSTANBUL FİLM FESTİVALİ

Altın Lale: A Cock and Bull Story - Tristram Shandy: Uyduruk Bir Öykü (Michael Winterbottom)
En İyi Türk Filmi: Beş Vakit (Reha Erdem)
En İyi Türk Yönetmeni: Kutluğ Ataman (İki Genç Kız)
En İyi Erkek Oyuncu: Fikret Kuşkan (Babam ve Oğlum)
En İyi Kadın Oyuncu: Şerif Sezer (Babam ve Oğlum)
Jüri Özel Ödülü: Muğla halkı (Dondurmam Gaymak)
Uluslararası Yarışma'da FIPRESCI Ödülü: A Cock and Bull Story - Tristram Shandy: Uyduruk Bir Öykü (Michael Winterbottom)
Ulusal Yarışma'da FIPRESCI Ödülü: Beş Vakit (Reha Erdem)
Uluslararası Yarışma'da Halk Ödülü: Separate Lies - Ayrı Hayatlar (Julian Fellowes)
Ulusal Yarışma'da Halk Ödülü: Babam ve Oğlum (Çağan Irmak)

43. ANTALYA ALTIN PORTAKAL FİLM FESTİVALİ

En İyi Film: Kader (Zeki Demirkubuz)
En İyi Yönetmen: Nuri Bilge Ceylan (İklimler)
En İyi Erkek Oyuncu: Erkan Can (Takva)
En İyi Kadın Oyuncu: Sibel Kekilli (Eve Dönüş)
En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu: Civan Canova (Eve Dönüş)
En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu: Nazan Kesal (İklimler)
En İyi Görüntü Yönetmeni: Soykut Turan (Takva)
En İyi Senaryo: Önder Çakar (Takva)
En İyi Ses Tasarımı ve Miksaj: İsmail Karadaş (İklimler)
En İyi Kostüm Tasarımı: Ayten Şenyurt (Takva)
En İyi Özel Efekt: Uğur Erbaş (Cenneti Beklerken)
En İyi Makyaj ve Saç: Nimet İnkaya (Takva)
En İyi Laboratuar: Sinefekt (Takva ve İklimler)
En İyi Kurgu: Ayhan Ergüzel (İklimler)
En İyi Müzik: Gökçe Akçelik (Takva)
Avni Tolunay Jüri Özel Ödülü: Takva (Özer Kızıltan)
Behlül Dal Genç Yetenek Ödülü: Ufuk Bayraktar (Kader)
En İyi Belgesel: Gündelikçi (Emel Çelebi)
En İyi Kısa Film: Bir Damla Su (Deniz Gamze Ergüven)
2. Uluslararası Avrasya Film Festivali En İyi Film: The Paper Will Be Blue - Kağıt Mavi Olacak (Radu Muntean)
En İyi Yönetmen: Gyorgy Palfi (Taxidermia)
Eleştirmenler Ödülü: A fost sau n-a fost? - Bükreş'in Doğusu (Corneliu Porumboiu)

59. CANNES FİLM FESTİVALİ

Altın Palmiye: The Wind That Shakes The Barley (Ken Loach)
Jüri Büyük Ödülü: Flandres (Bruno Dumont)
En İyi Yönetmen: Alejandro Gonzalez Inarritu (Babel)
En İyi Erkek Oyuncu: Jamel Debbouze, Samy Naceri, Roschdy Zem, Sami Bouajila, Bernard Blancan (Indigènes)
En İyi Kadın Oyuncu: Penélope Cruz, Carmen Maura, Lola Duenas, Blanca Portillo, Yohana Cobo, Chus Lampreave (Volver)
En İyi Senaryo: Volver (Pedro Almodovar)
Jüri Ödülü: Red Road (Andrea Arnold)
Altın Kamera: A fost sau n-a fost? (Corneliu Porumboiu)
FIPRESCI Ödülü: İklimler (Nuri Bilge Ceylan)

56. BERLİN FİLM FESTİVALİ

Altın Ayı: Grbavica (Jasmila Zbanic)
Jüri Büyük Ödülü: En Soap (Pernille Fischer Christensen) ve Offside (Cafer Panahi)
En İyi Yönetmen: Michael Winterbottom, Mat Whitecross (The Road To Guantanamo)
En İyi Erkek Oyuncu: Moritz Bleibtreu (Elementarteilchen)
En İyi Kadın Oyuncu: Sandra Hüller (Requiem)
En İyi Müzik: Peter Kam (Isabella)
En İyi İlk Film: En Soap (Pernille Fischer Christensen)
FIPRESCI Ödülü: Requiem (Hans-Christian Schmid)

63. VENEDİK FİLM FESTİVALİ

Altın Aslan: Sanxia Haoren (Jia Zhang-Ke)
Jüri Özel Ödülü: Daratt (Mahamat-Salih Harun)
En İyi Yönetmen: Alain Resnais (Coeurs)
En İyi Erkek Oyuncu: Ben Affleck (Hollywoodland)
En İyi Kadın Oyuncu: Helen Mirren (The Queen)
En İyi Senaryo: Peter Morgan (The Queen)
En İyi Teknik Katkı: Emmanuel Lubezki (Children of Men)
Marcello Mastroianni Ödülü: Isild Le Besco (L'Intouchable)
FIPRESCI Ödülü: The Queen (Stephen Frears)

» ÖDÜLLER

78. OSCAR ÖDÜLLERİ

En İyi Film: Çarpışma
En İyi Yönetmen: Brokeback Dağı (Ang Lee)
En İyi Erkek Oyuncu: Philip Seymour Hoffman (Capote)
En İyi Kadın Oyuncu: Reese Witherspoon (Sınırları Aşmak)
En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu: George Clooney (Syriana)
En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu: Rachel Weisz (Arka Bahçe)
En İyi Özgün Senaryo: Paul Haggis, Robert Moresco (Çarpışma)
En İyi Uyarlama Senaryo: Larry McMurtry, Diana Ossana (Brokeback Dağı)
En İyi Görüntü Yönetmeni: Dion Beebe (Bir Geyşanın Anıları)
En İyi Sanat Yönetmeni: John Myhre, Gretchen Rau (Bir Geyşanın Anıları)
En İyi Kostüm Tasarımı: Colleen Atwood (Bir Geyşanın Anıları)
En İyi Kurgu: Hughes Winborne (Çarpışma)
En İyi Ses: Christopher Boyes, Michael Semanick, Michael Hedges, Hammond Peek (King Kong)
En İyi Ses Kurgusu: Mike Hopkins, Ethan Van der Ryn (King Kong)
En İyi Görsel Efekt: Joe Letteri, Brian Van't Hul, Christian Rivers, Richard Taylor (King Kong)
En İyi Makyaj: Howard Berger, Tami Lane (Narnia Günlükleri: Aslan, Cadı ve Dolap)
En İyi Özgün Şarkı: 'It's Hard Out Here for a Pimp' ile Jordan Houston, Cedric Coleman, Paul Beauregard (Hustle & Flow)
En İyi Özgün Müzik: Gustavo Santaolalla (Brokeback Dağı)
En İyi Animasyon: Wallace ve Gromit Yaramaz Tavşana Karşı (Steve Box, Nick Park)
En İyi Belgesel: İmparatorun Yolculuğu (Luc Jacquet)
Yabancı Dilde En İyi Film: Tsotsi (Gavin Hood)

63. ALTIN KÜRE

En İyi Film (Drama): Brokeback Dağı
En İyi Film (Komedi/Müzikal): Sınırları Aşmak
En İyi Yönetmen: Brokeback Dağı (Ang Lee)
En İyi Erkek Oyuncu (Drama): Philip Seymour Hoffman (Capote)
En İyi Erkek Oyuncu (Komedi/Müzikal): Joaquin Phoenix (Sınırları Aşmak)
En İyi Kadın Oyuncu(Drama): Felicity Huffman (Transamerika)
En İyi Kadın Oyuncu (Komedi/Müzikal): Reese Witherspoon (Sınırları Aşmak)
En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu: George Clooney (Syriana)
En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu: Rachel Weisz (Arka Bahçe)
En İyi Senaryo: Larry McMurtry, Diana Ossana (Brokeback Dağı)
En İyi Özgün Şarkı: 'A Love That Will Never Grow Old' ile Gustavo Santaolalla, Bernie Taupin (Brokeback Dağı)
En İyi Özgün Müzik: John Williams (Bir Geyşanın Anıları)
Yabancı Dilde En İyi Film: Vaat Edilen Cennet (Hany Abu-Assad)

38. SİYAD

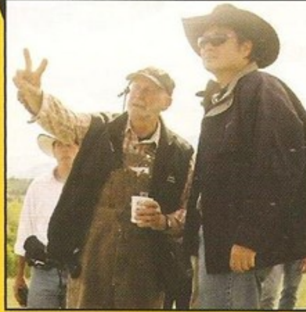
En İyi Film: Babam ve Oğlum
En İyi Yönetmen: Çağan Irmak (Babam ve Oğlum)
En İyi Erkek Oyuncu: Çetin Tekindor (Babam ve Oğlum)
Cahide Sonku En İyi Kadın Oyuncu: Hümeyra (Babam ve Oğlum)
En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu: Şerif Sezer (Babam ve Oğlum)
En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu: Timuçin Esen (Gönül Yarası)
Umut Veren Genç Oyuncu: Onur Ünsal (Eğreti Gelin)
Mahmut Tali Öngören En İyi Senaryo: Çağan Irmak (Babam ve Oğlum)
En İyi Görüntü Yönetmeni: Mehmet Aksın (Anlat İstanbul)
En İyi Müzik: Gökhan Kırdar (Anlat İstanbul) ve Replikas (İki Genç Kız)

2006'ya damgasını vuran 10 yönetmen

İLHAN YURTSEVER

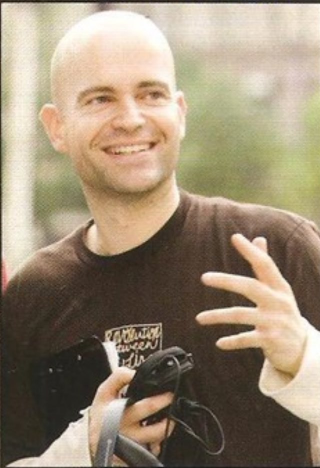
Bu yıl ilk filmiyle fırtınalar estiren yeni isimlerin ya da dev projelerin değil, kişisel tarihçelerinde parlak bir dönem yaşayan yönetmenlerin yılıydı. Kimisi durgun giden kariyerinde çıkış yaptı, kimisi de provokatif filmleriyle dikkat çekti.

Ang Lee



2006 için "Ang Lee'nin yılıydı" demek pek de abartılı olmaz sanıyoruz. Kendisi bundan önce de Hollywood'un kalburüstü yönetmenleri arasındaydı tabii ki, ancak 2006'nın ödül bilançosuna baktığımız zaman, meslektaşlarının Lee'ye düşman kesilmesine sebep olabilecek bir tabloyla karşılaşıyoruz. Zira tüm dünyada olay yaratan ve birçok tartışmayı da beraberinde getiren "Brokeback Mountain" bu yıl Oscar, Altın Küre, Bafta, Independent Spirit başta olmak üzere pek çok ödül seremonisinde esti gürledi ve En İyi Yönetmen kategorilerinde hep ipi göğüsleyen film oldu. Her ne kadar favorisi olduğu En İyi Film Oscar'ını "Crash"e kaptırmış olsa da, Venedik'ten bir Altın Aslan ile dönen "Brokeback Mountain" yönetmenin kariyerinde önemli adım oldu. "Crash"in 'zafer'i Oscar'ların sürprizi sayılırken, ödül töreninin hiç kimseyi şaşırtmayan tek sonucu belki de Lee'nin En İyi Yönetmen seçilmesiydi.

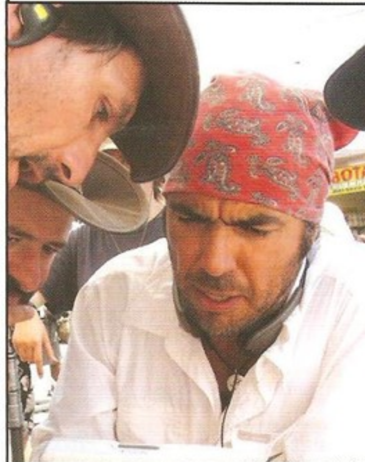
Marc Forster



Forster tür filmleri yapan bir yönetmen olsa da, çektiği filmlerle belli bir tür içerisinde kısılıp kalmak istemediğini vurgulamaya çalışıyor sanki. Bugüne dek ağır dramlardan, Hollywood usulü biyografik melodrama, stilize bir gerilimden, çizgi dışı bir komediye uzanan hayli geniş bir yelpazeye açılan filmografisi önümüzdeki yıl Afganistan merkezli bir dram olan "The Kite Runner" ile daha da çeşitlenecek sanırız. 2006 yılı içerisinde yönetmenin iki filmi birden ülkemiz sinemalarındaydı. İlki bize biraz gecikmeli uğrayan gerilim örneği "Stay", diğeri ise yılın son günlerinde vizyona girip beklentileri hayli aşan bir beğeni gören 'Charlie Kaufmanvari' komedi "Stranger Than Fiction"dı. "Stay" envai çeşit stil denemesinin altında ezilip, 'sürpriz' finaliyle de elindeki potansiyelin kredisini tüketen bir film olmasına rağmen, sevenleri de çıkmadı değil. "Stranger Than Fiction" ise hoş bir 'son dakika golü' olarak yönetmenin ivmesini yeniden yükseklere taşıyan bir yapımdı.

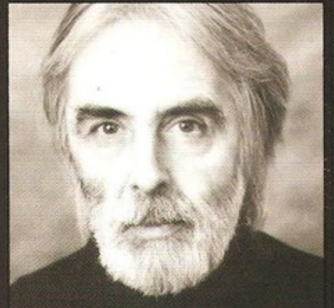
Alejandro González Inárritu

Inárritu, yönettiği her filmle övgü toplamayı sürdürüyor. Guillermo Arriaga ile ortaklığının yeni ve şimdilik 'son' ürünü olan "Babel" de geleneği bozmadı ve dünya genelinde birçok farklı tepkinin hedefi oldu. Filmi yere göğe koyamayanlar olduğu gibi, acımasızca eleştirenlerin sayısı da hiç az değildi. Ama Inarritu'nun yönetmenlik becerisi konusunda daha yaygın bir uzlaşma sağlanmış durumda. 2006 Cannes Film Festivali'nde Wong Kar Wai başkanlığındaki jürinin ellerinden aldığı En İyi Yönetmen ödülüyle bu bir kez daha onaylanmış oldu. Inárritu'nun bedeninde bir 'favori' yönetmen ile karşı karşıya olduğumuz şüphe götürmez. Hayranlarının bu denli 'koşulsuz' sevdiği, ama ilelebet muhalifleri de var olacak kaç tane yönetmen sayabiliriz ki? Inárritu, "Babel"le kariyerini ne zirveye taşıdı ne de yerin dibine batırdı, ancak 2006'da adı en çok anılan yönetmenler arasında o da vardı.



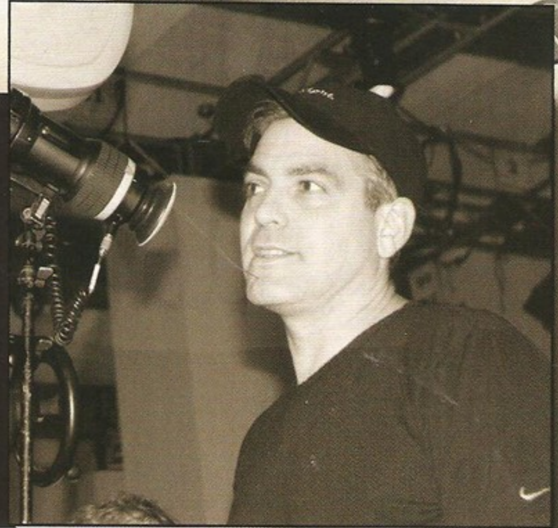
Michael Haneke

Haneke'nin her filminin irili ufaklı fırtınalar koparma potansiyeline sahip olduğu bir gerçek, ancak yönetmen bu yıl "Caché" ile bir adım öteye geçip ortalığı birbirine kattı. Yalnızca 2005 yılının Avrupa Film Ödülleri'nden galip ayrılması ya da yine aynı yıl Cannes'da En İyi Yönetmen ödülüne layık görülmesiyle değil, günümüz 'modern' toplumuna ve burjuva ahlakına demediğini bırakmamış olmasıyla da epey dikkat çekti. Hollywood'un bu başarıya daha fazla kayıtsız kalması beklenemezdi. Sonunda beklenen oldu ve Haneke insanın yüzüne bir tokat gibi inen 1997 yapımı filmi "Funny Games"in Amerikan yapımı yeniden çevrimi için kolları sıvadı. Bu durumu hayra mı yormalı yoksa şerre mi tam olarak bilemiyoruz, fakat "Caché" gibi görünürde 'sakin' bir filmle bile taş taş üstünde koymayan birinden her şey beklenir doğrusu.



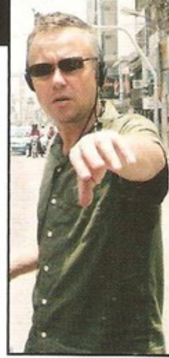
George Clooney

2006'da en önemli çıkışı yapan ve yönetmenliğiyle de en fazla dikkat çeken isim George Clooney'ydi şüphesiz. Stephen Gaghan'ın "Syriana"sı ile En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu Oscar'ına ulaşan aktör, bununla yetinmeyerek 2002'de çektiği ve açıkçası hem eleştirmenleri hem de seyirciyi ikiye böldüğü ilk yönetmenlik denemesi "Confessions Of A Dangerous Mind"ın ardından bu kez "Good Night, and Good Luck" ile turnayı gözünden vurdu. Henüz ikinci filmini çekmiş bir yönetmen olarak ödül törenlerinde sıkça boy gösteren Clooney, yönetmenliğini de geliştirmiş, daha 'derli toplu' bir hale getirmişti. Fakat "Good Night, and Good Luck" aynı zamanda Clooney'nin Hollywood'daki imajında bir 'değişikliğe' işaret ediyordu. Özellikle liberal kesim tarafından kucaklanmasına neden olan ikinci filmiyle yönetmen, Hollywood'da uzun süredir sesi çıkmayan muhalif kesimin yeni temsilcilerinden birisi olarak da önemli bir çıkış yaptı.



Michael Winterbottom

Söz konusu olan 'çalışkanlık'sa pek az kişi Winterbottom'un eline su dökebilir. Winterbottom da 2006'nın '2 film birden'cilerinden. Gerçi "Tristram Shandy: A Cock and Bull Story" ülkemizde vizyona girme şansı yakalayamadı ancak İstanbul Film Festivali'nde kazandığı Altın Lale vesilesiyle adından hayli söz ettirdi. Hemen ardından sinemalara gelen, Berlin'de En İyi Yönetmen ödülü kazanan filmi "The Road To Guantanamo" ise gerek ele aldığı konu, gerekse belgesel-kurmaca ilişkisine getirdiği farklı yaklaşımla gündemi epey meşgul etti. Winterbottom da, pek bilinmeyen ilk dönem çalışmalarını dışarıda tutarsak, 1995 tarihli "Butterfly Kiss"den bu yana hemen her türe kıyısından köşesinden bulaşmış bir isim. Ancak "Tristram Shandy" yeni yapılar peşinde koşan 'deneyselliği' ile, "The Road To Guantanamo" ise 'dünya hali' üzerine bir 'belge' film oluşuyla yönetmenin belki de en fazla öne çıkan 'takıntılarının' birer özeti gibiydiler.

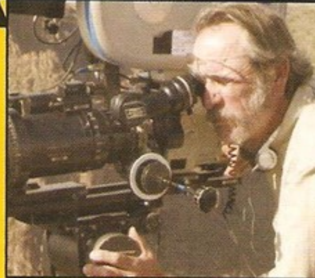


Jean-Marc Vallée

Jean-Marc Vallée aslında kariyerine pek parlak bir başlangıç yapmış sayılmaz. İlk filmi "Liste Noire" (1995), ardından gelen Mario Van Peebles'li western "Los Locos" (1997) ve vasat bir korku-gerilim olan "Loser Love" (1999) filmografisinin gidişatı açısından pek hayra alamet değildi. Ancak Kanadalı yönetmen, makûs talihini bu yıl öyle bir yendi ki şimdiden yeni projeleri merakla beklenir oldu. 2006'nın en sempatik filmlerinden biri olarak gösterilen "C.R.A.Z.Y.", yönetmenin kendi hayatından izler taşıyan 'kişisel' öyküsünden mi, yoksa bu öyküyü son derece samimi bir dille perdeye aktarmasından mı bilinmez, ilk filmlerinin yarattığı hayal kırıklığını çoktan maziye gömmüş görünüyor. Kanada'nın en saygın ödüllerinden Genie ve Jutra'larda En İyi Film, Yönetmen, Senaryo ve Erkek Oyuncu gibi önemli kategoriler dâhil, almadık ödül bırakmayan "C.R.A.Z.Y.", Toronto Film Festivali'nde de En İyi Kanada Filmi seçilmişti.

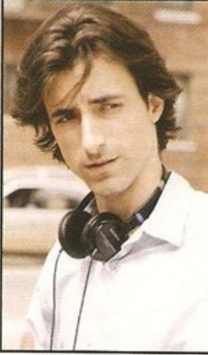
Tommy Lee Jones

George Clooney'i bir kenara bırakacak olursak, geçen yıl adından en çok söz ettiren 'oyuncu-yönetmen' Tommy Lee Jones oldu diyebiliriz herhalde. Usta aktörün ilk yönetmenlik deneyimi "The Three Burials Of Melquiades Estrada/Üç Defin" dünya prömiyerini 2005 yılı içerisinde gerçekleştirmiş olsa da, ülkemizde gecikmeli olarak 2006 yazında vizyona girdi. Jones'un filmi ilk olarak 2005 Cannes Film Festivali'nde dikkat çekmişti. Gerçi film orada En İyi Aktör (Jones) ve En İyi Senaryo (Guillermo Arriaga) ödüllerine değer görülmüştü, ancak Tommy Lee Jones'un kamera arkasında gösterdiği sade ve bir tutam abartı da ekleyerek söyleyecek olursak 'olgun' performans da gözden kaçacak gibi değildi. Yılın önemli filmlerinden sayılan "Üç Defin"in kefilliğinde diyebiliriz ki Jones bundan böyle yönetmenliğe ağırlık verse pek şikâyetimiz olmaz doğrusu.



Noah Baumbach

Brooklyn, New York kökenli Baumbach, 90'ların ikinci yarısında çektiği ve 'ne şap oldu, ne şeker' durumundaki "Kicking and Screaming", "Highball", "Mr. Jealousy" filmlerinden uzunca bir süre sonra otobiyografik öğeler de içeren "The Squid and The Whale/Mürekep Balığı ve Balina" ile nihayet aradığı çıkışı yakalamış oldu. Özellikle başarılı senaryosuyla dikkat çeken ve geride bıraktığımız yıl pek çok jüri tarafından en iyi senaryo ödülüyle taçlandırılan film, uzun süren, zahmetli bir proje olsa da yönetmenin önünü fazlasıyla açmış görünüyor. Sinemaseverlerin, Wes Anderson'un "The Life Aquatic with Steve Zissou" filminden ortak senaryo yazarı olarak da anımsayabilecekleri Baumbach, sıradaki projesi "Green Mango"da Nicole Kidman, Jack Black ve 'zevcesi' Jennifer Jason Leigh'i kamera önüne yerleştirmiş durumda.



Géla Babluani

Géla Babluani de 2006'nın en kayda değer çıkışlarından birinin sahibi. İlk filmi "13 (Tzameti)" ile Venedik, Sundance ve Avrupa Film Ödülleri'nden umut verici ödüllerle ayrılan genç yönetmen, şansı da yaver giderse ülkesi Gürcistan'dan çıkmış en önemli sinemacılardan birine dönüşebilir. "13"de oldukça stilize, mesafeli ve dingin bir yapı kurup, zaman zaman tedirgin edici bir atmosfer inşa eden Babluani, sinema tarihi ve sanatına duyduğu sevgiyi de fazlasıyla ispatlıyordu. İlk filmiyle dikkat çekmiş hemen her genç Avrupalı sinemacı gibi Babluani'nin de şu aralar Hollywood ile flört halinde olduğu dedikoduları dolaşıyor ortalıkta. Kendisi kapağı sinemanın mabedine ne zaman atar bilemeyiz, ancak Gürcistan'ın önde gelen sinemacılarından olan babası Temur Babluani ile beraber kotardıkları ikinci uzun metrajı "L'Héritage" Avrupa'da çoktan görücüye çıkmış bulunuyor.

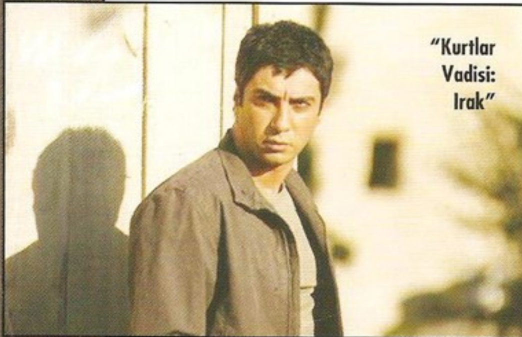


2006'da Türk Sineması

Gösterime giren girmeyen, çok iş yapan yapmayan, tartışılan, konuşulan, yitip giden, başarılı başarısız filmleriyle Türk Sineması 2006'da tırmanışını sürdürdü. Yerli filmlerin seyirci sayısındaki artış, bu filmlerin gündemde daha çok yer almasını da sağladı. Sevabıyla günahıyla Türk Sineması 2006...

- Bu yıl 34 yerli film gösterime girdi. 34 milyon 838 bin 783 biletin satıldığı 2006 yılında, bu rakamın yüzde 52'si (17 milyondan fazla) yerli filmlere aitti.

- Avrupa'da kendi sinemasını en çok takip edenler, Fransa ve İtalya'yla beraber Türkiye seyircisi oldu.


"Kurtlar Vadisi: Irak"

- Gösterime giren 34 yerli film 17 milyon küsur izleyici çekti. Ancak bu rakamın beş milyona yakını Kurtlar Vadisi: Irak, dört milyon civarı Babam Ve Oğlum filmini tercih etmişti. Bu nedenle, mevcut rakamın dağılımında bir çeşitlilik olmadığını ve yanılgıya sebep olmaması gerektiğini de belirtelim. Zira birkaç film çok izlenirken, geri kalan birçok film düşük gişe rakamları elde etmişti.

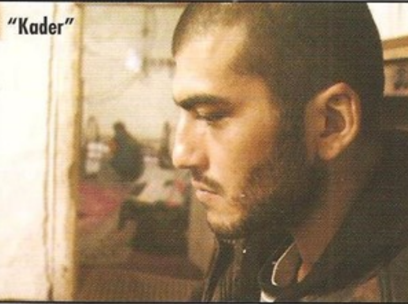
- 2006 yılında gösterime giren yerli filmlerden 13'ü ilk filmelerini çeken yönetmenlere aitti. Bu yıl ilk filmlerini çeken yönetmenler: Murat Şeker (2 Süper Film Birden), Biray Dalkıran (Araf), Takva (Özer Kızıltan), Dondurmam Gaymak (Yüksel Aksu), Sırrı Süreyya Önder-Muharrem Gülmez (Beynelmilel), Nihat Durak (İlk Aşk), Ayhan Sonyürek (Unutulmayanlar), Şahin Alparslan (Şaşkın), Olgun Arun (Tramvay), Hasan Karacadağ (Dabbe), Pelin Esmer (Oyun), Togan Gökbakar (Gen), Aytan Gönülşen (Kardan Adamlar).

- Bu ilk filmlerden bazıları hayırlara vesile olurken (Beynelmilel, Gen, Oyun, Dondurmam Gaymak, İlk Aşk, Takva, 2 Süper Film Birden) önemli bir kısmı ise hayal kırıklığı ile sonuçlanmıştı.

- Yılın sürprizlerinden biri, Muğla'da, halkın ve yönetmeni Yüksel Aksu'nun yoğun çabalarıyla çekilen "Dondurmam Gaymak"ın gişe başarısı ve Oscar aday adayı olmasıydı.

- Reha Erdem'in 2004 yapımı filmi "Korkuyorum Anne", uzun bir zaman sonra ancak bu yıl gösterime girebildi. Yönetmenin yeni filmi "Beş Vakit" de bu yıl gösterime girdi. Siyad'ın Türk Sineması ödüllerinde Erdem, iki filmiyle birden aday oldu.

- Zeki Demirkubuz "Masumiyet"in evveline giderek "Kader"i çekti, sinemamızda ender rastlanan bir "prequel"e imza attı.


"Kader"

- Oyuncular açısından da bu yıl oldukça bereketli geçti, eski yıllara nazaran filmlerde gördüğümüz oyuncu yüzleri çeşitlilik gösteriyordu. Daha çok oyuncu sinema filmlerinde kendisine şans buldu.

- Bu yıl hayata gözlerini yuman sanatçılar arasında büyük yönetmen Atıf Yılmaz, Yeşilçam'ın usta görüntü yönetmeni İlhan Arakon, "Teyzem" filminden ve "Bizimkiler" dizisinden hatırlayacağınız aktör Mehmet Akan, yine "Bizimkiler" dizisinden ve birçok filmden hatırlayacağınız aktör Oktay Sözbir, "Mum Kokulu Kadınlar" filmi ve "Çocuklar Duymasın" dizisinden hatırlayacağınız Ayşen Tekin ve bir diğer usta aktör Tuncer Necmioğlu da vardı.


"İklimler"

- Görüntü yönetmenlerine baktığımızda ise Soykut Turan, "Beyza'nın Kadınları", "Takva" ve "Küçük Kıyamet"in görüntü yönetmenliğini üstlenerek üç filme birden imza attı.

- Pelin Esmer'in filmi "Oyun" bu yıl gösterime giren tek yerli belgeseldi.

- "Oyun" aynı zamanda yurt dışında da başarı kazanan yerli filmlerden biriydi. Film, Tribeca Film Festivali'nde en iyi belgesel seçilmişti. "Oyun"un yanı sıra Reha Erdem imzalı "Beş Vakit" de Toronto Film Festivali'nin resmi bölümünde gösterilip Tribeca Film Festivali'ne davet almış, aynı festivalde "Takva" filmi de Kültürel Yaklaşım Ödülü'ne layık görülmüştü. Nuri Bilge Ceylan'ın filmi "İklimler" Cannes Film Festivali'nden FIPRESCI ödülüyle dönmüş, yurt dışında da önemli yankılar uyandırmıştı.

- Bu yılın enteresan olayları arasında "fırtına" gibi esen "Hasan Karacadağ korkusu" "Dabbe"nin bir Japon filmi olan "Kairo"dan alıntı olduğu iddiaları, 2002 yapımı "Tramvay"ın ne hikmetse dört sene sonra gösterime girmesi, "Dün Gece Bir Rüya Gördüm"ün yönetmeni Ulaş Ak'ın sinema yazarlarına "Bir Film Nasıl Okunur" adlı kitabı hediye etmek istemesi vardı.

- Sinan Çetin'in filmleri "Romantik" ve "Banka" bu yıl da gösterime girmedi.

Sinema Dergisi yazarlarına göre 2006'nın En İyi Filmleri

Mehmet Açar
1- Sil Baştan (Eternal Sunshine Of The Spotless Mind)
2- Saklı (Cache)
3- Korkuyorum Anne
4- Maç Sayısı (Match Point)
5- Beş Vakit
6- Mürekkep Balığı ve Balina (The Squid and The Whale)
7- Kuzey Faresi (Lemming)
8- Köstebek (The Departed)
9- Kader
10- İçerideki Adam (Inside Man)

Kerem Akça
1- Sil Baştan (Eternal Sunshine Of The Spotless Mind)
2- Aşk ve Sigara (Romance and Cigarettes)
3- Saklı (Caché)
4- Operadaki Hayalet (The Phantom of the Opera)
5- Lütfen Beni Öldürme (Stranger Than Fiction)
6- Yeni Dünya (The New World)
7- Allegro
8- Babil (Babel)
9- Brokeback Dağı (Brokeback Mountain)
10- Rüya Bilmecesi (The Science of Sleep)

Alkan Avcıoğlu
1- Kader
2- Sil Baştan (Eternal Sunshine Of The Spotless Mind)
3- Saklı (Cache)
4- Ben ve Sen ve Diğerleri (Me and You and Everyone We Know)
5- Maç Sayısı (Match Point)
6- Yeni Dünya (The New World)
7- Mürekkep Balığı ve Balina (The Squid And The Whale)
8- Kuzey Faresi (Lemming)
9- Köstebek (The Departed)
10- İyi Geceler İyi Şanslar (Good Night, And Good Luck)

Atilla Dorsay
1- Lütfen Beni Öldürme (Stranger Than Fiction)
2- Köstebek (The Departed)
3- Dönüş (Volver)
4- Babil (Babel)
5- Atalarımızın Bayrakları (Flags Of Our Fathers)
6- Syriana
7- Saklı (Cache)
8- Maç Sayısı (Match Point)
9- Beş Vakit
10- Uçuş 93 (United 93)

Murat Emir Eren
1- Saklı (Cache)
2- Kader
3- Sil Baştan (Eternal Sunshine Of the Spotless Mind)
4- Son Umut (Children Of Men)
5- Korkuyorum Anne
6- Beş Vakit
7- Prestij (The Prestige)
8- Guantanamo Yolu (The Road To Guantanamo)
9- Mürekkep Balığı ve Balina (The Squid And The Whale)
10- Brokeback Dağı (Brokeback Mountain)

Murat Erşahin
1- Brokeback Dağı (Brokeback Mountain)
2- Yeni Dünya (The New World)
3- Maç Sayısı (Match Point)
4- Kuzey Faresi (Lemming)
5- Son Umut (Children of Men)
6- Beş Vakit
7- Lütfen Beni Öldürme (Stranger Than Fiction)
8- Atalarımızın Bayrakları (Flags of Our Fathers)
9- Arka Bahçe (The Constant Gardener)
10- Aşkın Dansı (Je ne suis pas la pour etre aime)

Engin Ertan
1- Saklı (Cache)
2- Sahte İtiraflar (Falscher Bekenner)
3- Oyun
4- Sil Baştan (Eternal Sunshine Of The Spotless Mind)
5- Jarhead
6- Beş Vakit
7- Korkuyorum Anne
8- Kader
9- Tetikçi (Crank)
10- Veda Vakti (Les Temps qui reste)

Müjde Işıl
1- Son Umut (Children of Men)
2- Maç Sayısı (Match Point)
3- Münih (Munich)
4- Casino Royale
5- Sudaki Kız (Lady In The Water)
6- Sil Baştan (Eternal Sunshine Of The Spotless Mind)
7- Uçuş 93 (United 93)
8- Prestij (The Prestige)
9- İklimler
10- Küçük Kıyamet

Kutlukhan Kutlu
1- Sil Baştan (Eternal Sunshine Of The Spotless Mind)
2- Yeni Dünya (The New World)
3- Münih (Munich)
4- Son Umut (Children of Men)
5- Üç Defin (The Three Burials of Melquiades Estrada)
6- V For Vendetta
7- Karayip Korsanları: Ölü Adamın Sandığı (Pirates of the Caribbean: Dead Man's Chest)
8- Cehenneme Bir Adım (The Descent)
9- Köstebek (The Departed)
10- İyi Geceler İyi Şanslar (Good Night, and Good Luck)

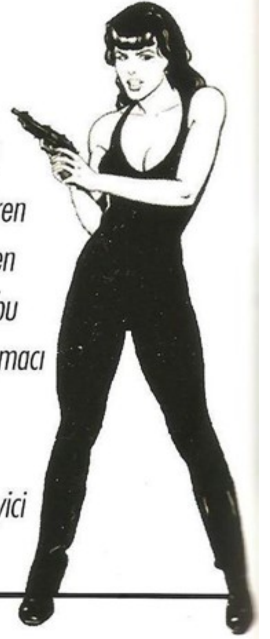
Uygar Şirin
1- Sil Baştan (Eternal Sunshine of the Spotless Mind)
2- Saklı (Cache)
3- Oyun
4- İklimler
5- Jarhead
6- Borat
7- Korkuyorum Anne
8- Aşk ve Sigara (Romance and Cigarettes)
9- Lütfen Beni Öldürme (Stranger Than Fiction)
10- Son Umut (Children Of Men)

İlhan Yurtsever
1- Saklı (Cache)
2- Yeni Dünya (The New World)
3- Sil Baştan (Eternal Sunshine Of The Spotless Mind)
4- Son Umut (Children Of Men)
5- Korkuyorum Anne
6- Köstebek (The Departed)
7- Brokeback Dağı (Brokeback Mountain)
8- Sahte İtiraflar (Falscher Bekenner)
9- Jarhead
10- Özgürlük Rüzgarı (The Wind That Shakes The Barley)

Yazarlarımıza göre 2006'nın ilk 10 filmi
1- Sil Baştan (Eternal Sunshine Of The Spotless Mind)
2- Saklı (Cache)
3- Yeni Dünya (The New World)
4- Lütfen Beni Öldürme (Stranger Than Fiction) ve Son Umut (Children Of Men)
5- Maç Sayısı (Match Point)
6- Korkuyorum Anne
7- Kader
8- Beş Vakit
9- Köstebek (The Departed)
10- Brokeback Dağı (Brokeback Mountain)

DOSYA

Unutulmaz Femme Fatale'ler

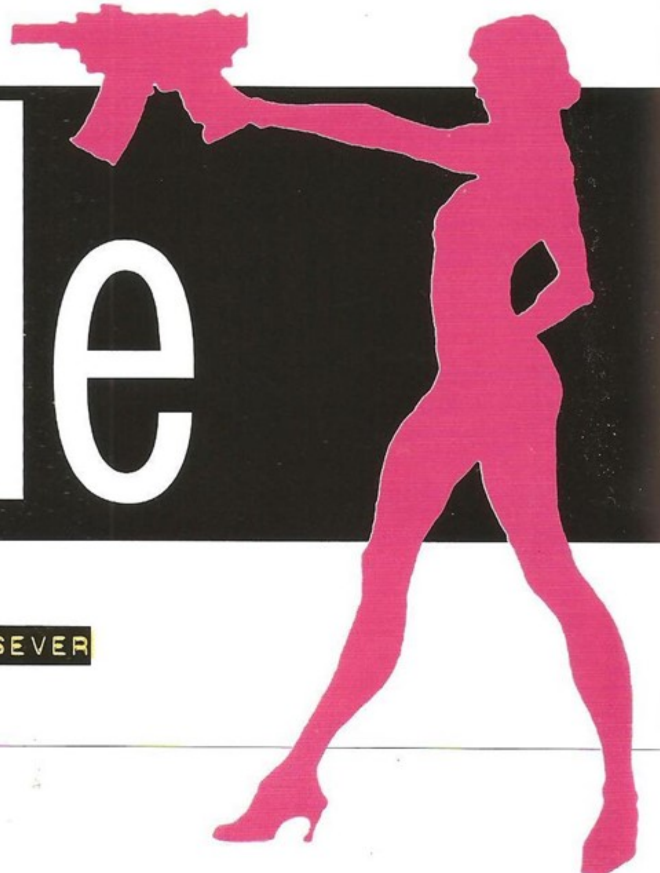


25

Özetle, kendi çıkarı, özgürlüğü ya da kurtuluşu için cinsel cazibesini ve zekasını kullanarak erkekleri tuzağına düşüren kadın diye tarif edebileceğimiz, Fransızca karşılığı "öldüren kadın" anlamına gelen femme fatale'ler 40'lı yıllardan bu yana "kara film" türünün vazgeçilmezlerinden. Usta sinemacı Brian De Palma, bu ay vizyona girecek filmi "The Black Dahlia"da pek sevdiği ölümcül kadın karakterlerine bir yenisini eklerken biz de beyazperdeden geçmiş en etkileyici "femme fatale"leri bir bir hatırlayalım dedik.



Femme Fatale



HAZIRLAYAN: İLHAN YURTSEVER



25. Julia Russell/Bonnie Castle
(Original Sin-2001)

Angelina Jolie

Tehlike Unsuru: Zengin işadamı Luis Vargas mektup yoluyla tanıştığı cazibeli Julia'nın büyüsüne kapılmakta gecikmez. Ancak tez elden Julia'ya nikâh kıyan ada, başına geleceklerden habersizdir. Göründüğünden çok daha farklı biri olan Julia, kötücül aşığı ile birlikte Vargas'ın varını yoğunu elinden alır. Yalan dolan, korkutucu bir rol yeteneği ve zehirli bir güzellik aynı bedende hayat bulmuştur adeta. Tüm o baştan çıkarıcılık ve masumiyetin ardında pek tekin olmayan bir şeyler her an sezilebilmektedir. Vargas'ı olduğu gibi bizi de bir an için bile olsa kandırmayı başaran Julia'nın foyası, filmin sürpriz sonu aracılığıyla ortaya çıkar. Bu sayede farkına varırız ki Julia yalnızca uçkuruna düşkün zengin erkekleri değil, baştan çıkarması imkansız görünen, çok daha kutsal mercilerdeki adamları da tuzağına düşürmek konusunda tam bir ustadır.

Kurtulma Şansı: Tamamen sezgilerinizin gücüne bağlı. Bu dişi şeytanın gerçek yüzünü ne kadar erken fark ederseniz ondan kurtulma şansınız o oranda artar. Aksi halde çoktan Julia Russell'ın ölümcül cazibesine kurban gittiniz demektir.

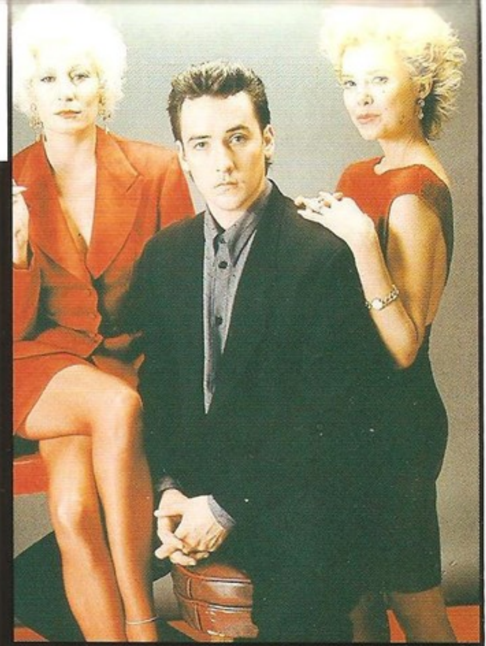
24. Jessica Rabbit
(Who Framed Roger Rabbit-1988)

Kathleen Turner

Tehlike Unsuru: İki boyutlu bir animasyon karakterin en unutulmaz 'femme fatale'ler arasında kendine yer bulması mümkün mü? Bahsi geçen kişi Jessica Rabbit ise, kesinlikle mümkün. Çizgi yıldız Roger Rabbit'in seksi karısı, her santimetrekaresi kusursuz 'çizilmiş' tam bir afet. Çizgilerden nefret eden dedektif Eddie Valiant'ın bile ağzını bir karış açık bıraktı. Bir gece kulübünde şarkı söyleyen Jessica, yalnızca ateşli sahne şovuyla değil, aynı zamanda hiç güven telkin etmeyen kişiliğiyle de insanın başına bela açabilir. Bu arada eli de bir hayli ağır, ne de olsa bir çizgi karakter. Fakat tüm şeytani cazibesine karşın, kocasına da 'tutkuyla' bağlı olduğunu söyleyebiliriz. Bu açıdan, başı en çok derde girebilecek kişi de kocası olacakmış gibi gözüküyor.

Kurtulma Şansı: Tasalanmanıza sebep olabilecek yegâne şey belki de Jessica'yı sahne şovu sırasında izlemek olur. Onun dışında pek bir zararı olduğu söylenemez. Fakat çizgilerin dünyasında ne zaman ne olacağını kestirmek güç, özellikle de Jessica ile 'şekerparecilik' oynamaya kalktığınızda.





23. Myra Langtry
(The Grifters-1990)

Annette Bening

Tehlike Unsuru: Myra çok zeki sayılmaz, ancak onun kitabında istediğini elde etmek için her yol mubahtır. İstediği şeyse tabii ki paradır. Şirinlik muskası hallerine ya da şeker sesine aldanmayın, gözünü hırs bürümüş bir dolandırıcıdır aslında. Küçük üçkâğıtların adamı Roy Dillon da Myra'nın mizacını tam vaktinde çözmüş olmalı ki onunla olan ilişkisini fazla uzatmadı. Aslında 'bahtsız' Roy'un başına ne geldiyse kadınlardan geldi zaten. Hele Lilly adlı bir annesi var ki şu an burada Myra yerine rahatlıkla ondan bahsediyor olabilirdik. Fakat Myra, adamı avucunun içinde oynatmak bakımından ondan bir adım önde gidiyor. Ayrıca ağzı iyi laf yapıyor, gerçekliği kuşkulu hikâyeler anlatmayı iyi beceriyor ve kim ne derse desin Lilly'den daha 'sevimli' olduğu da muhakkak.

Kurtulma Şansı: Onu Lilly'ye havale ediyoruz, o icabına bakacaktır, ya da en iyisi siz paranıza göz koyan kadınlara fazla direnmeyin. Anneniz ya da sevgiliniz fark etmez, yakınınızdaki herhangi bir kadının başı dertteyse ve paraya ihtiyacı varsa 'hayır' cevabının pek işe yaramadığı tecrübeyle sabittir.

22. Lynn Bracken
(L.A. Confidential-1997)

Kim Basinger

Tehlike Unsuru: Lynn ile Veronica Lake arasındaki benzerliği kimse görmezden gelemez herhalde. Tabii ki bu benzerliğin bir sebebi var; kendisi fahişeleri estetik ameliyatla ünlü film yıldızlarına benzeten bir 'şirket'in kızlarından. Fakat kendi görünüşü tamamen doğal, bir kez bile bıçak altına yatmışlığı yok. Muhtemelen sert ve uyumsuz polis memuru Bud White'ı etkileyen başlıca şey de bu olmuştu. O, Lynn'i yalnızca kendisi olduğu için seviyor. Ancak Lynn'in işi gereği White'a az çektirdiği söylenemez. Bud'ın hiç hoşlanmadığı Teğmen Exley ile ilişkiye girdiğini unutmayın. Gerçi o da Bud'ın 'iyiliği' içindi ama neyse... Son kertede cazibeli, zeki ve ağırbaşlı bir kadın. Zor durumları idare etmesini gayet iyi biliyor. Hemen her erkeği süt dökmüş kediye çevirebilecek anaç tavrının da çok etkili olduğunu söylemek lazım.



Kurtulma Şansı: Los Angeles şehri boğazına kadar pisliğe batmış durumda, özellikle de polis departmanı. Lynn'in arap saçına dönmüş bu tabloda rolünün ne olduğunu tahmin edebilmek çok kolay değil. O nedenle her ihtimale karşı dikkatli olunması salık verilir.

21. Catherine Petersen
(Black Widow-1987)

Theresa Russell



Tehlike Unsuru: Tam bir kılık ve karakter değiştirme uzmanı. Bugüne kadar evlendiği her erkek aynı acı kaderin kurbanı oldu. Nedenini tahmin etmek çok güç olmasa gerek. Catherine, sırf milyonerleri etkileyebilmek için her türlü kimliğe bürünebiliyor. Sonra, biçare kocalarının her birinden aynı yöntemle, onları zehirleyip öldürerek kurtuluyor ve böylece her seferinde yüklü miraslara konuyor. Ancak azimli federal ajan Alexandra 'Alex' Barnes'ın burnuna kötü kokular gelmeye başlayıp da ipuçları onu Catherine'e yöneltince iki 'çetin' hatun arasında tehlikeli bir köşe kapmaca başlıyor. Catherine kurbandan kurbana şaşırtıcı bir hızla koşarken, sevgililerini paylaşmak konusunda da herhangi bir sıkıntı duymuyor.

Kurtulma Şansı: 'İmkânsız Görevler Birimi' ile bir bağlantısı olup olmadığına dair ciddi şüpheler taşımaktayız. O kadar iyi kılık değiştiriyor ki bir casus eskisi olduğuna inandırabilir insanı. Doğal olarak bu da tehlikenin ciddiyeti konusunda bir uyarı fişeği etkisi görüyor. Uzun lafın kısası şansınız çok yüksek olmayabilir.

20. Laure/Lily
(Femme Fatale-2002)
Rebecca Romijn



Tehlike Unsuru: Laure, çift taraflı çalışan işinin ehli bir hırsızdır. Cannes Film Festivali'nde cereyan eden bir 'soygun' sonrası ortaklarını dolandırıp, çok değerli mücevher takımını da yanına alarak kayıplara karışır. Fakat suç ortaklarının Laure'nin peşini bırakmaya hiç niyeti yoktur. Kendisine ikizi kadar benzeyen bir kadının intihar etmesiyle, kadının pasaportunu da ele geçiren Laure yepyeni bir kimliğe kavuşur; o artık Lily'dir. Fransa'nın Amerikan büyükelçisi ile evlenen Laure/Lily, işlerini yoluna koymuş gözükse de, eski dostları bir şekilde onun izini bulur. Ancak Laure/Lily kolay lokma değildir; kendi çıkarına yönelik kusursuz planlar yapar, herkesi oyununa alet edebilir ve müthiş dans eder. Ayrıca geleceği okuyabilmesini sağlayan kimi 'psişik güçlere' de sahiptir ama işin o kısmı biraz karışık.

Kurtulma Şansı: Şöyle bir silkeleyip, 'uyku'sundan uyanmasını sağlayın. Mümkünse fotoğrafını çekmemeye çalışın, zira paparazzilerle arası iyi olmayabiliyor. Ve tabii bir de onu bir yığın maço erkeğin bulunduğu kalabalık barlara götürmeye yeltenmeyin deriz.

19. Cora Papadakis
(The Postman Always Rings Twice-1981)



Jessica Lange

Tehlike Unsuru: Cora, işten başka bir şey düşünmeyen Yunan göçmeni kocasının işlettiği yol üstü restoranda kapana kısılıp kalmış bir kadındır. Hayatından ve kocasından hiç memnun değildir. Kocasının işe aldığı gezgin Frank Chambers ile yasak ilişkiye girince sıradan yaşamı bir anda değişir. Pek de yolunda gitmeyen ama sonunda kocasının öbür dünyayı boyladığı bir cinayet sırasında bir dizi badire atlatan Cora, bir süre sonra Frank'e olan güvenini de yitirmeye başlar. Bu andan itibaren Cora'nın kıskanç ve depresif kişiliği kendini ortaya koyar ve işin gerçeği hayat Frank için çekilmez bir hal alır; en azından bir süreliğine. Zira, son derece dengesiz bir kadın olan Cora, bunun yanı sıra kimi mazoşist dürtülere de sahiptir.

Kurtulma Şansı: Muhtemelen en iyi çözüm bir araba 'kaza'sıdır. Aleyhinde ifade vermek ya da herhangi bir şekilde onu aldatmaya kalkışmak gibi bir yanılgıya düşmeniz durumunda, Cora'nın obsesyonları başınızı büyük belaya sokabilir.

18. Dorothy Vallens
(Blue Velvet-1986)

Isabella Rossellini

Tehlike Unsuru: Kuvvetli derecede mazoşist eğilimlere sahiptir. Kocası ve oğlu, Frank adlı bir manyak ve çetesi tarafından kaçırıldığı için, söylenilene harfiyen uymak zorundadır. Frank'in her türlü sadistliğine boyun eğer ama bu durum akıl sağlığını gitgide daha fazla zorlar. Tüm bunlardan dolayı ne zaman ne yapacağı hiç belli olmaz; elinde koca bir bıçakla üzerinize de yürüyebilir, sizi 'gizli aşk'ı da ilan edebilir. Fakat bu dengesiz ruh halini de anlayışla karşılamak gerek, zira Frank gibi bir psikopat ile uğraşmak, onun bol küfürlü cümlelerine maruz kalıp da sükunetini koruyabilmek her babayiğidin harcı değil ne de olsa.



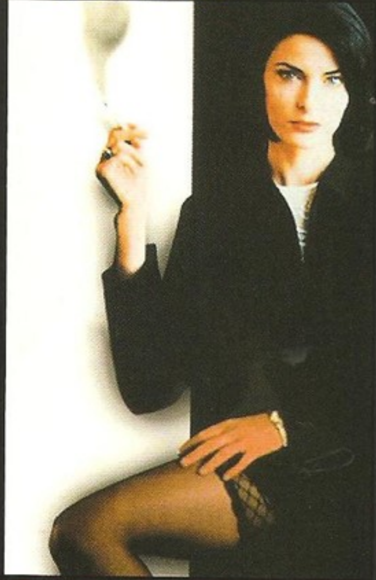
Kurtulma Şansı: Fazla merak bazen bünyeye hiç iyi gelmeyebilir. Dorothy'yi yalnızca sahnede 'Blue Velvet'i söylerken dinleyip, gerisine hiç bulaşmamak en mantıklı seçenek gibi görünüyor. Yoksa işiniz Frank'in insafına kalmış demektir.

17. Brigid O'Shaughnessy
(The Maltese Falcon-1941)
Mary Astor



Tehlike Unsuru: Maddi değeri çok yüksek bir şahin heykelinin peşindeki üçkâğıtçılardan birisi. O kadar çok yalan söylüyor ki artık bir yerden sonra ağzından çıkanların gerçekliğine inanmak için ortada bir sebep kalmıyor. Görünüşe bakılırsa tek amacı şahin heykelini ele geçirip kısa yoldan köşeyi dönmek. Buna ulaşmak için de adam öldürmek, erkekleri baştan çıkarıp kendi menfaati için kullanmak ve pek tabii ki yalan söylemekten hiç çekinmiyor. Durmadan masum ve çaresiz kadın numaraları yapması da cabası. Ancak Sam Spade gibi kurnaz dedektifleri ya da kendisini önceden tanıyanları ağına düşürmesi pek kolay görünmüyor. Anlayacağınız, profesyonel dolandırıcılık konusunda çok da öyle işinin erbabı bir kadın sayılmaz.

Kurtulma Şansı: Söylediklerinin tümü yalan mıydı bilemiyoruz, kim bilir belki de Spade'i gerçekten sevmiştir. Ancak insan sarrafı özel dedektifimiz işini şansa bırakmadı ve güvenilmez Bayan O'Shaughnessy'yi kendi elleriyle adalete teslim etti. Çok geç olmadan sizin de Spade ile aynı yöntemi uygulamanızı öneririz.



15. Vivian Sternwood Rutledge
(The Big Sleep-1946) *Lauren Bacall*

Tehlike Unsuru: Philip Marlowe bu kez emekli olmuş nüfuzlu bir generalin birbirinden şımarık iki kızıyla birden uğraşmak zorunda kalıyor. Sorunun daha çetrefilli kısmını ise pek tabii ki Vivian oluşturuyor. Vivian şımarıklığının yanında asi, cesur, merhametsiz, akıllı ve de Marlowe ile yarışabilecek kadar hazırcevap olmayı becerebilen ender insanlardan biri. Dolayısıyla birbirlerine âşık olmalarına şaşmamak gerek. Vivian aynı zamanda önlenemez bir kumar tutkusuna da sahip. Fakat asıl tehlike, Vivian'ın hiç tekin olmayan adamlarla arasındaki gizemli bağlantılarda yatıyor. Hemen tüm 'femme fatale'lerde görülen o üstten bakan, kendini beğenmiş tavırlar onda da yerli yerinde duruyor. Yeterince açık sözlü olmayışı da (Marlowe'a olan aşkını saymazsak) bu durumun bir uzantısı olarak görülebilir pekâlâ.



Kurtulma Şansı: Vivian ile ağız dalaşına girmeniz durumunda, yorgun düşme ihtimaliniz yüksek. Üstelik bunca sıkıntıya rağmen, hala ağzından laf alamamış olabilirsiniz. İş dönüp dolaşıp yine lafazanlıktaki maharetlerinizde kilitlenip kalacak gibi görünüyor.

16. Bridget Gregory Wendy Kroy
(The Last Seduction-1994) *Linda Fiorentino*

Tehlike Unsuru: Hemen belirtelim, Bridget'in ikinci kimliği olan Wendy Kroy, 'New York'un anagramından başka bir şey değil. Dolayısıyla karşımızda son derece 'numaracı' bir kadın duruyor. Zaten kendi kocasını bile dolandırmış bir kadının 'dürüstlük' sözcüğü ile arası ne kadar iyi olabilir ki? Bridget'in kafasının zehir gibi çalıştığını, hatta şeytani bir zekâya sahip olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. O kadar ki, en zorda kaldığı zamanlarda bile anında yepyeni ve mükemmel planlar üretebiliyor ve bu sayede her zaman paçayı kurtarabiliyor. Erkeklerle olan ilişkisini cinsel münasebetten öteye taşımaktan hiç hoşlanmıyor. Ona âşık olan ve binlerce kez reddedilmesine rağmen hala aşkına umutsuzca karşılık bekleyen genç bir taşralının sonu hiç de iyi olmadı. Büyük olasılıkla kocasıyla evlenme sebebi de ona olan aşkı değildi zaten.

Kurtulma Şansı: Tamam, cazibesini inkâr etmiyoruz ancak bir kez olumsuz yanıt alındıktan sonra daha fazla üstelememek doğru bir yaklaşım olabilir. Elinden kurtulabilecek kişi ya onun yakın dostu olmalı ya da ondan çok daha zeki biri.

14. Irene Walker
(Prizzi's Honor-1985) *Kathleen Turner*



Tehlike Unsuru: Kendisi serbest çalışan bir tetikçi. Son işinde güçlü mafya ailesi Prizzi'ler tarafından bir diğer tetikçiyi ortadan kaldırması için kiralanmıştı. Ne var ki, bu iki kiralık katil (ki diğeri Charley Partanna olur) birbirlerine âşık oluverdiler. Şimdi ortada ciddi bir ikilem var; cinayet ya da evlilik. Ama bu durumun Irene'i durduracağını sanıyorsanız, çok yanılıyorsunuz. Zira Irene'in Charley'den daha fazla sevdiği şeyler de var; örneğin mesleği, örneğin para. Güleryüzlü, sevimli ve zararsız bir kapı komşusunu andırıyor olması, en açıkgöz düşmanlarını bile tuzağa düşürebilir. Ayrıca yaralayıcı aletler kullanmak konusunda da gayet maharetli sayılır.

Kurtulma Şansı: Sivri uçlu bir bıçak işinizi rahatlıkla görebilir. Tabii bir miktar keskin nişancı olmanın da faydası dokunacaktır. Güler yüzüne kesinlikle aldırış etmeyin ve yol yakınken elinizi çabuk tutup harekete geçin. Aksi takdirde, eline fırsat geçtiği anda sizin için bir çukur kazmaktan imtina etmeyecektir.

13. Mia Wallace
(Pulp Fiction-1994) *Uma Thurman*

Tehlike Unsuru: Sadece tehlikeli bir mafya patronunun çekici karısı olmak bile yeterince risk taşıyor; inanmazsanız Vincent Vega'ya sorun. Mia'nın pek öyle şeytani bir zekâya sahip olduğu söylenemez, ancak uyuşturucu maddelerle arası oldukça iyi ve kocasının emrindeki adamlara istediğini yaptırmaya bayılıyor. Kalın enseli kocası Marsellus'un, sırf ona ayak masajı yaptı diye zavallı bir adamcağızı yüksek bir irtifadan aşağı bırakıverdiği rivayet ediliyor. Ayrıca Mia'nın ahlak anlayışı da pek gelişmiş sayılmaz; kendisine ait olmayan şeyleri karıştırıp, insanlarla alay etmekte üstüne yok. Yine de Mia ile sohbet etmek son derece keyifli ve kendisi kolay tarif edilemez bir cinsel cazibeye sahip.



Kurtulma Şansı: Sakın ola kendisiyle karşılıklı dans etmeye yeltenmeyin. Israr ederse, itiraz hakkınızı sonuna kadar kullanın. Sağda solda tehlikeli madde bırakmadığınız ve aranızda oluşabilecek 'elektriğe' kendinizi fazla kaptırmadığınız müddetçe sağ kalma ihtimaliniz olabilir.

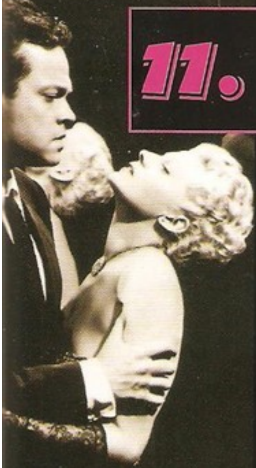
12. Catwoman/Selina Kyle
(Batman Returns-1992)
Michelle Pfeiffer

Tehlike Unsuru: Sırf Batman'in kalbini çalmış olması bile, bir kadını tehlikeli kılmaya yetmez mi? Ancak, Catwoman/Selina bundan çok daha fazla tehlike ihtiva ediyor şüphesiz. Bir kere çok ciddi bir kimlik kargaşası yaşıyor ve bu onun öfkesini tetikleyen unsurlardan sadece biri. Aslında gayet uysal, hatta dikkat bile çekmeyecek kadar silik bir kadındı ancak ne olduysa kötü kalpli patronu Max Shreck onu öldürmeye kalktığında oldu. O artık ölümcül, seksi, güvenilmez, vahşi ve de dokuz canlı. Müthiş bir çevikliğe sahip olması ve karşı cinsten herkesi (Batman'i bile) kendine düşman bellemesi öldürücülüğünü daha da arttırıyor.

Kurtulma Şansı: 'İhraç fazlası' kıyafetini, 'sürmeli' gözlerini ve ses tonunu görmezden gelmek zorundasınız. Bir diğer deyişle çelik gibi bir iradeye sahip olmanız gerekli. Ya da sadece Selina'nın önceki halini gözlerinizin önüne getirmeye çalışın ve o sivri pençelerden uzak durun. Emin olun, şansınız artacaktır.



11. Elsa Bannister
Rita Hayworth
(The Lady From Shanghai-1947)



Tehlike Unsuru: Ülkenin en iyi ve en zengin avukatlarından birisinin karısı ve adamı katil edecek kadar güzel bir kadın. Zaten etrafı da aklını oynatmanın eşiğindeki erkeklerle dolu. Sürekli olarak yardıma muhtaç olduğunu ima ediyor, ancak sebebini bir türlü açıklamıyor. Kocası ve kocasının ortağıyla aralarında tuhaf bir gerilim mevcut. Aşığı Michael O'Hara ile uzaklara kaçıp, her şeyi ardında bırakmaya hazır bir masumiyet timsali gibi görünmesine rağmen işin aslı hiç öyle değil. Michael'ı karman çorman bir tezgâhın içine çekip bir piyon olarak kullanan kişi Elsa'dan başkası değil aslında. Erkekleri baştan çıkarma yöntemleri o kadar etkili ki, gözlerinizin önüne bir perde çekip gerçek yüzünü kusursuz bir biçimde gizleyebiliyor. Ayrıca cinayet işleme konusunda da göründüğü kadar korkak değilmiş.

Kurtulma Şansı: Şanghay ile bağını keşfettiğinizde çoktan iş işten geçmiş olabilir. Güzelliğine karşı koymanın bir yolunu biliyorsanız, ondan kurtulmak adına kendinize bir şans yaratabilirsiniz belki. Yine de en kesin çözüm, parkta gördüğünüz her güzele sigara ikram etmemek olacaktır.

10. Laura Hunt
(Laura-1944)

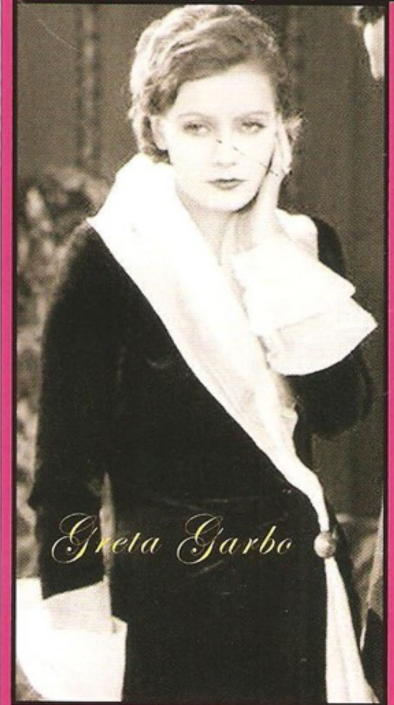

Gene Tierney

Tehlike Unsuru: Başlangıçta Laura yalnızca bir ölüydü ve dolayısıyla hiç de tehlike arz eder bir hali yoktu. Fakat sonradan, öldürülen kişinin o olmadığı anlaşıldı ve Laura da şüpheliler listesinin başına yerleşiverdi. Öldürülen kadının ise Laura'nın nişanlısına âşık olan bir model oluşu, şüphelerin üzerinde yoğunlaşmasına sebep oldu. Laura'yı tehlikeli kılan şey, kıskançlığı ve şaibeli ifadeleri. Ayrıca onda öyle bir şeytan tüyü var ki, ölüyken bile erkekleri kendine âşık edebiliyor. Aslında erkekler onun etrafında böylesine pervane olurken, bir kıskançlık krizine kapılıp cinayet işlemiş olması kulağa çok gerçekçi gelmiyor. Ancak Laura'da ne olduğunu bir türlü çözemediğimiz, insanı tedirgin eden bir gizem var. O yüzdendir ki davaya bakan dedektif McPherson ayağını denk alıyor.

Kurtulma Şansı: Her şeyden önce Laura'ya güvenmeniz gerekli. Eğer cinayetten sonra ortadan kaybolması, verdiği kafa karıştırıcı ifadeler, bir sır sakladığı izlenimi veren huzursuz hali ve kıskançlığını göz ardı edebilirseniz, onun etrafında kurulmuş olan 'komplo'nun da farkına varabilirsiniz.



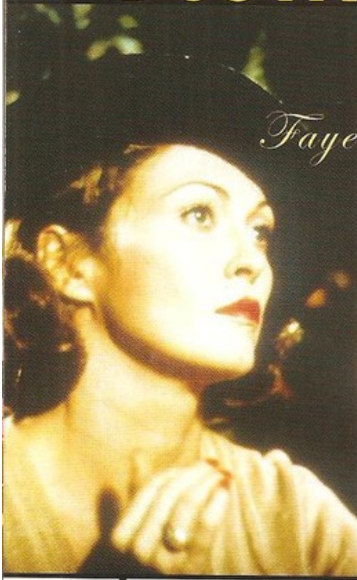
9. Elena
(The Temptress-1926)


Greta Garbo

Tehlike Unsuru: Garbo belki de hiç bu kadar 'sıcak' olmamıştı. Erkeklerin kalbini çalarak, yaşamını lüks içinde sürdürmeyi ustalık haline getirmiş olan Elena'nın aklını başından aldığı son kişi yakışıklı mühendis Manuel Robledo olur. Elena'ya, yıldızlar altında geçen romantik bir gecenin ardından 'tutulan' Robledo, bir süre sonra kadının en yakın arkadaşı ile nişanlı olduğunu öğrenir. Bunun üzerine tası tarağı toplayan Robledo, bir an evvel uzaklara kaçma kararı alır. Amma velâkin kader ağlarını örecek ve iki aşığı bir kez daha bir araya getirecektir. Elena gözünü kırpmadan pek çok erkeğin yıkımına, hatta ölümüne sebep olabilen bir kadın. Sinema tarihinin ilk ve en tehlikeli 'femme fatale'lerinden biri. Bir kontes edasıyla hareket etse de aslında tam bir yılan. Öyle ki, mahvına sebep olduğu erkeklerden biri onu imalı bir biçimde 'her erkeğin yıkımının ardında bir kadın vardır' sözleriyle tarif ediyor.

Kurtulma Şansı: Onunla ilişkinizi tek gecelik tutmanızda sonsuz fayda var. Hali vakti yerinde olanlaraysa onu bile tavsiye etmiyoruz açıkçası. Zira onun hakkındaki tüm gerçekleri biliyor olmanız halinde dahi kaçış ihtimaliniz imkânsıza yakın olacaktır.

DOSYA Unutulmaz femme fatale'ler



Evelyn Cross Mulwray 8.

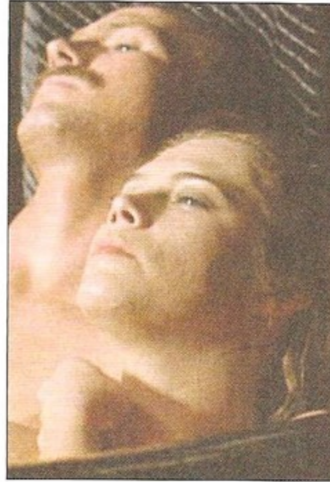
Faye Dunaway (Chinatown-1974)

Tehlike Unsuru: Katiyen bulaşmak istemeyeceğiniz bir babası var. Üstelik aile içi ilişkileri o kadar çarpık ki eminiz durumu önceden bilseniz yanlarına bile yaklaşmazsınız. Bayan Mulwray'in görünürde en tehlikeli özelliği, doğruyu söylemek konusunda çektiği sıkıntılar. Sakladığı pek çok şey olduğu her halinden belli; hayli travmatik bir geçmişi olduğu da. Zaman zaman kendisine hak veriyor ve biraz da acıyoruz ama bu durum, insanı gerçekten canından bezdirebileceği ve eli her yere uzanan çirkef bir babası olduğu gerçeğini değiştirmiyor.

Kurtulma Şansı: Bu civarda burnunuzu her yere sokmak hiç iyi bir fikir olmayabilir. Yoksa siz de Jake Gittes gibi uzun süre bandajlı gezmek zorunda kalabilirsiniz. Bayan Mulwray'in babasına kafa tutmak gibi bir yanlışaysa asla düşmeyin deriz, çünkü koca şehirde her şey ondan soruluyor; polis teşkilatı bile.

7. Matty Walker

(Body Heat-1981) *Kathleen Turner*



Tehlike Unsuru: Önceleri evliliğinden gına getirmiş sıradan bir 'femme fatale'den hiçbir farkı yoktu. İlk olarak, zaten pek bir ilgisiz olan işkolik kocasını çapkın avukat Ned Racine ile aldatmaya başladı, sonra da aşığı ile birlikte yaptıkları plan doğrultusunda zengin kocayı ortadan kaldırıp, yüklüce bir mirasa kondu. Görünürde tüm bunları aşkı için yapıyordu. Fakat açgözlülüğünü dizginleyemediği için şüpheleri üzerine çekti, kısa süre sonra da tüm foyası meydana çıktı. Matty Walker'ın âşık olduğu tek bir şey vardır, o da para. Ve Ned bunun farkına vardığında, kendi kendini çoktan mahvetmiş bulunuyordu. Matty Walker gelmiş geçmiş en acımasız, sinsi ve yalancı 'femme fatale'lerin başında geliyor. Daha okul yıllarında, hedefini belirlemiş, yolunu çizmiş, bir servet avcısı olmayı kafaya koymuş gözüküyordu zaten.

Kurtulma Şansı: Kimliğini iyice araştırın ve söylediklerine inanmadan evvel en az iki kez düşünün. En büyük silahlarından biri, kullanmaktan asla çekinmeyeceği cinselliğidir ve ne yapıp edip sırra kadem basmanın bir yolunu bulacaktır.

5. Norma Desmond

(Sunset Blvd.-1950)



Gloria Swanson

Tehlike Unsuru: Tam bir çatlak. Sessiz sinema döneminde büyük bir film yıldızıydı, fakat sesli sinemaya geçişin ardından yıldızı da hızla söndü. Yine de hala kendini sektörün en büyük starı zannediyor. Hayatındaki aşırılıklar yalnızca oyunculuk tarzıyla sınırlı kalsa iyi, bu kadın gerçek hayatta da son derece abartılı hareket ediyor. Kibirli ve kendine tapıyor. Bugüne kadar tam üç koca eskitmiş. 'Hayır'ı bir cevap olarak asla kabul etmiyor. Artık ismi unutulmuş olmasına rağmen (niyeyse!), insanların halen kendisine büyük bir hayranlık beslediğini sanıyor. Kolaysa aksine inandırın. Bir de en az kendisi kadar 'arızalı' bir uşağı var ki (kendileri Norma'nın eski eşi olurlar); hangisinin daha fazla tehlike arz ediyor olduğunu biz çözümleyemedik. Acınası bir tarafları olduğu muhakkak, ancak bu güvenilir olduklarını göstermiyor.

Kurtulma Şansı: Akıl hastanesi kesin çözüm. Siz kaçış planınızı uygularken onu oyalayacak birkaç kamera bulmak da işe yarayabilir. Fakat kesinlikle onun için bir senaryo yazmaya kalkmayın; Cecil B. DeMille bile Norma ile zor baş ediyor, durduk yerde başınıza iş açmayın.

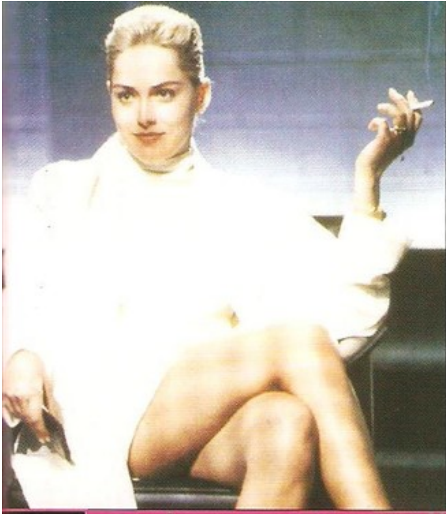


6. Phyllis Dietrichson

(Double Indemnity-1944) *Barbara Stanwyck*

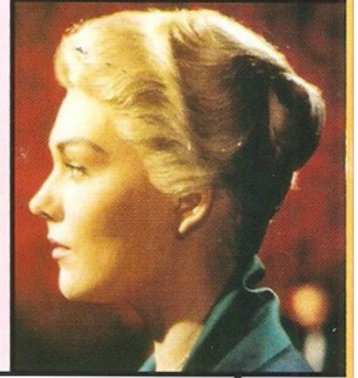
Tehlike Unsuru: Kesinlikle sinir bozucu. Tek niyeti kocasından kurtulup, çifte tazminata konmak. Ancak bu işin altından tek başına kalkması pek mümkün görünmüyor. Kendine suç ortağı olarak seçtiği kişiyse sigortacı Walter Neff. Ancak her şeyi en ince detayına varıncaya dek planlayan ve Phyllis'in kocasını bizzat kendi elleriyle öldüren Walter'ın bilmediği birkaç şey var; Phyllis'in ne kadar çıkarcı bir insan olduğu mesela... Ne denli tehlikeli biri olduğu, kocasının ölümü karşısında gösterdiği aşırı soğukkanlı tepkiden anlaşılabilir aslında, fakat maalesef Walter, vaziyetin vahametinin farkına varamayacak kadar gönlünü Phyllis'e kaptırmış durumda. Bayan Dietrichson, çok zeki sayılmasa da, 'yıkıcı' olduğu kuşku götürmez; yüzünde sürekli olarak taşıdığı o uğursuz sırıtıştan bile belli oluyor bu.

Kurtulma Şansı: Tanımadığınız evli ve zengin kadınlara kur yapmayın; ne kadar çekici olurlarsa olsunlar. Hadi o gaflete bir kez düştünüz diyelim, o zaman sakın ona güvenmek konusunda fazla aceleci davranmayın. Aşk hakkında söylediklerini de iyice bir ölçüp biçseniz çok iyi edersiniz.



3. Madeleine Elster/Judy Barton
(Vertigo-1958)

Kim Novak



Tehlike Unsuru: Son derece gizemli ve intihara meyilli. Büyük büyükannesinin hayaletinin kendi içinde yaşadığına ve bir an önce ölmesi gerektiğine inanıyor. Durumundan endişe eden kocası, peşine dedektif arkadaşı John Ferguson'u taktı. Ancak John hiç hesapta yokken kadına âşık oluverdi. Madeleine'ı iyileştirmek için elinden geleni yaptıysa da, kadının ölümüne engel olamadı. Aslında işler pek de göründüğü gibi değil. Madeleine/Judy ise, olduğunu söylediği kişi hiç değil. Ölümü tamamen düzmeceydi ve tüm plan karısının mirasına konmak niyetindeki Bay Elster'a aitti. Tabii Judy de Bayan Elster değil, yalnızca planın yolunda gitmesi için kiralanmış bir 'maşa'ydı. Kadının 'ölümünden' sonra hayata küsmüş olan John, şimdi aşkını yeniden buldu ve işler sarpa sarmak üzere. Evet, farkındayız, durum biraz karışık.

Kurtulma Şansı: En mantıklısı Madeleine'ı bir psikiyatra götürmek olabilirdi ama bunun için çok geç. En iyisi onu bir kulenin tepesinden aşağı atıverin gitsin; ne de olsa herkes bu yöntemi kullanıyor. Er geç işe yarayacaktır.

4. Catherine Tramell
(Basic Instinct-1992)

Sharon Stone

Tehlike Unsuru: Buz kıracağı gibi sakıncalı alet edevatla oynamaya bayılıyor. Ahlak anlayışı pek üst seviyede sayılmaz, kamuya açık yerlerde toplum kurallarına uymaktan pek hoşlanmıyor, ağzı oldukça bozuk, çarpık ilişkiler yaşıyor ve uyuşturucu kullanmayı sevdiğini uluorta açıklamakta beis görmüyor. Hastalıklı kitaplar yazmak ve daha sonra onları gerçek hayata uyarlamak konusunda saplantılı. Kendini teşhir etmekten ve iç çamaşırı giymemekten tuhaf bir zevk alıyor. İstediği kişi hakkında istediği bilgiye ulaşmakta pek zorlanmıyor. Dedektif Nick Curan, başına gelecekler konusunda açıkça uyarıldığı halde onun eline düşmekten kurtulamadı. Ayrıca Catherine, yalan makinesini bile kandırmayı becerebiliyor. Yani evet, çok çok tehlikeli.

Kurtulma Şansı: Yazdığı kitapları önceden okuyup, hareket planı hakkında bilgi sahibi olabilirsiniz, lakin açıkçası bunun da bir yararı olur mu bilemiyoruz. Neden derseniz, karşınızdaki kişi her halükarda sizi etkisi altına alabilecek bir ruh hastası. Öz ailesini bile onun öldürdüğünden şüpheleniliyor.

2. Rose Loomis
(Niagara-1953)

Marilyn Monroe

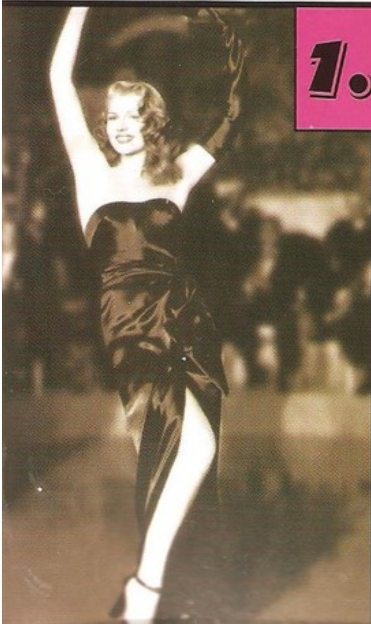


Tehlike Unsuru: İlk bakışta, her erkeği ayartabilecek bir seks tanrıçası olmaktan öte fazlaca bir tehdit belirtisi göstermiyordu. Sonradan kocasını başka bir erkekle aldattığı ortaya çıktı. Fakat hepsi bu kadar değil elbette. Sevgilisiyle beraber bir de plan yapmışlardı; kocayı hakkın rahmetine kavuşturmak üzere. Rose Loomis o kadar göz kamaştırıcı bir güzelliğe sahip ki bu güzellik onu aynı derecede tehlikeli biri haline getiriyor. Marilyn Monroe'nun oynadığı en 'ciddi' ve şeytansı karakterlerden biri olan Rose, Niagara şelalesi civarında sürekli olarak derin bir 'dekolte' eşliğinde arz-ı endam eyliyor ve haliyle etraftaki bütün erkeklerin aklını başından alıyor. Aslında Rose'un bu denli sakıncalı planlar tasarlamasının tek sebebi kocasının huysuzlukları. Adam o kadar dengesiz ve kaprisli ki bazen Rosa'a hak vermemek elde değil.

Kurtulma Şansı: Gırtlağına sıkıca yapışın ve var gücünüzle sıkın. Fakat bu, Rose'un sarı bir yağmurluk içinde dahi cazibesinden hiç bir şey yitirmiyor oluşu hasebiyle göründüğü kadar kolay bir iş değil.

1. Gilda Mundson Farrell
(Gilda-1946)

Rita Hayworth

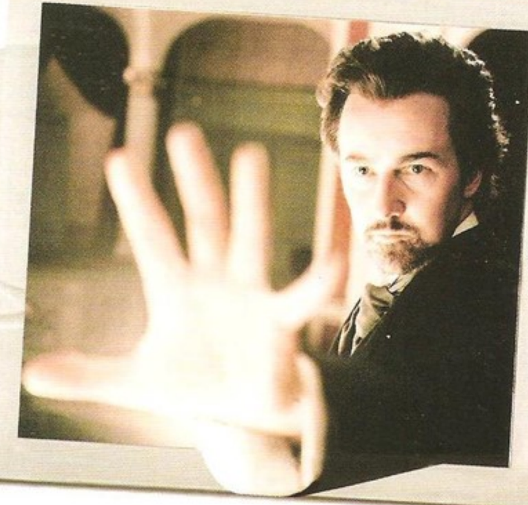


Tehlike Unsuru: Bugün "Put The Blame On Mame"i duyduğunda hala içi gıcıklanan birileri varsa, bunun tek sebebi Gilda'dır kuşkusuz. Sevdiği biricik erkekten ölesiye nefret eden başka bir karakter daha az bulunur. Gilda, aşk ve nefret arası tuhaf bir tutkuyla sevdiği Johnny Farrell'i kıskandırmak için elinden geleni ardına koymaz; önüne çıkan her erkekle gönül eğlendirir, zehirli diliyle Johnny'yi belki bin kez öldürür ve bazen de kaçıp gider. Sevdiği adamdan beklediği ilgiyi göremediği zaman da, kelimenin tam anlamıyla deliye döner. Johnny ile ortak geçmişlerini tam olarak bilemesek de, adamın canını fena halde yaktığını tahmin etmek güç değil. Gilda, son derece tehlikeli bir adamla evlenmiş olmasına rağmen, belaya davetiye çıkarmakta hiç tereddüt etmez. Büyüleyici bir güzelliğe, fakat aynı zamanda insanı diri diri mezara gömebilecek, korkutucu bir zalimliğe sahiptir. Sinema tarihinin en çok gönderme yapılmış ya da doğrudan taklit edilmiş karakterlerinden biri oluşu zirvedeki yerini sağlamlaştırıyor tabii.

Kurtulma Şansı: İmkânsıza yakın. Hele sahnede dans edip şarkı söyleyişini ya da dalgalı saçlarını geriye doğru atışını bir kez gördüyseniz, o iş orada bitmiş demektir.

Hazırlayan: Müjde Işıl
mujdeisil@merkezdergi.com.tr

Edward Norton



Tom Cruise, Brad Pitt ve Johnny Depp'in başını çektiği 60 kuşağının son demlerine yetişti. Ağabeylerinden farklı olarak daha ilk filmiyle yeteneğini ispat etti, az ve öz filmografisiyle Hollywood'da kendine sağlam bir yer edindi. Edward James Norton Jr. 18 Ağustos 1969'da Boston, Massachusetts'te dünyaya geldi. Babası Edward Sr.
Carter hükümetinde savcılık yapmış bir avukat, annesi Robin öğretmen, büyükbabası James Rouse ise ünlü bir şehir planlamacısı ve mimar. Beş yaşındayken bakıcısıyla beraber gittiği Cinderella oyununu izledikten sonra oyunculuğa merak salan Edward, Columbia School for Theatrical Arts'a kayıt oldu ve henüz sekiz yaşındayken tiyatro sahnesine çıktı. 1987'de Wilde Lake High School'u, 1991'de de Yale Üniversitesi'nin tarih bölümünden dereceyle mezun oldu.
Üniversitedeyken de tiyatro faaliyetlerine devam eden Norton, mezun olduktan sonra büyükbabasının Osaka'daki şirketinde çalıştı ve bu okyanus ötesi serüvenden ona sular seller gibi konuştuğu Japon dili yadigâr kaldı. Ülkesine döndükten sonra New York Signature Theater Company'ye katıldı, Broadway dışı oyunlarda rol aldı. Sinemaya adımını 1996'da "Primal Fear" ile attı. Gregory Hoblit'in ilk sinema filmi olan bu yapım için 2000 aday arasından seçilen Norton, bir din adamını öldürmekle suçlanan ancak herkesi kişilik bölünmesi yaşadığına ikna eden Aaron Stampler'ı canlandırdı. Başrolde Richard Gere olsa da filmin asıl yıldızı, Gere'den rol çalan Norton'du ve temiz, bebeksi yüzüyle izleyenleri ters köşeye yatırdı. Beyazperdedeki ilk rolüyle Norton, En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu dalında Oscar'a aday oldu. Aynı yıl arka arkaya usta yönetmenlerin filmlerinde rol aldı. Milos Forman'ın yönettiği "The People vs. Larry Flynt"de Hustler dergisinin kurucusu, porno kralı Larry Flynt'in avukatını canlandırdı. Woody Allen müzikali "Everyone Says I Love You"da Drew Barrymore'un nişanlısını canlandırırken bir yandan da kendi sesiyle şarkı söyleyip dans ediyordu. Annesinin beyin tümöründen ölümü üzerine 1997'de hiçbir filmde rol almadı. "Rounders"da hapisten çıktıktan sonra tekrar kumar masasına dönen ve pokeri bırakmış eski arkadaşını yeniden kumar belasına bulaştıran tekinsiz bir karakterdi. Bu dönemde kendisine teklif edilen "Saving Private Ryan"deki Er Ryan rolünü geri çevirdi. "American History X"de acımasız bir Amerikalı Neo Nazi iken cinayet suçundan girdiği hapiste fikirleri değişen, hapisten çıktıktan sonra yeni bir yaşama başlayıp kardeşini Nazilerden uzak tutmaya çalışan Derek Vinyard'a hayat verdi. Bu filmdeki performansı ona En İyi Erkek Oyuncu dalında Oscar adaylığı getirdi. 90'lı yılları David Fincher klasiği "Fight Club" ile kapatan aktör bu filmde, alt benliği Brad Pitt olarak karşımıza çıkan sistem kurbanı/savaşçısına hayat verdi. 2000'de "Keeping the Faith"in yönetmen koltuğuna oturan Edward Norton, Ben Stiller ile filmin başrolünü paylaştı. Filmde, artık bir haham olan çocukluk arkadaşı ile aynı kıza abayı yakan Katolik rahibi canlandırdı. Ertesi sene "The Score"da Marlon Brando ve Robert De Niro gibi iki baba aktörle biraraya geldi ve De Niro'yu kazıklamaya çalışan yetenekli ama "ham" hırsıza hayat verdi. Danny DeVito'nun yönettiği "Death to Smoochy" adlı komedide, yerine geçtiği için Robin Williams'ın nefretini kazanan, gergedan kostümlü çocuk programı sunucusunu canlandırdı. Ünlü ressam Frida Kahlo'nun hayatını anlatan "Frida"da küçük bir rol aldı ve Amerika'nın ünlü Rockefeller sülalesinin üyelerinden Nelson Rockefeller'a hayat verdi. Thomas Harris'in 1981'de yazdığı, daha önce Michael Mann tarafından Manhunter ismiyle beyazperdeye gelen ve "Kuzuların Sessizliği"nin öncesini anlatan "Red Dragon"da Hannibal Lecter'ın kimliğini keşfeden ama bunun bedelini ağır ödeyen FBI ajanı Will Graham'ı canlandırdı. Spike Lee'nin yönettiği, 11 Eylül depresyonuyla ilintili "25th Hour"da hapse girmeden önceki son 24 saatinde babası, sevgilisi, arkadaşları ve kendisiyle hesaplaşan bir uyuşturucu satıcısına hayat verdi. 1969 tarihli "The Italian Job"un aynı adlı yeniden çevriminde mukavele gereği istemeye istemeye rol aldı. Bu filmdeki, üyesi olduğu hırsızlar çetesini kazıklayıp onların mallarına el koymaya çalışan, hayal gücünden yoksun üçkağıtçı rolü, filmografisinin en zayıf halkasıydı. 12.yy Haçlı Seferleri döneminde geçen ve Ridley Scott'ın yönettiği "Kingdom of Heaven"da Kudüs Kralı Baldwin rolünde karşımıza çıktı. Gözleri dışında bütün yüzünü kaplayan bir maske altında oynasa da sesini ve vücut dilini kullanarak bu kısa rolünde muhteşem bir performans sergiledi. Ülkemize uğramayan "Down in the Valley"de ruhsal problemlerini eski zaman kovboyu imajı altında gizlemeye çalışan katil gence hayat verdi. "The Illusionist"de aşkı uğruna Avusturya-Macaristan veliaht prensine karşı koyan 20. yy sihirbazını canlandırdı. W.S. Maugham'ın aynı adlı romanından uyarlanan ve Norton'ın yapımcısı olduğu "The Painted Veil"de aktörü, karısının ihanetine uğrayan doktor koca rolünde izleyeceğiz. Aktörün bir sonraki filmi ise Colin Farrell'la beraber rol aldığı ve New York polis teşkilatındaki bir skandalın aile içinde yarattığı sorunları konu alan "Pride and Glory".
Edward Norton, her rolüne titizlikle hazırlanmasıyla ünlü. Örneğin "Primal Fear"da Kentucky aksanıyla konuşabilmek için "Coal Miner's Daughter" filmini izlemiş, "Rounders" için rol arkadaşı Matt Damon ile birlikte Las Vegas'taki Dünya Poker Şampiyonası'na katılmış, "American History X" için kas yapmış ve 15 kilo almış, "Fight Club" için Brad Pitt ile birlikte sabun yapma dersleri almış. Sıkı bir sigara düşmanı olan Edward Norton'ın en büyük hobisi gitar çalmak. Aralık 1998'de Courtney Love'ın grubu Hole'la konsere çıkmışlığı bile var. Özel hayatı konusunda ketumluğuyla bilinen aktör Drew Barrymore, Courtney Love ve Salma Hayek'le yaşadığı aşklarla magazin sayfalarını süslemişti.

FİLMOGRAFİ

1996	PRIMAL FEAR
1996	THE PEOPLE VS. LARRY FLYNT
1996	EVERYONE SAYS I LOVE YOU
1998	ROUNDERS
1998	AMERICAN HISTORY X
1999	FIGHT CLUB
2000	KEEPING THE FAITH
2001	THE SCORE
2002	DEATH TO SMOOCHY
2002	FRIDA
2002	RED DRAGON
2002	25TH HOUR
2003	THE ITALIAN JOB
2005	KINGDOM OF HEAVEN
2005	DOWN IN THE VALLEY
2006	THE ILLUSIONIST
2006	THE PAINTED VEIL

DVD Rehberi

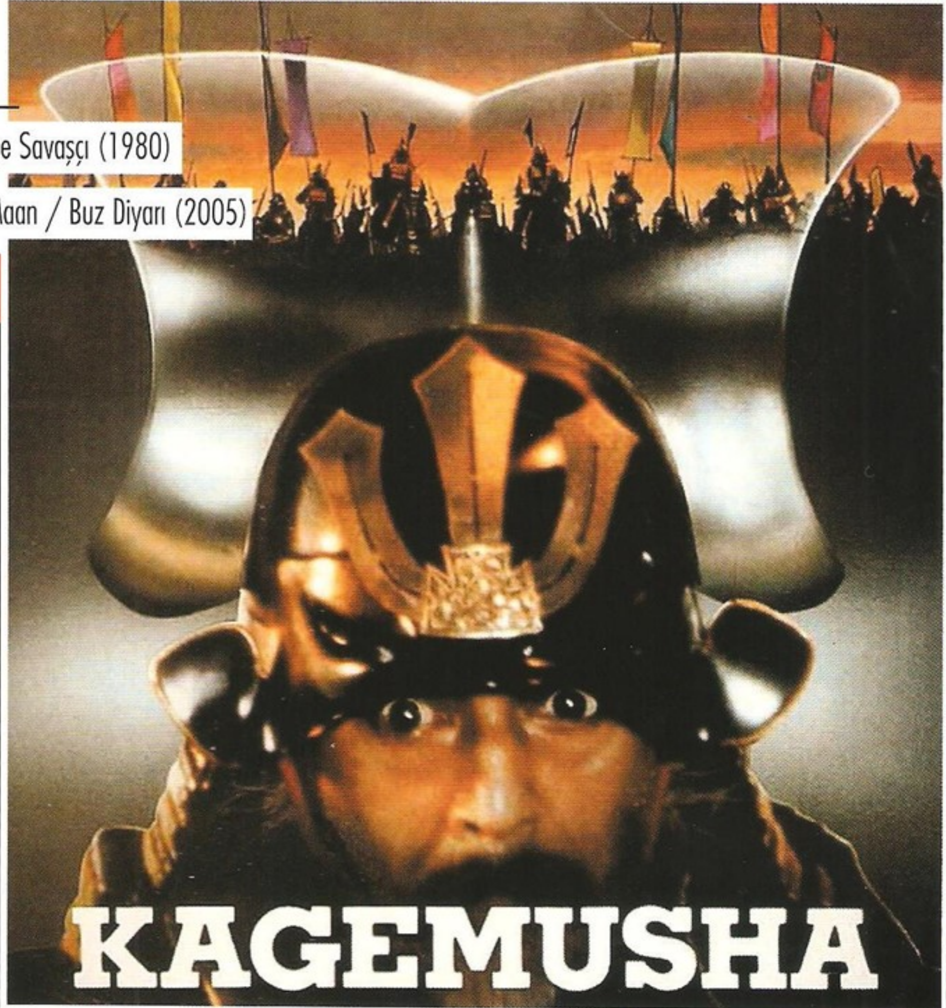
Hazırlayanlar:
Murat Erşahin, Kerem Akça

KRİTİK

- Ayın DVD'si/Kagemusha: Gölge Savaşçı (1980)
- Ayın sürpriz DVD'si/Pahan Maan / Buz Diyarı (2005)

İNDEX

Kagemusha	✪✪✪✪✪
Pahan Maan / Buz Diyarı (2005)	✪✪✪✪
Hokkabaz (2006)	✪✪✪
Ju-on: The Grudge 2/Garez-Garez 2 (2003)	✪✪✪✪
La Truite / Alabalık (1982)	✪✪✪✪
Stay / Gitme (2005)	✪✪✪
Carnal Knowledge / İlk Defa (1976)	✪✪✪✪
La Citta Delle Done / Kadınlar Kenti (1980)	✪✪✪✪
An American Haunting / Amerikan Büyüsü: (2006)	✪✪
Peter Sellers/Karşınızda Peter Sellers (2004)	✪✪✪✪
Heyongsa/Kanlı Hançer (2005)	✪✪✪
Chaplin (1992)	✪✪✪✪
Un Amour de Swann / Swann'ın Aşkı (1984)	✪✪✪✪
L'Empire des Loups / Kurtlar İmparatorluğu: (2004)	✪✪✪
Danton (1983)	✪✪✪✪
Cry-Baby / Sulugöz (1990)	✪✪✪✪✪
Don Juan DeMarco (1995)	✪✪✪
The Astronaut's Wife / Astronotun Karısı (1999)	✪✪
Blow / Beyaz Şeytan (2001)	✪✪✪
School Daze (2002)	✪✪✪✪✪
Inside Man/İçerideki Adam (2006)	✪✪✪
A Nightmare on Elm Street 2 / Elm Sokağı Kabusu 2 (1985)	✪
Beyond Re-Animator / Çalınmış Ruhlar (2003)	✪✪
House of The Dead 2 / Ölüler Evi 2:Ölümcül Amaç (2006)	✪
Glass House 2: The Good Mother / Korkunç Şüphe (2006)	✪
Le Grand Bleu / Derinlik Sarhoşluğu (1988)	✪✪✪✪
Léon (1994)	✪✪✪✪✪
Angel-A (2006)	✪✪
Danny The Dog / Kır Zincirlerini (2005)	✪✪
Le Transporteur 2 / Taşıyıcı 2 (2005)	✪
The Fast and The Furious / Hızlı ve Öfkeli:Tokyo Yarışı (2006)	✪✪
Kaçıklık Diploması (1998)	✪✪
Freedomland / Kayıp Yaşamlar (2006)	✪
Born into Brothels: Calcutta's Red Light Kids/Kalküta'nın Çocukları (2004)	✪✪✪
Die Fetten Jahre Sind Vorbei / Eğitmenler (2004)	✪✪
Büyük Adam Küçük Aşk (2004)	✪✪✪
Quatre Etoiles / Tatlı Hayat (2004)	✪✪
La Boum / Patlarsam Yanarsın (1980)	✪✪✪
The Truth about Love / Aşkın Gerçeği (2004)	✪✪✪
El Perro / Bombon Köpek (2004)	✪✪✪
Araf (2006)	✪
Mon Ange / Meleğim (2004)	✪✪✪
Teknolust / Tekno Aşk (2002)	✪✪
The Company / Kumpanya (2003)	✪✪
Enfermés Dehors / Çılgın Polis (2006)	✪✪
İnat Hikayeleri (2004)	✪✪✪
The Lake House / Göl Evi (2006)	✪✪
Ripper: Letter from Hell / Cehennemden Mektuplar (2001)	✪✪



Johnny Depp



Johnny Depp harikası Kaptan Jack Sparrow, aktörün aykırı karakterlerinin en ünlüsü olabilir ama ilki değil.

Korku devam filmleri



DVD'si çıkan korku devam filmlerini fırsat bilerek bir korku filmine iyi bir devam filmi çekmenin yollarını araştırdık.

Spike Lee



Yönetmenin ilk dönem filmleriyle son dönem filmlerini karşılaştırdık. Sinema duygusuyla çekilmiş samimi Spike Lee filmlerini geri istiyoruz!

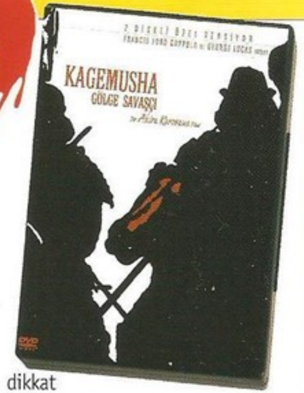
Spielberg'ün Fransa şubesi: Luc Besson

DVD Kritik

AYIN DVD'Sİ

Kagemusha: Gölge Savaşçı (1980)

İki Diskli Özel Versiyon




```
Y: Akira Kurosawa
O: Tatsuya Nakadai, Tsutomu Yamazaki
Bölge: 2 (Türkiye) 153 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
TR / JAP / İNG 5.1 DD
TR / İNG Altyazı
Fox / Tiglon
```

Yedinci sanatın 'imparator'u Akira Kurosawa'nın (1910-1998), 1980 tarihli filmi "Kagemusha / Gölge Savaşçı", özünde insan ilişkileri üzerine, duygu dolu bir filmdir. "Run"ın epik yapısı, "Kagemusha"da yoğun bir duygusallıkla örülür. Kurosawa, filmlerinde zıtlıkları çatıştırır. Bu tespit, "Kagemusha"da kendini iyice belli eder. Yağmalanmış bir şatonun hemen altında düzenlenen büyüleyici ve şatafatlı gece konseri sahnesi, bu çatışmanın önemli örneklerinden biridir. Yoğun bir dramı, tarihi bir savaş filminin içine başarıyla yediren Kurosawa, yönetmenlik dehasını, yarattığı kusursuz atmosfer ve çerçeveye olan hâkimiyetiyle bir kere daha kanıtlar. Usta sinemacı, "Kagemusha"yı en olgun döneminde ama en zor koşullarda çekmiştir. O dönem, hızla maddileşen ve geleneksel değerlerini, sanat ve kültürünü, eskiye göre boşlayan Japonya'da, Kurosawa artık projeleri için kolaylıkla para bulamamaktadır. Ama yabancı sermaye, büyük saygı duyduğu Kurosawa'nın emrindedir. Kendisine adeta tapan Amerikalı sinemacılar Francis Ford Coppola ve George Lucas'ın yardımlarıyla, hatta direkt onların yürütücü yapımcılığı altında çekilen "Kagemusha", 'En İyi Yabancı Film' ve 'En İyi Sanat Yönetimi' dallarında Oscar adayı da olur. Yapım, kazandığı birçok ödülün yanına, Cannes'da 'Altın Palmiye'yi de ekler. O yıl, prestijli Cannes'ın büyük ödülü, Bob Fosse'nin "All That Jazz"ıyla "Kagemusha" arasında paylaştırılır. Senaryosunu Akira Kurosawa ve Masato Ide'nin birlikte kaleme aldıkları filmin öyküsü, 1572'de Japonya'da geçer. Ülkenin üç güçlü klanı birbirleriyle savaşmaktadır. Halk arasında bir efsaneye dönüşmüş güçlü savaşçı Shingen, aldığı ağır savaş yaraları nedeniyle ölümü beklemektedir. Ama bu ölümü herkesten, özellikle düşmanlarından gizlemek gerekmektedir. Adamlarına, kendi benzerini bulmalarını ve onun yerine geçirmelerini emreder. Bu görev için seçilen kişi, yoksul ve zavallı bir hırsız olan Kagemusha'dır. 'Gölge Savaşçı' olarak nitelenen Kagemusha, sıradan önemsiz bir suçluyken, şimdi bir klanı, birçok samurayı yöneten büyük bir lidere dönüşmüştür. 16. yüzyıl Japonya'sının feodal kargaşa ortamında bir insanın etkileyici trajedisidir "Kagemusha". Gerçek bir samuray ailesinden gelen Kurosawa, saray entrikaları, çekişmeler, politik ayak oyunları, heybetli savaş sahneleri ve coğrafyanın doğasına yakışan gerçeküstü öğelerle sarıp sarmaladığı filminde, insani trajedileri yoğun bir duygusallık ve şiirsel bir sinema ile beyazperdeye yansıtmayı başarır.

Kutu: Özel kabartmalı karton kutulu, iki diskli karton koleksiyon kutusu.

Diğer Ekstralar: İki özel bölüm dikkat çekiyor. 'Coppola, Lucas & Kurosawa' (18 dk), Fox şirketinin Kurosawa'ya nasıl ve niye destek verdiğini inceleyen bir ek. Francis Ford Coppola ve George Lucas'ın yorumları eşliğinde, Akira Kurosawa üzerine bir değerlendirme sunuyor. 'Akira Kurosawa: Yaratmak Mükemmel' (41 dk) ise filmin ön hazırlıklarına, yapım aşamasına ve çekim görüntülerine uzanan bir yapım belgeseli. Bunların dışında iki fotoğraflı ek bulunuyor. 'Görüntü: Kurosawa'nın Devamlılığı', yönetmenin film için çizdiği 'storyboard'ları arka arkaya yerleştiren bir bölüm sunarken, bu resimleri tek tek izleme şansı da veriyor. Bu çizimleri arka arkaya gördüğümüz bölüm 'Gerçekleştirilmiş Görüntü' ise 42 dakika uzunluğunda. İlk 'storyboard'ları, filmdeki sahnelerle yan yana koyan ve tek tek sunan çok seçenekli bir bölüm bu. En son bölümse, filmin o döneme ait 'teaser'ı. Eklerde Türkçe altyazı bulunmuyor.

Film: ✪✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪



Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: ✓ - Film Fragmanı: ✓ (2 adet)
Diğer Fragmanlar: -

Bu DVD'den neler öğrendik?

1. John Milius, Steven Spielberg ve George Lucas, aynı okulda okurlarken, Milius'un bir Kurosawa fanatiği olarak, Lucas'a 'Yedi Samuray'ı görmesini önerdiğini.
2. Francis Ford Coppola ve Akira Kurosawa'nın Tokyo'da 'Tora Tora Tora'nın çekimi sonrasında tanıştıklarını.
3. Kurosawa'nın özlü sözü 'yaratmak ve söylemek çok güzeldir' tümcesini.
4. Kurosawa'nın maddi nedenlerle filmi bitirememe sorununa George Lucas ve Francis Ford Coppola'nın merhem olduklarını. İki Amerikalı sinemacı, Fox'un filme para yatırmasını sağlamışlardı.
5. Yönetmenin, filmin senaryosunu çeşitli yapım şirketlerine gösterip ters yanıt alınca, özgün 'storyboard'lar çizdiğini.









AYIN SÜRPRİZ DVD'Sİ

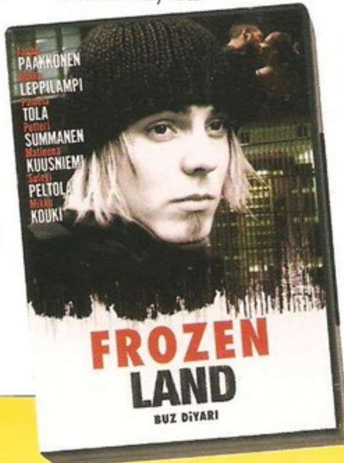
Pahan Maan / Buz Diyarı (2005)

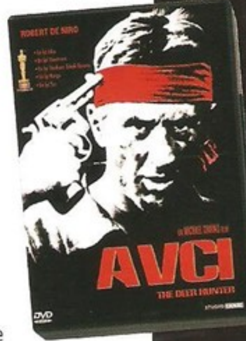


Y: Aku Louhimies
O: Jasper Paakkönen, Mikko Leppilampi
Bölge: 0 (Türkiye) 127 dakika
1.78:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
FİN / TR 5.1 Dolby Digital
TR Altyazı
Videoexpress / Düet

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

Finlandiya'da 'Çaresizlik ve Ölüm'. İşte filmin anlatmaya çalıştığı, Ingmar Bergman gibi sinemacıların da sıkça işlediğine tanık olduğumuz iki evrensel tema... Yönetmen Aku Loihimies, ülkesinin portresini 127 dakikada çiziveriyor. Genç, yaşlı, evli, çocuklu demeden, ülke insanının prototipini gösteriyor bize. Onların yaşamlarından kesitler sunuyor. Bunları iç içe geçirerek kendi yapısını oluşturuyor. Jean Renoir, Federico Fellini, Robert Altman gibi yönetmenlerde rastladığımız çok hikâyeli film modeli bu. Aynı kasabada yaşayan insanları, belli bir çatı altında birleştiriyor. O çatının adınıysa; yalnızlık, acı, çaresizlik, iletişimsizlik ve issizlik koyuyor. Elbette bu kavramların her yaş grubuna göre bir karşılığı bulunuyor. İşinden atılan bir öğretmen, uyuşturucu ve müzikle günlerini geçiren (veya tüketen) bir genç, yeni evli bir çift ve polis memuru bir anne, bu etkileyici dramın ana karakterleri. Film, 'İssizlik', 'Aile', 'Kar Yağışı', 'Polis' ve 'Son Hata' adlı beş bölüme ayrılıyor. "İssizlik" bölümünde, işinden atılan bir öğretmenin hikâyesini izliyoruz. Aile bölümüne geçtiğimizde, karşımıza evli ve üç çocuk sahibi bir kadın polis memuru çıkıyor. Onun sorunu ise işinde gördüğü cesetler, cinayetler ve silah patlamaları. Üçüncü bölüm 'Kar Yağışı'nın görevi, bizleri yeni bir çiftin öyküsüne götürmek. Bu çift, bir arkadaşlarıyla uyuşturucu ticaretine giriyorlar. 'Koca' karakteri, yakalanıp hapse atılıyor. Karısı, arkadaşıyla ilişkiye giriyor. İşin ilginç tarafıysa, hapse giren adamın, polis memuru kadını öldürmesi. Akıllıca içiçe geçirilen bu hikayelerin sonu umuda değil, tam tersine çaresizliğe ve yalnızlığa varıyor. Yani görünürde rahat, liberal, konformist ve serbest bir yaşam süren Fin halkının, bilinç altında karamsarlık, cinayet güdüsü, sıkıntı ve boşluk duygusuyla boğuştuğunu görüyoruz. Sınıf ayrımı gözetmeden objektif ve mantıklı bir bakış açısı sunuluyor. Yönetmenin olabildiğince sert ve cesur olmasının da, filmin lehine işlediğini söyleyebiliriz. Film, Jean Renoir'ın "La Regle du Jeu/Oyunun Kuralı"nda Fransız sosyetesine; Federico Fellini'nin "La Dolce Vita/Tatlı Hayat"ta, İtalyan Burjuvazisi'ne; Robert Altman'ın ise "Short Cuts"da Los Angeles üst-orta sınıfına yaptığını, Finlandiya'nın sosyal sınıf sistemine yapıyor. Bunu yaparken, her karakter için ayrı bir görsel yapı kullanıyor. Görüntü ve ses (görsel ve işitsel yapı) ile oynayarak, stilize bir tarz oluşturuyor. Yönetmen, ana karakterlerin öznel dünyalarına girmeyi tercih ediyor. Yalnızlığı ön plana çıkarıp, plan sekanslara veya halüsinasyonlara başvuruyor. Dramatik yapının içindeki soğuk atmosfer, filmin isminin esas karşılığı olan "Donmuş Bölge" ile metafor oluşturmuş. Yani filmdeki gri renk skalasının ve sürekli donan gölün (ki bu, içine girdiğimiz kasabanın tek doğal objesi), karakterlerin soğukluğu ve iletişimsizliğiyle özdeşleştiğini görebiliyoruz. Yapıt, Aku Louhimies'in sinemasının, büyük usta Karusmaki'nin 'minimalist dünyasını' andıran ilk keşfi. Devamı da, 2006 yılında çektiği "Valkoinen Kaupunki / Frozen City" ile gelecek...





Kutu: Klasik şeffaf.
Diğer Ekstralar: 'Kamera Arkası' (29 dk), DVD'deki tek belgesel olarak dikkat çekiyor. Ekte, sadece oyuncularla sonradan yapılmış röportajlar ve filmden görüntüler kullanılıyor. Bunun dışında bir de 29 dakikalık 'Silinmiş Sahneler' seçkisine ulaşabiliyoruz. Eklerde Türkçe altyazı bulunuyor.
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

ESİN KAYNAKLARI:

1 Kauas Pilvet Karkaavat / Drifting Clouds (1996) (2. Bölge - İngiltere)

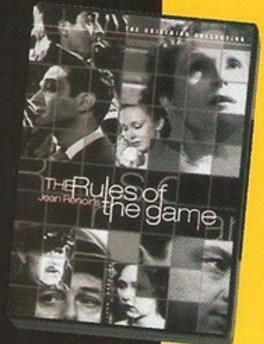


Aki Karusmaki'nin 'minimalist' sinemasının tipik örneklerinden. Yapım, issizlik sorununu, evli bir çiftin gözünden perdeye taşıyor. Yönetmenin 'karamsar sonlu' filmlerinden olmasa da ülkesindeki sosyal sorunları perdeye yansıtmasıyla öne çıkıyor.

2 The Deer Hunter / Avcı (1978) (StudioCanal / Palermo)

Vietnam sonrası dönemde çekilmiş en iyi 'ruh hali' filmlerinden. Michael Cimino, ABD'nin küçük bir kasabasında, Pennsylvania'daki insanların 'etki' altındaki yaşamlarını anlatıyor. Ölüm ve çaresizlik temalarını dönemin ruhuyla perdeye taşıyan ve bir sinema şölenine dönüşen yapıt, sinema tarihinin en çarpıcı filmlerinden biri olarak zihnimize kazınıyordu.

3 3-La Regle du Jeu / Rules of The Game (1939) (1.Bölge - Criterion Collection)

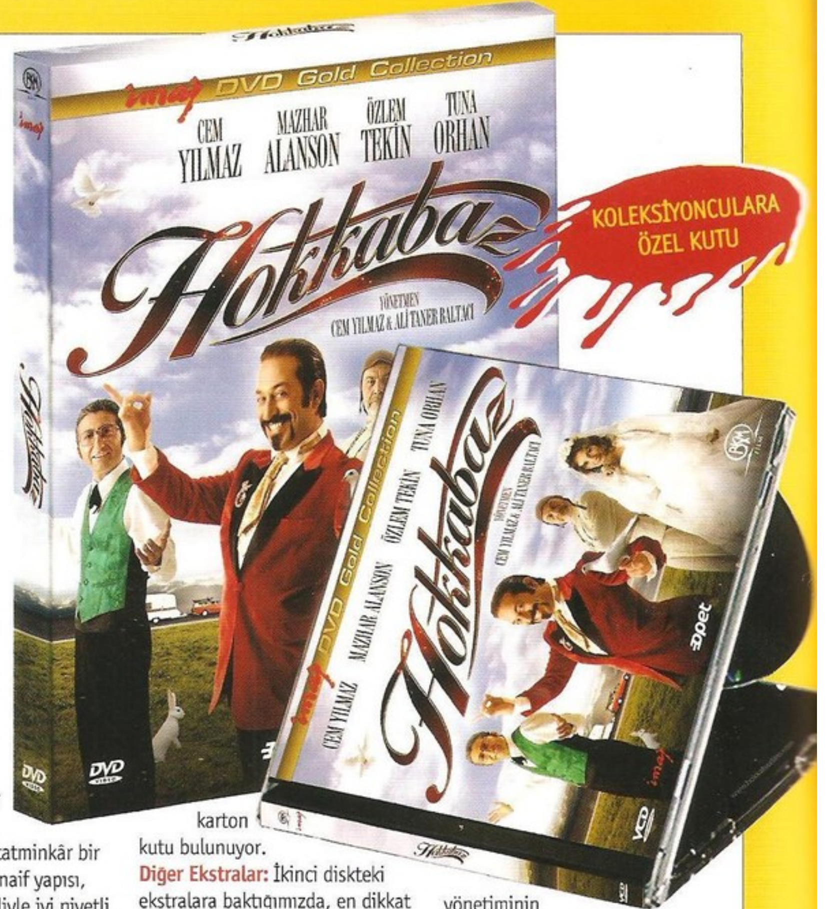


Jean Renoir'ın çok öykülü film modelini kullandığı tipik filmlerinden biri. Bir mâlikanede 'üsttekiler-alttakiler' arasındaki ilişkiyi gözlemleyen yapım, farklı tarzı ve karakterlerin psikolojisini yansıtısıyla dikkat çeker. Filmin en önemli özelliği, bir 'başrolü' olmamasıdır!

DVD Kritik

Hokkabaz (2006)

Y: Ali Taner Baltacı, Cem Yılmaz
O: Cem Yılmaz, Tuna Orhan, Mazhar Alanson, Özlem Tekin
Bölge: 2 (Türkiye) 118 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
TR 5.1 Dolby Surround
TR / İNG Altyazı
İmaj / D Productions



İskender, herkes tarafından 'hokkabaz' olarak görülen bir sihirbazdır. Çocukluk arkadaşı ve sıkı dostu Maradona dışında, herkes onun hokkabaz olduğunu düşünmektedir. İstanbul'dan çarçabuk uzaklaşmak zorunda kalan ikili, turne programlarına bir mecburiyet sonucu İskender'in babası Sait'i de dahil ederler. Oğlunu bir hokkabaz olarak gören Sait'in yolculuk için başka bir amacı daha vardır. Çıktıkları bu turne sırasında başlarından geçenler, üç insan için de farklı sürprizler vaat etmektedir. Cem Yılmaz, çok popüler olan 'komik' kimliğinden sıkılıp 'sinema' ile uğraşmak istemiş, yani 'yedinci sanat'ta var olmak. Ona sadece gülmek isteyenler ve "G.O.R.A." da yaptığı el kol hareketlerini çok sevenler bu filmde aradıklarını bulamayacaklar. Cem Yılmaz'ın senaryosunu yazıp başrolü üstlendiği ve Ali Taner Baltacı ile birlikte yönetmen koltuğunu paylaştığı "Hokkabaz" iyi niyetli bir dram. Her dram gibi zaman zaman mizah da içeren naif bir yapım. Yılmaz, filminde gerçek bir İstanbul çocuğunun, saf, temiz bir Cumhuriyet çocuğunun günümüz değer sisteminde nasıl ezildiğini, hak ettiği değeri göremediğini, bir yol filmi atmosferinde anlatmış. Serüven alt türüne göz kırpan yapımda oyunculuklar da oldukça iyi. Cem Yılmaz, Mazhar Alanson, Özlem Tekin ve Tuna Orhan rollerinde çok iyiler. Aslında sihirbaz olan 'hokkabaz' İskender, onun 'on numara dostu Maradona', babası Sait ve yol arkadaşları Fatma'nın maceraları, filmin büyük bir kısmında hüzünle gülümsetmeyi başarıyor. İstanbul ve Çanakkale'de yedi haftada çekilen filmin görüntü yönetmenliğini ise Uğur İçbak üstlenmiş. "Hokkabaz", Cem Yılmaz ve Ali Taner Baltacı'nın ilk yönetmenlik denemeleri. Gerek senaryoda, gerek genel atmosferde bir takım zaaflar olsa da, bir 'ilk film' için tatminkâr bir çalışma. 'Gerçekten' naif yapısı, numarasız, sahici haliyle iyi niyetli bir film "Hokkabaz". Cem Yılmaz ve Ali Taner Baltacı'nın sinema serüvenleri bu filmle 'ciddi' olarak başladı. Gelecekte yapacakları, beyazperdedeki varlıklarını etkileyecek.

Kutu: Klasik siyah 2 DVD'lik kutu. Ancak dışında, onu kaplayan 'Imaj Gold Collection' etiketli bir de karton kutu bulunuyor.

Diğer Ekstralar: İkinci diskteki ekstralara baktığımızda, en dikkat çekici bölüm 'Kamera Arkası' (55 dk) oluyor. Bu, tam anlamıyla 'standart yapım belgeseli' beklentilerimizi karşılıyor. Ekin başlarında, ekip ve oyuncularla yapılan söyleşiler, filmin set görüntüleriyle paralel sunuluyor. Sonlarda ise ışık kullanımı için yapılan çalışmalar, sanat yönetiminin öyküsü ve kurgu masasında yaşananlar, yine ekip röportajlarıyla paralel akıyor. Özellikle belgeselin başındaki ve sonundaki Cem Yılmaz esprilerine dikkat! Bunu geçince karşımıza yine tipik bir DVD eki çıkıyor. 'Kullanılmayan Sahneler', toplamı 14 dakikayı bulan 6 sahnelik bir seçkiye uzanıyor. Bunun yanına ise yine 'tipik' bir özellik, 'Çekim Hataları' (8 dk) eklenmiş. 4 TV spot'u ve 4 'teaser' da filmin fragmanın yanında huzurumuza çıkanlardan. Ekler, oyuncularla teknik ekibin filmografileri ve Fotoğraf Galerisi'yle son buluyor.

Ekstralar, İngilizce ve Türkçe altyazı seçenekleriyle izlenebiliyor. Birinci diske geri dönecek olursak, Türk filmi DVD'lerinde bir ilk olan 'Film Yorumu'na dikkat çekmemiz gerek. Umarız, yönetmenler Cem Yılmaz ve Ali Taner Baltacı'nın filme paralel sesli yorumları, Türk filmi DVD'leri için bir kilometre taşı olur!

Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪



Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: ✓ - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: -

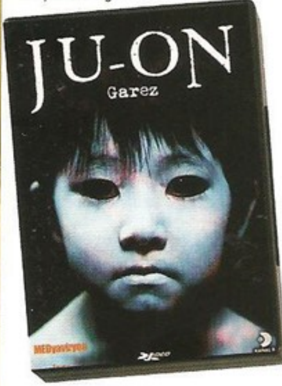
KOLEKSİYONCULARA ÖZEL BOX SET

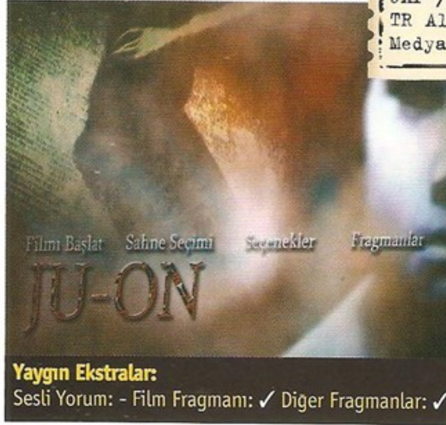
Ju-On The Grudge-Ju-on: The Grudge 2
Garez-Garez 2 (2003)

Y: Takashi Shimizu
O: Megumi Okino, Sakai Oriko
Bölge: 2 (Türkiye) 88/88 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
JAP / TR 2.0 Dolby Digital
TR Altyazı
Medyavizyon / D Productions

Hideo Nakata'nın "Ringu/Halka" (1998) filmi, yeni bir eğilim başlattı. Uzakdoğu korku filmleri adı verilen bu yerel akım ya da eğilim, bütün dünyayı hızla etkisi altına aldı. Japonya'dan başlamasına karşın, bütün Uzakdoğu ülkelerine yayıldı. Nakata'nın devam filmleri ve çeşitli değişik korku filmleri peşi sıra geldi. Çoğunun ABD hakları alınarak devam filmleri çekildi. Hepsi de aynı yapıyı kullanıyorlardı. Hayalet alttürünün izinden giden ve kültürel bir lanetten beslenen hikâye iskeletleri kuruyorlardı. Bu lanet, genelde ıssız bir adada ya da bilinmeyen bir bölgede gerçekleşiyor, yıllar önce ölmüş birinin ruhu intikam için geri dönüyordu. Bunun genel sebebi ise 'ataerkil toplum'daki uyuşmazlıktı. Takashi Shimizu da Nakata'yı ve diğer yönetmenleri izleyerek bir korku serisi oluşturdu. 2000 yılında TV için çektiği iki filmin ardından, 2003 yılında iki sinema filmi çekti. Lanetin adı "Garez"di. Yani orijinal ismiyle "Ju-On: The Grudge". Sam Raimi, bu korku serisini hemen satın alarak iki tane de devam filmi çekilmesini sağladı. Shimizu, bu devam filmlerini de yöneterek iyi gişe getiren İngilizce yapıtlara imza attı. İlk filmin hikâyesi ürkütücüydü. Bir hasta bakıcı, yaşlı bir kadına bakmak için çağrılır. Oraya gidince, evde garip olaylara tanık olur. Etrafta hayaletler görmeye başlar. Çok geçmeden bunun bir lanetin parçası olduğunu öğrenir. Bir aile içi tartışmada, ailenin diğer üyeleri can vermiş, sadece yaşlı kadın hayatta kalmıştır. Bundan sonrası ise Shimizu'nun minimalist ve atmosfere yönelik kurduğu yapıyla gelişir. İkinci filmse, eve hamile bir kadının girmesiyle başlar. Kadın, bir 'reality' şovuna çıkmayı kafasına koymuştur. Reality şov, evin içinde çekilince olanlar olur.

Serinin ilk iki filmini yani 'en has iki örneğini' bulabileceğiniz bu seti kaçırmayın deriz.





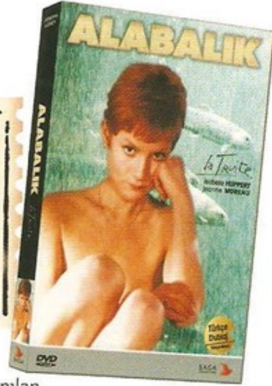
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

Kutu: Kabartmalı karton box set. İçinde iki ince DVD kutusu bulunuyor. Koleksiyoncular için özel bir fırsat
Diğer Ekstralar: Yok
Garez: ✪✪✪✪
Garez 2: ✪✪
Ekstralar: ✪

La Truite / Alabalık (1982)

Y: Joseph Losey
O: Isabelle Huppert, Jeanne Moreau
Bölge: 2 (Türkiye) 103 dakika
1.66:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
FR / TR 2.0 Dolby Digital
TR Altyazı
Saga / A.E. Film

Joseph Losey ustadan modern bir Cinderella masalı. Roger Vailland'ın (1907-1965) aynı adlı romanından Joseph Losey ve Monique Lange tarafından beyazperdeye uyarlanan senaryo, yoğun ve etkileyici bir dram içeriyor. Aşk, cinsellik ve ilişkiler üzerine oldukça çarpıcı temalara sahip filmde usta oyuncular Isabelle Huppert, Jean-Pierre Cassel ve efsane aktris Jeanne Moreau mükemmel performanslar sergiliyorlar. Frederique, erkeklerle oyun oynamayı seven, onları tutku dolu birer aşk kurbanına dönüştüren soğuk görünümlü genç bir kadındır. Evlendiği adamın eşcinsel olması onu fazla ilgilendirmez çünkü hayattan beklentileri, diğer insanlara göre oldukça farklıdır. Büyüyüp yetiştiği alabalık çiftliğinden Japonya'ya, taşradan, büyük kente ve farklı bir hayata uzanan aykırı macera hep kendi iradesiyle gelişmiştir. Yani Frederique, karşısına çıkan fırsatları daima değerlendirmiştir. Asıl ününe İngiltere'de ulaştığı için herkesin İngiliz sandığı, aslında Amerikalı olan yedinci sanatın büyük ustalarından Joseph Losey'in (1909-1984) veda filmi "Steaming"den üç yıl önce 1982'de çektiği Fransız yapımı kaliteli "La Truite / Alabalık", oldukça derin ve incelikli bir dramdır. Fransız Oscar'ları olarak anılan Cesar'larda 'En İyi Görüntü Yönetimi (Henri Alekan)' ödülünü kazanan filmin, her izleyişte farklı anlamlar bulup yeni ve farklı duyarlıklara dokunacağınız özel bir çalışma olduğunu hatırlatalım.



Alabalık
Film Sahne Dizini Seçenekler Ek Özellikler

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: - Diğer Fragmanlar: -

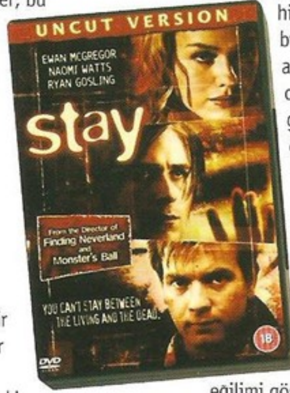
Kutu: Klasik siyah.
Diğer Ekstralar: Joseph Losey, Isabelle Huppert ve Jean Moreau'nun filmografileri, yazılı metin halinde sunuluyor. Ne yazık ki tek eklenti bunlar...
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪

DVD Kritik

Stay / Gitme (2005)

Y: Marc Forster
O: Naomi Watts, Ewan McGregor
Bölge: 2 (Türkiye) 95 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG 5.1 DTS
TR / İNG Altyazı
Fox / Tiglon

Henry Letham (Ryan Gosling), bir araba kazası geçirir. Psikiyatr Sam Foster (Ewan McGregor), onu tedavi etmekle görevlendirilir. Ancak Henry, 3 gün içinde intihar etmeyi kafasına koymuştur. Çünkü garip halüsinasyonlar görmektedir. Bu noktada Sam, onun bilinçaltına girmek için çeşitli yollar arar. Kız arkadaşından (Naomi Watts) yardım istemek de bu farklı yollardan biridir. "Everyting Put Together" (2000), "Monster's Ball / Kesişen Yollar" (2001), "Finding Neverland / Düşler Ülkesi" (2001) ile yönetmenlik becerisini kanıtlayan Marc Forster, bu filminde sanatını daha da ileri götürüyor. Özellikle sürekli beraber çalıştığı görüntü yönetmeni Roberto Schafer ve kurgucu Matt Chesse ile yakaladığı uyum dikkat çekici. Film, adeta detaylı resimlerden oluşan bir resim sergisi gibi. Her çerçeve öylesine incelikle düzenlenmiş ki, tadına doyum olmuyor. Forster'ın bu tercihinin nedeni, psikolojik sorunları olan baş karakterinin dünyasına girmek istemesi. Hayal ile gerçeğin veya ölüm ile yaşamın iç içe geçtiği bir dünya bu. Bizim yanımıza kâr kalan, bu görsel ihtişamı izlemek. Filmde hikâyenin nasıl bir yöne gittiği, ne söylemek istediği veya neler hedeflediği net olarak belli veya 'belirli' değil. Daha önce de belirttiğimiz gibi karşımızda duran, her biri sanat eseri olan tablolardan oluşmuş bir resim sergisi. "Bunun ne kötülüğü var?" diye soracak olursanız; "filmin hikayesinin kısa filme uygunluğu, bir süre sonra bu görsel sıklığı anlamsız ve sıkıcı kılabilir" cevabını verebiliriz. DVD'nin görüntü aktarımındaki özen ve detaycılık, bu şöleni son derece 'temiz' biçimde izlememize olanak sağlamasıyla, dezavantajı avantaja dönüştürebilir belki de.



Kutu: Klasik şeffaf.

Diğer Ekstralar: 'Giderken Görülenler' (7 dk) adlı kısa belgesel sunuluyor. Türkçe altyazılı bu ek, ABD'de intihar eğilimi gösteren insanların toplandığı bir terapi grubunda yaşananları konu alıyor. Sesli yorum seçeneğinin sahne sahne ayrıldığını da belirtelim. Maalesef birinci bölge DVD'sinde olduğu gibi, çift taraflı bir DVD'ye rastlayamıyoruz. Orijinal diskteki bu özellik, ekstra sayısını da arttırıyordu.

Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪



Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: ✓ **(2 adet)** Film Fragmanı: - Diğer Fragmanlar: -

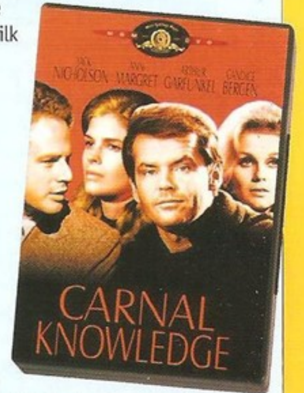


Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

Carnal Knowledge / İlk Defa (1976)

Y: Mike Nichols
O: Jack Nicholson, Ann-Margret
Bölge: 2 (Türkiye) 94 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG / TR 2.0 Dolby Digital
TR / İNG Altyazı
StudioCanal / Palermo

Usta yönetmen Mike Nichols'ın, Jules Pfeiffer'ın zekice yazılmış senaryosunu yönettiği trajikomik 'ilişkiler' filmi, Nichols'ın bu 'nazik ve mühim' meselenin bilirkişisi olduğunu kanıtlıyor. Başlıca rollerini Jack Nicholsın, Candice Bergen, Ann-Margret, Arthur Garfunkel ve Rita Moreno'nun paylaştıkları film, iki erkeğin duygusal işlevsizlikleri üzerinden adeta erkek ruhunun röntgenini çekiyor. İki eski dostun, Jonathan ve Sandy'nin, üniversitenin ilk yıllarından olgunluğa uzanan bir süreçte kadınlarla ilişkileri... Kaçamaklar, cinsel oyunlar ve aşk. Kadın düşmanı erkek ile utangaç ve nevrotik erkeğin yörüngesindeki kadınlar. Kadın-erkek ilişkilerine 35 yıl öncesinden devrimci bir bakış. Nichols ustanın 71 tarihli bu filmini bilip sevenler, "Closer / Daha Yaklaş"ın başarısına asla şaşırmamışlardır. Jack Nicholson'ın bildik üstün performansına Ann-Margret'in 'En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu' dalında Oscar adayı olmuş performansı eşlik ediyor. Aynı dalda 'Altın Küre'yi de kazanmış Ann-Margret'e özellikle dikkat. Paul Simon ile oluşturdukları unutulmaz 'Simon & Garfunkel' ikilisinin Arthur Gurfunkel'ının oyunu da filmin artılarından. Müziğin babalarından sayılan topluluğun üyesi, en çok 1980 tarihli Nicholas Roeg filmi "Bad Timing" ile akıllarda kalan bir oyuncu. Filmin diğer kadın oyuncuları Candice Bergen, Rita Moreno ve Carol Kane de fark yaratacak kadar iyiler.



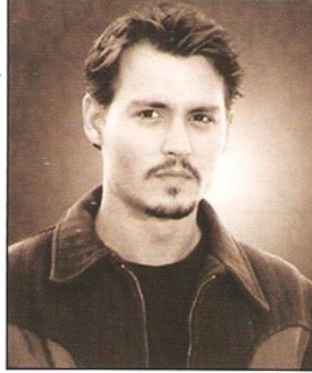
Kutu: Klasik siyah.

Diğer Ekstralar: Yok

Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪

'Jack Sparrow' öncesi
JOHNNY DEPP

"Karayip Korsanları" serisinin popülaritesi sizi yanıltmasın. Zira Johnny Depp harikası Jack Sparrow, aktörün 'aykırı' karakterlerinin en ünlüsü olabilir belki ama ilki değil.

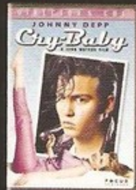




EN İYİ 3 PERFORMANSI:
1- Edward Scissorhands / Makas Eller (1990) (Fox / Tiglon)
2- Charlie and The Chocolate Factory / Charlie'nin Çikolata Fabrikası (2005) (Warner / Tiglon)
3- Benny & Joon (1993) (Türkiye'de Çıkmadı)

Kimi zaman bir masal kahramanı, kimi zaman bir çingene, kimi zaman bir polis memuru veya dedektif, kimi zaman bir yazar, çoğu zaman ise Jack Sparrow olarak gördük onu. Zira 36 filmlik kariyerindeki 25 başrolün üçünü 'Sparrow'a ayırdı. "A Nightmare on Elm Street"de Wes Craven yönetiminde başlayan filmografisi; John Waters, Oliver Stone, Tim Burton, Emir Kusturica, Jim Jarmusch, Roman Polanski, Terry Gilliam, Lasse Hallström, Robert Rodriguez gibi önemli yönetmenlerin yanında devam etti. Bu yapıtların hepsinde tipten tipe giren Depp, her seferinde daha kaliteli bir oyunculuk sergiledi. 1997 yılında hem çekip hem oynadığı, Cannes'da yarışan filmi "The Brave" ile yönetmenliği de denedi. 1963 doğumlu aktörün 80'lerdeki 'genç' tiplemelerine geçecek olduğumuzda karşımıza anlaşılmaz, sıra dışı, uçan tipler çıkıyor. Canlandırdığı karakterlerden yola çıkarak Depp'in stüdyo sistemi içinde 'öteki'ni temsil ettiğini ve bir çeşit anti-kahraman olarak görülebileceğini söyleyebiliriz rahatlıkla. "Cry-Baby"de gözyaşı hiç durmayan bir genci canlandırmış, standart genç çocuk prototiplerinden sıyrılmıştı. Ardından ilk "aykırı" rollerinden biri geldi. "Edward Scissorhands"deki 'Makas Eller' portresi, Johnny Depp deyince ilk aklımıza gelen karakterlerden biri oldu uzun zaman. Aktör filmde, medeniyetin uzağında yaşayan bir kahramanı canlandırır. Bu kahraman, kasaba merkezinin dışındaki eski bir şatoda toplumdan kopuk bir hayat sürmektedir.Konuşamaz. Makas elli olduğu için insan içine çıkamaz. Modern bir Frankenstein'dır. Film ve bu karakter, Depp-Burton ikilisi sayesinde kült bir kitleye kavuşur. Bu karakter portresinin ilginçliğinin en önemli sebebi, Burton'ın gerçek dünyayı masallaştırmasıdır. Bundan sonra Johnny, "Arizona Dream"de yine bir masalcının, Emir Kusturica'nın dünyasında alır soluğu. Ardından "Benny & Joon"daki Buster Keaton taklidi yapan aşık rolü gelir. Uçuk ve yabancılaştırılmış karakterlerine bir yenisini, yine bir Burton filminde ekler Johnny. "Ed Wood", unutulmaz 'B' filmleri yönetmeninin rolüne oturtur onu. Böylece bir kez daha "öteki" olarak tanımlanabilecek aykırı bir karakteri canlandırır. Bu roller oyuncunun kültleşme potansiyelini de beraberinde getirir. Ed Wood, sinema tarihinin hem en deli hem de en yaratıcı yönetmenlerinden-dir ve dolayısıyla tam Johnny'lik bir karakterdir. Bu filmden sonra Johnny, Jim Jarmusch'un westerni "Dead Man"de vahşi bir kasabaya düşmüş, uzun saçlı ve gözlüklü bir başka aykırı karakteri canlandırır. Böylece kendine özgü sahne kimliğinin şekli iyiden iyiye ortaya çıkmaya baş-lamıştır. Aynı zamanda ne kadar yakışıklı bir aktör olduğu keşfedildikten sonra "Don Juan DeMarco" (1995), "Nick of Time" (1995), "Donnie Brasco" (1997) ve "The Astronaut's Wife" (1999), gibi filmlerde jön olarak da kamera karşısına geçer. Bu filmlerin iyi bütçeli tür filmleri olmaları tesadüf değildir. Böylece Johnny, bir marjinal olarak başladığı kariyerinde, karizmasının keşfiyle beraber Hollywood simsarlarının eline düşmüştür. Bundan sonra, marjinal prototipini büyük bir gişe filminin içine yedirmemesi için hiçbir neden yoktur... Terry Gilliam'ın "Fear and Loathing in Las Vegas"ındaki uçuk karakterinden hemen sonra, 2000'li yıllarda bir olgunlaşma gösterir Johnny. Durağan başrollerde oynar. "Sleepy Hollow"daki en durgun Burton portresinin ardından "Blow"daki yakışıklılığıyla dikkat çeken uyuşturucu satıcısı tiplemesi çıka gelir. "Chocolat" ve "The Man Who Cried"daki çingene portreleri de Depp'ih aykırı karakterler galerisindeki yerlerini alırlar. Ve 2003'te "Karayip Korsanları"nın gösterime girmesiyle birlikte bir popüler kültür ikonuna dönüşür aktör. Kendine özgü mizah anlayı-şı ve o güne kadar oluşturduğu aykırı tarza paralel bir yaklaşımla yarattığı sıradışı korsan tiplemesine seyirci bayılır. "Karayip Korsanları" filmlerine, sadece onu izlemek için giden bir kitle oluşmuş, serinin ikincisi, bu yolla gişe rekorları kırmıştır. Ancak serinin popülaritesi sizi yanıltmasın. Yukarıda da altını çizmeye çalıştığımız gibi Johnny Depp harikası Jack Sparrow karakteri, aktörün yarattığı 'aykırı' karakterlerin en ünlüsü olabilir belki ama ilki olmadığı muhakkak.

YENİ ÇIKAN JOHNNY DEPP DVD'LERİ:



Cry-Baby / Sulugöz: Özel Versiyon (1990)
Tiglon - 1.85:1 / İNG 2.0 DD - TR Alt
Ekstralar: Sesli Yorum (John Waters), 'Baltimore'dan Gelen' (48 dk), Silinmiş Sahneler (5 tane - 7 dk)
Film: ✪✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪



Don Juan DeMarco (1995)
A.E. Film - 1.85:1 / İNG / TR 2.0 DD - TR Alt
Ekstralar: Fotoğraf Galerisi, Filmografiler
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪



The Astronaut's Wife / Astronotun Karısı (1999)
A.E. Film - 1.85:1 / İNG / TR 5.1 DD - TR Alt
Ekstralar: Film Fragmanı, Filmografiler
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪



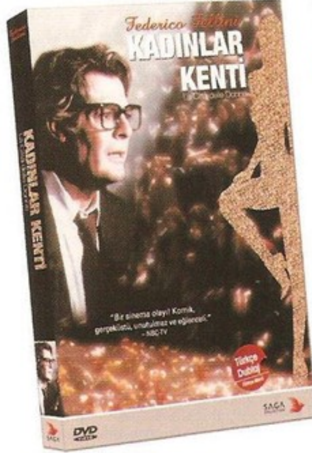
Blow / Beyaz Şeytan (2001)
Videoexpress / Tiglon - 2.35:1
İNG / TR 5.1 DD - TR Alt
Ekstralar: Sesli Yorum, 'George Jung Röportajı', 'Kayıp Cennet: Kokainin Kolombiya'daki Etkisi', 'Bağımlılık:Vücut ve Ruh', 'Ted Demme'in Yapım Günlüğü', Çıkarılmış Sahneler, Çekim Hataları 'Nikka Costa - 'Push & Pull'', Teaser, Sinema Fragmanı, Filmografiler
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

DVD Kritik

La Citta Delle Done / Kadınlar Kenti (1980)

Y: Federico Fellini
O: Marcello Mastroianni, Anna Prucnal
Bölge: 2 (Türkiye) 128 dakika
1.66:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İTA / TR 2.0 Dolby Digital
TR Altyazı
Saga / A.E. Film

En büyük tutkuları, sinema ve kadınlar olan büyük sinemacı Federico Fellini (1920-1993), "Kadınlar Kenti / La Citta Delle Donne"de gençlik hayallerini, düşlerini, serbest çağrışımlarla, gerçeküstü öğelerle yansıtıyor beyazperdeye. Cinsellik ve fantezilerin buluştuğu 1980 tarihli yapım, Fellini'nin çok sevdiği ve her filminde yer verdiği kadınlarla olan özel ilişkisini, saplantılı tutkusunu çözümlemeye çalıştığı çok özel bir filmdir. Fellini'nin en sevdiği oyunculardan olan Marcello Mastroianni, yönetmenin benliği olarak yer bulur filmde. Modern zamanlar Don Juan'ı olan kahramanımız, bütün yaşamını adadığı kadınlarla dolu bir ülkede, korku içinde bir zavallıyı canlandırır. 'Snaporaz' adlı kahraman, geçmişten geleceğe uzanan bir dönemde, kadınların ürkütücü ve 'mutlak' egemenliği altında devinmeye çalışır. Mükemmel kadın, ulaşmak istediği son noktadır. Yönetmenin daha önce çektiği birçok filmle bağlantılı olan, düşlerin karabasana dönüştüğü, ayrıksı Fellini yapımı, varyete zenginliğinde bir gösteri, takıntılı özel bir tutkunun incelikli bir görkemle sinemalaştırılmasıdır. Sürrealizmin zirvesinde gezinen, metaforlarla yüklü kültür bombardımanı, hassas ve gizemli 'cinsiyet' konusuna ayrıntılı biçimde yaklaşmış, güçlü bir yedinci sanat örneğidir.



Kutu: Klasik siyah.
Diğer Ekstralar: İki özel ek bulunuyor. En dikkat çekici olanı ise 'Fellini ile Kadınlar Kenti Yolculuğu' (19 dk). Filmin çekimine giden yolda ve sonrasında yaşananları, bilirkişilerin gözünden anlatıyor. 'Sahne Arkası' (3 dk) ise, kamera arkasından günümüze kalmış görüntüleri ardı ardına sıralıyor. Bunların dışında, Fellini ve Mastroianni filmografileriyle Fotoğraf Galerisi'ne de ulaşılıyor. Eklerde Türkçe altyazı mevcut.

Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪



Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: - Diğer Fragmanlar: -



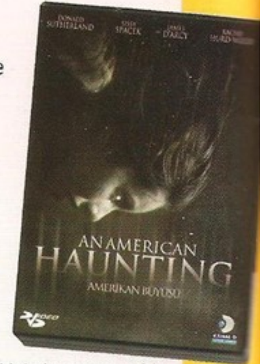
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

An American Haunting Amerikan Büyüsü: 2 (2006)

KOLEKSİYONCULAR ÖZEL VERSİYON

Y: Courtney Solomon
O: Sissy Spacek, Donald Sutherland
Bölge: 2 (Türkiye) 87/79 dak.
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG 5.1 Dolby Digital
TR / İNG Altyazı
UNP / D Productions

Zengin ve saygıdeğer Bell ailesinin Tennessee'deki çiftliklerinde tuhaf olaylar meydana gelmeye başlar. Evdeki anlam verilemeyen sesler, fiziksel saldırılara dönüşünce, bütün aile üyeleri bir hayaletin varlığına inanırlar. Özellikle ailenin tek kızı olan Betsy, hayaletin ardı arkası kesilmeyen saldırılarına maruz kalmaktadır. Aileye yöneltilen lanet ve ortaya çıkan hayalet, kendini yıllar sonra yine gösterecektir ama bütün bu korkuların nedeni aslında göründüğünden daha karmaşıktır. Amerikan tarihinde resmen kayıtlı olan yaşanmış ilk ve tek yaşanmış hayalet öyküsünden sinemaya uyarlanan korku filminin başrolünde iki usta oyuncu, Donald Sutherland ve Sissy Spacek yer alıyor. 1800'lü yılların başında Tennessee'de yaşayan bir aileye musallat olan hayaletin yarattığı korku, perdeye yer yer oldukça etkileyici biçimde yansımış. Yönetmenliğini Kanadalı Courtney Solomon'un üstlendiği film, Romanya'da çekilmiş. 16 yaşındaki güzel aktris Rachel Hurd-Wood'un performansı ise dikkat çekici. Korku-gerilimin yoğun bir psikolojik dramla kesiştiği filmin başarılı atmosferi, dönemin otantik havasını tedirgin edici bir tarzda beyazperdeye yansıtmayı başarıyor. Doğaüstü olaylardan ve hayaletli korku öykülerinden hoşlananlar kaçırmamalı.

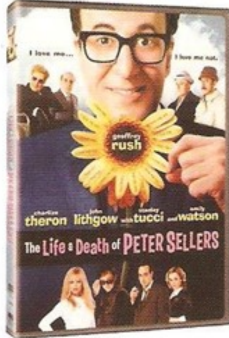


Kutu: 2 disklik klasik siyah.
Diğer Ekstralar: Öncelikle DVD'nin en büyük artısına değinelim: İki disk halinde sunulan bu set, yönetmenin kurgusu ve sinema versiyonunu beraber sunuyor. Sinema versiyonunun '1.33:1 Tam Ekran' olması ve Türkçe 2.0 Dolby Digital dublaj aktarımına sahip olması dikkat çekiyor. Yönetmenin kurgusu versiyonunda, DVD'nin özelliklerinde de belirttiğimiz üzere Türkçe dublaj bulunmuyor. Eklere geldiğimizde ise karşımıza ilk olarak 'Courtney Solomon ve Sissy Spacek ile Söyleşi' (4 dk) çıkıyor. Solomon'un Spacek'le yaptığı söyleşi, gerçekten ilgi çekici. Bunların dışında ekte, dördü alternatif son olan beş alternatif sahne ve beş çıkartılmış sahne bulunuyor. Eklerde, Türkçe altyazı mevcut.

Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪

The Life and Death of Peter Sellers/Karşınızda Peter Sellers (2004)

Yedinci sanatın gerçek dehalarından biri olmasının yanında, kişilik olarak oldukça farklı 'biri' olan Peter Sellers, 2004 yapımı "The Life and Death of Peter Sellers/ Karşınızda Peter Sellers" ile sizlerle. Yönetmenliğini, "Predator 2", "Judgment Night / Hüküm Gecesi", "Blown Away", "The Ghost and the Darkness / Hayalet ve Karanlık", "Lost in Space / Uzayın Derinliklerinde" ve Under Suspicion" gibi filmlerle tanıdığımız Stephen Hopkins'in üstlendiği yapımda Sellers'ı, Avustralyalı usta aktör Geoffrey Rush canlandırıyor. Roger Lewis'in yarı kurmaca yarı biyografik kitabından, 2005'te "Narnia Günlükleri"ni de beyazperdeye adapte eden Christopher Marcus ve Stephen McFeely tarafından uyarlanan film, aslında TV için çekilmiş bir BBC-HBO ortak yapımı. Kazandığı birçok ödülün yanına, 'En İyi TV Filmi' ve 'En İyi Aktör' olmak üzere iki 'Altın Küre' ekleyen, 9 dalda Emmy kazanan ve Cannes'da 'Altın Palmiye' için yarışan yapımda diğer önemli rolleri, Charlize Theron, Emily Watson, John Lithgow, Stanley Tucci, Stephen Fry, Peter Vaughn ve Sonia Aquino paylaşıyorlar. Nevi şahsına münhasır bir kişilik olan Sellers'ın hayatında iz bırakan bütün insanlar, anne ve babası, eşleri, sevgilileri, çocukları, gerçek bir ikili oluşturduğu yönetmen Blake Edwards, bir filmde üç karakteri birden oynamasını sağlayan Stanley Kubrick ve aktörün hayatına girmiş birçok ünlü sima, filmde kendilerine yer bulmuşlar. Kubrick'in, 'Sellers, tıpkı içine dolan sıvıyla dolu bir kap gibi oynadığı rollerle var olan bir hiç kimse' tanımlamasından hareket eden film, bu saptamayı kanıtlarcasına sanatçının bütün gerçekliğinin, yalnızca 'canlandırdığı roller' olduğunun altını çiziyor.



Kutu: Klasik siyah.

Diğer Ekstralar: 'Kamera Arkası' (12 dk), dikkat çekici bir bölüm. 'Geçmişi', 'Motor', 'Kaderi', 'Mantığı' adlarıyla dört başlığa bölünen bu standart yapım belgeselini, Geoffrey Rush'ın dış sesiyle izleyebiliyoruz. Neredeyse her DVD'de karşımıza çıkan 'Çıkartılmış Sahneler' seçkisi özenle hazırlanmış. Toplamı, 22 dakika uzunluğunda. Eklerde Türkçe altyazı mevcut.



Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

KISA, KISA... KISA, KISA...

Tiglon, en kısa sürede D Productions ve A.E. Film gibi metal kutu üretimine girmeyi planlıyor. Önümüzdeki günlerde bu rekabette, şirketin yanına Palermo da eklenebilir.

A.E. Film, çıkışlara bir süre ara verdi. Ancak bu ayın sonundan itibaren yeni sürprizlerle geri dönecek. Arşivlerde olması gereken klasiklerle üstelik. Önemli bir yönetmene özel Box Set çıkarmasının da gündemde olduğunu belirtelim.

Palermo'nun yeni aldığı StudioCanal paketinde altı filmlik bir Jean-Paul Belmondo seçkisi bulunuyor. Şirket, bu filmleri de Box Set olarak piyasaya sunmaya hazırlanıyor. Ocak ayında tanıttığımız ilk Jean-Paul Belmondo Box Set'inin yanında şimdiden bir yer açın deriz.

D Productions, bu ay içinde "Permanent Vacation"ın piyasaya çıkışıyla birlikte elindeki Jim Jarmusch filmlerinin çıkışını tamamlayacak. Böylece ustanın ilk olarak çıkan yakın tarihli filmlerinin oluşturduğu ilk Box Set'in ("Dead Man", "Night on Earth", "Mystery Train") yanına "Down By Law", "Stranger Than Paradise" ve "Permanent Vacation"dan oluşan ikinci Box Set de gelecek.

Palermo'nun Studio Canal'dan satın aldığı paketin içinde "Emmanuelle" filmleri de bulunuyor. Seri, yakın zamanda Box Set olarak karşımıza çıkacak. Set için düşünülen muhtemel tasarım; 'ince DVD kutuları ve onların sığacağı dikkat çekici bir karton kutu' olacak.

Heyongsa/Kanlı Hançer (2005)

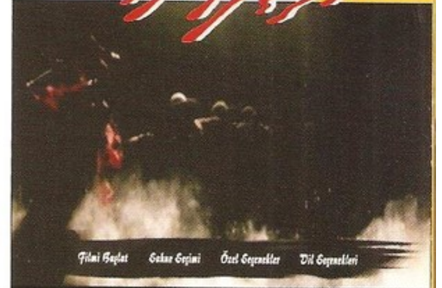
KOLEKSİYONCULARA ÖZEL KUTU

```
Y: Lee Myung-Se
O: Ji-Won Ha, Sung-Kee Ahn
Bölge: 2 (Türkiye) 107 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
KOR 5.1 DTS, TR 2.0 DD
TR / İNG Altyazı
Videoexpress / Tiglon
```

Zhang Yimou'nun, 'wuxia' alttürüne el atmasıyla birlikte, dövüş filmleri kabuk değiştirdi. "Kanlı Hançer" de, "Hero / Kahraman"ın değiştirdiği dövüş filmleri modelini kullanıyor. Yani dövüş sahnelerini, doğaüstü alanlarda gerçekleştirerek, filmi adeta bir valse dönüştürüyor. Bir bakıma şiirsel, görsel ve işitsel bir şölen sunuyor. Yönetmen Lee Myung-See'nin dövüş sahnelerinin üzerindeki koreografi çalışması, filmin yönünü belirliyor. Bilinmeyen bir zamanda, genç bir kadın dedektif ile erkek ortağı, bir davayı araştırmak üzere Kore'ye gelirler. Kadın, başkalarının kılıklarına girer. Bu gizli araştırmada karşısına gizemli bir düellocu çıkar. Onunla dövüşmek cesaret istemektedir. Bu stilize filmin esas hammaddesi, bu düellocu kötü adam, koreografiler, Japon animesinden fırlamış karakterler, görsel efektler, şiirsel kamera hareketleri ve yavaş çekimlerdir. Bize, 'arka plandaki hikâyeyi bırakıp görsel dünyaya odaklanın' demek düşer. Korece (orijinal dil), DTS aktarımlı bir DVD ile karşı karşıyayız. Düello sahnelerindeki titiz ses çalışması özellikle dikkat çekici.



Kutu: İnce kabartmalı karton koleksiyon kutusu.



Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: -

Diğer Ekstralar: İki özel bölüm dikkat çekiyor. 'Yapım Belgeseli' (44 dk), kapsamlı bir belgesel sunuyor. Özellikle, görüntü ile sesin bir valse dönüştürdüğü dövüş sahnelerine odaklanıp, set arkası görüntülerini öne çıkarıyor. 'Görsel Efektler' (11 dk), filmin en özel anlarını yaratan görsel efekt uzmanlarının çalışmalarına uzanıyor. Türkçe altyazılı eklerin dışında TV tanıtımı (spot) da izlenebiliyor.

Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

DVD Kritik

KOLEKSİYONCULARA ÖZEL: 2 Diskli Özel Versiyon

L'Empire des Loups
Kurtlar İmparatorluğu

Y: Chris Nahon
O: Jean Reno, Arly Jover
Bölge: 2 (Türkiye) 123 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
FR 5.1 DTS, TR 5.1 DD
TR / İNG Altyazı
Medyavizyon / D Productions

Genç polis memuru Paul Nerteaux (Jocelyn Quivrin), Türk mahallesinde öldürülen üç Türk kadınla ilgili bir soruşturma yürütmektedir. Nerteaux, görevinden uzaklaştırılan eski polis memuru Schiffer'den (Jean Reno) yardım istemeye karar verir. Schiffer, Türkler hakkında ihtisas yapmış deneyimli bir polistir. Bu ikilinin yolları, ilginç bir şekilde Anna Heymes (Arly Jover) ile kesişecektir. Fransız popüler sinemasının reklam/video klip yönetmenleri kolundan gelen Chris Nahon, filmini uzun bir video klip gibi düzenlemiş. Bu sebeple de, bu klişe polisiye öykü, gediklerine rağmen sorunsuz ilerliyor.

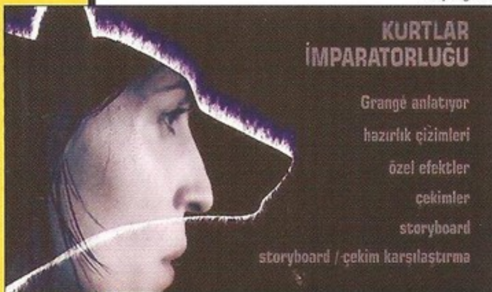
Kutu: Özel iki taraflı karton kutu kaplı, iki diskli klasik siyah kutu.

Diğer Ekstralar: İkinci diskte 8 özel bölüm var. 'Grangé Anlatıyor' (27 dk), Jean-Christophe Grangé'la evinde yapılmış detaylı bir söyleşi sunuyor. 'Hazırlık Çizimleri' (1 dk), önemli ilk çizimleri arka arkaya yerleştiriyor. 'Özel Efektler', ikiye ayrılıyor. 'Bir Sahnenin Gerçek Yüzü' (54 dk), filmin en çok efekt kullanılan sahnelerinde yapılan çalışmalarla ilgili bilgi sunuyor. 'Görünmeyen Efektler' (9 dk) görsel efekt sorumlularının gözünden gerçek gibi görünen efektlere değiniyor.

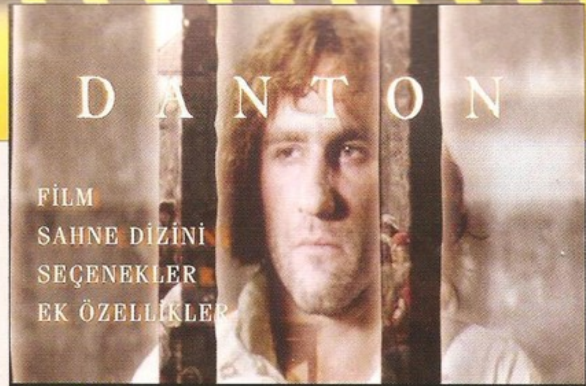


'Çekimler' ise ikiye ayrılıyor. 'Çekim Notları' (20 dk), kamera arkası görüntülerine uzanıyor. 'Ekibin Gözünden' (10 dk), filmin çekimi esnasında yakalanmış, teknik ekibin 12 detay görüntüsünü içeriyor. 'Storyboard', toplamı 2 dakikayı bulan 2 sahneyi inceliyor. 'Storyboard-Çekim Karşılaştırmaları', toplamı 4 dakikayı bulan 4 sahneyi kapsıyor. Son 2 bölüm ise, 'Skin' klibinin kayıt görüntüleri ve kamera arkası görüntüleri (11 dk). Türkçe altyazılı ekler, 'Skin' klibiyle sona eriyor. Sadece büyük Amerikan filmlerinde görmeye alıştığımız zenginlikte bir ektstra listesi!

Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪✪



Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ (3 tane) Diğer Fragmanlar: ✓



Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

Danton (1983)



Y: Andrzej Wajda
O: Gérard Depardieu, Patrice Chereau
Bölge: 2 (Türkiye) 130 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
FR / TR 5.1 Dolby Digital
TR Altyazı
Saga / A.E.Film

Andrzej Wajda, Polonya'nın en önemli yönetmenlerdendir. Daha çok "Kanal" (1957), "Popioli i diament / Ashes and Diamonds" (1958), "Ziemia Obiecana / The Promised Land" (1975), "Czlowiek z Marmuru / Man of Marble" (1977), "Czlowiek z Zelaza / Man of Iron" (1981) gibi ilk dönem filmleriyle tanınır. Ülkesinde geçirdiği zaman diliminin ardından yurtdısına çıkmış, çeşitli ülkelerde çalışmıştır. Kariyeri boyunca birçok festivalde boy göstermiş, Oscar adaylıkları kazanmıştır. "Danton", Fransa'da çektiği filmlerdendir. Bu filmiyle; BAFTA Ödülleri'nde 'En İyi Yabancı Film', César Ödülleri'nde 'En İyi Yönetmen', Londra Eleştirmenler Birliği Ödülleri'nde 'En İyi Yönetmen' ve Louis Delluc Ödülü kazanmıştır. Wajda'nın senaryosuna katkıda bulunduğu yapımı, Stanislawa Przybyszewka'nın tiyatro oyunundan Jean-Claude Carriere, Agniezska Holland, Jacek Gasiorowski, Boleslaw Michalek gibi isimlerin bulunduğu güçlü bir yazar kadrosu, sinemaya aktarmıştır. Carriere, Luis Bunuel'in; Holland, Krzysztof Kieslowski'nin yanında çalışmış iki usta kalemdir. Film, Fransız Devrimi'nden dört yıl sonra geçer. Devrimde payı bulunan Danton (Gérard Depardieu) ve Robespierre (Wojciech Pszoniak) adlı iki liderin mücadelesine tanıklık ederiz. Danton, Robespierre'in masum insanları idam edeceğini duyduktan sonra Paris'e döner. Şehirde terör, iyiden iyiye kendini hissettirmektedir.Cumhuriyet'in kurucularından olan iki eski dost bu ortamda karşı karşıya gelirler. Ancak hiçbir şey beklendiği gibi gitmez. Danton, kısa sürede Robespierre'in tuzağına düşecek ve destekçileriyle birlikte hazin bir sona doğru yol alacaktır.

Kutu: Klasik siyah.

Diğer Ekstralar: Yalnızca Fotoğraf Galerisi ve Filmografiler bulunuyor. Filmografiler bölümünde, Gerard Depardieu ve Andrzej Wajda'nın eski filmleriyle ilgili bilgilere ulaşılabilir.

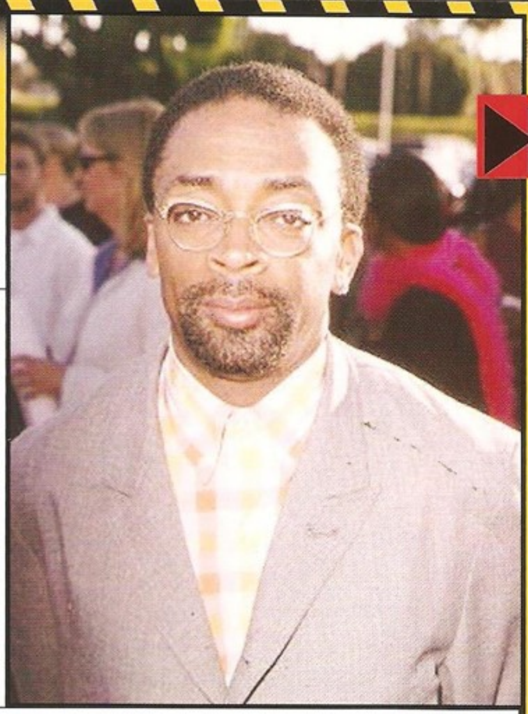
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪

BU AY ÇIKANLAR

TIGLON
A Nightmare on Elm Street 4: The Dream Master
A Scanner Darkly
Barnyard
Crank
Devil Wears Prada
Hairspray
Jackass: Number Two
John Tucker Must Die
Nacho Libre
Peter Pan 3
The Guardian
The Wedding Singer
World Trade Center

PALERMO
Bandidas
Brokeback Mountain
Broken Flowers
Cold Showers
Final Destination 3
Libertine
Re-Cycle
Reeker
Sınav
The Constant Gardener
The Dark
The World's Fastest Indian

D PRODUCTIONS
Bordertown
Eve Dönüş
Fifty Pills
Heights
Klimt
Knallhart (Acımasız)
Material Girls
Peindre ou Faire L'Amour
Permanent Vacation
Rob-B-Hood
The Night Listener
The Stone Council
Unutulmayanlar
Wunderaotu



SPIKE LEE

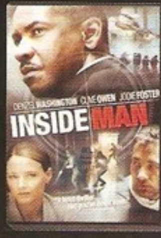
Spike Lee, en önemli Afro-Amerikan yönetmenler arasında sayılır. Geçen yıl çektiği "Inside Man", onun geniş kitlelere en çok hitap eden filmiydi. Biz de, Lee'nin son filmi "Inside Man"in ve ikinci filmi "School Daze"in DVD'lerinin çıkmasıyla beraber, yönetmenin ilk dönemi ile son dönemi arasındaki farkları masaya yatırmak istedik. Yakında Universal /Tiglon etiketiyle çıkacak olan, ilk dönem filmlerinden "Crooklyn" ve "Clockers"ın DVD'lerini de es geçmeyin deriz...

İlk dönemi muhteşemdi

Spike Lee, 1957'de Atlanta'da doğdu. Sinema kariyerine, 1986 yılında basladı. 2006 yılına dek 17 film çekti. Elbette, yaşı ilerledikçe filmlerinin yapısı da değişti. Olgunlaşma sürecini yaşadı. İlgi duyduğu alanlar ve düşünce yapısı, gitgide farklılastı. Yani her yönetmenin izlediği yolu izledi. Tabii bu olgunlaşma süreci, bazı yönetmenler için olumlu, bazıları için olumsuz isler. Örneğin ilk döneminde bağımsız ruhla filmler çeken Martin Scorsese, sonraki döneminde elindeki yüksek bütçeyle basyapıtlarını çekmiştir. Spike Lee, Steven Soderbergh gibi kökten bağımsızlarda ise bunun tam tersi geçerli olmuştur. İlk dönemleri muhteşemdir. Sonrasında yavaş yavaş stüdyo mantığının içine doğru kayarlar; kendi kimliklerini kaybederler. Ortaya çıkan yapımlar iyi olsa da, ilk dönemlerindeki dokuyu yakalayamazlar. Ya da, ilk dönemlerini seven kitleyi tatmin edemezler. Spike Lee için bu süreç, on yılı bulmuştur. Zira yönetmen, çektiği filmleri, aynı zamanda finanse de etmiştir. Sinemaya girerken kurduğu '40 Acres & A Mule Filmworks' şirketi altında çalısmıstır. Ancak bu şirketin dağıtım gücü yoktur. Bu nedenle de zamanı geldiğinde büyük dağıtımcılarla anlaşma yapmak durumunda kalmıştır. Örneğin "He Got Game" (1998), Denzel Washington'lı bir basketbol filmidir ve gise potansiyeli taşımaktadır. Bu nedenle Touchstone Pictures'ın dağıtım ağına girmiştir. Bundan sonra ise 2002'de "25th Hour"da yine Touchstone'la, 2005'de "She Hate Me"de Sony Pictures'la, 2006'da ise "Inside Man"de Universal Pictures'la çalısmıstır. Ama aslında filmleri, kendi şirketinin imzasını taşıdıklarından, bağımsız olma özelliklerini korumaktadırlar. Ancak elbette, "Inside Man"in 45 milyon dolarlık bütçesi ile ilk filmi "She's Gotta Have It"in 160.000 dolarlık ya da ikinci filmi "School Daze"in 6.5 milyon dolarlık bütçesi arasında derin farklar vardır. İlk dönemindeki bağımsız filmlerin, son dönem projeleri kadar olmasa da popüler bir amaçları da bulunur. Filmler, siyahi oyuncuları, konvansiyonel sinemaya kazandırma amacı güderler. Laurence Fishburne, Martin Lawrence, Denzel Washington gibi oyuncular, onun elinden geçmiştir. "Inside Man"de, 'yıldız' kimliği kazanmış olan Washington'la çalışması ise ilginç bir tesadüftür. Spike Lee'nin ilk dönemine baktığımızda öncelikle karşımıza 'A Spike Lee Joint' olarak baslayan filmler çıkıyor. Yani 'Bir Spike Lee Filmi' değil de, 'Afro-Amerikan aksanıyla Bir Spike Lee Filmi'(Elbette tam Türkçe çevirisini yapmak hata olur). "Inside Man" ve "25th Hour"a gelindiğinde ise bu kavram ortadan kalkıyor; yani yönetmenin kültürel 'auteur' imzası, geride kalmış oluyordu. Lee, ilk filmlerinde, kendini daha çok hissettiren bir yönetmen portresi çiziyor, kahverengi filtreler kullanıyor, hızlı kurguya basvuruyor, psikolojik ve felsefi açılımlara gidiyordu. Bunların hepsini de Afro-Amerikan dünyasında olup bitenleri tüm gerçekliğiyle dramatik bir yapıya oturtmak için yapıyordu. Örneğin "Do The Right Thing"de, sokak kültürünün içeriden bir portresini görmek mümkünken, "School Daze"de bir Afro-Amerikan gençlik filminin uçan yapısı yakalanabiliyordu. Yani yönetmen, bir alt kültürün tasvirini yaparken, kişisel filmler kotarıyordu. Filmlerinde, kendisinin de rol alması, bu dünyanın gerçekliğini güçlendiriyordu. Son dönemine geldiğimizdeyse yönetmenin Afro-Amerikan dünyasından sıyrılıp, tür sinemasına yöneldiğini görüyoruz. Özellikle de "Inside Man"a bakacak olursak, Spike Lee hayranları için tehlike çanlarının çalmaya basladığını söyleyebiliriz. Yönetmen, Denzel Washington'ın varlığına karşın tipik bir alttür filmi, bir soygun filmi çekiyordu. Kalıplarla asla oynamadan, ama muhalif bir tavırla sistemi elestirerek. Yani az da olsa isin içine kendinden bir şeyler katıyordu. Fakat asıl amacı, sürprizli ve zekice bir soygun filmi çekmekti; politikayla uğrasmak değil. Halbuki geriye baktığımızda, onun olgunluk dönemi eserleri olan "25th Hour" ve "She Hate Me", 11 Eylül'ü ve Bush'u, incelikle elestiren yapımlardı. Peki "Inside Man"in onun ideolojisi açısından bir geri adım olacağı konusunda kesin bir yargıya varmak doğru mudur diye soracak olursak; bunun cevabını bulamayabiliriz. Ancak elbette, ilk döneminin stilize yapısını bir daha yakalayamayacağı bir gerçek. Bu gerçeğin altında ise, olgunluk dönemi filmlerinde kendi durduğu yerden -yani siyahi dünyadan- politika yapan bir beyin yatıyor. Yani bundan sonraki filmlerinin "25th Hour" kadar muhalif mi yoksa "Inside Man" kadar konvansiyonel mi olacağı bir tartışma konusu. Bizim oyumuz elbette ki yönetmenin ilk dönemine gidiyor. Nerede o "Do The Right Thing"ler, "School Daze"ler... Sinema duygusuyla çekilmis, samimi Spike Lee filmlerini geri istiyoruz!

YENİ ÇIKAN SPIKE LEE DVD'LERİ:

School Daze (2002)
Sony - 1.85:1
İNG 2.0 DS - TR Alt
Ekstralar: Yok
Film: ✪✪✪✪✪
Ekstralar: ✪

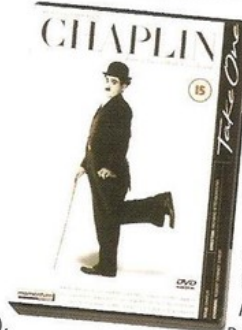


Inside Man/İçerideki Adam (2006)
Universal / Tiglon - 1.85:1
İNG / TR 5.1 DD - TR Alt
Ekstralar: "United 93" fragmanı, "Jarhead" fragmanı
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

Chaplin (1992)

Y: Richard Attenborough
O: Robert Downey Jr., Geraldine Chaplin
Bölge: 2 (Türkiye) 138 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG / TR 2.0 Dolby Digital
TR / İNG Altyazı
StudioCanal / Palermo

"Gandhi" ve "Shadowlands" filmlerinin Oscar'lı yönetmeni Sir Richard Attenborough'nun 1992 yapımı biyografik dramı "Chaplin" beyazperdeye, David Robinson'un "Chaplin, His Life and Art" adlı biyografisinden ve bizzat Chaplin'in kendi otobiyografik çalısmasından uyarlanmıs. Dahi sinemacıyı, beyazperdenin en güçlü performanslarından birini sergileyen Robert Downey Jr.'ın canlandırdığı film, 'En İyi Erkek Oyuncu' (Downey Jr.), 'En İyi Sanat Yönetimi' ve 'En İyi Orijinal Müzik' dallarında Oscar adayı olmus, Downey, İngiliz Oscar'ı olarak bilinen BAFTA'da 'En İyi Erkek Oyuncu' ödülünü de kazanmayı başarmıstı. Attenborough'nun, sinemada ifadesi en zor türlerden olan biyografik dramı, etkin bir kontrol ve anlatım ustalığıyla kotardığı film, 'Chaplin'in dopdolu hayatını en ufak ayrıntısıyla sığdırmış olmasıyla özel bir alkısı hak ediyor. Dönemin Amerikası, dünyadaki gelişmeler -ki dünya savasları dahil-, Hollywood'un renkliliği, Chaplin'in özel hayatıyla harmanlanmıs ve ortaya oldukça rafine bir 'iş' çıkmıs. Annesinin deliliğinden, kadınlara düşkünlüğüne, siyasi görüşlerinden, dönemin ahlak anlayışıyla olan çeliskisine, otoriteye isyanından, hür ifadeye olan saygısına ve teknolojiye yönelik ağır elestirilerine dek bu özel insanın hayatı, çok sevdiği sanatı ve günümüzde birer kült olan filmlerine kadar adeta mikroskop altına yatırılmıs. 'Ben bir şeyleri değistirmek isterdim ama sadece insanları güldürebildim' diyen usta sinemacı Charlie Chaplin'in öz kızı usta aktris Geraldine Chaplin'in, aktörün annesi 'Hannah'yı canlandırdığı filmin zengin oyuncu kadrosunda, Anthony Hopkins, Dan Aykroyd, Marisa Tomei, Kevin Kline, Penelope Ann Miller, 17 yasının güzelliğiyle Milla Jovovich, Diane Lane ve James Woods gibi ünlü isimler rol alıyor.



Kutu: Klasik siyah.
Diğer Ekstralar: Üç yapım belgeseli dikkat çekiyor. 'Yapım Hikâyesi' (8 dk), yönetmen Richard Attenborough ve oyuncuların yorumlarının öne çıktığı standart bir yapım belgeseli. Sürpriz ise, set arkası görüntüler. 'Yönetmenin Görüsü' (6 dk), yönetmen Richard Attenborough'nun filmle ve Charlie Chaplin ile ilgili görüşlerini filmden görüntülerle birlestiriyor. 'Kamera Arkası' (20 dk), yapım hikâyesi bölümünün biraz daha kapsamlı halini sunuyor. İki ekin bir arada olması bir hayli ilginç. Eklerde Türkçe altyazı mevcut.
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪



Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

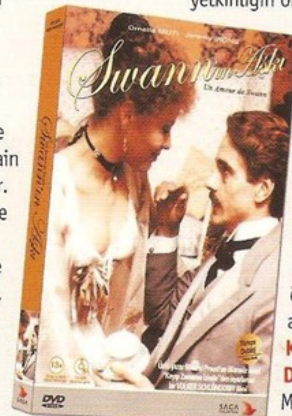


Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: - Diğer Fragmanlar: -

Un Amour de Swann
Swann'ın Aşkı (1984)

Y: Volker Schlöndorff
O: Jeremy Irons, Alain Delon
Bölge: 2 (Türkiye) 106 dakika
1.78:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
FR / TR 2.0 Dolby Digital
TR / İNG Altyazı
Saga / A.E. Film

Dünya edebiyatının en önemli isimlerinden ünlü Fransız yazar Marcel Proust'un (1871-1922) yedi ciltlik dev eseri "Kayıp Zamanın İzinde"den yola çıkarak gerçeklestirilen bu film, zenginliği ve zekasıyla Fransız sosyetesinde kendine yer edinen Charles Swann'ın yükselisi ve düşüşünün öyküsünü anlatır. Ülkemizde en çok "Teneke Trampet" adlı filmiyle tanınan usta Alman sinemacı Volker Schlöndorff imzasını taşıyan dramın basrolündeki Jeremy Irons'a, Ornella Muti, Fanny Ardant ve efsane aktör Alain Delon eşlik eder. Erkekleri para ve mevki için kullanan Odette de Crecy (Muti), ağına Swann'ı (Irons) da düsürmüştür. Bu çekici kadına saplantıyla bağlanan eğitimli ve seçkin Swann, aşk sandığı duygunun gerçekte şehvet olduğunu fark ettiğinde artık her sey için çok geçtir. Odette'in geçmisi yüzünden sosyal statüsünü ve dostlarını yitirme tehlikesiyle karsı karsıya kalan talihsiz adamın, hayati bir karar vermesi gerekmektedir. İkinci Dünya Savası sonrasında Wim Wenders, Rainer Werner Fassbinder ve Werner Herzog gibi yönetmenlerle birlikte sanatsal yetkinliğin öne çıktığı filmler yapan ve Alman yeni dalgasının önemli isimlerinden biri olan Schlöndorff, özellikle roman uyarlamalarıyla dikkat çekmiştir. Bu film de, Proust romanlarının en önemli beyazperde adaptasyonu sayılır.



Kutu: Klasik siyah.
Diğer Ekstralar: Maalesef sadece fotoğraf galerisi ve filmografiler bulunuyor. Volker Schlondörff, Jeremy Irons, Alain Delon ve Ornella Mutti için özel filmografi ara yüzleri görebiliyoruz.
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪



Ring 2



Jeepers Creepers 2

Korku filmlerine devam filmi çekmenin püf noktaları

Sinema tarihinde ilk korku filmleri, 1930'larda Universal tarafından çekilmeye başladı. O zamandan beri belli bir kitleye hitap eden devam filmleri çekiliyor. Ancak bunların hepsi iş yapmıyor. Peki başarılı bir devam filminin sırrı nedir acaba? Bugüne kadar izlediğimiz filmlerden yola çıkarak bu soruyu cevaplamaya çalıştık.

Sinema endüstrisinde iş yapacak filmi tahmin etmek her zaman mümkün değildir. Dolayısıyla bir koldan iş yapması beklenen filmler, diğer koldan iş yapan filmler gelir. Örneğin hiçbir beklenti taşımayan "The Blair Witch Project" 35.000 dolar bütçeyle 140 milyon dolar hasılat yaparken "The Island", 126 milyon dolarlık bütçeyle 35 milyon dolar hasılatta kalabilir. Bu nedenle şirketlerin, önceden 'şu filme devam filmi çekeriz' gibi bir düşünceyle hareket etmeleri beklenemez. Ancak kimi zaman sürpriz bir başarı yakalayan korku filmleri çıkabiliyor ve bunlar çeşitli devam filmleriyle sinema dünyasındaki yolculuklarına devam ediyorlar. Bu da korku filmi kitlesinin, ilginç özelliklere sahip olduğunun önemli göstergelerinden biri. Sinema tarihine baktığımızda, ilk dönemdeki eski tarz korku filmlerinden itibaren böyle bir eğilim göze çarpıyor. 1930'larda canavar filmlerini finanse eden Universal Pictures, ilk filmlerinin ardından üç "Dracula"; beş "Frankenstein"; dört "Görünmez Adam"; iki de "Kara Göl'den gelen Canavar" (Creature from Black Lagoon) filmi çekmişti. Aynı şekilde 50'lerde devreye giren Hammer Films de ilk filmlerinin ardından, yedi "Dracula", altı "Frankenstein", iki "Mumya" (The Mummy) filmi yaptı. Korkunun klasik katilleri ve canavarları, her şartta belirli bir izleyici topluyor kısacası. Bu ilk dönem devam filmlerinin arasında, ünlü canavarların karşı karşıya geldikleri filmler de özellikle dikkat çekmiş ve geniş kitlelere ulaşmıştı. Korku türünün altın çağı sayılan 1970'lerde ve 1980'lerdeyse "Halloween" yedi, "Texas Chainsaw Massacre" üç, "The Omen" üç, "The Exorcist" iki, "A Nightmare on Elm Street" yedi, "Friday the 13th" on, "Alien", dört, "Jaws" üç, "Child's Play" dört devam filmine kavuşmuştu. 90'larda ve 2000'li yıllarda bu eğilim etkisini daha da arttırırken, korku filmleri artık seri halinde karşımıza çıkmaya başladı. Bunun önemli nedenlerinden birisi de katil karakterler etrafında gelişen hayran kitleleri. Sevdikleri karakterle ilgili mitin yeni devam filmleriyle geliştirilmesi izleyiciye büyük keyif veriyor. Bunun avantajını kullanırken yaratıcılara düşense, katilin karakter özelliklerini değişken bir şekilde sunmak oluyor. Örneğin Freddy ve Chucky, gün geçtikçe daha alaycı hala gelmişlerdir. Bu nedenle de kült kitleleri tarafından daha çok ilgi görmüşlerdir. Korku türünde iyi bir devam filmi çekmenin sırrı nedir diye düşününce bugüne kadar izlediklerimizden yola çıkarak bir takım sonuçlara varmak mümkün. İlk filmi tekrar etmemek, mümkün olduğunca orijinal bir hikayeyle seyirci karşısına çıkmak önemli bir kere; belli bir hayran kitlesi yaratmış olan karaktere odaklanmak da öyle... Freddy, Jason, Michael Myers gibi serilerin on civarı filmden oluşması, bunların çok iyi devam filmleri olduğunu göstermez örneğin. Sadece kitlelerin, karakterlere duydukları ilginin iyi kullanıldığını gösterir. Korku devam filmlerinde, katilin önemini bir kenara bıraktığımızda, en önemli devam filmi kuralı ise şudur: "Miti genişlet". Bunu ilk ve en iyi yapan film Universal'dan çıkan "Bride of Frankenstein"dır. Film, Frankenstein'a bir gelin yaratarak, doğa-teknoloji ilişkisinde yeni açılımlara gitmekle kalmayıp, bir canavar familyası yaratarak Frankenstein mitini genişletmiştir. "Alien" filmleri, Nakata'nın "Ring 2"si (2005), "Underworld: Evolution" (2005) gibi filmlerin de bundan pek bir farkı yoktur. Orijinal hikaye yapısının üzerine akılcı bir tuğla konmuş, sözkonusu filmle ilgili mit doğru yöntemlerle geliştirilmiş ve böylelikle başarının yolu bulunmuştur.

EN İYİ 5 KORKU DEVAM FİLMİ:

1. **Bride of Frankenstein** (1935) (Türkiye'de Çıkmadı)
2. **Aliens** (1986) (Fox / Tiglon)
3. **Jeepers Creepers 2** / Kabus Gecesi 2 (Medyavizyon)
4. **Seed of Chucky** (Filmpop / Palermo)
5. **Ring 2 / Halka 2** (2005) (Universal / Tiglon)

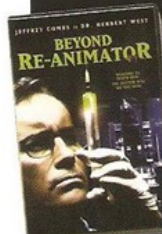
YENİ ÇIKAN KORKU DEVAM DVD'LERİ:

A Nightmare on Elm Street 2: Freddy's Revenge / Elm Sokağı Kabusu 2: Freddy'nin İntikamı (1985)



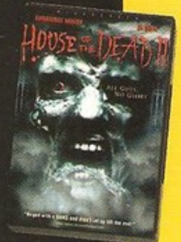
A.E. Film - 1.85:1
İNG / TR 5.1 DD - TR Alt
Ekstralar: 'Bir Kabusun İçine Girmek' Özelliği (10 tane), Oyuncular ve Ekip, Fotoğraf Galerisi
Film: ✪
Ekstralar: ✪✪

Beyond Re-Animator / Çalınmış Ruhlar (2003)



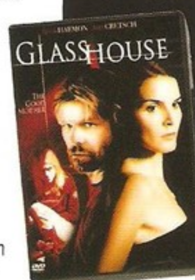
Palermo - 1.85:1
İNG 5.1 DD - TR 2.0 DD - TR Alt
Ekstralar: 'Kamera Arkası' (17 dk), Fragmanlar
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪

House of The Dead 2: Dead Aim / Ölüler Evi 2:Ölümcül Amaç (2006)



Sony - 1.85:1
İNG 5.1 DD - TR Alt
Ekstralar: Sesli Yorum (Yönetmen ve Yazar), Çıkarılmış Sahneler (4 tane - 5 dk), 'Yapım Belgeseli' (14 dk), Diğer Fragmanlar
Film: ✪
Ekstralar: ✪✪

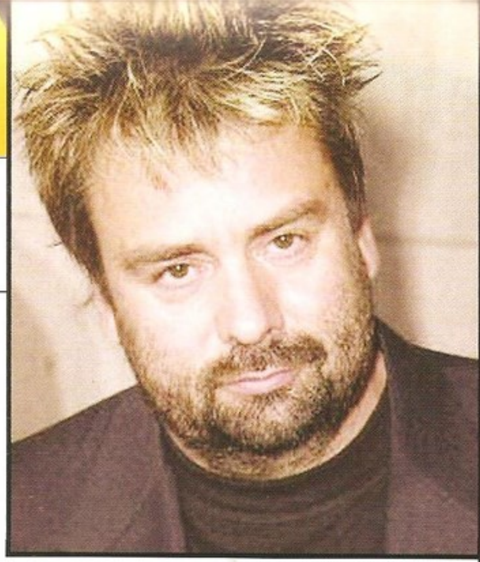
Glass House 2: The Good Mother / Korkunç Şüphe: İyi Bir Anne (2006)



Sony - 1.85:1
İNG 5.1 DD - TR Alt
Ekstralar: Sesli Yorum (Yönetmen), Silinmiş Sahneler (6 tane - 6 dk)
Film: ✪
Ekstralar: ✪✪

DVD Dosya

LUC BESSON

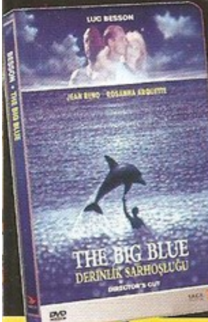


1983 yılında sinema dünyasına giren Luc Besson, çektiği tür filmleriyle ilgi odağı oldu. 1997'de Europacorp adlı yapım şirketini kurması, onu yapımcı kimlikli bir yönetmen haline getirdi. Aynı zamanda bütün filmlerinin senaryolarını yazan Besson'un kariyerinde, geniş kitlelere ulaşmış "Léon", "The Fifth Element" gibi filmler bulunuyor.

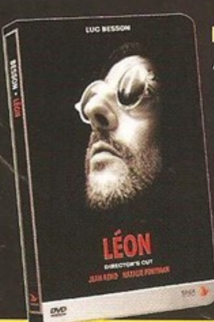
Steven Spielberg'ün Fransa Şubesi

Bildiğiniz üzere, sinema tarihinde Fransız sinemasının özel ve önemli bir yeri vardır. Luc Besson da bu gelenekten gelen bir sinemacıdır... Önce, Fransa'daki sinema geleneğini oluşturan tarihten sözedelim kısaca. Sessiz sinema döneminde Fransa'da 'empresyonizm' akımının etkisinde filmler çekiliyordu. 1930'lara gelindiğinde ise René Clair, Jean Vigo, Jean Renoir ve Marcel Carné'nin başı çektiği yönetmenler, 'Şiirsel Gerçekçilik' akımını başlattılar. Bu akım içinde, çeşitli sanat dallarının etkisinde filmler çeken yönetmenler, görsel açıdan yakın planlara, dramatik açıdan da psikolojik alt metinlere önem veriyorlardı. 1950'lerde bu akım, dönemin sinemasına göre eski kalıyordu. Bu nedenle, 'Yeni Dalga' hâkimiyeti başladı. Jean-Luc Godard, François Truffaut, Eric Rohmer, Louis Malle, Claude Chabrol ve Jacques Rivette gibi yönetmenler devreye girdiler. Amaçları; sinemayı modernize etmek, beyazperdede devrim yaratmaktı. Bu yönetmenlerden bir kısmı, popüler Amerikan sinemasının modelleriyle oynayan, yapı bozucu filmler çektiler. Diğer bir kısım, özgür iradelerini sergiledikleri yapıtlara imza atıp, dünya sinemasının değişimine katkıda bulundular. 1980'lerde sanatın merkezi olarak görülen Fransa'da; Luc Besson, Jean-Jacques Beineix ve Leo Carax ile yeni bir yönetmenler ekolü doğdu. Kendilerini 'Yeni Yeni Dalgacılar' olarak tanımlayan bu sanatçılar, farklı tarzlarıyla dikkat çektiler. Carax, 'Godard'yen filmlere imza attı. Beneix, aynı yoldan gitse de, renk oyunlarıyla görsel bir şölen sunmayı ihmal etmedi. Besson ise Amerikan tür sinemasının kalıplarını bozmadan kullanmaya çalıştı. Ancak bunu yaparken, kendi 'sinefil' ruhunu devreye soktu ve şiirsel bir anlayış sergiledi. Yani 'Fransız' tür filmlerine imza attı. Belki de 1940'larda kara filmler çeken Jules Dassin, Jacques Becker, Henri-Georges Clouzot gibi yönetmenlerin anlayışına da saygı duruşunda bulunmuş oldu. Zira bu yönetmenler, o dönemde Amerikan stüdyo sisteminde de var olan kara film eğilimini, Fransa'ya taşıyorlardı. Besson, kariyeri boyunca alttürler arasında dolaştı. Üç kara filme, iki bilimkurguya, bir spor filmine, bir belgesele, bir biyografiye, bir aşk filmine, bir de animasyona imza attı. Tabii bunların hepsinin içine; aksiyon, macera, komedi ve aşk türlerini enjekte etmeyi ihmal etmedi. Yani aslında Hollywood'da da sıkça rastladığımız tür kırması filmler veya popüler türleri birleştiren 'gişe canavarları' kotardı. İlk olarak "Le Dernier Combat" ile 'distopik' bir dünya yaratan yönetmen, siyah-beyaz sinematografisiyle dikkat çekti. Bir adamın, nihilist dünyası içindeki mücadelesini, diyalogsuz bir yapıtla perdeye taşıdı. Filmin 1983 yılında ("Mad Max"den 4 yıl, "Blade Runner"dan 1 yıl sonra, "1984"den 1 yıl önce) çekilmesi de, dönemine göre önemli bir iş becerdiğini gösteriyordu. Film, ilk 'steampunk bilimkurgu' (geçmişte geçen bilimkurgu filmi) örneklerinden biriydi. Yönetmenin en serbest, en bağımsız, en kişisel, en 'minimalist' ve belki de en deneysel filmiydi. 1985 yılında, bu sefer kendi uçukluğunu perdeye taşıdığı bir 'neo-noir'la döndü. "Subway", zengin bir adamı soyan bir hırsızı, yani bir anti-kahramanı merkeze yerleştiriyor, onun sığınma yeri olarak da metroyu seçiyordu. Böylece alt kültürü yansıtmak için kolay bir yol buluyordu Besson. Filmin bundan sonrası, eğlenceli, macera dolu, duygusal ve felsefi bir yola sapıyordu. Yani filmde, her izleyiciye göre bir şeyler vardı. Baş karakterin, zengin adamın eşine aşık olması, polisin devreye girmesi, genç nesli yansıtan alt kültürün şarkılarla öne çıkarılması gibi bir çok çeşitleme yapılıyordu. 1988'e gelindiğinde Besson, bu konvansiyonel film modelini bir başarı hikâyesinin içine yerleştirdi. "Le Grand Bleu", iki dalgıç arkadaşın rekabetini perdeye taşıyor, çocukluklarından ölümlerine kadarki sürece değiniyordu. Yönetmen, erkek kahramanlarının arasına bir kadın sokarak, işin içine aşk enjekte

YENİ ÇIKAN YÖNETMEN-YAPIMCI LUC



Le Grand Bleu / Derinlik Sarhoşluğu (1988)
A.E. Film - 2.35:1
İNG / TR 5.1 DD - TR Alt
Ekstralar: Müzik Eşliğinde Film Özelliği, Fotoğraf Galerisi, Filmografiler, Film Fragmanı, A.E. Film Fragmanlar DVD'si
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪



Léon (1994)
A.E. Film - 2.35:1
İNG / TR 5.1 DD - TR Alt
Ekstralar: 'Léon: On Yıl Sonra' (25 dk), 'Jean Reno: Léon'a Giden Yol' (12 dk), 'Natalie Portman: Bir Yıldız Doğuyor' (12 dk), Filmografi, Filmin Afişleri, Tanıtım Fragmanı
Film: ✪✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪



Angel-A (2006)
Tiglon - 2.35:1
FR 5.1 DD - TR 2.0 DS - TR Alt
Ekstralar: 'Kamera Arkası' (28 dk), 'Video Klip' (3 dk), 'Video Klip - Kamera Arkası' (14 dk), Teaser Fragman, Sinema Fragmanı
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪✪



LUC BESSON YAPIMCILIĞINDAKİ EN İYİ 3 FİLM:
1. **Haute Tension / High Tension** (2003) (Türkiye'de Çıkmadı)
2. **Revolver** (2005) (Türkiye'de Çıkmadı)
3. **The Three Burials of Melquiades Estrada** (2005) (Türkiye'de Çıkmadı)

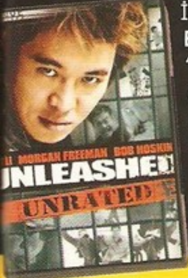
ediyor, eldeki malzemeyi daha zengin hale getiriyordu. Filmin su altı sahnelerindeki şiirsel hava, yönetmenin sanat filmleri kitlesine; görsel ve zanaatkar hava ise, konvansiyonel sinemayı seven genel kitleye hitap etmesini sağlıyordu. 1990 yılında çektiği "Nikita" ve 1994 yılında çektiği "Léon", kiralık katil öyküleriydi. Biri bir kadının, diğeri ise bir erkeğin gözünden psikolojik çıkarımlar yapıyordu. Elbette işin içine aşk, macera ve durum komedisi dahil oluyordu. Yönetmenin ABD sistemine entegrasyonu, yeni filminde yüksek bir bütçeyi beraberinde getiriyordu. Bir sonraki projesi "The Fifth Element" (1997), yine Fransız bir tür filmiydi. Siberpunk (gelecekte geçen bilimkurgu filmi) alt türünde bir bilimkurguydu. Kendine özgü dünyasını, çizgi roman uyarlamasından farksız bir şekilde görüntüleyen bir eserdi. Besson'a özgü ögeler içermesinin yanı sıra yaratıcı dünyasıyla da takdire şayandı. Bu proje, onun kariyeri için iki kilit özellik

LUC BESSON YÖNETMENLİĞİNDEKİ EN İYİ 3 FİLM:
1. **Subway (1985) (Sony)**
2. **Léon (1994) (A.E. Film)**
3. **Le Dernier Combat / The Last Battle (1983) (Sony)**

taşıyordu. İlk olarak filmin zarar etmesi, yönetmenin ABD kariyeri için iyi bir başlangıç olmadı. Buna karşın, Besson'un büyük setlere hâkimiyetini gözler önüne serip, onu, Steven Spielberg, Martin Scorsese gibi 'büyük prodüksiyon yönetmenleri'nin yanına yerleştirmiş oldu. İkinci özellikse, filmin Besson'un Gaumont şirketinin desteğiyle gerçekleştirdiği son proje olmasıydı. Zira yönetmen, 1997 yılı içinde kendi yapım şirketi Europacorp'u kurdu. Hedef olarak, senaryosunu da kendi yazdığı filmlerinin yanına, yapımcı kimliğini büyük harflerle yerleştirmeyi seçti. Yani, Fransa'nın Spielberg'ü olmayı istedi. Aynı zamanda kendisini, genç yetenekleri ortaya çıkacak bir usta olarak da görüyordu. Böylece bundan sonra çektiği üç filmi, "The Messenger: The Story of Joan of Arc", "Angel-A" ve "Arthur et Les Minimoys/Arthur ve Minimoylar", bu şirketin ürünü oldular. İlki Jeanne D'Arc'ın yaşam hikâyesine değinirken, Carl Theodor Dreyer'in "La Passion de Jeanne D'Arc"ına (1928) saygılarını yolluyordu. "Angel-A", fantastik bir aşk filmi; "Arthur and The Minimoys" ise yönetmenin yaratıcılığını öne çıkaran standart bir animasyondu. Zaten "The Fifth Element" sonrası yönetmenlik projelerinin pek de önemi yoktu. Çünkü Besson, yukarıda da belirttiğimiz gibi yetenek ve para avına çıkmıştı. Europacorp, Fransız sineması'nda Amerikan filmlerine yapılan 'dumping'den yararlanarak, zirveye çıktı. Ülkede yerel sinemanın kaybolmaması adına, her yıl vizyona giren Fransız filmi sayısı yüzde 60'lara kadar çekilince, popüler türlerin yolu açılmış oldu. Besson da bundan yararlanarak, aksiyon filmleri finanse etti. Senaryolarını da yazarak, tür sinemasındaki hâkimiyetini kanıtladı. Bu filmlerin üzerine ismini koyması, gişede marka etkisi yaptı. "Taxi" (1998), bunlardan ilki olurken, iki de devam filmi çekildi. Onun ardından "Kiss of the Dragon/Ejder'in Öpücüğü" (2001), "Wasabi" (2001), "The Transporter/Taşıyıcı" (2002) (2005'de bir de devam filmi çekildi), "Fanfan La Tulipe/Çapkın Aşık" (2003), "Les Rivieres Pourpres 2/Kızıl Nehirler 2" (2004), "Banlieue 13/District 13" (2004), "Danny The Dog/Kır Zincirlerini" (2005), "Bandidas" (2006) gibi yapıtlara imza attı. Bunlar, tamamen gişeye yönelik çekilmişlerdi. Bazıları ise yabancı ortaklı olup, Besson'un konvansiyonel sinemaya yatkın yaklaşımının ürünleriydiler. Tabii gişe rakamları yüksek olunca, Besson'un da hem kendi ülkesinde hem de uluslararası planda şöhreti arttı. Ancak yönetmen, bunların yanında ciddi anlamda iyi veya ümit vaat eden projeleri de destekleyen bir yapımcı oldu. Bu projeler şunlardı: "Haute Tension" (Alexandre Aja, 2003) (korku sinemasında bir yapı taşı), "The Three Burials of Melquiades Estrada" (Tommy Lee Jones, 2005 - son yıllardaki modern western eğiliminin en önemli örneklerinden), "Revolver" (Guy Ritchie, 2005 - Guy Ritchie'nin en felsefi ve sürprizli filmi), "Colur Me Kubrick" (Brian W.Cook, 2005 - usta yönetmenle ilgili çarpıcı bir eser). Yani Besson, yapımcı gözüyle, hem aksiyon sineması örneklerini, hem de uluslararası alanda başarı yakalayabilecek filmleri tartmayı başardı. Son yıllardaysa romantik-komedileri ve romantik filmleri destekleyerek, tür sinemasının başka bir alanına da el attığını belirtelim. Genel olarak baktığımızda kendini senarist mi, yönetmen mi, yoksa yapımcı olarak mı gördüğü hakkında kesin bir yorum yapamayız. Ancak yapımcı gibi düşünen bir senarist veya yönetmen gibi düşünen bir senarist olarak, ortaya başarılı işler çıkardığını görüyoruz. Bu nedenle de Amerikan tür sineması kalıplarının, birinci elden geçip, geniş kitlelere veya 'arthouse' sinemaseverlere ulaşmasında rolü büyük. Tabii sürekli beraber çalıştığı bestecisi Eric Serra ve oyuncusu Jean Reno da bu lezzetli pastanın has öğeleri.

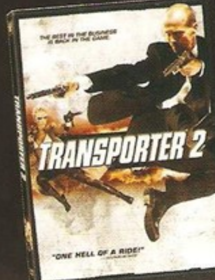
BESSON DVD'LERİ

Danny The Dog / Kır Zincirlerini (2005)



Palermo - 2.35:1
İNG DTS - TR 5.1 DD - TR Alt
Ekstralar: 'Kamera Arkası' (36 dk), 'Dövüş Sahneleri' (4 tane - 11 dk), 'Görsel Efekt: Piano' (2 dk), Çıkartılmış Sahneler (2 tane - 3 dk), Çekim Hataları (3 dk), Filmin Fragmanı, Diğer Fragmanlar
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Le Transporteur 2 / Taşıyıcı 2 (2005)



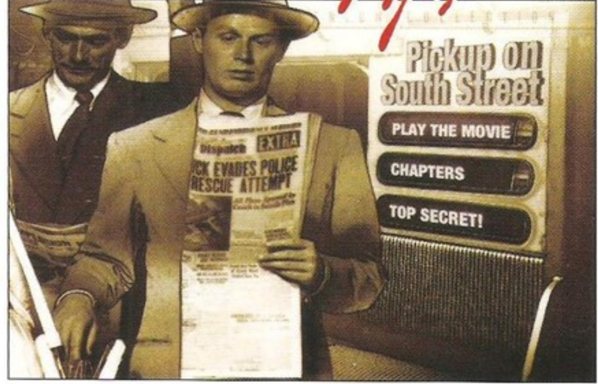
Tiglon - 2.35:1
İngilizce / Türkçe 5.1 DD - TR Alt
Ekstralar: 'Müzik Çalışması' (23 dk), 'Yapım Belgeseli (4 dk), 'Ön Bakış: The Sentinel' (2 dk), Silinmiş Sahneler (11 tane - 15 dk), Çekim Hataları (2 dk)
Film: ✪
Ekstralar: ✪✪

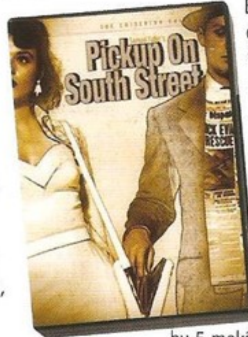
Pickup on South Street (1953)

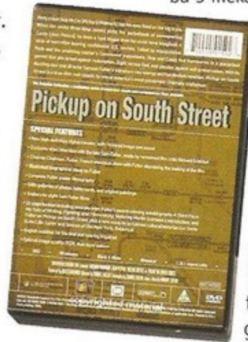
CRITERION COLLECTION

Y: Samuel Fuller
S: Samuel Fuller (Dwight Taylor'ın hikayesinden)
O: Richard Widmark, Jean Peters, Thelma Ritter, Murvyn Vye, Richard Kiley, Willis Bouchey, Milburn Stone
1. Bölge
Çıkış Tarihi: 17 Şubat 2004
Koleksiyon No: 224

Güney Sokağı (South Street), 66 numara. Her türlü entrikanın mekânı. Cehennemin dünya şubesi. Orada yaşayan bir suçlu, metronun içindeki hırsızlık olayına karışır. Bir kadının çantasından, bir mikrofilm çalar. Metroda; bir kadın, bir yaşlı kadın, bir polis ve hırsızımız bulunmaktadır. Kadın, polis ve yaşlı kadın, olaya tanıklık ederler. Polis memuru ve yaşlı kadın, soluğu karakolda; kadın ise patronunun yanında alır. Polis, hırsızın; yaşlı kadın, tanıklık komisyonunun; kadının patronu ise mikrofilmin peşindedir. Bu ana olayla birlikte, tipik bir film noir'ın (kara filmin) tarafları oluşmuş olur. Entrikalarla örülü öykü 'start' alır. Skip Mccoy (Richard Widmark) azılı suçlu, Candy (Jean Peters) 'femme fatale', Joey (Richard Kiley) femme fatale'ın esas patronu olan gangster, Moe (Thelma Ritter) muhirlik yapan yaşlı bir kadındır. Öyküde üç de polis memuru mevcuttur. Bu noktadan sonra, yönetmen Samuel Fuller devreye girer. Tiplemelerin içinde oldukları mekânları sıkıca kavrar. Suçlunun yaşadığı Güney Sokağı, 66 numara'daki kulübe, her şeyin merkezidir. Burası, bir köprünün altında, deniz kıyısında, altta kalmış küçük bir sığınma evidir. Bütün karakterler, suçlunun orada yaşadığını bilmelerine karşın kanıt bulamamaktadırlar. Bu mekan, metaforik olarak 'toplumun altında kalmış'lığı simgeler. Güneyde olması da, bu anlamı perçinler. Skip (sıçramak), ismi gibi her an, ani bir hamle yapabilir ya da patlayabilir diyebiliriz. Toplumdan soyutlanmış bu mekânın numarasının 66 olması ise, tesadüf değildir. Zira karakterimiz, 3 kez hapis cezasını çarptırılmış. Ama hiçbirinde idama mâhkum edilmemiş veya müebbet hapis yememiştir. Ancak ülke kurallarına göre işlediği dördüncü suç sonucunda, müebbet hapse çarptırılacaktır. Yani ölüm-yaşam, esaret-özgürlük arasında kalmışlığının simgesidir, 66. Numara, şeytanın sembolü olmasının yanında, aynı zamanda mitolojik bir okuma da getirir. Karanlık bir dünyada (kara filmin yeraltı dünyası), deniz (mitolojide ölüm dünyasına nehirden gidilir) kıyısında yaşayan bir karakterin mekânı, aslında mitolojide ölüm dünyası anlamına gelen Hades'in girişini anımsatır. Bu mekânın fazla oyuncaklı oluşu da dalavere dozunu iyiden iyiye arttırır. Fuller'ın noir menüsünde, sadece bu metaforik yer yoktur. 'Karakol' da kendi özel konumunda kullanılır. Skip'in veya Candy'nin oraya geldiği anlardaki görsel tercihler dikkat çeker. Kahramanlar, bir binanın en üst katında bulunan karakoldan, 'üst açı' ile gösterilirler. Yani, polis memurları dışında herkes otoritenin altındadır. Zaten Samuel Fuller, üst açı ve alt açıyı kara film türünün genel yapısına göre kullanmaktan kaçınmaz. Her türlü mekânda, yukarıda belirttiğimiz prototiplere göre bir ayrım yapar. Karakterleri, yukarı veya aşağı yerleştirerek, kamerasını konumlandırır. Karakolu geçtiğimizde, iki farklı mekânla daha karşılaşırız. Zaten John Huston da 'film noir'ların atası olarak anılabilecek "The Maltese Falcon"da iki ana mekân kullanır. Ancak Fuller olayı, dördü yerleşim mekanı, biri metro olmak üzere beş ana bölge üzerine kurar. Böylece entrika, daha da karmaşıklaşır, filmin alt metinleri genişler. Birbirlerine yalan söyleyenler, birbirlerinin arkasından dolap çevirenler artarken karakterler arasındaki ilişkilerin mahiyeti daha iyi anlaşılır. Örneğin, Candy karakterinin bu 5 mekânı da dolaşması, onun 'femme fatale' konumunu sağlamlaştırır. Patronu Joey'nin evinde 'al bu parayı, git elbise al kendine' emirleriyle karşılaşması, Skip'in kulübesinde aşkla yüzleşmesi, muhbirin evinde samimiyeti tatması, karakolda ise gerçekleri itiraf etmesi, onu merkezi karakter haline getirir. Farklı toplumsal bakış açılarını görmesini sağlar. Zaten 'femme fatale' karakteri, bütün 'film-noir'ların en önemli objesidir. Fuller, onu hikâye iskeletinin içinde öylesine kullanır ki, asla hangi tarafı tuttuğunu anlayamayız. Tabii burada kendi yazdığı senaryonun ve Jean Peters'in oyunculuğunun da rolü büyüktür. "Pickup on South Street", en az "The Maltese Falcon/Malta Şahini" (John Huston, 1941), "Double Indemnity" (Billy Wilder, 1944), "The Lady from Shanghai" (Orson Welles, 1947), "Kiss Me Deadly" (Robert Aldrich, 1955) ve "Touch of Evil" (Orson Welles, 1958) kadar önemli bir kara filmdir. Bunun en önemli nedeni, yönetmenlik ve senaristlik koltuğundaki Samuel Fuller'dır. Orson Welles, Nicholas Ray, Douglas Sirk, Otto Preminger gibi isimlerle birlikte o dönemin stüdyo sistemi içindeki 'auteur'lerinden sayılan yönetmen, filminde klasik türü hiç bozmadan kullanmıştır. Ancak ilginç görsel tercihleriyle de kendi egosunu hissettirmesini bilmiş, mekân kullanımıyla ve entrikalarla ilginç alt metinler yaratmıştır. Film, 'mikrofilm' gibi kimyasal bir objenin izinden gitmesine rağmen, derin politik göndermeler yapmamış, ancak o dönemin komünizm avına karşı alttan alta bir şeyler söylemek istediğini de hissettirmiştir. Elia Kazan gibi usta yönetmenlere saygılarını sunan Samuel Fuller'i daha yakından tanımak için Venedik Film Festivali'nde yarışan bu filminden sonra, şu eserlerini izleyebilirsiniz: "Hell and High Water" (1954), "Underworld U.S.A." (1961), "Shock Corridor" (1963), "The Big Red One" (1980).

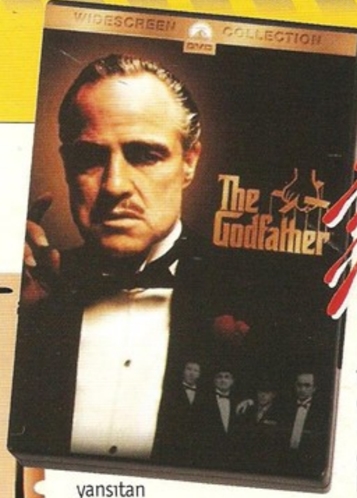






Bu ay çıkan Criterion DVD'leri:
49th Parallel (Michael Powell, 1941)
Bicycle Thieves (Vitorio De Sica, 1948)
Green for Danger (Sidney Gilliat, 1946)
Paul Robeson: Portraits of Artists (Zoltan Korda, Pen Tennyson, Oscar Micheaux, Dudley Murphy, Kenneth Macpherson, 1933-1942)
When A Woman Ascends The Stairs (Mikio Naruse, 1960)

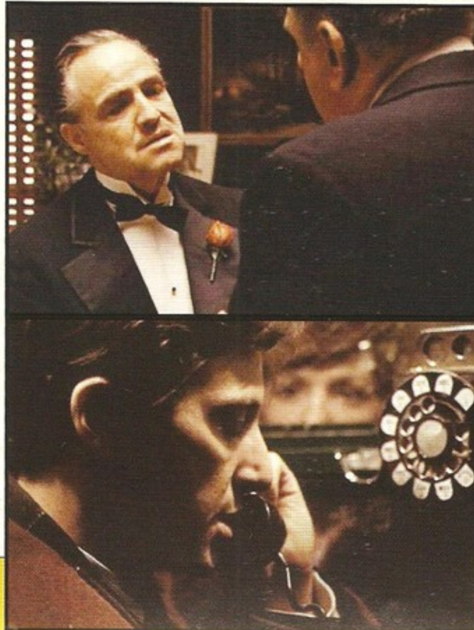
The Godfather / Baba



DVD KLASİK

Yönetmen: Francis Ford Coppola
Senaryo: Francis Ford Coppola, Mario Puzo (Mario Puzo'nun aynı adlı romanından)
Oyuncular: Marlon Brando, Al Pacino, James Caan, Robert Duvall, Diane Keaton, Talia Shire, John Cazale, Sterling Hayden, Richard S. Castellano, John Marley, Al Martino, Lenny Montana, John Martino, Richard Conte
1972 / ABD / 175 dk. İngilizce / Türkçe altyazılı 2. Bölge (Türkiye)

Sinema tarihinin en önemli yapıtlarından biridir "Baba". Mario Puzo'nun aynı adlı romanından Francis Ford Coppola ve bizzat Puzo tarafından senaryolaştırılan yapımın yönetmen koltuğuna da Coppola oturmuştur. 1972'de otuzlu yaşların hemen başında bulunan Coppola, destansı bir kariyere, yedinci sanatın en görkemli eserlerinden birisi olan "Baba"yı yöneterek adım atmıştır. "Baba", görkemli bir 'büyük aile' öyküsüdür. Bir yandan da bir 'baba'nın öyküsü... Geniş bir çevrenin saygısını kazanmış, gangster dünyasının tepesine çıkmış, farklı yöntemlerle herkesin derdini çözümlemiş, sayısız politikacı, kanun adamı, yargıç, sanatçı, iş adamı dostu bulunan, yer altı dünyasının diğer ailelerinin düşmanlığı pahasına 'beyaz zehir'e hayır demiş ama onun haricinde her türlü yasa dışı işi yönetmiş bir 'baba' öyküsü. Çevresindekileri de unutmamak gerek. 'Don Corleone'nin ailesi ve yakın dostlarını yani... Eşinin, farklı karakterdeki çocuklarının, her durumda onun yanında yer almış dostlarının, ona ihanet edenlerin öyküsünü. Aile içinde bağışlanmayan tek şey, ihanettir. Evlatlar, damatlar ve yakın dostlar bile ihanete adları karışmışsa bunun bedelini en ağır biçimde öderler. "Baba"nın küçük oğlu Michael Corleone'nin, namuslu ve farklı bir hayat kurma çabasındayken babasının yerini alarak, örgütü ve düzeni bir Corleone'ye yakışacak biçimde sürdüreceğini kanıtlamasına tanıklık ederek noktalarız üç bölüm sürecek destansı öykünün ilk ayağını. Bir suç imparatorluğunun geleceğinin güvence altına alınmasıyla sona eren film, gelmiş geçmiş en sağlam dramlardan biri olarak sinema tarihindeki yerini almıştır. Sinema okullarında 'ders' olarak okutulan 'şölen', mafya kavramına sinema tarihinde ilk kez böylesine kapsamlı bir bakışla yaklaşır. Devlet içinde devlet olan bu 'derin' örgüt, politikacılarla, iş adamları ve din adamlarıyla, sistemi oluşturan bütün çarklarla iç içedir ve ABD toplumu içinde İtalyan kalarak 'Amerikalı'laşmıştır. İki farklı kültür ve dünyanın sentezidir "Baba"nın öyküsü bir yerde. Yapım, bir yandan örgütün pitoresk, folklorik, ilginç ve sevimli yanlarını işlerken, bütün bunların altında yatan gerçek vahşeti ve kötücüllüğü de açıkça sergilemeyi başarır. Mafya düzeninin bütün öğelerini birbirinden ayrıştırıp beyazperdeye yansıtan Coppola, aslında ABD'nin olası ya da gerçek çöküşünü metaforik olarak işler. Filmin görkemli oyuncu kadrosu, şöleni daha da ihtişamlı kılar. Efsane aktör Marlon Brando'nun inanılmaz kompozisyonu, canlandırdığı 'Don Corleone'yi, sinema tarihinin unutulmaz figürlerinden biri haline getirir. "Baba"nın küçük oğlu 'Michael' rolünde pırıl pırıl parlayan Al Pacino, ilk kez 'büyük' bir aktör olduğunu gösterme fırsatı bulur. Ailenin büyük oğlu 'Sonny' rolündeki James Caan, zayıf karakterli cılız evlat 'Fredo'yu oynayan ve genç yaşta hayata veda eden çok yetenekli aktör John Cazale, ailenin avukatı ve manevi evlat 'Tom Hagen'ı canlandıran Robert Duvall, kız kardeş 'Connie' rolünde Talia Shire ve Michael'ın sevdiği tek kadın olün 'Kay' rolünde Diane Keaton, birer oyunculuk resitali sergilerler. Kazandığı sayısız ödül ve beş 'Altın Küre' yanında, tam 11 dalda Oscar adayı olan "Baba", 'En İyi Film', 'En İyi Erkek Oyuncu' (Marlon Brando) ve 'En İyi Uyarlama Senaryo' Oscar'larının sahibi olur. Brando, kendisine verilen Oscar'ı, 'ABD'nin ve özellikle Hollywood'un Kızılderililer'e karşı uyguladığı ayrımcılığı' gerekçe göstererek reddeder ve böylelikle Oscar tarihine geçer. 175 dakikalık efsane filmin çekimleri Coppola ile Paramount Pictures arasındaki gerginlikle başlar. Bunun en büyük sebebi, Coppola'nın ısrar ettiği birçok harcamanın stüdyo tarafından gereksiz bulunmasıdır. Ayrıca stüdyo, ismini sadece Broadway çevrelerinin bildiği Al Pacino'ya da şüpheyle yaklaşıp, yönetmenden oyuncu kararını gözden geçirmesini ister. Michael Corleone'yi oynaması için stüdyonun istediği isim Robert Redford'dur. Ancak Coppola, İtalyan asıllı, Tony ödüllü Pacino'da diretir ve ne kadar haklı olduğu ortaya çıkar. Film, 24 Mart 1972 günü gösterime girer ve ilk hafta 5,3 milyon dolar gişe geliri elde eder, toplamdaysa 81,5 milyon dolara ulaşır. Yeniden gösterimlerle birlikte 1997 yılı itibariyle ABD'de 134 milyon dolar, dünya çapında ise 245 milyon dolar gişe yapmıştır. Bu, gelmiş geçmiş tüm rekorların alt üst olması anlamına gelmektedir. Film bu rekoru, 1975 yılında Spielberg imzalı "Jaws" tarafından geçilene kadar elinde tutmayı başarır. Bir 'Don Corleone' repliği olan 'Ona reddedemeyeceği bir teklif yapacağım', sinema tarihinin en çok gönderme yapılan repliklerinden biri haline gelir. Defalarca izlenip, her defasında ayrı bir tat alınabilecek ender filmlerden biridir "Baba". Nino Rota'nın unutulmaz müziği, dev oyuncu kadrosu, titiz görüntü yönetimi ve kusursuz kurgunun Coppola'nın sihirli sinema üslubuyla buluştuğu gerçek bir başyapıttır.

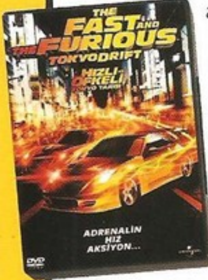




DVD Kritik

The Fast and The Furious: Tokyo Drift / Hızlı ve Öfkeli:Tokyo Yarışı (2006)

Tiglon - 2.35:1
İNG 5.1 DD - TR altyazı



Vin Diesel ve Paul Walker'ın ardından, bu kez başrolde Lucas Black var. İki oyuncunun karizmasına ve çekiciliğine ulaşamasa da kendi halinde idare ediyor. Başroldeki yarış fanatiğimiz, bu sefer hapis cezasından yırtmak için Tokyo'ya yerleşiyor. Orada sokak yarışları dünyasının içine giriyor. Yeteneğini, daha çevik bir bedenle, daha tehlikeli yollarda, daha eğlenceli yarışlarda gösteriyor. Dağ yamaçları ve virajlar, filmin ana merkezleri olarak dikkat çekiyor.

Film: ✪✪ - Ekstralar: ✪✪✪

Kaçıklık Diploması (1998)

D Production - 1.33:1
TR 2.0 DD - TR Alt

Türk sinemasının birinci kuşak yönetmenlerinden Tunç Başaran, özellikle "Piano Piano Bacaksız" ve "Uçurtmayı Vurmasınlar" ile dikkat çekmiştir. "Kaçıklık Diploması"nda ise akli dengesi bozulan bir insanın yaşamını ele alır. İki kardeşi olan Nur (Ayda Aksel), ailesinden ilgi göremez. Bir kardeşinin ölmesi de bunu değiştirmez. Evlendiğinde, bir araba kazası sonucu bunalıma girer. Sürekli psikolojik sorunlar yaşamaktadır. Yapım, daha çok Ayda Aksel'in performansıyla dikkat çekiyor.

Film: ✪✪ - Ekstralar: ✪

Freedomland / Kayıp Yaşamlar (2006)

Sony - 2.35:1
İNG 5.1 DD - TR Alt

Bir kadın, bir arabadan çıkar. Eli, kanla kaplıdır. Bir karakola gider. Çocuğunun kaçırıldığını söyler. Böylece olay örgüsü kurulur. Samuel L. Jackson'ın canlandırdığı polis memuru ile Julianne Moore'un canlandırdığı masum davalı arasındaki ilişki, dönüm noktası olacaktır. Bu edebiyat uyarlaması, bir noktadan sonra amacı belli olmayan bir polisiyeye dönüşür.

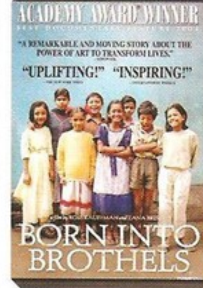


Film: ✪ - Ekstralar: ✪✪✪

Born into Brothels: Calcutta's Red Light Kids/Kalküta'nın Çocukları (2004)

Palermo - 1.33:1
İNG 5.1 DD - TR 2.0 DD - TR altyazı

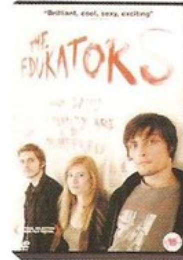
Bir grup çocuk, Hindistan'ın Kalküta bölgesinde hayat mücadelesi vermektedirler. 'Kırmızı Bölge' olarak tanımlanan bu yöre, fahişelerin mesken tuttuğu bir yerdir. İngiliz yönetmenler Zana Briski ve Ross Kauffman, bu sosyal çaresizliği beyazperdeye taşımak için yaratıcı bir yol bulurlar. Fahişelerin çocuklarının ellerine kamera verirler. Bölgenin portresini çizmelerini isterler. Böylece ortaya, belgesel dalında Oscar ödüllü çarpıcı bir yapım çıkar.



Film: ✪✪✪ - Ekstralar: ✪✪

Die Fetten Jahre Sind Vorbei / Eğitmenler (2004)

Palermo - 1.85:1
ALM/TR 5.1 DD - TR altyazı



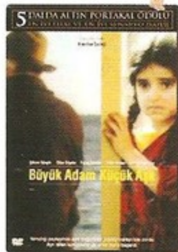
Üç idealist devrimci genç, burjuva evlerini dolaşarak talan ederler. Amaçları onlara ders vermek ve sistemi sorgulamaktır. Bir gün, baskın sırasında burjuva iş adamlarından birine yakalanırlar. Onu esir almalarıyla birlikte film, psikolojik bir yapıya bürünür. Avusturyalı yönetmen-senarist Hans Weingartner'ın eseri olan bu yapım, daha çok müzikleriyle dikkat çekiyor.

Film: ✪✪ - Ekstralar: ✪

Büyük Adam Küçük Aşk (2004)

Tiglon - 1.33:1
TR 2.0 DD - TR Alt

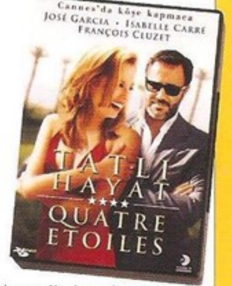
2001 Antalya Film Festivali'nde, 'en iyi film' dahil 5 ödül alan yapım, Kürt sorununu ele alışıyla olay yaratmıştı. Kürt kızı Hejar (Dilan Erçetin), bir eve bırakılır. Polis, bu eve operasyon yapar. Kız, şans eseri kurtulur. Bu sırada Rıfat Bey'in (Şükran Güngör) yardımcısı, kapıda kanlar içinde kalan çocuğu bulur. Eve alır. Buradan sonra tutucu Rıfat Bey ile küçük Hejar arasında trajikomik bir dostluk başlar. Handan İpekçi'den eli yüzü düzgün bir ikinci film.



Film: ✪✪✪ - Ekstralar: ✪

Quatre Etoiles / Tatlı Hayat (2004)

D Productions- 1.85:1
FR / TR 2.0 DD - TR Alt



Fransa'da gişe rekorları kıran bir romantik-komedi. Franssou, 50.000 Avroluk bir mirasa konar. Çok da yüksek olmayan bu miktarı harcamak için kendini Cannes sahillerine atar. Şehirdeki en lüks otellerden Carlton Oteli'nde, zenginlerin parasını araklayan Stephane ile karşılaşır. Bu noktadan sonra komedi ve romantizm, iç içe geçecektir. José Garcia ve Isabelle Carré'den vasat bir seyirlik.

Film: ✪✪ - Ekstralar: ✪

La Boum / Patlarsam Yanarsın (1980)

A.E. Film - 1.66:1
FR / TR 2.0 DD - TR Alt

Vic, 14 yaşında bir gençtir. Okulundaki bir çocuğa aşık olmuştur. Aynı zamanda, büyüklerinin ilişkilerini gözlemlemektedir. Bir yandan onları izlerken, diğer yandan beyninde ilk aşkının kıvılcımlarını taşır. Böylece tipik bir gençlik filmi ortaya çıkar. İlk aşklar ve getirileri konu edilir. Dönemin popüler İngilizce şarkılarını içeren filmin DVD'sinde 'Reality' şarkısının Karaoke özellikli kaydı da var.

Film: ✪✪✪ - Ekstralar: ✪✪

The Truth about Love / Aşkın Gerçeği (2004)

Palermo - 1.85:1
İNG / TR 5.1 DD - TR Alt



Bir romantik-komedi. Aşk üçgeninin bireyleri Jennifer Love Hewitt (eş), Jimi Mistry (koca) ve Dougray Scott (kocanın arkadaşı). Eş, kocasının sadakatini denetlemek için bir plan kurar. Başka bir isim ile onu arar. Sesini değiştir. Seksle ilgili mesajlar atar. Buna kanan koca, tuzağa düşer. Onun çağırdığı yerlere gider. Striptiz yapmasını izler ve zamanı geldiğinde seks bile yapar. Ancak gözü bağlıdır! Kadının kocanın arkadaşı da, aşkını gizleyerek dostluk oyunu oynamaktadır.

Film: ✪✪✪ - Ekstralar: ✪✪

El Perro / Bombon Köpek (2004)



Palermo - 1.85:1
İSP 5.1 DD - TR 2.0 DD - TR Alt

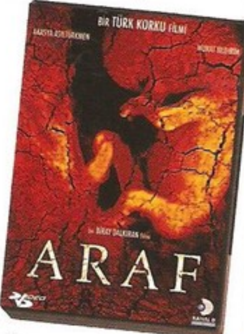
Benzin istasyonunda çalışan Carlos, sakin bir hayat yaşamaktadır. Fakirliğini önemsemeden, umutla yaşamına tutunmuştur. Bir gün işinden ayrılmaya karar verir. Bir köpek kiralar. Bu köpek ile bir yarışmaya girer. Sonucunda galip gelirler. Bu noktadan sonra, bu çaresiz ama umut dolu adamın köpekle ilişkisine odaklanırız. Güney Amerika Sineması'ndan toplumsal içerikli sıcak bir komedi.

Film: ✪✪✪ - Ekstralar: ✪✪✪

Araf (2006)

D Productions - 1.85:1
TR 5.1 DD - TR Alt

Eda (Akasya Asıltürkmen), üniversite yıllarında kendinden büyük bir adamdan hamile kalmış, kürtaj ile bebeğini aldırmıştır. Evlendiğinde ikinci kez hamile kalan karakterimiz, lanetlendiğini öğrenir. Aldırdığı bebeğin Araf'ta (cennetle cehennem arasında) kalmış ruhu, onu rahatsız etmeye başlar. Böylece Uzakdoğu korku filmlerinden alıştığımız bir hayalet hikâyesiyle karşı karşıya kalırız. İlginç bir çıkış noktasına sahip olan yapım, korkutmayı beceremeyen bir korku filmi olarak olumsuz eleştiriler almıştı.

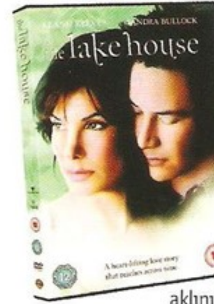


Film: ✪ - Ekstralar: ✪✪✪

Mon Ange / Meleğim (2004)

Palermo - 1.85:1
FR / TR 5.1 DD - TR Alt

Colette (Vanessa Paradis), hayatından memnun bir fahişedir. Bir gün, başka bir hayat kadınının telefonuyla hayatı değişir. Kadının yetimhanedeki oğluyla ilgilenmek zorundadır. Ancak bu telefon konuşması, ilginç bir metafora dönüşür. Hayatında değişime ihtiyacı olan Collette ile genç yaştaki delikanlı arasında nereye gittiği belli olmayan bir ilişki başlar. Serge Frydman'ın başarılı yönetimi de, bu iskeleti destekler.



Film: ✪✪✪ - Ekstralar: ✪✪

Teknolust / Tekno Aşk (2002)

Videoexpress - 1.78:1
İNG / TR 5.1 DD - TR Alt

İlginç fikirlere sahip bir bilim kadını Dr. Rosetta Stone (Tilda Swinton), kendini üç kere klonlar. Bu kadınlara Ruby, Marine ve Olive adlarını takar. Amacı aynı soydan çıkan üç vücudun erkeklere karşı nasıl hareket ettiklerini çözmektir. Bu noktadan sonra film, seksin çeşitli güncel sorunlarını masaya yatıran bir bilimkurguya dönüşür.

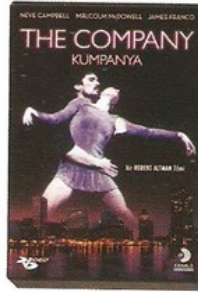


Film: ✪✪ - Ekstralar: ✪

The Company / Kumpanya (2003)

D Productions - 2.35:1
İNG / TR 5.1 DD - TR Alt

Neve Campbell, Chicago Kumpanyası'nda baş dansçı olmak isteyen bir balerindir. James Franco, onun sevgilisini; Malcolm McDowell ise katı sanat yönetmenini canlandırır. Robert Altman, vefatından kısa bir süre önce çektiği bu filmde, hikayeden çok bale sahnelerini ve performans görüntülerini öne çıkararak ilgi duyduğu bir sanat dalına saygılarını yolluyor.

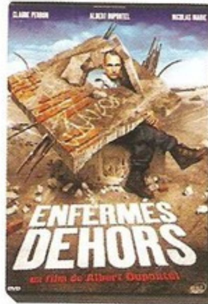


Film: ✪✪ - Ekstralar: ✪✪✪

Enfermés Dehors / Çılgın Polis (2006)

Tiglon - 2.35:1
FR 5.1 DD - TR 2.0 DS - TR Alt

Günün birinde sokaklarda yaşayan fakir bir adam olan Roland'ın hayatı değişir. Bir bavulun içinde polis üniforması bulur. Böylece belli bir kimliğe bürünür. Ancak bundan sonra hiçbir şey beklediğimiz gibi olmaz. Adamın başına gelmedik şey kalmaz. Birçok uçuk karakter ile yüzleşir. Slapstick komedi ile absürd komedi birleşir. Yönetmen Albert Dupontel'in stilize anlatımı da Terry Gilliam'ın konuk oyunculuğu da, filmin itici mizah anlayışını kurtarmaya yetmiyor.

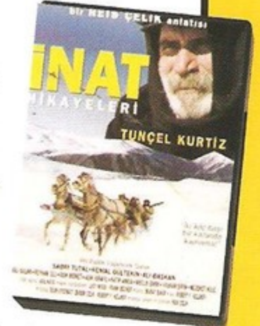


Film: ✪✪ - Ekstralar: ✪

İnat Hikayeleri (2004)

Palermo - 1.33:1
TR 2.0 DD - TR/İNG Alt

Bir Reis Çelik Anlatısı... Kızakçı Daso, Çıldır Gölü'nün üzerinde turlamaktadır. Bununla beraber bizlere hikâye anlatıcılığı yapar. Tuncel Kurtiz'in oynadığı bu karakterin yaşadığı köye dair üç inat hikâyesi anlatır. 'Lades', '5 Kırık Çöp 1 Kırık Kalp' ve 'Cambaz Şaho' adlı bu hikâyeler, bir şekilde birbirlerine bağlanırlar. Film, Anadolu Halk Edebiyatı'nın 'doğaçlama' anlayışını yansıtan ilk film olurken, amatör oyuncuların varlığıyla da dikkat çekiyor.

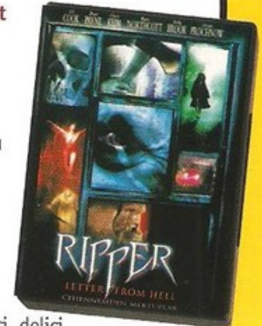


Film: ✪✪✪ - Ekstralar: ✪✪✪

The Lake House / Göl Evi (2006)

Tiglon - 2.40:1
İNG / TR 5.1 DD - TR Alt

Alex (Keanu Reeves), 2004 yılında; Kate (Sanra Bullock), 2006 yılında yaşamaktadır. İlginç bir şekilde, mektuplaşabildiklerini fark ederler. Halbuki aynı evde yaşamaktadırlar. Mektupları, zaman makinesi gibi işleyen posta kutularıyla geçmişle gelecek arasında cirit atar. Ancak, 'bu aşk ne zaman karşılığını bulacaktır?' sorusu ikisinin de aklını meşgul eder. Bu fantastik öykü, eski model aşk filmlerini andıran acıklı bir drama dönüşür.



Film: ✪✪ - Ekstralar: ✪

Ripper: Letter from Hell / Cehennemden Mektuplar (2001)

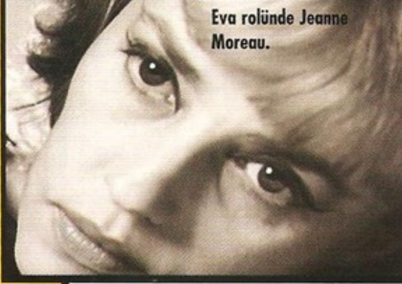
Videoexpress - 1.78:1
İNG / TR 2.0 DD - TR Alt

Bir öğretmen, öğrencilerine seri katillerle ilgili ders vermektedir. Bir süre sonra durum korkutucu bir hâl almaya başlar. Sınıfın öğrencileri teker teker cinayete kurban gitmektedirler. Bundan sorumlu olan ise bir seri katildir. Katilimiz, genelde kesici, delici aletler kullanmaktadır. Yani film, bir yerden sonra yerli yerine oturuyor ve standart bir 'teen-slasher oluyor.

Film: ✪✪ - Ekstralar: ✪

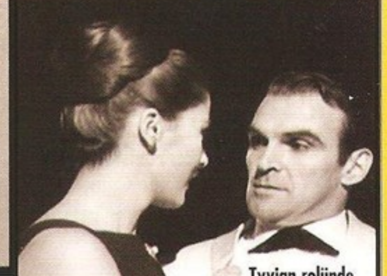
Gömülü hazineler

Hazırlayan: Alkan Avcıoğlu
alkanavcioglu@merkezdergi.com.tr


Eva rolünde Jeanne Moreau.


Eva, sadece erkeklerle değil kamerayla da flört ediyor filmde.




Tyvian rolünde Stanley Baker.

Eva (Joseph Losey, 1962)

Hikaye: *Tyvian son kitabını filme uyarlamaya hazırlanan ve evlilik planları yapmakta olan bir yazardır. Bir gün evinde şiddetli yağmurdan korunmak için sığınan 2 yabancıya rastlar. Elinden düşürmediği sigarası ve yüksek cazibesiyle Eva, Tyvian'ın obsesyonu haline gelir. Eva onunla oynuyor olsa da Tyvian ondan vazgeçemez ve olaylar Tyvian'ın nişanlısının intiharına kadar sürüklenir. Tyvian sonunda Eva'yı öldürmeye karar verir ancak bunu yapamayacak kadar çaresiz olduğunu anlar. Eva rolünde Jeanne Moreau kariyerinin en çarpıcı performanslarından birini sergiliyor. Stanley Baker ise Tyvian rolünde.*

David Caute'nin Joseph Losey biyografisi, "Eva"yı yönetmenin kariyerinin en travmatik felaketi olarak niteler. Zamanında yapımcıları ile yönetmen arasında da sürtüşmelere yol açan filmin eleştirel karnesi de oldukça zayıftır, ancak filmin bir kadın karaktere günümüzdeki birçok filmin vermeye korktuğu kadar güç vermesi ya da Losey'nin Jean Moreau'yu kariyerinin en sapkın rollerinden birine yerleştirme cesareti göstermesi hiç önem taşımaz mı? Ayrıca bunların da ötesinde "Eva" keşfe değer son derece şık bir film. Hak ettiği beğeniyi görmemesiyse büyük bir sürpriz sayılmaz. Birincisi "Eva", retrospektif olarak bakınca etkisini yitirmeyen "The Servant" ve rahatlıkla yüzyılın en iyi filmlerinden biri olarak gösterilebilecek "The Go-between" gibi filmler çekmiş bir yönetmenin elinden çıkma. Haliyle çıta çok yukarılarda. İkinci etkense, 1960'lar başındaki modern sinemanın izleyicide yarattığı etki. Pascal Bonitzer'in iki kitabını bir araya getiren (Kör Alan ve Dekadrajlar) Metis Yayınları, geçtiğimiz senenin sonuna doğru sinemaseverlerin ilgisine layık bir edisyon yayımladı. Bonitzer modern sinemadan dem vurduğu bir yerlerde bu sinemanın izleyici tarafından nasıl tatminsizlik ve afallama ile karşılandığından bahsediyor. Sanki sinemada farkına varmadan alıştığımız bir şey birdenbire yok olmuş da eksikliğini duyuyormuşuz gibi olduğumuzu anlatıyor. Şüphesiz seyirciye beklediği heyecanı aşılamayan bu filmler tabiatıyla modern sanatın yapısını üzerinde taşıyor. İşte "Eva" tam böyle bir film. Eksik gelen, yavan bir tat bırakan, gösterip gösterip saklayan bir film.

Eksiklik demişken filmin yapım hikayesi de enteresan. Prodüksiyonda "Purple Noon", "L'Eclisse", "Belle de Jour" gibi efsanevi filmlerin yapımcılığını üstlenmiş Hakim Kardeşler var. James Hadley Chase'in romanını Jeanne Moreau ve Stanley Baker'ı yöneterek sinemaya uyarlamasını teklif ettikleri Godard tarafından reddedildikten sonra Joseph Losey ile anlaşıyorlar. O dönemler (hiç hoşlanmadığımız bir terim olsa da) sanat sineması alanında rüştünü ispatlamayı ve uluslararası başarıyı yakalamayı düşünen Losey de geleneksel beklentilere ve standartlara öncelik vermeden kolları sıvıyor. Sonuçta ortaya 155 dakikalık bir film çıkıyor. Hakim Kardeşler filmin kesilmesini talep edip

Joseph Losey deyince akla gelen filmler arasında sıralanmaya bile değer görülmeyen "Eva", aslında güçlü ve seksi kadın karşısında çaresiz kalan erkek hikayelerinin en baştan çıkarıcılarından birisi.

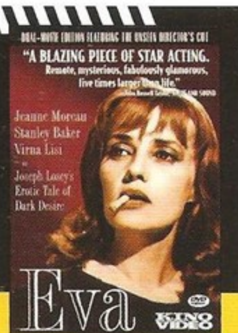
"Eva"yı Venedik Film Festivali'nden geri çekiyorlar. Losey 20 dakikalık bir bölümü atsa da kafi gelmiyor ve Hakim Kardeşler bunun üzerine bir 32 dakikayı daha dışarıda bırakıyorlar. Film gösterime sunulduktan sonra yönetmen ve yapımcılar arasındaki sürtüşme büyüyor. Losey yapımcılarını filmi "ucuz bir melodrama, zırvalığa" dönüştürmekle suçluyor. Jeanne Moreau da bir röportajında yapımcıların filmi kesip biçmelerine ne kadar sinirlendiğini şöyle anlatıyor: "Onlarla kavga etmek zorunda kaldım. Birisini elime bıçak alıp kovalamıştım. Kaçıp kapıyı kilitlediği için şanslıydı." Bu kadarla kalsa iyi, bu filme hep Miles Davis'in müzik yapmasını düşleyen yönetmenin karşısına müzik konusunda da aynı engel çıkıyor. Yine de sonunda filmde kullanılan Michel Legrand'ın yoğun Miles Davis etkisindeki müzikleri son derece başarılı. Losey'nin dekor konusunda Richard Macdonald ile beraber çok özenli bir çalışması da olmuş.

Bembeyaz banyolardan, tablolara, kül tablalarına ve kostümlere kadar şımarıklık derecesinde bir üst sınıf atmosferi yakalanmış. Ayrıca her şey Losey'nin ayna düşkünlüğüne uygun. Eva'nın, Tyvian'ın ve karısının (Eva önde olmak suretiyle) bir arada aynadaki yansımalarını kadrajladığı sahne, filmin klasik sahnelerinden biri. Bir başka unutulmaz ve izlemeye doyum olunmaz sahneyse filmin başlarında. Eva'nın, Tyvian'la tanışmadan önce onun evine sığındığında kendi evindeymiş gibi bir an duraksamadan Billie Holliday plağını pikabına yerleştirdiği, soyunmaya başladığı, arkasından da banyo yaptığı sahne. Öyle ki, Tyvian eve geldiğinde küvette bir kadın bulduğunda ilk iş olarak müziği kapatıyor. Eva da her şey son derece normalmiş gibi müziği tekrar açmak için küvetten çıkıyor. Zaten filmin Venedik sokaklarına kadar yayılan donuk erotizmi Eva'nın tek başına olduğu sahnelerde iyice doruğa çıkıyor. Zira Eva diğer erkekler kadar kamerayla da flört ediyor. Kameraya sırtını dönüp soyunduğu sahne bunun tipik bir örneği.

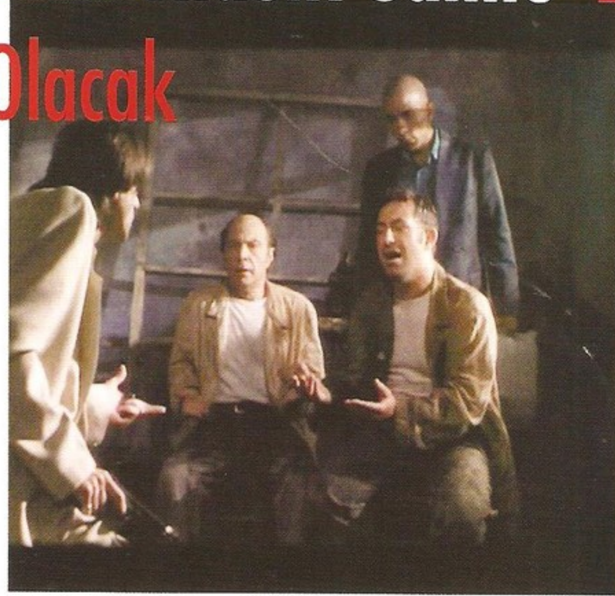
John Orr, Losey'nin sinemasının ilgi odağının zengin burjuvazinin cinsel bakımdan parçalanması olduğunu yazar. Bu yüzden kamerasının yakınlığı da tıpkı Antonioni gibi melodramatik değildir. "Eva"da bu parçalanma kadar karakterler arasındaki mesafeyi de görsel yollarla ifade eder yönetmen. "Eva" tüm bu stratejilerin ana karakterinin taşıdığı umursamazlığa eş bir şekilde sinemasallaştırıldığı ve Moreau'nun çaresizce arzulanan bir fetiş objesi olarak ipleri elinde tuttuğu bir film. Filmin atmosferinin iplerini bile...

EVA

"Eva"nın Türkçe ve İngilizce altyazı içermeyen DVD'sine www.kino.com adresinden ulaşabilirsiniz. DVD'de gösterime giren kısa versiyonun yanı sıra filmin hayatta kalan en uzun hali olan 119 dakikalık versiyonu da mevcut.

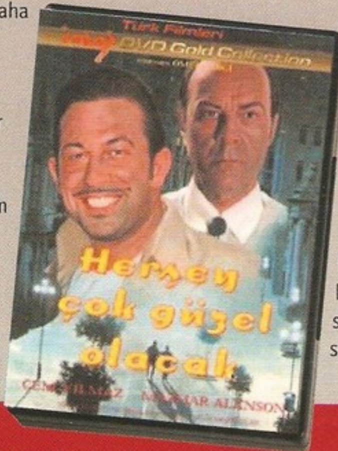


Her Şey Çok Güzel Olacak



Mine ve Ömer Vargı, yapımcılığını üstlendikleri "Amerikalı" ve "Eşkıya" gibi iki gişe canavarı filmden sonra 1998 yılında "Her Şey Çok Güzel Olacak" ile karşımıza çıkmışlardı. "Her Şey Çok Güzel Olacak", Türk sinemasının gelişiminde "Eşkıya" kadar önemli bir rol oynamamış olsa da sinemamıza daha önce pek rastlanmamış türde modern dokunuşlar getirmiş bir film olarak kült statüsüne erişti. Kendisini fazla ciddiye almayan, mesaj kaygılarından ve iddialı söylemlerden uzak duran ve anlattığı hikayenin atmosferini perdeye taşımaktaki başarısıyla dikkat çeken, akıcı, samimi ve keyifli bir filmdi. Cem Yılmaz'ın rol aldığı ilk film olmasıyla da önem taşıyan film, bir diğer başrole tiyatro kökenli ünlü müzisyen Mazhar Alanson'u getirmişti.
"Her Şey Çok Güzel Olacak" hatırlanacağı gibi Altan ve Nuri adlarında zıt karakterli iki kardeşin öyküsünü perdeye yansıtıyordu. Bar açmayı planlamakta olan güvenilmez ve vurdumduymaz Altan, karıştığı bir kavga esnasında senelerdir görmediği Nuri'ye rastlıyordu. Açacağı bar için para arayan Altan, Nuri'nin çalıştığı ecza deposunu görünce bir takım şeytanca planlar yapıyor ve istemeden Nuri'yi de tehlikelerin içine sürüklüyordu. Çağdaş Türk sinemasının hafızalarda en fazla yer etmiş sahnelerinden biri olan aşağıdaki sahne, Altan'ın çaldığı ilaçları sattığı Nusret'in, iki kardeşi yakaladığı sahnedir. Filmin finaline doğru karşımıza çıkan bu sahnede, paranın yerini öğrenmek için iki kardeşi benzin döküp yakmakla tehdit etmek niyetinde olan Nusret onları karanlık bir depoya götürür. Ancak Nusret'in kendisine ihanet ettiğini düşünen patronu Tahir, olan bitenden habersiz bir halde olay mahalline baskın yapınca Altan ve Nuri son anda paçayı kurtarırlar.

Nusret: Siz kimin malını kime satıyorsunuz ulan i...!
Altan: Yaa Nusret Abi, ben sana ne yaptım, yapılır mı ya bu?
Nuri: Benzin!
Nusret: Bizim patronun malını araklayıp bana okuttun lan daha ne yapacaksın?
Altan: Ne patronu abi ya, ne patronu?
Nusret: Sus ulan köpek! Tahir Baba'nın malıymış o bana getirdiğin ilaçlar.
Altan: Abi ne Tahir'i, tanımam etmem ya, gözünü seveyim ya.
Nusret: Sus ulan, durduk yerde benim de başımı belaya soktun lan g...!
Nuri: Ne ilacı Altan?
Altan: Bir dakika abi ya.
Nuri: Ne ilacı Altan?
Altan: Ne ilacı ya, bir dakika bir şey anlatıyorum, bir dakika ya! Abi Allah belamı versin tanımam etmem ben Tahir'i. Ben İstanbul'da bir depodan aldım ben ilacı.
Nusret: Ne deposu ulan!
Nuri: Hangi depo bu Altan?
Altan: Bir dakika dur bir şey anlatıyorum adama yaa.
Nuri: (Altan'a vurarak) Depoyu da mı soydun p....!
Altan: Ya ne vuruyorsun be!
Nuri: Ulan bunu da mı yaptın. Bunu da mı yaptın, kardeşlik mi bu?
Altan: Bi sussana!
Nuri: Kardeşlik mi bu! Bu nasıl iş yaa, kardeşlik mi bu? Nasıl soyarsın? Depoyu soydun, arabayı çaldın, bu nasıl iş yaa?
Altan: Sussana, sussana!
Nuri: Sen nasıl bir adamsın!
Nusret: Ne arabası ulan susun be!
Altan: Nusret Abi bir saniye, aramızda.
Nuri: Sen insan değilsin biliyor musun? Sen, insan suretinde bir hayvansın.
Altan: Abi bak mevzuyu bilmiyorsun, bir konuşma yaa!
Nusret: Celil dök ulan benzini!
Altan: Abi yapmayın yaa, lütfen yaa. Yok, böyle bir şey.
Nuri: Hırsız, hırsız seni.
Altan: Abi yapmayın böyle bir şey var mı abi yaa!
Nuri: Lan Altan, kendini de yaktın beni de yakıyorsun.
Altan: Bi konuşma gözünü seveyim.
Nusret: Celil, bitmedi mi hala daha?
Celil: Kuru yerleri kalmasın abi.
Altan: Abi yapmayın var mı böyle bir şey yaa! Benzin döküp adam yakılır mı, abi yapmayın yaa.
Nusret: Paralar nerde ulan? (Cep telefonu çalar). H...., kim ulan bu iş zamanı? Alo, efendim? (Sesi birden yumuşar) Tahir Baba, saygılar babacığım. Nasılsınız? Ne yapalım baba, iş güç uğraşıyoruz. Tabii canım nerede olacağım, Bodrum'dayım. Tabii tabii (Aniden içeri eli silahlı adamlar girer.)
Nusret: Tahir Baba?
Tahir: Bodrum'dasın ha? Bodrum'a gömeceğim seni aşağılık p....! (Altan ve Nuri'ye dönerek) Siz kimsiniz ulan?
Nuri: Biz bar işletiyoruz.
Tahir: S... gidin ulan!



"Her Şey Çok Güzel Olacak"ın DVD'sine ülkemizdeki DVD satan mağazalardan ulaşabilirsiniz. DVD'nin özel seçeneklerinden kamera arkası görüntüleri ile ekip ve oyuncular hakkında bilgiye ulaşılabilir. DVD'de ayrıca Mazhar Alanson'un "Bu Ne Biçim Hikaye Böyle?" şarkısının videosu bulunuyor.

Sinema Çıkışı

Ragıp Savaş

MURAT EMİR EREN



Tiyatroda ve televizyonda olduğu kadar, sinema perdesinde de yeteneğini sergileyen aktör Ragıp Savaş'ı, bu ay "Polis" filminde bir kez daha izleme fırsatı bulacağız. Deneyimli oyuncuyla izlediği bir film üzerine konuştuk. Aşağıdaki filmlerden hangisi hakkında konuştuğumuzu bilen ve meren@merkezdergi.com.tr adresine tahmin gönderen ilk 10 okurumuz DVD kazanacak.

A-Hokkabaz B-The Prestige C-Cenneti Beklerken D-Borat

Sinemayı epey yakından takip eden bir aktör Ragıp Savaş. Yakın zamanda izlemiş olduğu birkaç film içinden tercihini yapıp, üzerine bir de küçük araştırma yapan oyuncu, mesele sinema olunca, soğuk algınlığını, hastalığını bir kenara bırakarak röportaj için bizleri ablasının evinde ağırlama nezaketini gösterdi. Limonlu çayımız geldi, sohbet başladı...

Filmde mesleki hırsın insanı ne derece etkilediğine ibretle şahit oluyoruz. Siz de bir oyuncu olarak kendinizde ya da çevrenizde benzeri durumlar tespit ettiniz mi?

Hırs oyuncularda sık görülen bir hastalık. Egonun önemli bir yer tuttuğu her meslekte olduğu gibi oyunculukta da insanların aşırı hırsla hoş olmayan şeyler yaptığı oluyor. Hele eğitimi düşük seviyedeyse, altyapısı ve kültürü zayıfsa ve üstelik bir de yanlışlıkla da olsa iyi bir işin içindeyse, işte böyle birini tepe taklak edebilir aşırı hırs. Benim mesleğime duyduğum hırs ise pozitif anlamdadır. Birisinin bir şeyini kıskanırsam, "bende neden yok bu" diyeceğime, kendimi o kıskandığım kişinin seviyesine getirmek için çabalarım ve hırslanırım.

İki tane dönem filminde rol aldınız ("Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü", "Son Osmanlı Yandım Ali") Dönem filmleriyle aranız nasıldır?

Çok sevdiğim, çok zor olan ve fakat oyuncuya çok zevk veren bir tür bence. Sinemada dönem filminden aldığım keyif büyük. Bazen gerçek eski mekanların bazen de geçmişin canlandırıldığı dekorun içinde olmak, o eşyalara dokunmak beni çok farklı biçimde etkiliyor.

Dönem filmlerindeki oyunculuk tarzını çok resmi ve dogmatik bulduğunu söyleyen yönetmen, bu filmde daha serbest tarzda bir oyunculuğu benimsediğini belirtmiş bir röportajında. Bu hususta ne diyorsunuz?

Hikayenin geçtiği döneme uygun vücut dili, o dönemin kıyafetlerinin içinde nasıl duracağın, bunlar oyunculukla ilgili önemli meseleler. Bu nedenle yönetmenin yaklaşımını biraz tehlikeli buldum. Ama bir yandan da o reji ve oyunculuk tarzı filmde hissediliyor. Vücut dillerinde çok klasik bir duruş yoktu. Tersine daha akıcı hareketler vardı. Doğaldı... Ama bu çok zor bir denge tabii. Böyle bir durumda yönetmen çok önemli. Mesela "Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü"de Orhan Gazi'ye hazırlanırken Ezel Akay'ın bana ilk söylediği "Ragıp sakın Orhan Gazi'yi o zamanın formunda, heybetli, yüksek sesle konuşan bir karakter olarak oynama. Tersine bugünün bir iş adamı gibi düşün. Konuşarak, uzlaşarak fetih yapan bir Orhan Gazi yorumu istiyorum" demişti.

Filmde önemli yer tutan objelerden biri de günlük. Günlük tutmak gibi bir alışkanlığınız var mı?

Hiç olmadı öyle alışkanlıklarım, ama çok isterdim filmdeki gibi beni içinde barındıran bir günlüğüm olmasını. Benden sonra bile, geride kalanların benimle ilgili bir sürü şeyi hatırlayabileceği bir belge olurdu bu sayede. Ben şahsen, dedelerimin, ninelerimin yaşamını, o tarihi günlüklerinden okumak isterdim. Çok heyecan verici olurdu sanırım.

Filmdeki karakterler eşleriyle birlikte çalışıyorlar işlerinde. Yaratıcılık gerektiren işlerde yakınlarının nasıl bir etkisi oluyor insanın üzerinde. Örneğin sizin durumunuzda eşiniz nasıl etkiliyor yaratıcılığınızı?

Benim eşimin bizim mesleğimizle ilgisi yok. O iş kadını. Ama buna rağmen bir çok hususta bana çok yardımı dokunuyor. Tabii ki belli bir yere kadar işimle ilgili konularda eşimden, yakınlarımdan fikir aldığım olur. Orada çok hassas bir denge tutturmak gerekiyor. Dengeyi iyi ayarlamak ve kiminle neyi ne kadar paylaşacağını iyi bilmek gerekiyor.

Bilim-kurgu, ışınlanma, insan klonlama gibi kavramlar sizi korkutuyor mu, yoksa eğlenceli ve ilginç mi geliyor?

Bence bizler yaşarken bu tarz şeyler göremeyeceğiz. Olmasını da çok tercih etmem açıkçası. Bir takım değerleri çok değiştirecek gibi duruyor ve bu nedenle bana çok doğru gelmiyor. Korkutuyor bu yönüyle tabii.

Şaşırtmacalar üzerine kurulu senaryolar sizi etkiliyor mu, tercih ettiğiniz türden hikayeler mi bunlar?

Sinemada beni şaşırtan öyküleri, sağ gösterip sol vuran filmleri çok seviyorum. Bence sinema böyle olması gereken bir şeymiş gibi geliyor bana. Şahsi bir tercih ama, ben romantik filmler ve "mıy mıy" aşk filmlerine daha çok tercih ediyorum bu tip şaşırtmacalarla yapılan filmleri.

Yine filmden yola çıkarsak, meslek filmleri geri mi dönüyor ne? Mesela sizin oynadığınız "Polis" de meslek filmi bir yerde...

Aslında o tam olarak bir meslek filmi sayılmaz. Yani filmin ismi "Polis" ama, filmde emniyet teşkilatı filan anlatılmıyor. Bambaşka bir mesele var orada. Efsane bir polis olan Musa Rami'nin, hayatından bir kesit anlatılıyor. Avangart bir film bence "Polis". Heyecanla bekliyorum ben de vizyona girmesini. Sanılmasın ki, filmde teşkilatta geçen entrikalar ve maceralar var. "Polis" başka türlü, seyirciyi şaşırtacak bir film oldu.

SİNEFİL KİMLİĞİ:

Favori yönetmenleri
Alan Parker, Quentin Tarantino, David Fincher.

Favori filmleri
"Angel Heart", "The Godfather I-II-III", "Reservoir Dogs", "Fight Club", "Memento".

Favori oyuncuları
Al Pacino, Brad Pitt, Edward Norton, Leonardo DiCaprio, Glenn Close, John Malkovich, Meryl Streep, Hilary Swank, Charlize Theron.

En çok çalışmak istediği yönetmen
Christopher Nolan, David Fincher, Zeki Demirkubuz, Derviş Zaim.

Yanda çıktığı film.
Çok fazla var ("Yoksa iyi filmin iyi oyunun ne farkı kalır kötüsünden" diyor).

sinema KOLEKSİYON

CYRANO DE BERGERAC (1990)

Ünlü yazar Edmond Rostand'ın şaheserinden daha önce birçok kez sinemaya uyarlanan "Cyrano De Bergerac", 90'lı yılların başında, Fransız sinemasının önemli isimlerinden Jean-Paul Rappeneau imzasıyla bir kez daha perdeden bizleri selamlamıştı. Film, 17'inci yüzyıl Fransa'sında yaşayan silahşör ve şair Cyrano De Bergerac'ın öyküsüne odaklanıyordu. Gaskonya Beyi Cyrano De Bergerac, kimseye boyun eğmez karakteri ve sivri dili kadar, normalin üç katı büyüklüğündeki uzun burnuyla da tanınır. Hatta bu nedenle, iş kadınlara geldiğinde zor anlar yaşamaktadır. Gizli aşkı Roxane'a açılmayı planladığı bir gün, onun aslında Christian adlı genç bir subayı sevdiğini öğrenir. İşte o zaman tüm direnci kırılacak ya da sevdiğine yaklaşabilmek için bambaşka bir yol bulacaktır... Cyrano rolünde Gérard Depardieu'yu izlediğimiz filmde, ustanın yanı sıra Anne Brochet ve Vincent Perez de yer alıyordu.



Seçimler bozulmak için yapılır.

Robin Williams

yılın başkanı

man of the year



www.manoftheyearmovie.net

Kate Winslet
Jennifer Connelly
Patrick Wilson

Tutku Oyunları

"Little Children"

www.dpro.com.tr www.littlechildrenmovie.com



TIME
KIM KI - DUK'UN 13. FİLMİ

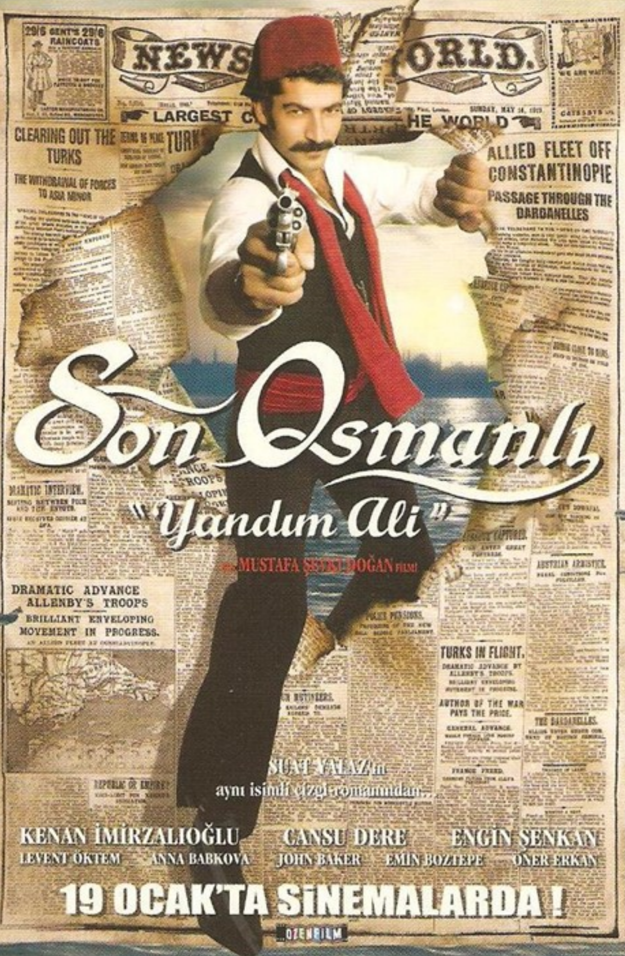
Karlovy Vary Uluslararası Film Festivali AÇILIŞ FİLMİ

ZAMAN



Aşk Zamana Direnebilir mi ?

www.birfilm.com



TUTKU OYUNLARI
LITTLE CHILDREN

Yönetmen: Todd Field. **Oyuncular:** Kate Winslet, Patrick Wilson, Jennifer Connelly, Gregg Edelman, Sadie Goldstein, Ty Simpkins, Noah Emmerich, Jackie Earle Haley, Phyllis Somerville, Raymond J. Barry. **Senaryo:** Todd Field, Tom Perrotta (Tom Perrotta'nın aynı adlı romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Antonio Calvache. **Kurgu:** Leo Trombetta. **Müzik:** Thomas Newman. **Yapım Tasarımcısı:** David Gropman. **Yapımcı:** Todd Field, Albert Berger, Ron Yerxa. **Süre:** 130 dk. **Yapım:** ABD (2006). **İthalatçı:** D Productions. **Dağıtımcı:** 35 Milim.

Gösterim Tarihi: 12 Ocak

Konu: Sarah (Kate Winslet) kötü giden evliliğinden bunalmış bir ev kadınıdır. Başarılı iş kadını Kathy'nin (Jennifer Connelly) kocası Brad (Patrick Wilson) ise eşinin gölgesinde kalmış bir "ev erkeği"dir. Brad ile tanışan Sarah, bu yakışıklı adam ile tutkulu bir ilişkiye başlar. Bu yasak ilişki devam ederken, çocuk tacizinden hapse girmiş Ronnie (Jackie Earle Haley) de mahalleye geri döner. Ronnie normal bir hayat sürmeye karar vermiş izlenimi yaratsa da kasaba sakinleri çocukları için endişelenmektedir.

Yönetmen: "Tutku Oyunları", Todd Field'in "In the Bedroom"dan sonraki ikinci filmi.

Oyuncular: Kate Winslet "Heavenly Creatures", "A Kid in King Arthur's Court", "Sense and Sensibility", "Jude", "Hamlet", "Titanic", "Hideous Kinky", "Holy Smoke", "Quills", "Enigma", "Iris", "Plunge: The Movie", "The Life of David Gale", "Eternal Sunshine of the Spotless Mind", "Finding Neverland", "Romance & Cigarettes", "All the King's Men" ve "The Holiday"de rol aldı.

sinema

YILIN BAŞKANI
MAN OF THE YEAR

Yönetmen: Barry Levinson. **Oyuncular:** Robin Williams, Christopher Walken, Laura Linney, Lewis Black, Jeff Goldblum, David Alpay, Rick Roberts, Karen Hines, Linda Kash, Tina Fey. **Senaryo:** Barry Levinson. **Görüntü Yönetmeni:** Dick Pope. **Kurgu:** Blair Daily, Steven Weisberg. **Müzik:** Graeme Revell. **Yapım Tasarımcısı:** Stefania Cella. **Yapımcı:** Barry Levinson, James G. Robinson. **Süre:** 115 dk. **Yapım:** ABD (2006). **Dağıtımcı:** UNP Filmcilik.

Gösterim Tarihi: 12 Ocak

Konu: Talk şovlarında politikacıları taşlayarak ve öfkeli ulusun aklından geçenleri söyleyerek ünlenen komedyen Tom Dobbs (Robin Williams) ABD başkanlığı için aday olmaya karar verir. Bilgisayar oylamasındaki hata Dobbs'a seçim zaferini kazandırır. Başkanın görevine başlayış konuşması yaklaşırken, Dobbs'un vermesi gereken önemli bir karar vardır: Yeniden mikrofon arkasına mı geçmeli yoksa Oval Ofis'te kalıp gündemi sarsmaya devam mı etmeli?

Yönetmen: Barry Levinson "Diner", "The Natural", "Young Sherlock Holmes", "Tin Men", "Good Morning, Vietnam", "Rain Man", "Avalon", "Bugsy", "Toys", "Jimmy Hollywood", "Disclosure", "Sleepers", "Wag the Dog", "Sphere", "Liberty Heights", "An Everlasting Piece", "Bandits" ve "Envy" adlı sinema filmlerini yönetti.

Oyuncular: Robin Williams "Popeye", "The World According to Garp", "The Survivors", "Moscow on the Hudson", "The Best of Times", "Club Paradise", "Seize the Day", "Good Morning, Vietnam", "The Adventures of Baron Munchausen", "Dead Poets Society", "Cadillac Man", "Awakenings", "Dead Again", "The Fisher King", "Hook", "Shakes the Clown", "Toys", "Being Human", "Mrs. Doubtfire", "Nine Months", "Jumanji", "The Birdcage", "Jack", "The Secret Agent", "Hamlet", "Fathers' Day", "Deconstructing Harry", "Flubber", "Good Will Hunting", "What Dreams May Come", "Patch Adams", "Jakob the Liar", "Bicentennial Man", "One Hour Photo", "Death to Smoochy", "Insomnia", "The Final Cut", "House of D", "Noel", "The Big White", "The Night Listener", "RV" ve "Night at the Museum"da rol aldı.

sinema

SON OSMANLI "YANDIM ALİ"

Yönetmen: Mustafa Şevki Doğan. **Oyuncular:** Kenan İmirzalıoğlu, Cansu Dere, Engin Şenkan, Engin Yüksel, İstemi Betil, Emin Boztepe, Alican Yücesoy, John Baker, Anna Babkova, Baykut Badem. **Senaryo:** Mehmet Soyarslan, Baykut Badem, Suat Yalaz. **Görüntü Yönetmeni:** Zekeriya Kurtuluş. **Müzik:** Kalan Müzik - Hasan Saltık. **Sanat Yönetmeni:** Filiz Ekinci, Hakan Dündar. **Yapımcı:** Mehmet Soyarslan. **Yapım:** Türkiye (2006). **Dağıtımcı:** Özen Film.

Gösterim Tarihi: 19 Ocak

Konu: 13 Kasım 1918... İstanbul işgal altında... Aynı tarihlerde İstanbul sokaklarında, donanmadan terhis edilen bir bahriye çavuşu vardır: Tahtacızadeler'in Yandım Ali'si (Kenan İmirzalıoğlu)... Yandım Ali, bahriye mektebinden kaçak, donanmadan terhis, yıllarca cephelerde savaşmış ve memleketin kurtuluşundan ümidi kesmiş bir külhanbeyidir. Evli bir sevgilisi vardır. Tek hayali biraz para kazanıp sevgilisini kaçırmak ve Viyana'ya gitmektir. Yandım Ali'nin yolu bir gün Mustafa Kemal (Alican Yücesoy) ile kesişir ve o anda fikrini değiştirerek vatanın kurtuluşu için savaşmaya karar verir.

Yönetmen: Son Osmanlı "Yandım Ali", Mustafa Şevki Doğan'ın ilk sinema filmi.

Oyuncular: "Deli Yürek: Bumerang Cehennemi" ve "Yazı Tura"dan sonra Kenan İmirzalıoğlu 3. sinema filminde oynadı.

sinema

ZAMAN
SHI GAN

Yönetmen: Kim Ki-duk. **Oyuncular:** Ha Jung-woo, Park Ji-Yeon, Seong Hyeon-a, Seo Yeong-hwa. **Senaryo:** Kim Ki-duk. **Görüntü Yönetmeni:** Sung Jong-moo. **Kurgu:** Kim Ki-duk. **Müzik:** Noh Hyung-woo. **Yapım Tasarımcısı:** Choi Keun-woo. **Yapımcı:** Kim Ki-duk. **Süre:** 97 dk. **Yapım:** Güney Kore, Japonya (2006). **Dağıtımcı:** Bir Film.

Gösterim Tarihi: 5 Ocak

Konu: Ji-vu (Ha Jung-woo) adlı genç bir erkekle uzun süredir ilişkisi olan Se-hi (Park Ji-Yeon ve Seong Hyeon-a), sevgilisinin her gün gördüğü surattan sıkılacağını, kendisine olan duygularının azalacağını ve ilgisinin başka kadınlara yöneleceğini düşünmektedir. Bu nedenle estetik ameliyat ile yepyeni bir kadın haline dönüşmeye karar verir. Operasyona girmeden önce, sevgilisine tek kelime etmeden ortadan kaybolur. Ji-vu her yerde Se-hi'yi arasa da onu bulamaz. Kız arkadaşının yokluğuna alışan genç adam günün birinde bir garsonla tanışır ve ona aşık olur. Ne var ki, eski kız arkadaşı Se-hi onunla tekrar bağlantı kurunca işler karışır.

Yönetmen: Kim Ki-duk "Ag-o" (Crocodile), "Yasaeng dongmul bohoguyeog" (Wild Animals), Paran daemun (The Birdcage Inn), "Shilje sanghwang" (Real Fiction), Seom (The Isle), "Suchwiin bulmyeong" (Address Unknown), "Nabbeun namja" (Bad Guy), "Hae anseon" (The Coast Guard), "Bom yeoreum gaeul gyeoul geurigo bom" (Spring, Summer, Fall, Winter... and Spring), "Samaria" (Samaritan Girl),"Bin-jip"(3-Iron) ve "Hwal" (The Bow) adlı filmleri yönetti.

sinema

Which premium vodka recipe
was the choice of both the Russian
aristocracy and revolutionaries?

Clearly Smirnoff.

Made according to the exacting
standards of the Smirnoff family,
supplier to the Imperial Russian Court
and its enemies.



drinkresponsibly.